

Химиялық қаруды әзірлеуге, өндіруге, жинақтау мен қолдануға тыйым салу және оны жою туралы конвенцияны бекіту туралы

Қазақстан Республикасының Заңы 1999 жылғы 24 маусым N 398-І

Парижде 1993 жылғы 13 қаңтарда жасалған химиялық қаруды әзірлеуге, өндіруге, жинақтау мен қолдануға тыйым салу және оны жою туралы конвенция бекітілсін.

Қазақстан Республикасының
Президенті

Химиялық қаруды әзірлеуге, өндіруге, жинақтау мен
қолдануға тыйым салу және оны жою туралы конвенция

Кіріспе

Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер,

Жаппай қырып-жоятын қарулардың барлық түрлеріне тыйым салу мен оларды жоюды қоса алғанда, қатаң және тиімді халықаралық бақылау мен жаппай және толық қарусыздану бағытында тиімді прогреске қол жеткізу мақсатында батыл іс-әрекет жасауға бел буып,

Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының мақсаттары мен принциптерін іске асыруға үлес қосуға тілек білдіре отырып,

Біріккен Ұлттар Ұйымы Бас Ассамблеясының 1925 жылғы 17 маусымда Женевада қол қойылған Соғыста тұншықтыратын, улы немесе осы секілді басқа да газдар мен бактериологиялық құралдарды қолдануға тыйым салу туралы хаттаманың (1925 жылғы Женева хаттамасы) принциптері мен мақсаттарына қайшы келетін барлық іс-әрекетті әлде неше рет айыптағанын еске ала отырып,

осы Конвенцияның 1972 жылғы 10 сәуірде Вашингтон, Лондонда және Мәскеуде қол қойылған 1925 жылғы Женева хаттамасының және Бактериологиялық (биологиялық) және токсиндік қаруды әзірлеуге, оның өндірісіне және запастардың

жиналуына тыйым салу туралы және оларды жою туралы конвенцияның принциптері мен мақсаттарын, сондай-ақ олар бойынша алынған міндеттемелерді тағы да растайтындығын мойындай отырып,

Бактериологиялық (биологиялық) және токсиндік қаруды әзірлеуге, оның өндірісіне және запастардың жиналуына тыйым салу туралы және оларды жою туралы конвенцияның IX бабында бекітілген мақсатты еске ала отырып,

осы Конвенцияның ережелерін жүзеге асыру арқылы химиялық қаруды қолданудың мүмкіндігін бүкіл адамзаттың мүддесінде толық болдырмауға, осымен 1925 жылғы Женева хаттамасы бойынша қабылданған міндеттемелерді толықтыра отырып батыл іс-әрекет жасауға,

тиісті келісімдер мен халықаралық құқық принциптерінде бекітілген соғыс жүргізу құралы ретінде гербицидтерді пайдалануға тыйым салуды мойындай отырып,

химия саласындағы жетістіктер тек адамзат игілігіне ғана пайдаланылуы тиіс деп санап,

осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда, барлық қатысушы мемлекеттердің экономикалық және техникалық дамуын жеделдету үшін химикаттар мен еркін сауданы, сондай-ақ халықаралық ынтымақтастық пен ғылыми-техникалық ақпаратпен алмасуды көтермелеуді тілей отырып,

химиялық қаруды жасауға, өндіруге, сатып алуға, қорландыруға, сақтауға, беруге және қолдануға толық және тиімді тыйым салынуы және оны жоюдың осы жалпы мақсаттарға қол жеткізу жолында қажет қадам екендігіне кәміл сене отырып, төмендегі туралы келісті:

I Бап

Жалпы міндеттемелер

1. Осы Конвенцияға қатысушы әрбір мемлекет ешқашан, қандай да болмасын жағдайлар кезінде:

а) химиялық қаруды әзірлеуге, өндіруге, өзгедей түрде сатып алмауға, қорын жасамауға немесе сақтамауға немесе химиялық қаруды кімге де болмасын тікелей немесе жанама түрде бермеуге;

b) химиялық қаруды қолданбауға;
c) химиялық қаруды қолдануға кез келген әскери дайындықтар жүргізбеуге;
d) осы Конвенция бойынша қатысушы мемлекетке тыйым салынатын кез келген қызметке көмектеспеуге, көтермелемеуге немесе кімді болмасын оны жүргізуге қандай да бір түрде итермелемеуге міндеттенеді.

2. Әрбір қатысушы мемлекет өзінің меншігіндегі немесе қарауындағы немесе осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес өзінің заңдық құқығында немесе бақылауында кез келген жерде орналастырылған химиялық қаруды жоюға міндеттенеді.

3. Әрбір қатысушы мемлекет өзінің басқа қатысушы мемлекеттің

аумағында қалдырған барлық химиялық қаруын осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес жоюға міндеттенеді.

4. Әрбір қатысушы мемлекет химиялық қаруды өндіру бойынша өзінің меншігіндегі немесе қарауындағы немесе өзінің заңдық құқығында немесе бақылауында кез келген жерде орналасқан кез келген объектіні осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес жоюға міндеттенеді.

5. Әрбір қатысушы мемлекет химиялық құралдарды тәртіпсіздіктерге қарсы күресте соғысты жүргізу құралы ретінде пайдаланбауға міндеттенеді.

II Бап

Анықтамалар мен өлшемдер

Осы Конвенцияның мақсаттары үшін:

1. "Химиялық қару" жиынтығында немесе жекелей алғанда мынаны білдіреді:

a) олар осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарға арналған жағдайларды қоспағанда, түрлері мен саны осындай мақсаттарға сәйкес келуі шартында токсинді химикаттар мен олардың прекурсорлары;

b) a) тармақшасында көрсетілген осындай оқ-дәрілер мен құрылғыларды қолдану нәтижесінде босаған токсинді химикаттардың токсиндік қасиеттерінің есебінен жойқын зақымдау немесе өзге де зиян келтіруге әдейі арналған оқ-дәрілер мен құрылғылар;

c) b) тармақшасында көрсетілген оқ-дәрілер мен құрылғыларды қолдануға байланысты тікелей пайдалануға әдейі арналған кез келген жабдық.

2. "Токсинді химикат" мынаны білдіреді:

өзінің химиялық әсер етуінің есебінен өмірлік маңызы бар процестерге өліммен аяқталатын уақытша естен тандыратын немесе адамға немесе жануарларға үнемі зиян келтіретін кез келген химикат. Бұған өздерінің шығу тегіне немесе оларды өндірудің тәсіліне қарамастан және оқ-дәрілер объектілерінде немесе әлдебір жерде өндірілгеніне қарамастан барлық осындай химикат жатады.

(Осы Конвенцияны жүзеге асыру мақсатында тексеру шараларын қолдану үшін анықталған токсинді химикаттар Химикаттар жөніндегі қосымшадағы тізімдерде санамалап көрсетіледі).

3. "Прекурсор" мынаны білдіреді:

токсинді химикатты қандай да болмасын тәсілмен өндірудің кез келген сатысына қатысатын кез келген химиялық реагент. Бұған бинарлық немесе көп құрамды химиялық жүйенің кез келген негізгі құрамы жатады.

(Осы Конвенцияны жүзеге асыру мақсатында тексеру шараларын қолдану үшін анықталған прекурсорлар Химикаттар жөніндегі қосымшадағы тізімдерде санамаланып көрсетіледі).

4. "Бинарлық немесе көп құрамды химиялық жүйелердің негізгі құрамы" (бұдан әрі "негізгі құрам" деп аталады) мынаны білдіреді:

түпкі өнімнің токсиндік қасиеттерін айқындауда ең маңызды рөл ойнайтын және бинарлық немесе көп құрамды жүйеде басқа химикаттармен тез реакцияға түсетін прекурсор.

5. "Ескі химиялық қару" мынаны білдіреді:

- a) 1925 жылға дейін өндірілген химиялық қару; немесе
- b) 1925 және 1946 жылдардың аралығындағы кезеңде өндірілген, химиялық қару ретінде пайдалануға болмайтын дәрежеге дейін нашарлаған химиялық қару.

6. "Қалдырылған химиялық қару" мынаны білдіреді:

мемлекеттің 1925 жылғы 1 қаңтардан кейін басқа мемлекеттің аумағында оның рұқсатынсыз қалдырған ескі химиялық қаруын қоса алғандағы химиялық қаруы.

7. "Тәртіпсіздіктерге қарсы күрестегі химиялық құрал" мынаны білдіреді:

тізімге енбеген, адам организмінде сезіну органдарын тез тітіркендіруге немесе әсер ету тоқтатылғаннан кейін қысқа уақыт аралығының ішінде жоғалатын физикалық бұзушылықтар жасауға қабілетті кез келген химикат.

8. "Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объект" мыналарды білдіреді:

- a) 1946 жылғы 1 қаңтардан бастап кез келген уақытта салынған немесе пайдаланылған кез келген жабдық, сондай-ақ осындай жабдық сыйып кететін кез келген ғимарат:

- i) жабдықтың жұмыс істеуі кезінде материалдық лектер болатын химикаттар өндіру сатысының бөлігі ретінде ("соңғы технологиялық саты"):

- 1) Химикаттар жөніндегі қосымшаның 1-тізіміне енгізілген кез келген химикат;

немесе

2) Осы Конвенция бойынша тыйым салынатын мақсаттарда, бірақ химиялық қарудың мақсаттары үшін қолданылуы мүмкін қатысушы мемлекеттің заңдық құқығымен немесе бақылауымен қатысушы мемлекеттің аумағында немесе кез келген жерде жылына 1 тоннадан артық қолданылмайтын кез келген химикат;

немесе

ii) өзгелермен бірге химиялық қарудың жарақтары үшін 1-тізімде санамаланған химикаттардың жарақтары сақталуға арналған оқ-дәрілер, құрылғылар немесе сыйымдылықтар;

бинарлық оқ-дәрілердің құрамына кіретін контейнерлердегі химикаттардың жарақтары жинақтағы құрылғылар немесе жинақтағы бірегей оқ-дәрілер мен құрылғылардың құрамына кіретін химиялық зарядтар; және тиісті оқ-дәрілер мен құрылғылардағы контейнерлік қондырғылар мен химиялық зарядтар;

b) мынаны білдірмейді:

i) a) i) қосымшада көрсетілген химикаттарды синтездеуге арналған өндірістік қуаты 1 тоннадан азды құрайтын кез келген объект;

ii) a) i) тармақшада көрсетілген химикат осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда өндіріледі немесе қызметтің қосымша міндетті өнімі ретінде өндірілген, мұндай химикат бүкіл өнімнің үш процентінен аспайтын және Жүзеге асыру және тексеру жөніндегі қосымшаға сәйкес (бұдан әрі - "Тексеру жөніндегі қосымша" деп аталады) хабарландыруға және инспекциялауға жататын объект шартымен кез келген объект;

iii) a) i) қосымшада көрсетілген химикат осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда, мұндай химикат бүкіл өнімнің үш процентінен аспайтын немесе Жүзеге асыру және тексеру жөніндегі қосымшаға сәйкес (бұдан әрі - "Тексеру жөніндегі қосымша" деп аталады) хабарландыруға және инспекциялауға жататын объект жағдайындағы кез келген объект;

немесе

iv) 1-тізімде санамаланып көрсетілген, осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттар үшін Тексеру жөніндегі қосымшаның VI бөлімінде көрсетілген химикаттарды өндіру жөніндегі жеке шағын ауқымды объект.

9. "Осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттар" мынаны білдіреді:

a) өнеркәсіптік, ауыл шаруашылықтық, зерттеушілік, медициналық, фармацевтикалық немесе өзге бейбіт мақсаттар;

b) қорғаныстық мақсаттар, атап айтқанда, токсиндік химикаттардан қорғануға және химиялық қарудан қорғануға тікелей байланысты мақсаттар;

c) химиялық қаруды қолдануға байланысы жоқ және соғысты жүргізу құралы ретінде химикаттардың токсиндік қасиеттерін пайдалануға тәуелсіз әскери мақсаттар;

d) елдегі тәртіпсіздіктерге қарсы күресті қоса алғанда, құқық қорғау мақсаттары.

10. "Өндірістік қуат" мынаны білдіреді:

технологиялық процестің негізінде нақты химикатты өндіруге арналған, іс жүзінде пайдаланылатын немесе, тиісті объектіде пайдалануға жоспарланған процеске әлі пайдаланылмаған жағдайдағы жылдық сандық мүмкіндік. Ол тең бастапқы қуатпен немесе, бастапқы қуаттың болмауымен, - жобалық қуатпен есептеледі. Бастапқы қуат бір немесе бірнеше сынамалық айдау деректері бойынша өндірістік объектіге мүмкін қолданылатын өндірістің барынша үлкен көлеміне мүмкін есептелген жағдайлардағы өнімді шығаруды білдіреді. Жобалық қуат теориялық есептеу деректері бойынша өнімнің тиісті шығарылуын білдіріледі.

11. "Ұйым" осы Конвенцияның VIII бабына сәйкес құрылатын химиялық

қаруға тыйым салу жөніндегі Ұйымды білдіреді.

12. VI баптың мақсаттары үшін:

а) химикаттың "өндірісі" химиялық авиация арқылы оның пайда болуын білдіреді;

б) химикатты "қайта өңдеу" физикалық процесті білдіреді, мысалы, құрастыру, экстракция және тазалау, оның барысында химикат басқа химикатқа айналмайды;

с) химикатты "тұтыну" химиялық реакция арқылы оның басқа химикатқа айналуын білдіреді.

III Бап

Хабарландырулар

1. Әрбір қатысушы мемлекет осы Конвенция өзі үшін күшіне енетін 30 күннен кейін Ұйымға мынадай хабарландыруларды ұсынады, ол оларда:

а) химиялық қаруға қатысты:

i) ол меншігінде немесе қарауында қандай да болмасын химиялық қарудың бар екендігін немесе өзінің заңдық құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген жерде орналастырылған қандай да болмасын химиялық қаруының бар екендігін хабарлайды;

ii) өзінің меншігіндегі немесе iii) тармақшасында көрсетілген химиялық қарудан басқа Тексеру жөніндегі қосымшаның IV А) бөлімінің 1-3-тармақтарына сәйкес өзінің заңдық құқығында немесе бақылауында кез келген жерде орналасқан химиялық қарудың дәл тұрған жерін, жиынтық санын және егжей-тегжейлі мүкәмалдық құрамын көрсетеді;

iii) Тексеру жөніндегі қосымшаның IV А) бөлімінің 4-тармағына сәйкес өзінің аумағындағы басқа мемлекеттің меншігіндегі немесе қарауындағы және басқа мемлекеттің заңдық құқығында немесе бақылауында кез келген жерде орналасқан химиялық қару туралы хабарлайды;

iv) Тексеру жөніндегі қосымшаның IV А) бөлімінің 5-тармағына сәйкес 1946 жылдың 1 қаңтарынан бастап қандайда болмасын химиялық қаруды бергендігін немесе тікелей немесе жанама түрде алғандығын хабарлайды және мұндай қаруды бергендігін немесе алғандығын көрсетеді;

v) Тексеру жөніндегі қосымшаның IV А) бөлімінің 6-тармағына сәйкес өзінің меншігіндегі немесе иелігіндегі немесе өзінің заңдық құқығында немесе бақылауында кез келген жерде орналасқан химиялық қаруды жоюдың жалпы жоспарын ұсынады;

b) ескі химиялық қаруға және қалдырылған химиялық қаруға қатысты:

i) Тексеру жөніндегі қосымшаның IV В) бөлімінің 3-тармағына сәйкес өзінің аумағында ескі қарудың бар-жоқтығын хабарлайды және қолында бар барлық ақпаратты табыс етеді;

ii) Тексеру жөніндегі қосымшаның IV В) бөлімінің 8-тармағына сәйкес өзінің аумағында қалдырылған химиялық қарудың бар-жоқтығын хабарлайды және қолында бар барлық ақпаратты табыс етеді;

iii) Тексеру жөніндегі қосымшаның IV В) бөлімінің 10-тармағына сәйкес басқа мемлекеттердің аумағында химиялық қаруды қалдырғандығын-қалдырмағандығын хабарлайды және қолында бар барлық ақпаратты табыс етеді;

c) химиялық қаруды өндіру объектілеріне қатысты:

i) 1946 жылдың 1 қаңтарынан бастап өзінің меншігінде немесе қарауында немесе өзінің заңды құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген жерде кез келген уақытта орналастырылған немесе орналасқан химиялық қаруды өндіру бойынша кез келген объектісі бар-жоқтығын хабарлайды;

ii) iii) тармақшада көрсетілген объектілерден басқа Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөлімінің 1-тармағына сәйкес 1946 жылдың 1 қаңтарынан бастап өзінің меншігінде немесе қарауында немесе өзінің заңды құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген жерде кез келген уақытта орналастырылған немесе орналасқан химиялық қаруды өндіру бойынша кез келген объектіні көрсетеді;

iii) Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөлімінің 2-тармағына сәйкес 1946 жылдың 1 қаңтарынан бастап басқа мемлекеттің меншігінде немесе қарауында немесе орналасатын немесе өзінің басқа мемлекеттің заңды құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген жерде кез келген уақытта орналасқан химиялық қарудың өндірісі бойынша кез келген объекті туралы хабарлайды.;

iv) 1946 жылғы 1 қаңтардан бастап химиялық қаруды өндіру үшін тікелей немесе жанама түрде кез келген жабдықты берген-бермегендігін немесе алған-алмағандығын хабарлайды және Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөлімінің 3-5-тармақтарына сәйкес

мұндай жабдықтың берілгендігін немесе алынғандығын көрсетеді;

v) Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөлімінің 6-тармағына сәйкес өзінің меншігіндегі немесе қарауындағы немесе өзінің заңды құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген жерде орналасқан химиялық қаруды өндіру бойынша кез келген объектіні жоюдың өзінің жалпы жоспарын табыс етеді;

vi) Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөлімінің 1 i) тармағына сәйкес өзінің меншігіндегі немесе қарауындағы немесе өзінің заңды құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген жерде орналасқан химиялық қаруды өндіру бойынша кез келген объектіні жабу үшін қабылдануы тиіс шараларды көрсетеді;

vii) Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөлімінің 7-тармағына сәйкес өзінің меншігіндегі немесе қарауындағы немесе өзінің заңды құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген жерде орналасқан химиялық қаруды өндіру бойынша кез келген объектіні кез келген уақытша қайта жабдықтаудың өз жалпы жоспарын табыс етеді;

d) басқа объектілерге қатысты:

1946 жылдың 1 қаңтарынан бастап басым жағдайда химиялық қаруды әзірлеуге арналған, салынған немесе пайдаланылған меншігіндегі немесе қарауындағы немесе өзінің заңды құқығымен немесе бақылауымен кез келген жерде орналастырылған кез келген объектінің немесе мекеменің дәл тұрған мекен-жайын, қызметінің сипаты мен жалпы аясын көрсетеді. Мұндай хабарландыруға, өзгелермен бірге, лабораториялар мен полигондар және сынақ алаңдары да кіреді;

e) тәртіпсіздіктерге қарсы күрес химиялық құралдарына қатысты:

"Кемикл абстрактс сервис" (КАС) бойынша, егер мұндай берілген

болса, химиялық атауын, құрылымдық формуласын және тіркеу нөмірін, тәртіпсіздіктерге қарсы күрестің мақсаттары үшін пайдаланылатын әрбір химикатты көрсетеді.

Бұл хабарландыру кез келген өзгеріс күшіне енгеннен кейін 30 күннен кешіктірілмей жаңартылып отырылады.

2. Осы баптың ережелері және Тексеру жөніндегі қосымшаның IV бөлімінің ережелері қатысушы мемлекеттердің қалауы бойынша 1977 жылдың 1 қаңтарына дейін оның аумағында көмілген және көміліп жатқан немесе 1985 жылдың 1 қаңтарына дейін теңізге тасталынған химиялық қаруға қолданылмайды.

IV Бап Химиялық қару

1. Осы баптың ережелері мен оны жүзеге асырудың егжей-тегжейлі рәсімдері Тексеру жөніндегі қосымшаның IV B) бөлімі қолданылатын ескі химиялық қару мен қалдырылған химиялық қаруды қоспағанда, қатысушы мемлекеттің меншігіндегі немесе қарауындағы немесе оның заңды құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген жерде орналастырылған барлық химиялық қаруға қолданылады.

2. Осы бапты жүзеге асырудың егжей-тегжейлі рәсімдері Тексеру жөніндегі қосымшада жазылған.

3. 1 а) тармағында көрсетілген химиялық қару сақталынатын немесе жойылатын барлық орын тұрған жерінде инспекциялау арқылы ұдайы тексерілуге және Тексеру жөніндегі қосымшаның IV A) бөліміне сәйкес тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен байқауға жатады.

4. Әрбір қатысушы мемлекет III баптың 1-тармағына сәйкес хабарландыруды табыс еткеннен кейін бірден тұрған жерінде инспекциялау арқылы жариялауды ұдайы тексеру мақсатында 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды көруге рұқсат береді. Бұдан соң әрбір қатысушы мемлекет химиялық қаруды жою жөніндегі объекті ретіндегіден басқа, кез келген мұндай химиялық қаруды шығармайды. Ол тұрған жерінде ұдайы тексеру мақсатында мұндай химиялық қаруды көруге рұқсат береді.

5. Әрбір қатысушы мемлекет өзінің меншігіндегі немесе қарауындағы немесе өзінің заңды құқығымен немесе бақылауымен кез келген жерде орналастырылған химиялық қаруды жою жөніндегі кез келген объектілерге тұрған жерінде инспекциялау арқылы ұдайы тексеру және тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен байқау жасау мақсатында көруге рұқсат береді.

6. Әрбір қатысушы мемлекет Тексеру жөніндегі қосымшаға сәйкес 1-тармақта көрсетілген және жоюдың келісілген қарқыны мен реттілігіне сәйкес (бұдан әрі "жою тәртібі" деп аталады) барлық химиялық қаруды жояды. Мұндай жою осы Конвенция өзі үшін күшіне енген соң екі жылдан кешіктірілмей басталады, және осы Конвенция күшіне енген соң 10 жылдан кешіктірілмей аяқталады. Қатысушы мемлекеттің мұндай химиялық қаруды мейлінше тез қарқынмен жоюына тыйым салынбайды.

7. Әрбір қатысушы мемлекет:

а) 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды жоюдың егжей-тегжейлі жоспарларын Тексеру жөніндегі қосымшаның IV A) бөлімінің 29-тармағына сәйкес жоюдың әрбір жылдық кезеңі басталғанға дейін 60 күннен кешіктірмей табыс етеді; егжей-тегжейлі жоспарлар жоюдың келесі жылдық кезеңінің барысында жоюға жататын барлық запасты қамтиды;

б) 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды жоюдың өз жоспарларын жүзеге асыру

туралы хабарландыруды жоюдың әрбір жылдық кезеңі аяқталған соң жыл сайын 60 күннен кешіктірмей табыс етеді; және

с) жою процесі аяқталған соң 30 күннен кешіктірмей 1-тармақта көрсетілген барлық химиялық қарудың жойылғандығын куәландырады.

8. Егер мемлекет осы Конвенцияны бекітетін болса немесе 6-тармақта көрсетілген жоюдың он жылдық кезеңінен кейін оған қосылатын болса, онда ол 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды мүмкіндігінше тезірек жояды. Мұндай қатысушы мемлекет үшін жоюдың тәртібі мен қатаң тексеру рәсімдерін Атқарушы кеңес айқындайды.

9. Қатысушы мемлекеттің бастапқы химиялық қаруды хабарландыруынан кейін табылған кез келген химиялық қару хабарланады, тоқтатылады және Тексеру жөніндегі қосымшаның IV А) бөліміне сәйкес жойылады.

10. Әрбір қатысушы мемлекет химиялық қаруды тасымалдау, сынамаларды алу, сақтау және жою барысында адамдардың қауіпсіздігі мен қоршаған ортаны қорғауға бірінші кезекте назар аударады. Әрбір қатысушы мемлекет химиялық қаруды тасымалдауды, сынамаларды алуды, сақтауды және жоюды қауіпсіздік пен шығарылған тастауларға қатысты өзінің ұлттық стандарттарына сәйкес жүзеге асырады.

11. Аумағында, меншігінде немесе басқа мемлекеттің қарауында немесе басқа мемлекеттің заңды құқығымен немесе бақылауымен кез келген жерде орналастырылған химиялық қаруы бар кез келген қатысушы мемлекет осы Конвенцияның күші өзі үшін енген соң бір жылдан кешіктірілмей өзінің аумағында бұл химиялық қаруды жоюды қамтамасыз етуге барынша күш салады. Егер ол бір жылдың ішінде жойылмаған болса, онда қатысушы мемлекет Ұйымға және басқа да қатысушы мемлекеттерге осы химиялық қаруды жоюға көмек беру туралы өтініш жасай алады.

12. Әрбір қатысушы мемлекет басқа қатысушы мемлекеттермен екі тараптық негізде немесе Техникалық хатшылық арқылы ынтымақтастық жасауға міндеттенеді, химиялық қаруды қауіпсіз және тиімді түрде жоюдың әдістері мен технологияларына қатысты ақпарат немесе көмек сұрайды.

13. Осы бапқа және Тексеру жөніндегі қосымшаның IV А) бөліміне сәйкес тексеру жөніндегі қызметті жүзеге асыру барысында Ұйым қатысушы мемлекеттердің арасында химиялық қарудың сақталуын тексеру және оны жою туралы екітарапты немесе көптарапты келісімдердің қажетсіз қайталануына жол бермеу жөніндегі шараларды қарайды.

Осы мақсатта Атқарушы кеңес, егер ол:

а) мұндай келісімдегі тексеру жөнінде ережелер осы баптағы және Тексеру жөніндегі қосымшаның IV А) бөліміндегі тексеру жөніндегі ережелермен сәйкес;

б) мұндай келісімді жүзеге асыру осы Конвенцияның тиісті ережелерінің сақталуына жеткілікті кепілдік береді; және

с) екі тарапты немесе көптарапты келісімдердің қатысушылары тексеру жөніндегі өз қызметі туралы Ұйымға толық хабарлайды деп санаса, тексеруді осындай екітарапты немесе көп тарапты келісімге сәйкес қабылданатын толықтырушы шаралармен шектеуді шешеді.

14. Егер Атқарушы кеңес 13-тармаққа сәйкес шешім қабылдаса, онда Ұйымның екітарапты немесе көптарапты келісімнің жүзеге асырылуын бақылауға құқығы бар.

15. 13 және 14-тармақтардағы ережелер осы баптың III) бабына және Тексеру жөніндегі қосымшаның IV А) бөліміне сәйкес қатысушы мемлекеттің хабарландыруды табыс ету міндеттемелерін қозғамайды.

16. Әрбір қатысушы мемлекет өзі жоюға міндетті химиялық қаруды жою жөніндегі шығындарды жабады. Ол сондай-ақ егер Атқарушы кеңес өзге шешім қабылдаса, осындай химиялық қарудың сақталуы мен жойылуын тексеру жөніндегі шығыстарды да жабады. Егер Атқарушы кеңес Ұйымның қолданатын шараларын 13-тармаққа сәйкес шектеуді шешсе, онда Ұйымның тарапынан қосымша тексеру және бақылау жөніндегі шығыстар VIII баптың 7-тармағында көрсетілгендей Біріккен Ұлттар Ұйымының жарналар шкаласына сәйкес жабылады.

17. Осы баптың ережелері және Тексеру жөніндегі қосымшаның IV бөлімінің тиісті ережелері қатысушы мемлекеттің қалауы бойынша өзінің аумағында 1977 жылдың 1 қаңтарына дейін көмілген және көміліп қалдырылған немесе 1985 жылдың 1 қаңтарына дейін теңізге тасталған химиялық қаруға қолданылмайды.

V Бап

Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілер

1. Осы баптың ережелері мен оны жүзеге асырудың егжей-тегжейлі рәсімдері қатысушы мемлекеттің меншігіндегі немесе қарауындағы немесе оның заңды құқығымен немесе бақылаумен кез келген жерде орналастырылған химиялық қаруды өндіру жөніндегі кез келген және барлық объектілерге қолданылады.

2. Осы бапты жүзеге асырудың егжей-тегжейлі рәсімдері Тексеру жөніндегі қосымшада жазылған.

3. 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды өндіру жөніндегі барлық объектілер тұрған жерінде инспекциялау арқылы ұдайы тексерілуге және Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөліміне сәйкес тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен байқау жүргізуге жатады.

4. Әрбір қатысушы мемлекет 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерде, оларды жабу үшін талап етілетін қызметті қоспағанда, барлық қызметін дереу тоқтатады.

5. Ешқандай қатысушы мемлекет химиялық қаруды өндіру жөнінде ешқандай жаңа объектілер салмайды және химиялық қаруды өндіру мақсатында немесе осы Конвенция

бойынша тыйым салынатын кез келген өзге қызмет үшін ешқандай жұмыс істеп тұрған объектілерді модификацияламайды.

6. Әрбір қатысушы мемлекет III баптың 1 с) тармағына сәйкес хабарландыруды табыс еткен соң 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерге тұрған жерінде инспекциялау арқылы хабарландыруды ұдайы тексеру мақсатында қол жеткізілуіне жол ашады.

7. Әрбір қатысушы мемлекет:

a) өзі үшін осы Конвенция күшіне енгеннен кейін 90 күннен кешіктірілмей 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды өндіру жөніндегі барлық объектілерді Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөліміне сәйкес жабады және тиісті құлақтандыруларды табыс етеді; және

b) 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерге олар жабылған соң тұрған жерінде инспекциялау арқылы ұдайы тексеру және тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен байқау жүргізу мақсатында объектінің жабылғандығына және бұдан кейін оның жойылатындығына көз жеткізуге мүмкіндік береді.

8. Әрбір қатысушы мемлекет 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды өндіру жөніндегі барлық объектіні, және Тексеру жөніндегі қосымшаға сәйкес және жоюдың келісілген қарқыны мен жүйелілігіне (бұдан әрі "жоюдың тәртібі" деп аталады) орай тиісті объектілер мен жабдықтарды жояды. Мұндай жою өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң бір жылдан кешіктірілмей басталады, және осы Конвенция күшіне енген соң 10 жылдан кешіктірілмей аяқталады. Қатысушы мемлекетке мұндай объектілерді мейлінше жылдамырақ қарқынмен жоюға тиым салынбайды.

9. Әрбір қатысушы мемлекет:

a) 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді жоюдың егжей-тегжейлі жоспарын әрбір объектіні жою басталғанға дейін 180 күннен кешіктірмей табыс етеді;

b) жыл сайын 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды өндіру жөніндегі барлық объектілерді жоюдың өз жоспарларын жүзеге асыру туралы хабарландыруды жоюдың әрбір жылдық кезеңі аяқталған соң 90 күннен кешіктірмей табыс етеді; және

c) жою процесі аяқталған соң 30 күннен кешіктірмей 1-тармақта көрсетілген барлық химиялық қаруды өндіру жөніндегі барлық объектінің жойылғандығын куәландырады.

10. Егер мемлекет осы Конвенцияны бекітсе және оған 8-тармақта көрсетілген жоюдың он жылдық кезеңінен кейін қосылса, онда ол 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді мүмкіндігінше тезірек жояды. Мұндай қатысушы мемлекет үшін жоюдың тәртібі мен қатаң тексеру рәсімдерін Атқарушы кеңес айқындайды.

11. Әрбір қатысушы мемлекет химиялық қаруды тасымалдау, сынамаларын алу, сақтау және жою барысында адамдардың қауіпсіздігі мен қоршаған ортаны қорғауға

бірінші кезекте назар аударады. Әрбір қатысушы мемлекет химиялық қаруды тасымалдауды, сынамаларын алуды, сақтауды және жоюды қауіпсіздік пен тастауларға қатысты өзінің ұлттық стандарттарына сәйкес жүзеге асырады.

12. 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілер Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөлімінің 18-25-тармақтарына сәйкес химиялық қаруды жою үшін уақытша қайта жабдықталуы мүмкін. Мұндай қайта жабдықталған объект химиялық қаруды жою үшін пайдаланылудан қалуы кезінде осы Конвенция күшіне енген соң қандай жағдайда да 10 жылдан кешіктірілмей жойылуы тиіс.

13. Ерекше жағдайларда өте қажеттілікте қатысушы мемлекет 1-тармақта көрсетілген химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіні осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын пайдалануға рұқсат сұрай алады. Атқарушы кеңестің ұсынуы бойынша қатысушы мемлекеттердің конференциясы өтінішті қанағаттандыру немесе одан бас тарту туралы мәселені шешеді және Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөлімінің D-тарауына сәйкес мұндай мақұлдау берілетін шарттарды белгілейді.

14. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объект конверсияланған объектінің өнеркәсіптік, ауыл шаруашылықтық, зерттеушілік, медициналық, фармацевтикалық немесе өзге де бейбіт мақсаттарда пайдаланылатын кез келген басқа объект үшін артық емес, 1-тізімге енгізілген химикаттармен байланысы жоқ химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіге қайта жабдықталу мүмкіндігі болмайтындай түрде конверсияланады.

15. Барлық конверсияланған объектілер Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөлімінің D-тарауына сәйкес тұрған жерінде инспекциялау арқылы ұдайы тексерілуге және тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен байқау жүргізуге жатады.

16. Осы бапқа және Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөліміне сәйкес тексеру жөніндегі қызметті жүзеге асыру барысында Ұйым қатысушы мемлекеттердің арасында химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді тексеру және оларды жою туралы екітарапты немесе көптарапты келісімдердің қажетсіз қайталануына жол бермеу жөніндегі шараларды қарайды.

Осы мақсатта Атқарушы кеңес:

а) мұндай келісімдегі тексеру жөніндегі ережелердің осы баптағы және Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөліміндегі тексеру жөніндегі ережелермен сәйкес болуына;

б) мұндай келісімді жүзеге асыру осы Конвенцияның тиісті ережелерінің сақталуына жеткілікті кепілдік береді; және

с) екі тарапты немесе көптарапты келісімдердің қатысушылары тексеру жөніндегі өз қызметі туралы Ұйымға толық хабарлайды деп санаса, тексеруді осындай екітарапты немесе көптарапты келісімге сәйкес қабылданатын толықтырушы шаралармен шектеуді шешеді.

17. Егер Атқарушы кеңес 16-тармаққа сәйкес шешім қабылдаса, онда Ұйымның екітарапты немесе көптарапты келісімнің жүзеге асырылуын бақылауға құқығы бар.

18. 16 және 17-тармақтардағы ережелер III бапқа, осы бапқа және Тексеру жөніндегі қосымшаның V бөліміне сәйкес қатысушы мемлекеттің хабарландыруды табыс ету міндеттемелерін қозғамайды.

19. Әрбір қатысушы мемлекет өзі жоюға міндетті химиялық қаруды жою жөніндегі шығындарын жабады. Ол сондай-ақ егер Атқарушы кеңес өзге шешім қабылдамаса, осындай химиялық қарудың сақталуы мен жойылуын тексеру жөніндегі шығыстарды жабады. Егер Атқарушы кеңес Ұйымның қолданатын шараларын 13-тармаққа сәйкес шектеуді шешсе, онда Ұйымның тарапынан қосымша тексеру және бақылау жөніндегі шығыстар VIII баптың 7-тармағында көрсетілгендей Біріккен Ұлттар Ұйымының жарналар шкаласына сәйкес жабылады.

VI Бап

Осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын қызмет

1. Әрбір қатысушы мемлекет токсинді химикаттар мен оның прекурсорларын осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда осы Конвенцияның ережелерін ескере отырып әзірлеуге, өндіруге, өзгедей түрде сатып алуға, сақтауға, беруге және пайдалануға құқылы.

2. Әрбір қатысушы мемлекет токсинді химикаттар мен олардың прекурсорларының өзінің аумағының шегінде немесе өзінің заңды құқығымен немесе бақылауымен кез келген басқа жерде осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда әзірленуін, өндірілуін, өзгедей түрде сатып алынуын, сақталуын, берілуін және пайдаланылуын қамтамасыз етуге қажетті шаралар қолданады. Осы мақсатта және қызметтің осы Конвенция бойынша міндеттемелерге сәйкестігін тексеру үшін әрбір қатысушы мемлекет токсинді химикаттар мен олардың прекурсорларын осындай химикаттарға байланысты объектілерді Химикаттар жөніндегі қосымшаның 1, 2 және 3 -тізімдерінде санамаланғандарды және оның аумағында немесе оның заңды құқығымен немесе бақылауымен кез келген басқа жерде орналасқан Тексеру жөніндегі қосымшада көрсетілгеніндей басқа да объектілерді Тексеру жөніндегі қосымшада көзделген тексеру шараларына бағындырады.

3. Әрбір қатысушы мемлекет 1-тізімде санамаланған химикаттарды (бұдан әрі - 1) тізімдегі химикаттар деп аталады) Тексеру жөніндегі қосымшаның VI бөлімінде көрсетілгеніндей өндіруге, сатып алуға, сақтауға, беруге және пайдалануға қатысты тыйым салуларға бағындырады. Ол 1-тізімдегі химикаттар мен Тексеру жөніндегі қосымшаның VI бөлімінде көрсетілген объектілерді тұрған жерінде инспекциялау арқылы ұдайы тексеруге және Тексеру жөніндегі қосымшаның осы бөліміне сәйкес тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен байқау жүргізуге бағындырады.

4. Әрбір қатысушы мемлекет 2-тізімде санамаланған химикаттар (бұдан әрі - 2) тізімнің химикаттары деп аталады) мен Тексеру жөніндегі қосымшаның VII бөлімінде көрсетілген объектілерді Тексеру жөніндегі қосымшаның осы бөліміне сәйкес

деректерді байқау жүргізуге және тұрған жерінде тексеруге бағындырады.

5. Әрбір қатысушы мемлекет 3-тізімде санамаланған химикаттар (бұдан әрі - 3) тізімнің химикаттары деп аталады) мен Тексеру жөніндегі қосымшаның VIII бөлімінде көрсетілген объектілерді Тексеру жөніндегі қосымшаның осы бөліміне сәйкес деректерді байқау жүргізуге және тұрған жерінде тексеруге бағындырады.

6. Әрбір қатысушы мемлекет Тексеру жөніндегі қосымшаның IX бөлімінде көрсетілген объектілерді, егер қатысушы мемлекеттердің Конференциясы Тексеру жөніндегі қосымшаның IX бөлімінің 22-тармағына сәйкес өзге шешім қабылдамайтын болса, Тексеру жөніндегі қосымшаның осы бөліміне сәйкес тұрған жерінде түпкі есептегі деректерге байқау мен тексеру жүргізуге бағындырады.

7. Әрбір қатысушы мемлекет осы Конвенция өзі үшін күшіне енгеннен кейін 30 күннен кешіктірмей Тексеру жөніндегі қосымшаға сәйкес тиісті химикаттар мен объектілер туралы бастапқы хабарландыру жасайды.

8. Әрбір қатысушы мемлекет Тексеру жөніндегі қосымшаға сәйкес тиісті химикаттар мен объектілерге қатысты жыл сайынғы хабарландырулар жасайды.

9. Тұрған жерінде тексеру мақсаты үшін әрбір қатысушы мемлекет Тексеру жөніндегі қосымшаның талаптарына сәйкес объектілерге инспекторлардың кіруіне мүмкіндік береді.

10. Тексеру жөніндегі қызметті жүзеге асыру барысында Техникалық хатшылық осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда қатысушы мемлекеттердің химиялық қызметіне жөнсіз араласуға жол бермейді, және, атап айтқанда, Құпия ақпаратты қорғау жөніндегі қосымшада жазылған ережелерді сақтайды (бұдан әрі - "Құпиялылық жөніндегі қосымша" деп

аталады).

11. Осы баптың ережелері химиялық қызмет саласындағы осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда өндіру, өңдеу немесе химикаттарды пайдалану үшін ғылыми-техникалық ақпарат пен халықаралық алмасуды қоса алғанда, осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын қатысушы мемлекеттердің экономикалық немесе техникалық дамуы мен халықаралық ынтымақтастық үшін кедергі келтіруге жол бермейтіндей түрде жүзеге асырылады.

VII Бап

Жүзеге асыру жөніндегі ұлттық шаралар

Жалпы міндеттемелер

1. Әрбір қатысушы мемлекет өзінің конституциялық рәсімдеріне сәйкес осы Конвенция бойынша өзінің міндеттемелерін орындау жөнінде қажетті шаралар қолданады. Атап айтқанда, ол:

а) өзінің аумағының қай жерінде немесе өзінің заңды құқығындағы кез келген басқа жерде болмасын жеке және заңды тұлғаларға халықаралық құқықпен мойындалғанындай, осы Конвенция бойынша қатысушы мемлекетке тыйым салынған кез келген қызметті жүргізуге тыйым салады, оның ішінде мұндай қызметке қатысты қылмыстық заңдарды қолданады;

б) осы Конвенция бойынша қатысушы мемлекетке тыйым салатын кез келген қызметті өзінің бақылауындағы кез келген жерде жүргізуге рұқсат етпейді; және

с) а) тармақшаға сәйкес қабылдаған өзінің қылмыстық заңдарын осы Конвенция бойынша қатысушы мемлекетке тыйым салынатын оның азаматтығына ие жеке тұлғалардың халықаралық құқыққа сәйкес қай жерде болмасын жүргізетін кез келген қызметіне қолданады.

2. Әрбір қатысушы мемлекет басқа қатысушы мемлекеттермен ынтымақтастық жасайды және 1-тармақ бойынша міндеттемелердің орындалуын жеңілдету үшін тиісті нысанда құқықтық көмек көрсетеді.

3. Әрбір қатысушы мемлекет осы Конвенция бойынша өзінің міндеттемелерін орындау барысында адамдардың қауіпсіздігі мен қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз етуге басты назар аударады және басқа қатысушы мемлекеттермен осы тұрғыда тиісінше ынтымақтастық жасайды.

Қатысушы мемлекеттер мен Ұйымның арасындағы қатынастар

4. Осы Конвенция бойынша өзінің міндеттемелерін орындау үшін әрбір қатысушы мемлекет Ұлттық органын тағайындайды немесе құрады, ол Ұйыммен және басқа қатысушы мемлекеттермен тиімді байланыс үшін ұлттық үйлестіру орталығы ретінде іс-әрекет жасайды. Әрбір қатысушы мемлекет Ұйымға осы Конвенцияның күші өзі үшін күшіне ену уақытында өзінің Ұлттық органы туралы мәлімдейді.

5. Әрбір қатысушы мемлекет осы Конвенцияны жүзеге асыру үшін қабылданған заңдары мен әкімшілік шаралары туралы Ұйымға хабарлайды.

6. Әрбір қатысушы мемлекет өзі Ұйымнан осы Конвенцияны жүзеге асыруға байланысты құпия негізде алатын құпия ақпарат пен деректерді құпия ретінде қарайды,

және мұндай ақпаратпен және деректермен жұмыс істеудің ерекше режимін белгілейді. Ол мұндай ақпарат пен деректерді тек осы Конвенция бойынша өзінің құқықтары мен міндеттемелеріне

байланысты және Құпиялылық жөніндегі қосымшада жазылған ережеде сәйкестікте ғана пайдаланады.

7. Әрбір қатысушы мемлекет Ұйым мен оның барлық функциясын орындауда ынтымақтастық жасауға және атап айтқанда, Техникалық хатшылыққа көмек беруге міндеттенеді.

VIII Бап Ұйым

A. Жалпы ережелер

1. Осы Конвенцияның қатысушы мемлекеттері осымен нысананы жүзеге асыру және осы Конвенцияны мақсаттары үшін, оның сақталуын халықаралық тексеру туралы ережелерді қоса алғанда, оның ережелерін жүзеге асыруды қамтамасыз ету үшін, және қатысушы мемлекеттердің арасында консультациялар мен ынтымақтастық үшін форумды қамтамасыз етуге Химиялық қаруға тыйым салу жөніндегі ұйымды құрады.

2. Осы Конвенцияның барлық қатысушы мемлекеттері Ұйымның мүшелері болып табылады. Қатысушы мемлекет өзінің Ұйымға мүшелігінен айрылуы мүмкін емес.

3. Ұйымның штаб-пәтерінің мекен-жайы Гаага, Нидерландтар Корольдігі болып табылады.

4. Ұйымның органдары ретінде осымен: қатысушы мемлекеттердің Конференциясы, Атқарушы кеңесі және Техникалық хатшылығы құрылады.

5. Ұйым өзінің осы Конвенцияда көзделген тексеру жөніндегі қызметін мүмкіндігінше оның мақсаттарына уақтылы және тиімді жеткізумен сиысымды мүмкіндігінше аз интрузивті түрде жүргізеді. Ол осы Конвенция бойынша оның міндеттемелерін орындау үшін қажетті мәліметтер мен деректерді ғана сұрайды. Ол осы Конвенцияны жүзеге асыру барысында өзіне белгілі болған азаматтық және әскери қызмет және объектілер туралы құпия ақпаратты қорғау үшін барлық сақтандыру шараларын қолданады, және, атап айтқанда, Құпиялылық жөніндегі қосымшада жазылған ережелерді сақтайды.

6. Тексеру жөніндегі өзінің қызметін жүргізу кезінде Ұйым ғылыми-техникалық

жетістіктерді пайдалану жөніндегі шараларды қарайды.

7. Ұйымның қызметіне байланысты шығыстарды қатысушы мемлекеттер Біріккен Ұлттар Ұйымының жарналар шкаласына сәйкес Біріккен Ұлттар Ұйымының құрамына мүшеліктегі айырмашылықтар ескеріле отырып түзетілген және IV және V баптардың ережелерін ескере отырып өтейді, қатысушы мемлекеттердің Дайындық комиссиясына арналған қаржы жарналары олардың жүйелі бюджетке жарналарынан тиісті түрде шегеріледі. Ұйымның бюджеті екі жеке тараудан тұрады, оның бірі әкімшілік және өзге де шығыстарға, ал екіншісі - тексеру жөніндегі шығыстарға қатысты.

8. Ұйымға қаржы жарналарын төлеу бойынша берешегі бар Ұйымның мүшесі, егер оның берешегі өткен толық екі жыл үшін оған есептелген жарналардың сомасына тең болса немесе одан асса, Ұйымда дауыс беру құқығынан айырылады. Қатысушы мемлекеттердің Конференциясы қалайда, мұндай мүшеге, егер ол мұндай төлемнің мерзімінен өтіп кетушілігі өзіне қатысы жоқ жағдаяттар бойынша болғандығын мойындаса, дауыс

беруге қатысуға рұқсат етеді.

В. Қатысушы мемлекеттердің конференциясы

Құрамы, рәсімдері мен шешімдер қабылдауы

9. Қатысушы мемлекеттердің Конференциясы (бұдан әрі - "Конференция" деп аталады) осы Ұйымның барлық мүшелерінен тұрады. Әрбір мүшенің Конференцияда бір өкілі болады, оған орынбасарлар мен кеңесшілер ілесіп жүре алады.

10. Конференцияның бірінші сессиясын осы Конвенция күшіне енгеннен кейін депозитарий 30 күннен кешіктірмей шақырады.

11. Конференция, егер ол өзге шешім қабылдамаса, жыл сайын өткізілетін кезекті сессияларға жиналады.

12. Конференцияның арнаулы сессиялары:

- a) Конференцияның шешімі бойынша;
- b) Атқарушы кеңестің өтініші бойынша;
- c) мүшелердің үштен бірі қолдайтын кез келген мүшенің өтініші бойынша; немесе
- d) осы Конвенцияның қолданылуын қарау үшін 22-тармаққа сәйкес шақырылады;

е) тармақшасында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, арнаулы сессия егер өтініште өзгедей көрсетілмеген болса, Техникалық хатшылық Бас директорының өтініші алынғаннан кейін 30 күннен кешіктірілмей шақырылады.

13. Конференция сондай-ақ ХҮ баптың 2-тармағына сәйкес түзетулерді қарау бойынша Конференция нысанында шақырылады.

14. Конференцияның сессиялары, егер Конференция өзге шешім қабылдамайтын болса, Ұйымның тұрған жері бойынша өткізіледі.

15. Конференция рәсімдердің өз қағидаларын қабылдайды. Әрбір кезекті сессияның басында ол өзінің Төрағасын және басқа да қажетті лауазымды адамдарды сайлайды. Олар лауазымға жаңа Төраға мен басқа да лауазымды адамдарды сайлағанға дейін келесі кезекті сессияда болады.

16. Ұйымның мүшелерінің басым көпшілігі Конференцияның кворумын құрады.

17. Ұйымның әрбір мүшесінің Конференцияда бір дауысы болады.

18. Конференция рәсімдік мәселелер бойынша шешімдерді дауыс беруде болған және оған қатысқан мүшелердің жай көпшілік дауысымен қабылдайды. Мән-жайы бойынша шешімдер мүмкіндігінше бәтуәмен қабылдануы тиіс. Егер қандай да болмасын мәселе бойынша бәтуәға келуге қол жеткізілмесе, онда Төраға кез келген дауыс беруді 24 сағатқа кейінге қалдырады және бұл мерзімін кейінге қалдыру кезеңінде барлық күш-жігер бәтуәға қол жеткізуді жеңілдетуге жұмсалады, және осы кезең аяқталғанға дейін Конференцияға баяндама табыс етіледі. Егер 24 сағат өткен соң бәтуәға қол жеткізу мүмкін болмаса, онда Конференция, егер осы Конвенцияда өзгеше көзделмесе, дауыс беруде болған және оған қатысқан мүшелер дауыстарының үштен екісінің көпшілік дауысымен шешім қабылдайды. Қандай да болмасын мәселенің мәнді немесе мәнсіз болып табылатындығына қатысты келіспеушіліктер туындаған жағдайда, егер Конференция мәнді мәселе бойынша шешімдер қабылдау үшін қажетті дауыстардың көпшілігімен өзге шешім қабылдамайтын болса, бұл мәселе мәнді мәселе болып саналады.

Өкілеттіктері мен функциялары

19. Конференция Ұйымның бас органы болып табылады. Ол Атқарушы кеңес пен Техникалық хатшылықтың өкілеттіктері мен функцияларына қатыстыларды қоса алғанда, осы Конференцияның қамту аясының шеңберіндегі кез келген мәселелерді, тақырыптарды немесе проблемаларды қарайды. Ол осы Конвенцияға қатысты қатысушы мемлекеттер көтеретін немесе оның назарына Атқарушы кеңес жеткізетін кез келген мәселелер, тақырыптар немесе проблемалар бойынша ұсыныстар беріп, шешімдер қабылдай алады.

20. Конференция осы Конвенцияның жүзеге асырылуына қадағалау жасауды іске асырады және оның нысаналары мен мақсаттарының іске асырылуына жәрдемдесу

үшін шаралар қабылдайды. Конференция осы Конвенцияның сақталуын қарайды, ол сондай-ақ Атқарушы кеңес пен Техникалық хатшылықтың қызметіне қадағалау жасауды жүзеге асырады және осы Конвенцияға сәйкес осы органдардың кез келгеніне олардың өз функцияларын жүзеге асыруға байланысты негізгі принциптерді белгілей алады.

21. Конференция:

a) өзінің кезекті сессияларында Атқарушы кеңес ұсынатын баяндаманы, бағдарлама мен бюджетті қарайды және қабылдайды, сондай-ақ басқа да баяндамаларды қарайды;

b) 7-тармаққа сәйкес қатысушы мемлекеттердің төлеуіне жататын жарналардың қаржы шкалаларына қатысты шешімдер қабылдайды;

c) Атқарушы кеңестің мүшелерін сайлайды;

d) Техникалық кеңестің Бас директорын тағайындайды (бұдан әрі - "Бас директор" деп аталады);

e) Атқарушы кеңес ұсынатын оның рәсімдерінің тәртібін бекітеді;

f) ол осы Конвенцияға сәйкес өзінің функцияларын орындау үшін қажет деп санайтын қосалқы органдарды құрады;

g) химиялық қызмет саласында бейбіт мақсаттарда халықаралық ынтымақтастықты дамытуға жәрдемдеседі;

h) осы Конвенцияның қолданылуында көрініс табуы мүмкін ғылыми-техникалық жетістіктерді қарайды, және осыған байланысты Бас директорға оның осы Конвенцияға қатысы бар ғылым мен техника салаларында Конференцияға, Атқарушы кеңеске және қатысушы мемлекеттерге мамандандырылған консультациялар беруде өзінің функцияларын орындау тәртібімен оған мүмкіншілік беретін Ғылыми-консультативтік кеңес құруды тапсырады. Ғылыми-консультативтік кеңестің құрамына Конференция қабылдаған іс жүргізу шеңберіне сәйкес тағайындалатын тәуелсіз сарапшылар кіреді;

i) өзінің бірінші сессиясында Дайындық комиссиясы әзірлейтін келісімдердің, ережелер мен негізгі принциптердің кез келген жобасын қарайды және бекітеді;

j) X бапқа сәйкес өзінің бірінші сессиясында ерікті көмек қорын құрады;

k) осы Конвенцияны сақтауды қамтамасыз ету бойынша және XII бапқа сәйкес осы Конвенцияның ережелеріне қайшы келетін кез келген ережені түзеу және түзету бойынша қажетті шаралар қолданады.

22. Конференция осы Конвенция күшіне енгеннен кейін бесінші және оныншы жыл, және осы уақыт кезеңінің шектерінде келісілуі мүмкін басқа да мерзімдер өткен соң бір жылдан кешіктірмей осы Конвенцияның қолданылуын қарау үшін арнаулы сессияларға жиналады. Осындай қараулардың барысында кез келген тиісті ғылыми-техникалық жетістіктер назарға алынады. Бұдан соң бес жылдық аралықта, егер өзге шешім қабылданбайтын болса, дәл осы мақсатта Конференцияның одан арғы сессиялары шақырылады.

С. Атқарушы кеңес

Құрамы, рәсімі және шешімдер қабылдауы

23. Атқарушы кеңес 41 мүшеден тұрады. Әрбір қатысушы мемлекеттің ротациялау принципіне сәйкес Атқарушы кеңестің құрамына кіруге құқығы бар. Атқарушы кеңестің мүшелерін конференция екі жыл мерзімге сайлайды. Осы конвенцияның тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін, оның үстіне әділ географиялық бөлініске, химия өнеркәсібінің маңыздылығына, сондай-ақ саяси мүдделер мен қауіпсіздік мүдделеріне тиісті ерекше назар бөлінеді, Атқарушы кеңестің құрамы мынадай түрде құрылады:

а) Африкадан қатысушы мемлекеттер тағайындайтын, осы аймақта орналасқан тоғыз қатысушы мемлекет. Бұл үшін негіз ретінде тағайындауда осы тоғыз қатысушы мемлекеттің үш мүшесі әдетте мейлінше елеулі ұлттық химиялық өнеркәсібі бар аймақтағы қатысушы мемлекет болып табылатындығы ескеріледі, бұл халықаралық деңгейде хабарланған және жарияланған деректер негізге алына отырып айқындалады; бұдан басқа аймақтық топ осы үш мүшені тағайындау кезінде басқа да аймақтық факторларды назарға алуға келісім береді;

б) Азиядан қатысушы мемлекеттер тағайындайтын, осы аймақта орналасқан тоғыз қатысушы мемлекет, бұл үшін негіз ретінде тағайындауда осы тоғыз қатысушы мемлекеттің төрт мүшесі әдетте мейлінше елеулі ұлттық химиялық өнеркәсібі бар аймақтағы қатысушы мемлекет болып табылатындығы ескеріледі, бұл халықаралық деңгейде хабарланған және жарияланған деректер негізге алына отырып айқындалады; бұдан басқа аймақтық топ осы төрт мүшені тағайындау кезінде басқа да аймақтық факторларды назарға алуға келісім береді;

с) Шығыс Еуропадан қатысушы мемлекеттер тағайындайтын, осы аймақта орналасқан бес қатысушы мемлекет, бұл үшін негіз ретінде тағайындауда осы бес қатысушы мемлекеттің бір мүшесі әдетте мейлінше елеулі ұлттық химиялық өнеркәсібі бар аймақтағы қатысушы мемлекет болып табылатындығы ескеріледі, бұл халықаралық деңгейде хабарланған және жарияланған деректер негізге алына отырып айқындалады; бұдан басқа аймақтық топ осы бір мүшені тағайындау кезінде басқа да аймақтық факторларды назарға алуға келісім береді;

д) Латын Америкасы мен Кариб бассейнінен қатысушы мемлекеттер тағайындайтын, осы аймақта орналасқан жеті қатысушы мемлекет, бұл үшін негіз ретінде тағайындауда осы жеті қатысушы мемлекеттің үш мүшесі әдетте мейлінше елеулі ұлттық химиялық өнеркәсібі бар аймақтағы қатысушы мемлекет болып табылатындығы ескеріледі, бұл халықаралық деңгейде хабарланған және жарияланған деректер негізге алына отырып айқындалады; бұдан басқа аймақтық топ осы үш мүшені тағайындау кезінде басқа да аймақтық факторларды назарға алуға келісім береді;

е) Батыс Европа және басқа мемлекеттердің арасынан қатысушы мемлекеттер тағайындайтын, осы аймақта орналасқан он қатысушы мемлекет, бұл үшін негіз ретінде тағайындауда осы он қатысушы мемлекеттің бес мүшесі әдетте мейлінше елеулі ұлттық химиялық өнеркәсібі бар аймақтағы қатысушы мемлекет болып табылатындығы ескеріледі, бұл халықаралық деңгейде хабарланған және жарияланған деректер негізге алына отырып айқындалады; бұдан басқа аймақтың топ осы бес мүшені тағайындау кезінде басқа да аймақтық факторларды назарға алуға келісім береді;

ғ) қатысушы мемлекеттердің ретімен тағайындайтын, Азия аймақтарында, Латын Америкасы мен Кариб бассейнінің аймақтарында орналасқан бір қосымша қатысушы мемлекет. Бұл үшін негіз ретінде тағайындауға бұл қатысушы мемлекеттің осы аймақтардан ротацияланған мүшесі болып табылатындығы ескеріледі.

24. Алғашқы сайлаулардың барысында Атқарушы кеңестің құрамына 20 мүше бір жыл мерзімге сайланады, мұның үстіне 23-тармақта жазылғанындай белгіленген сандық сайма-сайлыққа тиісті назар аударылады.

25. IV және V баптар толық жүзеге асырылғаннан кейін Конференция Атқарушы кеңес мүшелерінің басым көпшілігінің өтініші бойынша оның құрамын реттеп отыратын 23-тармақта көрсетілген принциптерге байланысты өзгерістерді ескере отырып, Атқарушы кеңестің құрамын қарай алады.

26. Атқарушы кеңес рәсімдердің өз тәртібін әзірлейді және оны Конференцияның бекітуіне ұсынады.

27. Атқарушы кеңес өзінің Төрағасын өзі мүшелерінің арасынан сайлайды.

28. Атқарушы кеңес кезекті сессияларға жиналады. Кезекті сессиялардың аралығындағы кезеңде мәжіліске ол өзінің өкілеттіктері, мен функцияларын жүзеге асыруға қаншалықты талап етілсе, соншалықты жиналады.

29. Атқарушы кеңестің әрбір мүшесі бір дауысқа ие. Егер осы Конвенцияда өзгеше көзделмесе, онда Атқарушы Кеңес мән-жайы мәселелері бойынша оның барлық мүшелерінің үштен екісінің басым даусымен шешімдер қабылдайды. Атқарушы кеңес рәсімдік мәселелер бойынша оның барлық мүшелерінің көпшілік дауысымен шешім қабылдайды. Бұл мәселе мәні бойынша мәселе болып табыла ма, жоқ па дегенге қатысты келіспеушіліктер туындаған жағдайда, егер Атқарушы кеңес мәндік мәселелер бойынша шешімдер қабылдауға үшін қажетті дауыстардың көпшілігімен өзге шешім қабылдамаса, бұл мәселе мәндік мәселе болып саналады.

Өкілеттіктері мен функциялары

30. Атқарушы кеңес Ұйымның атқарушы органы болып табылады. Ол Конференцияға есеп береді. Атқарушы кеңес осы Конвенцияға сәйкес өзіне берілген өкілеттіктер мен функцияларды, сондай-ақ өзіне Конференция берген функцияларды жүзеге асырады. Бұл ретте ол Конференцияның ұсыныстарына, шешімдері мен

нұсқауларына сәйкес іс-әрекет жасайды және олардың тиісті түрде және сөзсіз орындалуын қамтамасыз етеді.

31. Атқарушы кеңес осы Конференцияның тиімді жүзеге асырылуына және сақталуына жәрдемдеседі. Ол техникалық хатшылықтың қызметін қадағалауды жүзеге асырады, әрбір қатысушы мемлекеттің Ұлттық органымен ынтымақтасады және қатысушы мемлекеттердің арасындағы олардың өтініші бойынша консультациялар мен ынтымақтастыққа жәрдемдеседі.

32. Атқарушы кеңес:

а) Ұйымның бағдарламасы мен бюджетінің жобасын қарайды және оларды Конференцияға ұсынады;

б) Ұйымның осы Конвенцияны жүзеге асыру туралы баяндамасының жобасын, өз қызметін жүзеге асыру туралы баяндаманы және өзі қажет деп санайтын немесе оларды Конференция сұрауы мүмкін арнаулы баяндамаларды қарайды және Конференцияға ұсынады;

с) күн тәртібінің жобасын дайындауды қоса алғанда, Конференцияның сессиясын ұйымдастырады.

33. Атқарушы кеңес Конференцияның арнаулы сессиясын шақыру туралы өтініш жасай алады.

34. Атқарушы кеңес:

а) Конференцияның алдын ала мақұлдауымен Ұйымның атынан мемлекеттермен және халықаралық ұйымдармен келісімдер немесе уағдаластықтар жасасады;

б) Ұйымның атынан X бапқа байланысты қатысушы мемлекеттермен келісімдер жасайды және X бапта көрсетілген ерікті қорға қадағалау жасауды жүзеге асырады;

с) қатысушы мемлекеттермен келіссөздердің негізінде Техникалық хатшылық әзірлеген тексеру жөніндегі қызметті жүзеге асыруға қатысты келісімдерді немесе уағдаластықтарды мақұлдайды.

35. Атқарушы кеңес осы Конвенцияға қатысты өз құзыретінің шеңберіндегі кез келген проблеманы немесе мәселені және сақтауға немесе сақтамау жағдайларына қатысты алаңдаушылықты қоса алғанда, оның жүзеге асырылуын қарайды, және тиісінше қатысушы мемлекеттерге хабарлайды және бұл проблеманы немесе мәселені Конференцияның назарына жеткізеді.

36. Осы Конвенция бойынша көзделген құқықтарды, өзгелермен бірге, басқа да теріс пайдалануларды қоса алғанда, олардың сақталуына және сақталмау жағдайларына қатысты күмәндарды немесе алаңдаушылықтарды қарау кезінде Атқарушы кеңес мүдделі қатысушы мемлекеттермен ақылдасып - кеңеседі және тиісінше қатысушы мемлекетке белгіленген мерзімде жағдайды түзеу жөнінде шаралар қабылдауды ұсынады. Егер Атқарушы кеңес одан әрі іс-әрекет жасауды қажет деп санайтын болса, өзгелермен бірге мына шаралардың бірін немесе бірнешеуін қолданады:

а) барлық қатысушы мемлекетке осы проблема немесе мәселе туралы хабарлайды;

- b) осы проблеманы немесе мәселені Конференцияның назарына жеткізеді;
- c) Конференцияға жағдайды түзеу және сақталуды қамтамасыз ету бойынша шараларға қатысты ұсыныстарды табыс етеді.

Аса елеулі және қиын жағдайларда Атқарушы кеңес осы мәселені немесе проблеманы тиісті ақпарат пен қорытындыларды қоса алғанда,

Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас Ассамблеясының және Біріккен Ұлттар Ұйымының Қауіпсіздік Кеңесінің назарына тікелей жеткізеді. Осымен бір мезгілде ол осы жасалған қадам туралы барлық қатысушы мемлекетке хабарлайды.

D. Техникалық хатшылық

37. Техникалық хатшылық Конференция мен Атқарушы кеңеске олардың өз функцияларын орындауына көмектеседі. Техникалық хатшылық осы Конвенцияда көзделген тексеру шараларын жүзеге асырады. Ол осы Конвенцияға сәйкес өзіне тапсырылған басқа да функцияларды, сондай-ақ оған Конференция және Атқарушы кеңес беретін функцияларды да орындайды.

38. Техникалық хатшылық:

- a) Атқарушы кеңеске Ұйымның бағдарламасы мен бюджетінің жобасын дайындайды және ұсынады;
- b) осы Конвенцияны жүзеге асыру туралы Ұйымның баяндамасының жобасын және Конференция немесе Атқарушы кеңес сұрауы мүмкін басқа да баяндамаларды әзірлейді және оларды Атқарушы кеңеске ұсынады;
- c) Конференцияға, Атқарушы кеңеске және қосалқы органдарға әкімшілік және техникалық қолдау көрсетеді;
- d) Ұйымның атынан қатысушы мемлекеттерге осы Конвенцияны жүзеге асыруға қатысты мәселелер бойынша хабарламалар жібереді және олардан хабарламалар алады;
- e) қатысушы мемлекеттерге техникалық көмек көрсетеді және тізімдік және тізімдік емес химикаттарды бағалауды қоса алғанда, осы Конвенцияның ережелерін жүзеге асыру барысында оларға техникалық бағалау жүргізеді.

39. Техникалық хатшылық

- a) қатысушы мемлекеттер мен Атқарушы кеңестің мақұлдауымен тексеру жөніндегі қызметті жүзеге асыруға қатысты келісімдер немесе уағдаластықтар әзірлейді;
- b) осы Конвенция күшіне енген соң 180 күннен кешіктірілмей X баптың 7 b) және c) тармақтарына сәйкес төтенше және ізгілік көмегі үшін қатысушы мемлекеттердің тұрақты запастар жасауын және ұстауын үйлестіреді. Техникалық хатшылық оларды пайдаланудың сенімділігі тұрғысынан қолда бар заттарды инспекциялай алады. Жинақталған заттардың тізбесін жоғарыдағы 21 i) тармаққа сәйкес Конференция

қарайды және бекітеді;

с) X бапта көрсетілген ерікті қорды басқарады, қатысушы мемлекеттердің хабарландыруларын бақылайды және тиісті өтініш бойынша X баптың мақсаты үшін қатысушы мемлекеттердің арасында немесе қатысушы мемлекеттер мен Ұйымның арасында жасасылған екітарапты келісімдерді тіркейді.

40. Техникалық хатшылық Атқарушы кеңеске осы Конвенцияны сақтауға қатысты тексеру жөніндегі өзінің қызметін жүзеге асыру кезінде өзіне белгілі болған және тиісті қатысушы мемлекеттермен консультациялар жасау жолымен шеше және байыбына бара алмаған күмәндарды, бұлдырлықты және айқынсыздықты қоса алғанда, өзінің функцияларын орындауға байланысты туындаған кез келген проблема туралы хабарлайды.

41. Техникалық хатшылықтың құрамына кіреді, оның басшысы және бас әкімшілік қызметкері болып табылатын Бас директор, инспекторлар мен қажет деп саналатын ғылыми, техникалық және де басқа қызметкерлер кіреді.

42. Инспекторат Техникалық хатшылықтың бөлімшесі болып табылады және Бас директордың қадағалауымен жұмыс істейді.

43. Бас директорды Атқарушы кеңестің ұсынуы бойынша Конференция төрт жыл мерзімге тағайындайды, бұл мерзім тағы да бір жыл мерзімге ғана ұзартыла алынады.

44. Бас директор қызметкерлерді тағайындау және Техникалық хатшылықты ұйымдастыру мен оның жұмыс істеуі мәселелерінде Конференция мен Атқарушы кеңеске есеп береді. Қызметке қабылдау және қызметтің талаптарын айқындау кезінде ең бастысы жұмыс қабылетінің, беделділіктің және адал-әділдіктің жоғары деңгейін қамтамасыз етуді басшылыққа алу керек. Бас директор, инспекторлар, сондай-ақ мамандар мен кеңсе қызметкері санатындағы қызметкерлер тек қатысушы мемлекеттер азаматтарының арасынан тағайындалады. Қызметкерлерді мүмкін мейлінше кең географиялық негізде іріктеудің маңыздылығына тиісті назар аудару керек. Қызметкерлерді жинақтау Техникалық хатшылықтың міндеттемелерін тиісті түрде орындау үшін қажет қызметкерлердің ең аз санын қамтамасыз ету принципін негізге ала отырып жүзеге асырылады.

45. Бас директор 21 h) тармақта көрсетілген Ғылыми-консультативтік кеңестің ұйымдастырылуы мен жұмыс істеуіне жауап береді. Бас директор қатысушы мемлекеттермен ақылдасып-кеңесіп Ғылыми консультативтік кеңестің мүшелерін тағайындайды, олар өзінің жеке қасиеттерімен жұмыс істейді. Кеңестің мүшелері олардың осы Конвенцияны жүзеге асыруға қатысы бар нақты ғылыми салалардағы өздерінің беделін негізге ала отырып тағайындалынады. Бас директор сондай-ақ Кеңестің мүшелерімен ақылдасып тиісінше нақты мәселелер бойынша ұсыныстар табыс ету үшін ғылыми сарапшылардың уақытша жұмыс топтарын құра алады. Жоғарыда аталған қатысушы мемлекеттерге байланысты Бас директорға сарапшылардың тізімін ұсына алады.

46. Өздерінің міндеттерін атқару кезінде Бас директор инспекторлар мен басқа да қызметкерлер Ұйым үшін бөгде қандай да болмасын үкіметтен немесе қандай да болмасын өзге көздерден нұсқаулар сұрауға немесе алуға тиісті емес, олар Конференция мен Атқарушы кеңестің алдында ғана жауапты халықаралық лауазымды тұлғалар ретінде өздерінің жағдайларынан көрініс табуы мүмкін кез келген іс-әрекеттен бой тартуы тиіс.

47. Әрбір қатысушы мемлекет Бас директордың, инспекторлар мен басқа да қызметкерлердің қатаң халықаралық міндеттерінің сипатын құрметтейді және өздерінің міндеттерін атқаруы кезінде оларға ықпал етуге тырыспайды.

Е. Артықшылықтар мен иммунитеттер

48. Қатысушы мемлекеттің аумағында және оның заңды құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген басқа жердегі Ұйым өзінің функциясын жүзеге асыру үшін қажетті құқықтық қабылетке ие және дәл сондай артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдаланады.

49. Қатысушы мемлекеттердің делегаттары, сондай-ақ Атқарушы кеңеске тағайындалған олардың орынбасарлары мен кеңесшілері, өкілдері, сондай-ақ олардың орынбасарлары мен кеңесшілері, Бас директор мен Ұйымның қызметкері Ұйымға байланысты өздерінің функцияларын тәуелсіз жүзеге асыру үшін қажетті артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдаланады.

50. Осы бапта көрсетілген құқықтық қабілеттілік, артықшылықтар мен иммунитеттер Ұйым мен қатысушы мемлекеттердің арасындағы келісімдерде, сондай-ақ Ұйым мен Ұйымның штаб-пәтері орналасқан мемлекеттің арасындағы келісімдерде айқындалады. Бұл келісімдерді Конференция 21 і) тармаққа сәйкес қарайды және мақұлдайды.

51. Тексеру жөніндегі қызметті жүзеге асыру барысында Бас директор мен Техникалық хатшылықтың қызметкерлері 48 және 49-тармақтарға қарамастан, Тексеру жөніндегі қосымшаның II бөлімінің В тарауында жазылған артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдаланады.

IX Бап

Консультациялар, ынтымақтастық және фактілерді анықтау

1. Қатысушы мемлекеттер тікелей бір-бірімен немесе Ұйым арқылы немесе Біріккен Ұлттар Ұйымының шеңберіндегі және оның Жарғысына сәйкес рәсімдерді қоса алғанда басқа да тиісті халықаралық рәсімдерді пайдалана отырып, осы Конвенцияның нысанасы мен мақсатына немесе оның ережелерін жүзеге асыруға байланысты көтерілуі мүмкін кез келген мәселе бойынша ақылдасып-кеңеседі және ынтымақтастық

жасайды.

2. Кез келген қатысушы мемлекеттің құқығына нұқсан келтірусіз кез келген уақытта бұл мүмкін болған кезде, қатысушы мемлекеттің сұрау салуы бойынша инспекциялау жүргізу туралы өтініш жасау бәрінен бұрын осы Конвенцияның сақталуына қатысты күмән тудыруы мүмкін немесе осы мәселеге байланысты айқын емес деп саналуы мүмкін жәйтке қатысты алаңдаушылық тудыратын кез келген мәселе өздерінің араларында ақпарат алмасу және ақылдасып-кеңесу жолымен анықтауға және реттеуге күш-жігер жұмсалуды тиіс. Қатысушы мемлекет басқа қатысушы мемлекеттен сұрау салушы қатысушы мемлекет кез келген мәселені түсіндіру туралы өтінішті алушы қатысушы мемлекет дәл осындай күмән немесе алаңдаушылық тудырса, сұрау салушы қатысушы мемлекетке мүмкіндігінше тезірек, бірақ қалай болған жағдайда да өтініш келіп түскен күннен кейін 10 күннен кешіктірмей осы мәселені табыс етілген ақпарат қандай тұрғыда шешетіндігін түсіндіре отырып, айтылған күмәнге немесе алаңдаушылыққа жауап беретін жеткілікті ақпаратты табыс етеді. Осы Конвенцияда екі немесе одан да көп қатысушы мемлекеттің өз арасында сақтауға қатысты күмән тудыруы мүмкін немесе айқын емес деп саналуы мүмкін осы мәселеге қатысты алаңдаушылық тудыратын кез келген мәселені анықтау және шешу мақсатында өзара келісуі бойынша инспекциялар ұйымдастыру немесе кез келген басқа рәсімдерді қолдану құқығын қозғамайды. Мұндай шаралар осы Конвенцияның басқа ережелеріне сәйкес кез келген қатысушы мемлекеттің құқықтары мен міндеттерін қозғамайды.

Түсіндіру туралы сұрау салуларды берудің рәсімі

3. Қатысушы мемлекет айқын емес деп танылуы мүмкін немесе басқа қатысушы мемлекеттің осы Конвенцияны мүмкін сақтамауына қатысты алаңдаушылық тудыратын кез келген жағдайды түсіндіруде Атқарушы кеңестен жәрдем көрсетуді сұрауға құқығы бар. Атқарушы кеңес өзінде бар осындай алаңдаушылыққа қатысы бар тиісті ақпаратты береді.

4. Қатысушы мемлекет Атқарушы кеңестен басқа қатысушы мемлекеттен айқын емес деп саналуы мүмкін немесе оның осы Конвенцияны мүмкін сақтамауына қатысты алаңдаушылығын тудыратын кез келген жағдайға қатысты түсіндірме алуды сұрауға құқығы бар. Мұндай жағдайда мыналар қолданылады:

a) Атқарушы кеңес Бас директор арқылы басқа қатысушы мемлекетке оны алғаннан кейін 24 сағаттан кешіктірмей түсіндіру туралы сұрау салуды жолдайды;

b) сұрау салынған қатысушы мемлекет түсіндірмені Атқарушы кеңеске мүмкіндігінше тезірек, бірақ қалай болғанда да сұрау салуды алғаннан кейін 10 күннен кешіктірмей табыс етеді;

c) Атқарушы кеңес түсіндірмені назарға алады және сұрау салушы қатысушы мемлекетке оны алған күннен бастап 24 сағаттан кешіктірмей жібереді;

d) егер сұрау салушы қатысушы мемлекет түсіндірмені жеткіліксіз деп тапса, онда

ол Атқарушы кеңестен сұрау салынатын қатысушы мемлекеттен одан әрі түсіндірме алуды сұрауға құқығы бар;

e) d) тармақшасына сәйкес сұрау салынатын одан арғы түсіндірмелерді алу үшін Атқарушы кеңес Бас директорге Техникалық хатшылықтан сарапшылар тобын құруды ұсына алады, ал егер Техникалық хатшылықта тиісті қызметшілер болмаса, онда алаңдаушылық тудырушы жағдайға қатысы бар барлық ақпарат пен деректерді зерделеу үшін басқа көздерден сарапшылар тобын құруды ұсынуға құқығы бар. Сарапшылар тобы Атқарушы кеңеске өздерінің түйіндері туралы фактологиялық баяндаманы ұсынады;

f) егер сұрау салушы қатысушы мемлекет d) және e) тармақшаларына сәйкес алынған түсіндірмелерді қанағаттанғысыз деп тапса, онда Атқарушы кеңестен арнаулы сессия шақыру туралы сұрауға құқығы бар, оған Атқарушы кеңестің мүшелері болып табылмайтын тиісті қатысушы мемлекеттердің қатысуға құқығы бар. Мұндай Атқарушы кеңестің арнаулы сессиясы бұл мәселені қарайды және жағдайды реттеу үшін орынды деп санайтын кез келген шараны ұсына алады.

5. Қатысушы мемлекет сондай-ақ Атқарушы кеңестен айқын емес деп саналған немесе оның осы Конвенцияны мүмкін сақтамаушылығына қатысты алаңдаушылық тудыратын кез келген жағдайды түсіндіруді сұрауға құқығы бар. Атқарушы кеңес мұндай өтінішті тиісті көмек беру жолымен қанағаттандырады.

6. Атқарушы кеңес осы бапта көзделген түсіндіру туралы кез келген сұрау салу туралы хабарлайды.

7. Егер қатысушы мемлекеттің мүмкін сақтамаушылыққа қатысты күмәні немесе алаңдаушылығы Атқарушы кеңеске түсіндіру туралы сұрау салуды табыс еткеннен кейін 60 күн ішінде шешімін таппаса немесе ол өзінің күмәні шұғыл қарауға тұрарлық деп санаса, онда ол сұрау салу жөнінде инспекция сұрау құқығына қарамастан VIII баптың 12 с) тармағына сәйкес Конференцияның арнаулы сессиясын шақыру туралы сұрай алады. Мұндай Конференцияның арнаулы сессиясы бұл мәселені қарайды және жағдайды реттеу үшін өзі орынды деп санайтын кез келген шараны ұсына алады.

Сұрау салу жөніндегі инспекциялардың рәсімі

8. Әрбір қатысушы мемлекет кез келген басқа қатысушы мемлекеттің осы Конвенцияның ережелері мүмкін сақталмауына қатысты кез келген мәселелерді айқындау және реттеу мақсатында аумағындағы немесе заңды құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген объект немесе пунктке сұрау салу бойынша тұрған жерінде инспекция жүргізу туралы, сондай-ақ Тексеру жөніндегі қосымшаға сәйкес Бас директор тағайындайтын инспекциялық топтың кез келген жерде осы инспекцияны шұғыл жүргізуіне қол жеткізуді сұрауға құқығы бар.

9. Әрбір қатысушы мемлекет инспекцияға сұрау салуды осы Конвенцияның шеңберінде шектеуге және инспекцияға сұрау салуға Тексеру жөніндегі қосымшада

көзделгеніндей осы Конвенцияны мүмкін сақтамаушылыққа қатысты алаңдаушылық туғызған негізде барлық ақпаратты беруге міндетті. Әрбір қатысушы мемлекет теріс іс-әрекет жасамау туралы ойлай отырып, инспекцияға негізсіз сұрау салулардан бой тартады. Сұрау салу бойынша инспекция мүмкін сақтамауға қатысы бар фактілерді анықтау мақсатында ғана жүргізіледі.

10. Осы Конвенция ережелерінің сақталуын тексеру мақсатында әрбір қатысушы мемлекет Техникалық хатшылыққа 8-тармаққа сәйкес сұрау салу бойынша тұрған жерінде инспекция жүргізуге рұқсат етеді.

11. Сұрау салу бойынша инспекцияға қатысты сұрау салуға орай объектіде немесе пунктте және Тексеру жөніндегі қосымшада көзделген рәсімдерге сәйкес инспекцияланатын қатысушы мемлекет:

а) осы Конвенцияны өзінің сақтауын көрсетуге барлық ақылға сыйымды күш-жігерін жұмсауға құқылы және осы мақсатта инспекциялық топқа өзінің мандатын орындауға мүмкіншілік беруге міндетті;

б) мүмкін сақтамауға байланысты алаңдаушылыққа қатысты бар фактілерді анықтау мақсатында ғана сұралып отырған жердің шегінде болуына рұқсат беруге міндетті; және

с) сезгіш қондырғыларды қорғау жөнінде, сондай-ақ осы Конвенцияға қатысы жоқ құпия ақпарат пен деректердің жария болуын болдырмау жөнінде шаралар қабылдауға құқылы.

12. Байқаушыға қатысты мыналар қолданылады:

а) сұрау салушы қатысушы мемлекет инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің келісімімен сұрау салу бойынша инспекция жүргізуді байқау үшін сұрау салушы қатысушы мемлекеттің, не үшінші қатысушы мемлекеттің азаматы болуы мүмкін өкілін жібере алады;

б) инспекцияланатын қатысушы мемлекет мұндай жағдайда Тексеру жөніндегі қосымшаға сәйкес байқаушыға қол жеткізу береді;

с) инспекцияланатын қатысушы мемлекет, әдетте, ұсынылатын байқаушыны қабылдайды, алайда инспекцияланатын қатысушы мемлекет бас тартумен жауап берсе, онда бұл факт қорытынды баяндамада өз көрінісін табады.

13. Сұрау салушы қатысушы мемлекет сұрау салу бойынша тұрған жерінде инспекциялауға қатысты инспекцияға Атқарушы кеңеске сұрау салады және мұнымен бір мезгілде дереу өңдеу үшін Бас директорға сұрау салады.

14. Бас директор инспекцияға сұрау салудың Тексеру жөніндегі қосымшаның X бөлімінің IV тармағында көрсетілген талаптарға жауап беретіндігін дереу куәландырады және қажет болғанда сұрау салушы қатысушы мемлекетке инспекцияға сұрау салу беруіне тиісінше көмектеседі. Егер инспекцияға сұрау салу талаптарға жауап беретін болса, онда сұрау салу бойынша инспекцияға әзірлік басталады.

15. Бас директор инспекцияға сұрау салуды инспекцияланатын қатысушы

мемлекетке бару пунктіне инспекциялық топтың жоспарланған болуына дейін кемінде 12 сағат бұрын жібереді.

16. Инспекцияға сұрау салуды алғаннан кейін Атқарушы кеңес сұрау салуға байланысты Бас директордың іс-әрекетін назарына алады және бұл жәйтті инспекцияның бүкіл рәсімі бойында қарайды. Алайда оны талқылау инспекцияның процесін тоқтатпайды.

17. Инспекцияға сұрау салуды алғаннан кейін Атқарушы кеңес инспекцияға сұрау салу ойдан шығарылған, әділ емес немесе В пунктінде көрсетілгеніндей осы Конвенцияның шеңберінен көрінеу шығып тұр деп тапса, 12 сағаттан кешіктірмей өзінің барлық мүшелерінің төрттен үшіннің көпшілік даусымен сұрау салу бойынша инспекция жүргізбеу туралы шешім қабылдай алады. Мұндай шешімді қабылдауға сұрау салушы да, инспекцияланатын қатысушы мемлекет те қатыспайды. Егер Атқарушы кеңес сұрау салу бойынша инспекция жүргізу туралы шешім қабылдайтын болса, онда оған әзірлік тоқтатылады, инспекцияға сұрау салу бойынша ешқандай іс-әрекет жасалмайды және мүдделі қатысушы мемлекеттер тиісті түрде хабарландырылады.

18. Бас директор сұрау салу бойынша инспекция жүргізу үшін инспекцияға мандат береді. Инспекцияға мандат жұмыс тұжырымдарында жазылған инспекцияға сұрау салудың 8 және 9-тармақтарында аталғанды білдіреді, және инспекцияға осындай сұрау салуға сәйкес келеді.

19. Сұрау салу бойынша инспекция Х бөлімге сәйкес, көзделген қолдану жағдайында, Тексеру жөніндегі қосымшаның XI бөліміне сәйкес жүргізіледі. Инспекциялық топ өзінің миссиясын тиімді және уақтылы орындауға сиымды мейлінше мүмкіндігінше интрузивті түрде сұрау салу бойынша инспекция жүргізудің принципін басшылыққа алады.

20. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет сұрау салу бойынша инспекцияның бүкіл өне бойында инспекциялық топқа көмек көрсетеді және оның міндетін жеңілдетеді. Егер инспекцияланушы қатысушы мемлекет Тексеру жөніндегі қосымшаның Х бөлімінің С тарауына сәйкес толық және бәрін қамтитын қол жеткізудің баламасы ретінде осы Конвенцияның сақталуын көрсету үшін шаралар қолданса, онда ол инспекциялық топпен ақылдасып-кеңесу арқылы өзінің сақтаушылығын көрсету мақсатында фактілерді анықтау рәсімдеріне қатысты келісімге жету бойынша барлық ақылға сыйымды күш-жігерін жұмсайды.

21. Қорытынды баяндама фактологиялық түйіндерді, сондай-ақ сұрау салу бойынша инспекцияны жүзеге асыруды қанағаттандыру мақсатында ұсынылған қол жеткізу мен ынтымақтастықтың дәрежесі мен сипатына қатысты инспекциялық топтың бағалауын қамтиды. Бас директор инспекциялық топтың қорытынды баяндамасын сұрау салушы қатысушы мемлекетке, инспекцияланушы қатысушы мемлекетке, Атқарушы кеңеске және барлық қатысушы мемлекеттерге дереу жібереді. Бас директор бұдан әрі

Атқарушы кеңеске сұрау салушы және инспекцияланушы қатысушы мемлекеттердің бағалауларын, сондай-ақ осы мақсатта Бас директорге берілуі мүмкін басқа қатысушы мемлекеттердің пікірлерін дереу жібереді.

22. Атқарушы кеңес өзінің өкілеттіктері мен функцияларына сәйкес инспекциялық топтың қорытынды баяндамасын оның тапсырылуы бойынша бірден қарайды және мыналарға қатысты:

- a) қандай да бір болмасын сақтамаушылық орын алды ма, жоқ па;
- b) сұрау салу осы Конвенцияның шеңберінде болды ма, жоқ па; және
- c) сұрау салу бойынша инспекциялауға қатысты сұрау салу құқығын теріс пайдалану орын алды ма, жоқ па дегенге қатысты кез келген алаңдаушылықты қарайды

23. Егер Атқарушы кеңес өзінің өкілеттіктері мен функцияларына сәйкес 22-тармаққа байланысты бұдан әрі іс-әрекет қажет болуы мүмкін деген түйін жасаса, онда ол жағдайды түзеу және Конференция үшін нақты ұсынымдарды қоса алғанда, осы Конвенцияның сақталуын қамтамасыз ету жөнінде тиісті шаралар қолданады. Теріс пайдаланылуы жағдайында Атқарушы кеңес сұрау салушы қатысушы мемлекет сұрау салу бойынша инспекцияға байланысты қандай да бір болмасын қаржы салдарын

шегуі тиіс пе, жоқ па деген мәселені қарайды.

24. Сұрау салушы қатысушы мемлекет және инспекцияланушы мемлекет қарау процесіне қатысуға құқығы бар. Атқарушы кеңес қатысушы мемлекеттерге және Конференцияның келесі сессиясына осы процестің нәтижесі туралы хабарлайды.

25. Егер Атқарушы кеңес Конференцияға нақты ұсынымдарды табыс етсе, онда Конференция XII бапқа сәйкес шаралар қабылдау туралы мәселені қарайды.

Х Бап

Көмек және химиялық қарудан қорғау

1. Осы баптың мақсаты үшін "көмек" сөзі қатысушы мемлекеттердің химиялық қарудан қорғануын үйлестіруді және қорғануын білдіреді, бұған басқалармен бірге, мыналар кіреді: табу құралдары мен дабыл жүйелері, қорғану жабдықтары, газсыздандыру жабдығы және газсыздандыру құралы, медициналық антидоттар мен емдеу құралдары, сондай-ақ осы қорғаныс шараларының кез келгені бойынша

консультация беру.

2. Осы Конвенцияда ештеңе де кез келген қатысушы мемлекеттің осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттар үшін химиялық қарудан қорғану құралдарын зерттеу, әзірлеу, өндіру, сатып алу, беру немесе пайдалану құқығына кедергі келтіруші ретінде түсіндірілмеуі тиіс.

3. Әрбір қатысушы мемлекет жабдықпен, материалдармен және химиялық қарудан қорғану құралдары туралы ғылыми-техникалық ақпаратпен мүмкіндігінше мейлінше кең алмасуды жеңілдетуге міндеттенеді және мұндай алмасуға қатысуға құқығы бар.

4. Қорғану құралдарына байланысты ұлттық бағдарламалардың транспаренттілігін арттыру мақсатында әрбір қатысушы мемлекет жыл сайын Техникалық хатшылыққа VIII баптың 21 і) тармағына сәйкес Конференция қарайтын және бекітетін рәсімдерге орай өзінің бағдарламасы туралы ақпаратты ұсынады.

Техникалық хатшылық осы Конвенция күшіне енгеннен кейін 180 күннен кешіктірілмей кез келген сұрау салушы мемлекеттің пайдалануы үшін химиялық қарудан түрлі қорғану құралдары туралы ақпараттарға еркін қол жеткізетін деректер банкін құрады және жүргізеді, сондай-ақ қатысушы мемлекеттердің осындай ақпарат бере алады.

5. Техникалық хатшылық өзінде бар ресурстардың шеңберінде және қатысушы мемлекеттің өтініші бойынша, сондай-ақ қатысушы мемлекетті химиялық қарудан қорғану қуатын дамытудың бағдарламалары мен жетілдіруді жүзеге асырудың мүмкін жолдарын айқындауда сараптық консультациялармен және жәрдемдесумен қамтамасыз етеді.

6. Осы Конвенцияда ештеңе де қатысушы мемлекеттердің екітарапты негізде көмек сұрау және беру және басқа қатысушы мемлекеттермен шұғыл көмек беруге қатысты бөлек келісімдер жасасу құқығына кедергі келтіруші ретінде түсіндірілмеуі тиіс.

7. Әрбір қатысушы мемлекет Ұйым арқылы көмек беруге және осы мақсатта мына шаралардың бірін немесе бірнешеуін таңдауға міндеттенеді:

а) Конференцияның алғашқы сессиясында құрылуы тиіс ерікті көмек қорына жарналар енгізу;

б) өзі үшін осы Конвенция күшіне енгеннен кейін мүмкіндігінше 180 күннен кешіктірмей Ұйыммен тиісті өтініш бойынша көмек беруге қатысты келісім жасасу;

с) өзі үшін осы Конвенция күшіне енгеннен кейін 180 күннен кешіктірмей Ұйымның шақыруы бойынша көмектің қандай түрін бере алатындығын хабарландыру. Егер қатысушы мемлекет кейін өзінің хабарландыруында көзделген көмекті беру жағдайында болмай қалса, онда ол бәрібір осы тармаққа сәйкес көмек беру жөнінде міндеттілікте болады.

8. Әрбір қатысушы мемлекет егер ол:

а) өзіне химиялық қару қолдануды;

б) өзіне қарсы соғысты жүргізу әдісі ретінде тәртіпсіздіктерге қарсы күрестің

химиялық құралдары қолданылды; және

с) 1-баппен қатысушы мемлекеттерге тыйым салынған кез келген мемлекеттің іс-әрекеті немесе қызметі қауіп төндіреді деп тапса химиялық қарудың қолданылуынан немесе қолданылуы қатерінен көмек пен қорғану алуға 9, 10 және 11-тармақтарда жазылған рәсімдерді ескере отырып сұрау салуға құқығы бар.

9. Тиісті ақпарат пен бекітім тапқан мұндай өтініш Бас директорге тапсырылады, ол оны Атқарушы Кеңеске және барлық қатысушы мемлекеттерге дереу жібереді. Бас директор 7 b) және с) тармақтарға сәйкес химиялық қару қолданылған жағдайда немесе соғысты жүргізудің әдісі ретінде тәртіпсіздіктерге қарсы күрестің химиялық құралдары қолданылған жағдайда төтенше көмек немесе химиялық қаруды қолданудың елеулі қаупі немесе соғысты жүргізудің әдісі ретінде тәртіпсіздіктерге қарсы күрестің химиялық құралдарын қолданудың елеулі қаупі жағдайында осындай өтінішті алғаннан кейін 12 сағаттан кешіктірмей тиісті қатысушы мемлекетке ізгілік көмегін көрсетуге міндеттенген қатысушы мемлекеттерге жібереді. Бас директор өтінішті алғаннан кейін 24 сағаттан кешіктірмей бұдан әрі іс-қимыл жасауға негіз салу үшін тексеру жүргізуді қозғайды. Ол тексеруді 72 сағаттың ішінде аяқтайды және баяндаманы Атқарушы кеңеске жібереді, егер тексеруді аяқтау үшін қосымша уақыт талап етілсе, онда дәл осы мерзімде аралық баяндама тапсырылады. Тексеру үшін талап етілетін қосымша уақыт 72 сағаттан аспайды. Алайда ол тағы да осы секілді кезеңге ұзартылына алады. Әрбір қосымша кезеңнің аяғында Атқарушы кеңеске баяндамалар тапсырылады. Тиісті түрде тексеру барысында және осындай өтінішке ілеспе өтініш пен ақпаратқа сәйкес өтінішке қатысы бар тиісті фактілер анықталады, сондай-ақ қажетті қосымша көмек пен қорғаудың түрі мен мөлшері айқындалады.

10. Тексеру туралы баяндаманы алған соң 24 сағаттан кешіктірмей Атқарушы кеңес жағдайды қарау үшін жиналады және бұдан кейінгі 24 сағатта жай көпшілік дауыспен Техникалық хатшылыққа қосымша көмек беру туралы нұсқау беруге бола ма, жоқ па деген шешім қабылдайды. Техникалық хатшылық Тексеру туралы баяндама мен Атқарушы кеңес қабылдаған шешімді дереу барлық қатысушы мемлекеттерге және тиісті халықаралық ұйымдарға жібереді. Атқарушы кеңестің тиісті шешімі бойынша Бас директор дереу көмек береді. Осы мақсатта Бас директор сұрау салушы мемлекетпен, басқа қатысушы мемлекеттермен және тиісті халықаралық ұйымдармен ынтымақтастық жасай алады. Қатысушы мемлекеттер көмек беру үшін барлық мүмкін күш-жігерлерін жұмсайды.

11. Егер ағымдағы тексеру барысында немесе басқа сенімді көздерден алынған ақпарат химиялық қаруды қолданудан құрбандықтың бар екендігі туралы және шұғыл шаралардың қажеттігі туралы жеткілікті дәрежеде куәландырса, онда Бас директор барлық қатысушы мемлекеттерге мәлімдейді және Конференцияның осындай шұғыл жағдайлар үшін өзінің билігіне берілген ресурстарды пайдалана отырып, көмек көрсету жөнінде шұғыл шаралар қолданады. Бас директор осы тармаққа сәйкес қабылдаған

іс-әрекеттері туралы Атқарушы кеңеске хабарлайды.

ХІ Бап

Экономикалық және техникалық даму

1. Осы Конвенцияның ережелері осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда химикаттардың өндірісі, өңделуі және пайдалануы үшін ғылыми-техникалық ақпаратпен, химикаттармен және жабдықтармен халықаралық алмасуды қоса алғанда, осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда химиялық қызмет саласында экономикалық немесе қатысушы мемлекеттердің техникалық дамуына және халықаралық ынтымақтастық үшін кедергі келтіруді болдырмайтындай түрде жүзеге асырылады.

2. Осы Конвенцияның ережелерін ескере отырып және қатысушы мемлекеттер халықаралық құқық принциптері мен қолданылымды нормаларына залал келтірмей:

а) жеке немесе ұжымдық негізде зерттеулер жүргізуге, химикаттарды әзірлеуге, өндіруге, сатып алуға, сақтауға, беруге және пайдалануға құқығы бар;

б) осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда химияны дамыту мен қолдануға байланысты химикаттармен, жабдықтармен және ғылыми-техникалық ақпаратпен мейлінше толық алмасуға жәрдем көрсетуге міндеттенеді, және мұндай алмасуға қатысуға құқығы бар;

с) сауданы, сондай-ақ химия саласында өнеркәсіптік, ауыл шаруашылықтық, зерттеушілік, медициналық, фармацевтік немесе өзге де бейбіт мақсаттарда ғылыми-техникалық білімдердің дамуы мен тарауын шектейтін немесе қиындататын осы Конвенция бойынша қабылданған міндеттемелермен сыйысымсыз кез келген халықаралық келісімдердің шеңберіндегі шектеулерді қоса алғанда, бір-бірінің араларында ешқандай шектеулерді сақтамайды;

д) осы Конвенцияны осы Конвенция бойынша көзделген немесе рұқсат етілген шараларды қоспағанда, кез келген шараларды қолдану үшін негіз ретінде пайдаланбайды, және осы Конвенциямен сыйыспайтын қандай да бір мақсатқа қол жеткізу үшін ешқандай өзге халықаралық келісімді пайдаланбайды;

е) химикаттармен сауда жасау саласындағы өздерінің қолданылып жүрген ұлттық қағидаларын осы Конвенцияның нысанасы мен мақсатына сәйкестікке келтіретіндей етіп қайта қарауға міндеттенеді.

ХІІ Бап

Санкцияларды қоса алғанда ережені түзеу және оның сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі шаралар

1. Конференция осы Конвенцияның сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі және осы

Конвенцияның ережелеріне қайшы келетін кез келген ережені түзеу және түзету жөніндегі 2, 3 және 4-тармақтарда көзделген қажетті шараларды қолданады. Осы тармаққа сәйкес іс-шараларды қарау кезінде Конференция Атқарушы кеңес ұсынған мәселелер бойынша барлық ақпарат пен ұсынымды назарға алады.

2. Атқарушы кеңес өзінің міндеттемелеріне және міндеттеріне қатысты проблемалар туындауына байланысты қатысушы мемлекет осы өтінішті белгіленген мерзімде орындамаған кезде қатысушы мемлекетке жағдайды түзеу жөнінде шаралар қолдануды ұсынады, Конференция өзге жәйттердің арасында Атқарушы кеңестің ұсынымы бойынша осы Конвенция бойынша аталмыш қатысушы мемлекеттің құқықтары мен артықшылықтарын ол осы Конвенция бойынша өзінің міндеттемелерін орындау үшін қажетті шаралар қабылдағанға дейін тоқтатып тұра алады.

3. Осы Конвенция бойынша тыйым салынатын қызметтің және,

атап айтқанда, 1 баптың нәтижесінде осы Конвенцияның нысанасы мен мақсатына елеулі залал келтірілетін жағдайларда Конференция қатысушы мемлекеттерге халықаралық құқыққа сәйкес ұжымдық шаралар қолдануды ұсына алады.

4. Аса елеулі жағдайларда Конференция тиісті ақпарат пен түйіндерді қоса алғанда, бұл проблеманы Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас Ассамблеясы мен Біріккен Ұлттар Ұйымы Қауіпсіздік Кеңесінің назарына жеткізеді.

ХІІІ БАП

Басқа халықаралық келісімдермен байланыс

Осы Конвенцияда ештеңе де кез келген мемлекеттің 1925 жылғы 17 маусымда Женевада қол қойылған Соғыста тұншықтырушы, улы немесе басқа да осы секілді газдар мен бактериялогиялық құралдарды қолдануға тыйым салу туралы хаттама бойынша, және 1972 жылғы 10 сәуірде Вашингтонда, Лондонда, және Мәскеуде қол қойылған бактериялогиялық (биологиялық) және токсинді қаруды әзірлеуге, өндіруге және қорын жасауға тыйым салу туралы және оларды жою туралы Конвенция бойынша қабылдаған міндеттемелерін қандай да бір түрде шектейтін немесе әлсірететіндей түрде түсіндірілмеуі тиіс.

XIV Бап Дауларды реттеу

1. Осы Конвенцияны қолдануға немесе түсіндіруге байланысты туындауы мүмкін дауларды реттеу осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес және Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының ережелеріне сәйкес жүргізіледі.

2. Осы Конвенцияны түсіндіруге немесе қолдануға байланысты бір немесе одан да көп қатысушы мемлекеттердің арасында немесе бір немесе одан да көп қатысушы мемлекеттер мен Ұйымның арасында дау туындаған кезде тиісті қатысушылар осы Конвенцияның тиісті органдарына өтініш жасауды қоса алғанда, қатысушылардың қалауы бойынша, өзара келісім бойынша Сот мәртебесіне сәйкес Халықаралық Сотқа өтініш жасау бойынша келіссөздер немесе басқа да бейбіт шаралар жолымен дауды жылдамырақ реттеу мақсатында бірлескен консультациялар өткізеді. Тиісті қатысушы мемлекеттер Атқарушы кеңеске қабылданған іс-әрекеттер туралы хабарлайды.

3. Атқарушы кеңес дауды реттеуге өзінің ізгі қызмет көрсетулерін, қатысушы мемлекеттерге дауды реттеу процесін өзінің таңдауы және кез келген келісілген рәсімдер үшін мерзімдер ұсыну бойынша бастауға шақыруды қоса алғанда, ол сай келеді деп санайтын кез келген құралмен жәрдемдесе алады.

4. Конференция қатысушы мемлекеттер қозғаған немесе өзінің назарына Атқарушы кеңес жеткізген дауларға қатысы бар мәселелерді қарайды. Конференция, егер ол мұны қажет деп санаса, VIII баптың 21 f) тармағына сәйкес осы дауларды реттеуге байланысты міндеттерді орындауға органдар құрады немесе оларды тартады.

5. Конференция мен Атқарушы кеңеске Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас Ассамблеясының рұқсатымен Халықаралық Соттан Ұйымның қызметінің шеңберінде кез келген туындаған құқықтық мәселе бойынша консультативтік қорытынды беруді сұрау құқығы дербес беріледі. Осы мақсатта Ұйым мен Біріккен Ұлттар Ұйымының арасында VIII баптың 34

а) тармағына сәйкес келісім жасалады.

6. Осы бап IX бапқа немесе санкцияларды қоса алғанда, ережелерді түзеу және олардың сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі шараларға қатысты залал келтірмейді.

XV Бап Түзетулер

1. Кез келген қатысушы мемлекет осы Конвенцияға түзетулер ұсына алады. Кез келген қатысушы мемлекет сондай-ақ 4-тармақта көрсетілгендей осы Конвенцияның қосымшаларына да өзгерістер ұсына алады. Түзетулер туралы ұсыныстар 2 және 3-тармақтарда жазылған рәсімдермен реттеледі. Өзгерістер туралы ұсыныстар мұның 4-тармақта көрсетілгеніндей 5-тармақта жазылған рәсімдермен реттеледі.

2. Ұсынылатын түзетулердің мәтіні барлық қатысушы мемлекеттер мен депозитарийге жіберу үшін Бас директорға табыс етіледі. Ұсынылатын түзету Конференцияда түзетулерді қарау бойынша ғана қаралады. Түзетулерді қарау жөніндегі мұндай Конференция қатысушы мемлекеттердің үштен бірі немесе одан көбі ұсыныс таратылғаннан кейін 30 күннен кешіктірмей Бас директорға мұндай ұсынысты одан әрі қарауды қолдайтындығын мәлімдейтіндіктерін хабарлаған жағдайда ғана шақырылады. Түзетулерді қарау жөніндегі Конференция, егер қатысушы мемлекеттер мұндай мәжілісті ертерек өткізуді сұрамаса, Конференцияның кезекті сессиясынан кейін бірден өткізіледі. Түзетулерді қарау жөніндегі Конференция ұсынылатын түзету таратылған соң кемінде 60 күн өтпей ешбір жағдайда өткізілмейді.

3. Түзетулер барлық қатысушы мемлекеттер үшін бекіту грамоталарын немесе d) тармақшада көрсетілген барлық қатысушы мемлекеттер төмендегілерді:

а) олар түзетулерді қарау жөніндегі Конференция бірде-бір қатысушы мемлекет қарсы болмауы шартында қатысушы мемлекеттердің көпшілігі қабылдағанда; және

б) түзетулерді қарау жөніндегі Конференцияда оларды қабылдауға дауыс берген барлық қатысушы мемлекеттер бекіткенде немесе қабылдағанда, қабылдау туралы құжаттарды өткізгеннен кейін 30 күннен соң күшіне енеді.

4. Осы Конвенцияның өміршеңдігі мен тиімділігін қамтамасыз ету үшін, егер ұсынылатын өзгерістер әкімшілік немесе техникалық сипаттағы мәселелерге ғана қатысты болса, 5-тармаққа сәйкес қосымшалардың ережелері өзгерістерге ұшырауы мүмкін. Химикаттар жөніндегі қосымшаға барлық өзгеріс 5-тармаққа сәйкес енгізіледі. Құпиялылық жөніндегі қосымшаның А және С тараулары, Тексеру жөніндегі қосымшаның Х бөлімі және Тексеру жөніндегі қосымшаның I бөлімінің айқындамалары тек сұрау салу бойынша инспекцияға ғана қатыстылары, 5-тармаққа сәйкес өзгертулерге жатпайды.

5. 4-тармақта айтылған ұсынылатын өзгерістер мынадай рәсімдерге сәйкес енгізіледі:

а) ұсынылатын өзгерістердің мәтіні қажетті ақпаратпен бірге бас директорға жіберіледі. Кез келген қатысушы мемлекетке және Бас директорға ұсынысты бағалау үшін қосымша ақпарат беріліне алады. Бас директор кез келген мұндай ұсыныс пен ақпаратты дереу барлық қатысушы мемлекеттерге, Атқарушы кеңеске және депозитарийге жібереді;

б) оны алған соң 60 күннен кешіктірмей Бас директор ұсыныстың осы Конвенцияның ережелері үшін және оның жүзеге асырылуы үшін мүмкін барлық салдарын айқындау үшін оны бағалайды, және мұндай кез келген ақпаратты барлық қатысушы мемлекет пен Атқарушы кеңеске жібереді;

с) Атқарушы кеңес ұсыныстың 4-тармақтың талаптарына жауап беретіндігі туралы мәселені қоса алғанда, оны өзінде бар барлық ақпараттың тұрғысында қарайды. Оны алынған соң 90 күннен кешіктірмей Атқарушы кеңес қарау үшін барлық қатысушы

мемлекеттерге тиісті түрде түсіндірмелермен өзінің ұсынымы туралы хабарламаны жібереді. Қатысушы мемлекеттер 10 күннің ішінде растайды;

d) егер Атқарушы кеңес барлық қатысушы мемлекеттерге, егер ұсынымды алған соң 90 күн ішінде бірде бір қатысушы мемлекет оған қарсы наразылықтарын білдірмесе, онда ол қабылданған болып есептеледі. Егер Атқарушы кеңес ұсынысты қабылдамауды ұсынса, егер ұсынымды алған соң 90 күн ішінде, бірде бір мемлекет мұндай қабылдамауға қарсы наразылықтарын білдірмесе, ол қабылданбаған болып саналады;

e) егер Атқарушы кеңестің ұсынымы d) тармақшасында көзделген қабылдау шарттарына жауап бермесе, онда ұсыныс жөніндегі шешім 4-тармақтың талаптарына жауап беру-бермейтіндігі туралы мәселені қоса алғанда, оны келесі сессиясында мәнінің мәселесі бойынша Конференция қабылдайды;

f) Бас директор барлық қатысушы мемлекетке және депозитарийге осы

тармаққа сәйкес кез келген шешім туралы хабарлайды;

q) Осы рәсімге сәйкес мақұлданған өзгерістер барлық қатысушы мемлекеттер үшін Бас директор, егер Атқарушы кеңес өзге мерзім белгілеуді ұсынбаса немесе егер Конференция осылай деп шешпесе, оларды мақұлдау туралы жасалған хабарлау күнінен кейін 180 күннен соң күшіне енеді.

XVI Бап

Конвенцияның қолданылу мерзімі және одан шығу

1. Осы Конвенция мерзімсіз болып табылады.

2. Әрбір қатысушы мемлекет өзінің ұлттық егемендігін жүзеге асыру тәртібімен, егер ол осы Конвенцияның нысанасына қатысты төтенше оқиғалар өзінің елінің жоғары мүдделеріне қауіп-қатер төндіреді деп шешсе, осы Конвенциядан шығуға құқығы бар. Ол мұндай шығу туралы барлық басқа қатысушы мемлекеттерге, Атқарушы кеңеске, депозитарийге және Біріккен Ұлттар Ұйымының Қауіпсіздік Кеңесіне 90 күн бұрын хабарлайды. Мұндай хабарламаға өзінің жоғары мүдделеріне қауіп-қатер төндіруші ретінде қарайтын төтенше жағдайлардың баяндамасы кіреді.

3. Қатысушы мемлекеттің осы Конвенциядан шығуы кез келген

тиісті халықаралық құқыққа сәйкес, және, атап айтқанда, 1925 жылғы Женева хаттамасына сәйкес қабылдаған міндеттемелерін орындауды жалғастыру міндетін ешқандай да қозғамайды.

XVII Бап Қосымшалардың мәртебесі

Қосымшалар осы Конвенцияның ажырамас бөлігін құрайды. Осы Конвенцияға кез келген сілтеме жасауға қосымшалар да кіреді.

XVIII Бап Қол қою

Осы Конвенция өзі күшіне енгенге дейін барлық мемлекеттердің қол қоюына ашық.

XIX Бап Бекіту

Осы Конвенция қол қойған мемлекеттердің өздерінің конституциялық рәсімдеріне сәйкес бекітуіне жатады.

XX Бап Қосылу

Осы Конвенцияға қол қоймаған кез келген мемлекет оған кейін ол күшіне енгенге дейін кез келген уақытта қосыла алады.

XXI Бап Күшіне енуі

1. Осы Конвенция 65-інші бекіту грамотасын сақтауға өткізген күннен кейін 180 күннен соң күшіне енеді, бірақ ешқандай жағдайда ол қол қоюға ашылған соң екі жылдан ерте емес.

2. Бекіту грамоталары немесе қосылу туралы құжаттары сақтауға осы Конвенция

күшіне енген соң өткізілген мемлекеттер үшін ол олардың бекіту грамоталары немесе қосылу туралы құжаттары сақтауға өткізілген күннен кейін 30-ыншы күні күшіне енеді.

XXII Бап Ескертулер

Осы Конвенцияның баптары ескерту жасауға жатпайды. Осы Конвенцияның қосымшалары оның нысанасы мен мақсатына сыйыспайтын ескерту жасауларға жатпайды.

XXIII Бап Депозитарий

Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас Хатшысы осымен осы Конвенцияның депозитарийі ретінде тағайындалады, және ол өзге жәйттермен бірге:

а) барлық қол қойған және қосылған мемлекеттерге осы Конвенцияға әрбір қол қою күні, әрбір бекіту грамоталарын сақтауға өткізу күні туралы немесе қосылу туралы құжатты және оның күшіне ену күні туралы, сондай-ақ басқа да хабарламаларды алуы туралы дереу хабарлайды;

б) осы Конвенцияның тиісті түрде куәландырылған көшірмелерін барлық қол қойған және қосылған мемлекеттердің үкіметтеріне жібереді; және

с) осы Конвенцияны Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының 102-бабына сәйкес тіркейді.

XXIV Бап Бірдей мәтіндер

Осы Конвенцияның ағылшын, араб, испан, қытай, орыс және француз тілдеріндегі мәтіндері бірдей болып табылады, Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас хатшысына сақтауға өткізіледі.

Осыны куәландыру үшін қол қойғандар, осыған тиісті түрде уәкілеттік берілгендер осы Конвенцияға қол қойды.

Мың тоғыз жүз тоқсан үшінші жылдың он үшінші қаңтарында Парижде жасалды.

А. Химикаттардың тізімі үшін негізгі принциптер

1-тізім үшін негізгі принциптер

1. Токсинді химикат немесе прекурсор 1-тізімге енуі тиіс пе, жоқ па деген мәселені

қарау кезінде мынадай өлшемдерді ескеру қажет:

а) II бапта айқындалғанындай ол химиялық қару ретінде жасалған, өндірілген, қоры жасалған немесе пайдаланылған;

б) осы Конвенцияның нысанасы мен мақсаты үшін ол мына шарттардың бірін немесе бірнешеуін сақтау кезінде:

i) оның химиялық құрылымы 1-тізімге енгізілген басқа токсинді химикаттардың құрылымымен тығыз байланысты, және ол салыстырмалы қасиеттерге ие немесе ие болуы мүмкін;

ii) ол химиялық қару ретінде пайдаланылуы мүмкін. Өлім қаупін тудырушы немесе инкапаситтеуші токсинділікке, сондай-ақ осы секілді басқа да қасиеттерге ие;

iii) 1-тізімге енгізілген токсинді химикаттың түпкі бірліктік технологиялық өндірісінің сатысында мұндай саты объектілерде, оқ-дәрілерде немесе әлдебір жерде болған-болмағанына қарамастан, прекурсор ретінде қолданылуы мүмкін осы Конвенция бойынша тыйым салынған қызметтің шегінде пайдалану үшін үлкен мүмкіндігі болуына байланысты өзгедей түрде жоғары тәуекел тудырады;

с) осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда ол аз пайдаланылады немесе пайдаланылмайды.

2-тізім үшін негізгі принциптер

2. 1-тізімге енгізілмеген токсинді химикат, немесе 1-тізімнің химикатының прекурсоры немесе 2-тізімнің А бөліміне енгізілген химикаттың прекурсоры 2-тізімге енгізілуі тиістілігі туралы мәселені қарау кезінде мынадай өлшемдерді ескеру қажет:

а) бұл оны химиялық қару ретінде пайдалануға мүмкіндік беретін осы Конвенцияның нысанасы мен мақсаты үшін ол өлім қаупін тудырушы немесе инкапаситтеуші токсинділікке, сондай-ақ осындай басқа да қасиеттерге ие болуына байланысты елеулі тәуекел етуді білдіреді;

б) ол 1-тізімге немесе 2-тізімнің А бөліміне енгізілген химикаттың түзілуінің түпкі сатысында химиялық реакциялардың бірінде прекурсор ретінде пайдаланылуы мүмкін;

с) ол 1-тізімге немесе 2-тізімнің А бөліміне енгізілген химикатты өндіру кезінде маңызды мәнге ие болуына байланысты осы Конвенцияның нысанасы мен мақсатына елеулі тәуекел тудырады;

д) ол осы Конвенциямен тыйым салынған мақсаттар үшін коммерциялық үлкен мөлшерлерде өндірілмейді.

3-тізім үшін негізгі принциптер

3. Басқа тізімдерге енген токсинді химикат немесе прекурсор 3-тізімге енуі тиіс пе деген мәселені қарау кезінде мынадай өлшемдерді ескеру керек:

а) ол химиялық қару ретінде өндірілген, қоры жиналған немесе қолданылған;

б) ол осындай өлім қаупін тудырушы немесе инкапаситтеуші токсинділікке ие

болуына байланысты ол осы Конвенцияның нысанасы мен мақсаты үшін өзгедей түрде тәуекел тудырады, сондай-ақ химиялық қару ретінде пайдалануы мүмкін осындай басқа да қасиеттерге ие;

с) оның 1 тізімге немесе 2-тізімнің В бөліміне енгізілген бір немесе бірнеше химикатты өндіруі кезінде маңызды мәнге ие болуына байланысты осы Конвенцияның нысанасы мен мақсаты үшін тәуекел тудырады;

д) ол осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттар үшін үлкен коммерциялық мөлшерлерде өндіріліне алады.

В. Химикаттардың тізімдері

Төменде келтірілген тізімдер токсинді химикаттар мен олардың прекурсорларын қамтиды. Осы Конвенцияны жүзеге асыру үшін осы тізімдерде Тексеру жөніндегі қосымшаның ережелеріне сәйкес тексеру шараларын қолдануға арналған химикаттар айқындалады. II баптың 1

а) тармағына сәйкес бұл тізімдер химиялық қаруды айқындаудан тұрмайды.

(Кез келген уақытта жақшаларда алкилденген топтардың тізбесі

келтірілетін диалкилденген химикаттардың топтарына сілтеме жасалған кезде мүмкін барлық алкилді топтардың комбинацияларының негізінде барлық мүмкін химикаттар тиісті Тізімде санамаланғандағы тікелей алып тастаулардың болмауы саналады. 2-тізімнің А бөлімінде *** белгісімен белгіленген химикатқа Тексеру жөніндегі қосымшаның VII бөлімінде көрсетілгеніндей хабарлау және тексеру үшін арнаулы тіректер қолданылады.)

1-тізім

(КАС бойынша
тіркеу нөмірі)

А. Токсинді химикаттар:

1) о-алкил (

<C10, қоса алғанда циклоалкилді) алкил (Me, Et п-Pr

немесе i-Pr) - фторфосфонаттары,

мысалы: зарин: 0-изопропилметилфторфосфонат (1 07-44-8)

зоман: 0-пинаколилметилфторфосфонат (96-64-0)

2) о-алкил (

<C10, қоса алғанда циклоалкилді) - N, N - дилкил
(Me, Et, n-Pr немесе i-Pr) - амидоцианфосфаттары,
мысалы, табун: о-этил-N, N-диметиламидоцианфосфат (77-81 -6)
3) 0-алкил (H немесе

<C10, қоса алғанда циклоалкилді) - S -
2-диалкил

(Me, Et, n-Pr немесе i-Pr) - аминоэтилалкил (Me, Et n-Pr немесе
i-Pr) тиофосфонаттар және тиісті алкилденген немесе протонданған тұздар
мысалы, YX: 0-этил - S - 2-диизопропиламиноэтилметил-
тиофосфонат (50782-69-9)

4) Күкіртті иприттер:

2-хлорэтилхлорметилсульфид (2625-76-5)

Иприт: бис (2-хлорэтил) сульфид (505-60-2)

Бис (2-хлорэтилтио) метан (63869-13-6)

сесквииприт: 1,2-бис (2-хлорэтилтио) этан (3563-36-8)

1,3-бис (2-хлорэтилтио) - N-пропан (63905-102)

1,4-бис (2-хлорэтилтио)-N-бутан (142868-93-7)

1,5-бис (2-хлорэтилтио) - N-пентан (142868-94-8)

Бис (2-хлорэтилтиометил) эфир (63918-90-1)

0-иприт: бис (2-хлорэтилтиоэтил) эфир (63918-89-8)

5) Люизиттер

Люизит 1: 2-хлорвинилдихлорарсин (541-25-3)

Люизит 2: бис (2-хлорвинил) хлорарсин (40334-69-8)

Люизит 3: три (2-хлорвинил) арсин (40334-70-1)

6) Азотты иприттер

HN1: бис (2-хлорэтил) этиламин (538-07-8)

HN2: бис (2-хлорэтил) метиламин (51-75-2)

HN3: три (2-хлорэтил) амин (555-77-1)

7) Сакситоксин (35523-89-8)

8) Рицин (9009-86-3)

В. Прекурсорлар:

9) Алкил (Me, Et, п-Pr немесе і-Pr)
фосфонилдифторидтер,
мысалы, DF: метилфосфонилдифторид (676-99-3)

10) 0-алкил (H немесе C10, циклоалкилді қоса
алғанда) -0-2-диалкил
(Me, Et, п-Pr немесе і-Pr) - аминоэтилалкил (Me,
Et, п-Pr немесе і-Pr) фосфаниттер тиісінше
алкилденген немесе протонданған тұздар

Мысалы: QL: О-этил-0-2-диизопропиламиноэтил- (57856-11-8)
метилфосфонит

11) Хлорзарин: О-изопропилметилхлорфосфонат (1445-76-7)

12) Хлорзоман: О-пинаколилметилхлорфосфонат (7040-57-5)

2-тізім

А. Токсинді химикаттар:

1) Амитон: О,О-диэтил-S- [2-(диэтиламино) этил] (78-53-5)
Тиофосфат және тиісінше алкилденген немесе
протонданған тұздар

2) PFIB: 1,1,3,3,3-пентафтор-2-(трифторметил)-1- (382-21-8)
пропен

3) BZ: 3-хинуклидинилбензилат (*) (6581-06-2)

В. Прекурсорлар:

4) 1-тізімге енгізілген химикаттарды қоспағанда, (676-97-1)
бір метил. Этил немесе пропиль (қалыпты немесе (756-79-6)
изо-) тобы байланысты фосфор атомы бар, бірақ
көміртегінің басқа атомдары жоқ химикаттар (944-22-9)

5) N, N-диалкил (Me, Et, п-Pr немесе і-Pr)
амидодигалоидфосфаттар

6) Диалкил (Me, Et п-Pr немесе і-Pr) -N,N-
диалкил (Me, Et п-Pr немесе і-Pr)
амидофосфаты

- 7) Үш хлорлы күшәла (7784-34-1)
8) 2,2-дифенил-2-тотық сілтілі қышқыл (76-93-7)
9) Хинуклидин-3-ол (1619-34-7)
- 10) N,N-диалкил (Me, Et, п-Pr немесе i-Pr)
аминоэтил-2-хлоридтер тиісінше протондалған
тұздар
- 11) N,N-диалкил (Me, Et, п-Pr немесе i-Pr)
аминоэтил-2-олы тиісінше протондалған тұздар
- Ерекшелік; N, N-диметиламиноэтанол тиісінше (108-01-0)
протондалған тұздар
- N, N-диметиламиноэтанол тиісінше (100-37-8)
протондалған тұздар
- 12) N,N-диалкил (Me, Et, п-Pr немесе i-Pr)
аминоэтил-2-тиолы тиісінше протондалған тұздар
- 13) Тиодигликоль: бис (2-гидроксиэтил) сульфид (111-48-8)
- 14) Пинаколилді спирт: 3,3-диметилбутан-2-ол (464-07-3)

3-тізім

А. Токсинді химикаттар:

- 1) фосген: көмірқышқылының дихлорангидридi (75-44-5)
2) Хлорциан (506-77-4)
3) Цианисті сутегі (74-90-8)
4) Хлорпикрин: трихлорнитрометан (76-06-2)

В. Прекурсорлар

- 5) Фосфордың хлорлы қышқылы (10025-87-3)
6) Үшхлорлы фосфор (7719-12-2)
7) Бесхлорлы фосфор (10026-13-8)
8) Үшметилфосфит (121-45-9)
9) Үшэтилфосфит (122-52-1)
10) Диметилфосфит (868-85-9)

11) Диэтилфосфит	(762-04-9)
12) Жалғыз хлорлы күкірт	(10025-67-9)
13) Қос хлорлы тионил	(10545-99-0)
14) Хлорлы тионил	(7719-09-7)
15) Этилдиэтанолламин	(139-87-7)
16) Метилдиэтанолламин	(105-59-9)
17) Үшэтанолламин	(102-71-6)

I Бөлім Анықтамалар

1. "Бекітілген жабдық" осы Қосымшаның II бөлімінің 27-тармағына сәйкес Техникалық хатшылық әзірлейтін ережелерге орай Техникалық хатшылық аттестаттаған инспекциялық топтың міндеттерін орындау үшін қажетті құрылғылар мен приборларды білдіреді. Мұндай жабдық, сондай-ақ кеңсе керек-жарақтарын немесе инспекциялық топ пайдалана алатын тіркеу материалдарын да білдіреді.

2. II бапта химиялық қару өндіру бойынша объектіні айқындауда еске алынатын "ғимарат" сөзіне арнайы бейімделген ғимараттар мен стандартты ғимараттар кіреді.

а) "Арнайы бейімделген ғимарат":

i) өндіріс немесе жарақтау үшін конфигурациядағы бейімделген жабдық бар жерасты құрылыстарын қоса алғанда, кез келген ғимаратты;

ii) химикаттарды өндіру немесе жарақтау жөніндегі осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын қызмет үшін кәдімгі пайдаланылатын ғимараттардан ол ерекшеленетін айрықша белгілері бар жерасты құрылыстарын қоса алғанда, кез келген ғимаратты білдіреді.

b) "Стандартты ғимарат" II баптың 8 а) i)-тармағында көрсетілген кез келген химикатты өндірмейтін, немесе коррозиялық-белсенді химикаттардың объектілері үшін өнеркәсіптегі кең таралған стандарттарға сәйкес салынған жерасты құрылыстарын қоса алғанда, кез келген ғимаратты білдіреді.

3. "Сұрау салу бойынша инспекция" кез келген объектіні инспекциялауды немесе қатысушы мемлекеттің аумағындағы орынды немесе оның заңды құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген басқа жеріндегі, IX баптың 8-25-тармақтарына сәйкес сұрау салушы басқа қатысушы мемлекет тыйым салатын кез келген инспекцияны білдіреді.

4. "Нақты органикалық химикат" егер ол белгілі болса, және егер оған "Кемикл абстрактс сервис" бойынша тіркеу нөмірі берілсе, химиялық атаудың, құрылымдық формуланың көмегімен бірдейлендірілетін оның қышқылдарын, сульфиттерін және

металкорбанаттарын қоспағанда, көмірсутегінің барлық қосылыстары кіретін химиялық қосылыстардың класына қатысты кез келген химикатты білдіреді.

5. II бапта химиялық қаруды өндіру бойынша объектіні айқындауда еске алынатын "жабдыққа" бейімделген жабдық пен стандартты жабдық кіреді.

а) "Бейімделген жабдық" мыналарды білдіреді:

i) өнімді синтездеу, бөлу немесе тазалау үшін кез келген реакторды немесе жабдықты қоса алғанда, негізгі технологиялық желіні, соңғы технологиялық сатыда жылу беру үшін тікелей пайдаланылатын, мысалы, реакторларды немесе өнімді бөлу кезінде, кез келген жабдықты, сондай-ақ II баптың 8 а) i) пунктінде көрсетілген кез келген химикатпен байланыста болған, немесе объекті, егер жұмыс істейтін болса, осындай химикатпен байланыста болған кез келген басқа жабдықты;

ii) химиялық қаруды жабдықтауға арналған кез келген тетікті;

iii) объектіден ерекшелігі II баптың 8 а) i) тармағында көрсетілген кез келген химикатты, немесе коррозиялық - белсенді химикаттарды өндірмейтін объектілер үшін коммерциялық өндірісте кең таралған стандарттарға сәйкес салынған химиялық қарудың өндірісі бойынша объект ретінде объектінің жұмыс істеуі үшін кез келген басқа жабдықты, арнайы құрастырылған, салынған немесе орнатылған кез келген басқа жабдықты білдіреді, мәселен: жоғары никельді қорытпалардан немесе басқа арнаулы коррозиялық-берік материалдардан дайындалған жабдық; қалдықтарға бақылау жасауға, қалдықтарды тазалауға, ауаны сүзуге немесе ерітіндіні рекуперациялауға арналған арнаулы жабдық; арнаулы оқшауламалық тамбурлар мен қорғаныштық қабырғалар; химиялық қару мақсатында токсинді химикаттарға талдау жасау үшін пайдаланылатын стандартты емес лабораториялық жабдық; технологиялық бақылаудың арнаулы құрастырылған пулттері; немесе мамандандырылған жабдыққа арналған мамандандырылған запас бөліктер.

б) "Стандартты жабдық" мыналарды білдіреді:

i) химия өнеркәсібінде кең қолданылатын және бейімделген жабдық санаттарына жатпайтын өндірістік жабдықты;

ii) әдетте химия өнеркәсібінде пайдаланылатын басқа жабдық, мәселен: өртке қарсы жабдық, қарауылдық-күзет /қорғаныштық-бақылау жабдығы, медициналық құралдар, лабораториялық жабдық немесе байланыс құралдары.

6. "Объект" контексте VI бапта төменде айқындалған өнеркәсіптік

аймақтардың кез келгенін білдіреді ("өндірістік аймақ", "кәсіпорын" және "қондырғы").

а) "Өндірістік аймақ" (зауыт, фабрика) бір немесе одан көп кәсіпорындардың бірыңғай оперативтік бақылаудағы кез келген аралық әкімшілік буынмен жергілікті мәндегі интеграцияны білдіреді,

және ортақ инфрақұрылымы, атап айтқанда:

- i) әкімшілік және өзге де қызметтері;
- ii) жөндеу және техникалық қызмет көрсету жөніндегі цехы;
- iii) медициналық пункті;
- iv) коммуникациясы;
- v) орталық талдау лабораториясы;
- vi) тәжірибе-зерттеу лабораториялары;
- vii) ағындылар мен қалдықтарды орталық тазалау учаскесі; және
- viii) қоймалық сақтау орны бар.

b) "Кәсіпорын" (өндірістік объекті, цех) қосалқы және инфрақұрылымға байланысты бір немесе бірнеше қондырғысы бар дербес учаскені, құрылымды немесе құрылысты білдіреді, мысалы:

- i) шағын әкімшілік бөлім;
- ii) шикізат пен өнімді сақтауға/өңдеуге арналған учаскелер;
- iii) ағындыларды/қалдықтарды өңдеу/тазалау учаскесі;
- iv) бақылау/талдау лабораториясы;
- v) алғашқы медициналық көмек қызметі/тиісті медициналық бөлімше; және

vi) аймаққа түскені туралы, аймақ бойынша қозғалысы және аймақтан хабарландырылған химикаттарды және олардың түпкі шикізатын немесе одан өндірілген дайын химикаттарды әкету туралы тиісті есеп құжаттары.

c) "Қондырғы" (өндірістік қондырғы, технологиялық қондырғы) химикатты өндіру, өңдеу немесе тұтыну үшін қажет рекциялық ыдыстар мен олардың жүйелерін қоса алғанда, жабдық заттарының комбинациясын білдіреді.

7. "Объект бойынша келісім" IV, V және VI баптарға сәйкес тұрған жерінде тексеруге жататын нақты объектіге қатысты қатысушы мемлекет пен Ұйымның арасындағы келісімді немесе уағдаластықты білдіреді.

8. "Қабылдаушы мемлекет" аумағында осы Конвенцияға басқа қатысушы мемлекеттің осы Конвенцияға сәйкес инспекциялауға жататын объектілер, немесе учаскелері бар мемлекетті білдіреді.

9. "Елдің ішінде еріп жүретін адамдар" инспекцияланатын қатысушы мемлекет және, тиісті жағдайларда қабылдаушы мемлекет бөлген, егер олар осыны қалайтын болса, инспекциялық топқа еріп жүру және оған оның елде болуы кезеңінде көмек көрсету үшін бөлінген адамдарды білдіреді.

10. "Елде болу кезеңі" инспекциялық топтың кіру пунктінен болу сәтінен бастап елден кету пунктіне дейінгі уақыт кезеңін білдіреді.

11. "Алғашқы инспекция" III, IV, V, VI баптарға және осы Қосымшаға сәйкес

берілетін хабарландыруды тексеру үшін тұрған жерінде объектілерді алғашқы инспекциялауларды білдіреді.

12. "Инспекцияланатын қатысушы мемлекет" аумағында немесе өзінің заңды құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген жерде осы Конвенцияға сәйкес инспекциялау жүргізілетін қатысушы мемлекетті, немесе қабылдаушы мемлекеттің аумағындағы объект немесе участке осындай инспекциялауға жататын қатысушы мемлекет; алайда бұған осы Қосымшаның 11 бөлімінің 21-тармағында көрсетілген қатысушы мемлекет кірмейді.

13. "Инспектордың көмекшісі" инспекциялау немесе болуы барысында инспекторларға көмек көрсету үшін осы Қосымшаның II бөлімінің А тарауында көзделгеніндей Техникалық хатшылық тағайындаған адам, мысалы, медициналық қызметкер, күзет қызметкерлері, әкімшілік қызметкері немесе ілеспе аудармашылар.

14. "Инспекциялауға берілген мандат" нақты инспекция жүргізуге қатысты инспекциялық топқа Бас директор берген нұсқауды білдіреді.

15. "Инспекциялау жүргізу жөніндегі басшылық" Техникалық хатшылық әзірлейтін инспекциялау жүргізу жөніндегі қосымша рәсімдердің жинағын білдіреді.

16. "Инспекциялау орны" инспекциялау жүргізілетін және объект бойынша тиісті келісімде немесе инспекциялауға сұрау салуда немесе кеңейтілген баламалы немесе түпкілікті периметрмен инспекциялауға берілген мандатты немесе сұрау салуды нақты айқындалған кез келген объектіні немесе учаскені білдіреді.

17. "Инспекциялық топ" нақты инспекция жүргізу үшін Бас директор тағайындаған инспекторлар тобын және инспекторлардың көмекшілерін білдіреді.

18. "Инспектор" осы Конвенцияға сәйкес инспекция жүргізу немесе болу үшін осы Қосымшаның II бөлімінің А тарауында жазылған рәсімдерге сәйкес Техникалық хатшылық тағайындаған адамды білдіреді.

19. "Үлгілік келісім" осы Қосымшада көрсетілген тексеру жөніндегі ережелерді орындау үшін қатысушы мемлекет пен Ұйымның арасында жасалған нақтылайтын ортақ нысанды және келісімнің мазмұнын білдіретін құжат.

20. "Байқаушы" сұрау салу бойынша инспекцияны байқау үшін қатысушы мемлекет немесе үшінші қатысушы мемлекет сұраған өкілді білдіреді.

21. "Периметр" сұрау салу бойынша инспекциялау жағдайында инспекцияның белгілі бір не географиялық координаттарының, не картадағы сипатталған орнының сыртқы шекарасын білдіреді.

а) "Сұралынатын периметр" осы Қосымшаның X бөлімінің 8-тармағына сәйкес көрсетілген инспекция орнының периметрін білдіреді;

б) "Баламалы периметр" сұралынатын периметрдің баламасы ретінде инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің көрсеткен инспекциясы орнының периметрін білдіреді; ол осы Қосымшаның X бөлімінің 17-тармағында көрсетілген талаптарға сәйкес келеді;

с) "Түпкілікті периметр" осы Қосымшаның Х бөлімінің 16-21-тармақтарына сәйкес инспекциялық топ пен инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің арасындағы келіссөздердің барысында келісілгеніндей инспекция орнының түпкілікті периметрін білдіреді;

д) "хабарланған периметр" III, IV, V және VI баптарға сәйкес хабарланатын объектінің сыртқы шекарасын білдіреді.

22. "Инспекция кезеңі" IX баптың мақсаты үшін инспекциялық топқа тексеру жөніндегі қызметке дейін және одан кейін нұсқамалыққа жіберілген уақытты қоспағанда, инспекциялау орнына кіруге рұқсат берілген сәттен бастап инспекциялау орнынан кеткенге дейінгі уақыт кезеңін білдіреді.

23. "Инспекциялау кезеңі" IV, V және VI баптардың мақсаты үшін тексеру жөніндегі қызметке кіріскенге дейін және одан кейін нұсқамалықтар алуға жіберілген уақытты қоспағанда, инспекциялық топтың инспекциялау орнына келген сәтінен бастап оның инспекциялау орнынан жүріп кеткенге дейінгі уақыт кезеңін білдіреді.

24. "Кіру пункті" / "Кіру пункті" инспекциялық топтардың осы Конвенцияға сәйкес инспекция жүргізу мақсатында елде болуы үшін немесе өз миссиясын аяқтаған соң олардың жүріп кетуі үшін көрсетілген орынды білдіреді.

25. "Сұраушы қатысушы мемлекет" IX бапқа сәйкес сұрау салу бойынша инспекцияны сұраушы қатысушы мемлекетті білдіреді.

26. "Тонна" метрикалық тоннаны, яғни 1000 кг білдіреді.

II Бөлім

Тексерудің жалпы ережелері

A. Инспекторларды және инспекторлардың көмекшілерін тағайындау

1. Осы Конвенция күшіне енген соң 30 күннен кешіктірмей Техникалық хатшылық барлық қатысушы мемлекеттерге тағайындауға ұсынылатын инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілерінің фамилиясын, азаматтығын және дәрежелерін, сондай-ақ олардың біліктілігі мен кәсіптік тәжірибесі туралы мәліметтерді жазбаша хабарлайды.

2. Әрбір қатысушы мемлекет өздеріне берілген тағайындау үшін ұсынылатын инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілерінің тізімін алғандығын дереу растайды. Қатысушы мемлекет Хатшылыққа әрбір инспекторды немесе инспектордың көмекшісін тізімді алғандығын растаған соң 30 күннен кешіктірмей қабылдағаны туралы Техникалық хатшылыққа хабарлайды. Кез келген инспектор және осы тізімге енгізілген инспектордың көмекшісі, егер қатысушы мемлекет тізімді алғандығын растаған соң 30 күннен кешіктірмей өзінің келіспеушілігі туралы жазбаша мәлімдемесе, тағайындалған болып саналады. Қатысушы мемлекет мұндай қабылданудың дәлелін

келтіре алады.

Келіспеген жағдайда ұсынылып отырған инспектор немесе инспектордың көмекшісі тексеру жөніндегі қызметке кіріспейді және оған өзінің келіспеушілігі туралы мәлімдеген қатысушы мемлекеттің аумағында немесе заңды құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген басқа жерде оған қатыспайды. Техникалық хатшылық, егер бұл қажет болса, бастапқы тізімге толықтыруға жаңа кандидатураларды ұсынады.

3. Осы Конвенцияның шеңберіндегі тексеру жөніндегі қызметті тек тағайындалған инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілері ғана жүзеге асырады.

4. 5-тармақтың ережелерін ескере отырып қатысушы мемлекеттің кез келген уақытта тағайындалып қойылған инспекторды немесе инспектордың көмекшісін алып кетуге құқығы бар. Ол Техникалық хатшылыққа өзінің қарсы болуы туралы жазбаша мәлімдейді және мұндай қарсы болуының дәлелін көрсете алады. Мұндай қарсы болу оны Техникалық хатшылық алған соң 30 күннен кейін күшіне енеді.

Техникалық хатшылық тағайындалған инспекторды немесе оның көмекшісін тағайындамау туралы тиісті қатысушы мемлекетке дереу хабарлайды.

5. Инспекция туралы хабарландырылған қатысушы мемлекет осы инспекциядан инспекциялық топтың тізімінде көрсетілген тағайындалған инспекторлардың немесе инспекторлардың көмекшілерінің кез келгенін инспекция жүргізу үшін инспекциялық топтан шығарып тастауға ұмтылмайды.

6. Қатысушы мемлекет мақұлдаған және өзі үшін тағайындалған инспекторлардың немесе инспекторлардың көмекшілерінің саны инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілерінің тиісті санының болуын және ауыстырылуын қамтамасыз ететіндей жеткілікті болуы тиіс.

7. Егер Бас директордың пікірі бойынша ұсынылған инспекторлардың немесе инспекторлардың көмекшілерінің кандидатураларымен келіспеушілік инспекторлардың немесе инспекторлардың көмекшілерінің жеткілікті санын тағайындауға кедергі келтіретін немесе Техникалық хатшылықтың міндеттерін тиімді орындауына қиындық тудыратын болса, онда Бас директор бұл проблеманы Атқарушы кеңеске береді.

8. Жоғарыда аталған инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілерінің тізіміне өзгеріс енгізу қажеттілігі туындаған немесе өтініш алынған жағдайда, оларды ауыстыратын инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілері бастапқы тізімге қатысты дәл сондай тәртіппен тағайындалады.

9. Қатысушы мемлекеттің басқа қатысушы мемлекеттің аумағында орналасқан объектісіне инспекция жүргізуші инспекциялық топтың мүшелері инспекциялайтын қатысушы мемлекетке де, сондай-ақ қабылдаушы қатысушы мемлекетке де қолданымды түрде осы Қосымшада жазылған рәсімдерге сәйкес тағайындалады.

В. Артықшылықтар мен иммунитеттер

10. Әрбір қатысушы мемлекет инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілерінің тізімін немесе оған өзгерістерді алғандығын растаған соң 30 күннен кешіктірмей осы қатысушы мемлекеттің аумағына баруға және онда инспекциялық қызметті жүзеге асыру мақсатында болуына әрбір инспекторға немесе инспектордың көмекшісіне мүмкіндік беретін көп мәртелі кіру/жүру және/немесе транзиттік визалар мен осындай басқа да құжаттарды береді. Мұндай құжаттар ең болмағанда оларды Техникалық хатшылыққа тапсырған соң екі жыл бойы күшінде болуы тиіс.

11. Инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілеріне өздерінің функцияларын тиімді жүзеге асыру үшін а)-і) тармақшаларда жазылған артықшылықтар мен иммунитеттер беріледі. Инспекциялық топтың мүшелеріне артықшылықтар мен иммунитеттер жекелеген адамдар ретінде өздерінің жеке пайдасы үшін емес, осы Конвенцияның мүддесі үшін беріледі. Мұндай артықшылықтар мен иммунитеттер инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің немесе қабылдаушы мемлекеттің аумағына келгеннен бастап осы аумақтан жүріп кеткенге дейінгі және олардың өздерінің қызметтік міндеттерін атқаруы кезінде жасаған бұрынғы іс-әрекеттеріне қатысты бұдан кейінгі бүкіл кезеңге беріледі.

а) Инспекциялық топтың мүшелері 1961 жылғы 18 сәуірдегі дипломатиялық қатынастар туралы Вена конвенциясының 29-бабына сәйкес дипломатиялық агенттерге берілетін қол сұғылмаушылықты пайдаланады.

б) Осы Конвенцияға сәйкес инспекциялық қызметті жүзеге асырушы инспекциялық топтың иеленген тұрғын және қызметтік үй-жайлары дипломатиялық қатынастар туралы Вена конвенциясының 30-бабының 1-тармағына сәйкес дипломатиялық агенттердің үй-жайлары секілді дәл сондай қол сұғылмаушылық пен қорғауды пайдаланады.

с) Инспекциялық топтың қағаздары мен хат-хабарлары, оның ішінде жазбалары дипломатиялық қатынастар туралы Вена конвенциясының 30-бабының 2-тармағына сәйкес дипломатиялық агенттердің барлық қағаздары мен хат-хабарлары секілді дәл сондай қол сұғылмаушылықты пайдаланады. Инспекциялық топ Техникалық хатшылықпен қатынас жасау үшін кодтарды пайдалануға құқығы бар.

д) Инспекциялық топтың мүшелері алып жүретін сынамалар мен бекітілген жабдық осы Конвенциядағы ережелер ескеріле отырып қол сұғылмаушылықты пайдаланады, және барлық кеден баждарынан босатылады. Қауіпті сынамаларды тасымалдау тиісті ережелерге сәйкес жүзеге асырылады.

е) Инспекциялық топтың мүшелеріне дипломатиялық қатынастар туралы Вена конвенциясының 31-бабының 1, 2 және 3-тармақтарына сәйкес дипломатиялық агенттердікі секілді дәл сондай иммунитеттер беріледі.

ф) Осы Конвенцияға сәйкес ұйғарылған қызметті жүзеге асыру үшін инспекциялық

топтың мүшелері Дипломатиялық қатынастар туралы Вена конвенциясының 34-бабына сәйкес дипломатиялық агенттер секілді алымдар мен салықтардан босатылады.

қ) Инспекциялық топтың мүшелеріне инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің немесе қабылдаушы қатысушы мемлекеттің аумағына кез келген кеден баждарын немесе осыған байланысты алымдарды төлеусіз заңмен тыйым салынған немесе карантиндік ережелермен реттелінетін заттарды әкелу немесе әкетуден басқа, жеке басының пайдалану заттарын алып жүруіне рұқсат беріледі.

h) Инспекциялық топтың мүшелеріне шетел үкіметтерінің уақытша қызметтік іссапарлардағы өкілдері секілді ақша мен валютаны айырбастауға қатысты дәл сондай жеңілдіктер беріледі.

i) Инспекциялық топтың мүшелері инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің немесе қабылдаушы қатысушы мемлекеттің аумағында жеке пайдасының мақсатында ешқандай кәсіптік немесе коммерциялық қызметпен айналыспауы тиіс.

12. Инспекцияланбайтын қатысушы мемлекеттердің аумағы арқылы транзит кезінде инспекциялық топтың мүшелеріне дипломатиялық қатынастар туралы Вена конвенциясының 40-бабының 1-тармағына сәйкес дипломатиялық агенттер секілді дәл сондай артықшылықтар мен иммунитеттер беріледі. Қағаздары мен хат-хабарлары, оның ішінде жазбалары, сондай-ақ олардың алып жүретін сынамалары мен бекітілген жабдығы 11 с) және b) тармақта жазылған артықшылықтар мен иммунитеттерді пайдаланады.

13. Өздерінің артықшылықтары мен иммунитеттеріне нұқсан келтірмей инспекциялаушы топтың мүшелері инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің немесе қабылдаушы мемлекеттің заңдары мен қаулыларын инспекциялауға берілген мандаттарына қаншалықты сенімді болса, соншалықты дәрежеде құрметтеуі, осы мемлекеттің ішкі істеріне араласпауға міндетті. Егер инспекцияланатын қатысушы мемлекет немесе қабылдаушы қатысушы мемлекет осы Қосымшада көрсетілген артықшылықтар мен иммунитеттерді теріс пайдаланушылық орын алды деп санаса, онда осы қатысушы мемлекет пен Бас директордың арасында теріс пайдаланушылық орын алды ма, жоқ па дегенді анықтау мақсатында консультация жүргізіледі, және мұндай факт орын алған жағдайда, осындай теріс пайдаланудың қайталануын болдырмауы тиіс.

14. Бас директор инспекциялық топтың мүшелеріне иммунитет беруден, оның пікірі бойынша, иммунитет әділ сотты жіберуге кедергі келтіретін жағдайларда және одан осы Конвенцияның ережелерін жүзеге асыру үшін нұқсан келтірусіз бас тарта алады. Бас тарту барлық жағдайда белгілі бір білдірілген сипатта болуы тиіс.

15. Байқаушыларға 11 d) тармаққа сәйкес берілетін артықшылықтар мен иммунитеттерді қоспағанда, осы тарауға сәйкес инспекторлардікі секілді дәл сондай артықшылықтар мен иммунитеттер беріледі.

С. Тұрақты рәсімдер

Кіру пункттері

16. Әрбір қатысушы мемлекет кіру пунктін тағайындайды және Техникалық хатшылыққа өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң 30 күннен кешіктірмей талап етілетін ақпаратты тапсырады. Бұл кіру пункттері инспекцияланатын кез келген жерге инспекциялық топ кем дегенде 12 сағат шегінде жететіндей түрде тағайындалады.

Техникалық хатшылық барлық қатысушы мемлекеттерге кіру пунктерінің мекен-жайын хабарлайды.

17. Әрбір қатысушы мемлекет кіру пунктін Техникалық хатшылыққа оны өзгерту туралы хабарлай отырып айырбастай алады. Өзгерту Техникалық хатшылық мұндай хабарламаны алған соң 30 күннен кейін күшіне енеді, барлық қатысушы мемлекетті тиісті хабарламамен қамтамасыз ететіндей түрде болады.

18. Егер Техникалық хатшылық кіру пункттері инспекцияны дер уақытында өткізу үшін жеткіліксіз немесе кіру пункттерін Өзгерту қатысушы мемлекет кез келген мұндай уақтылы инспекция жүргізуге кедергі келтіреді деп санаса, ол осы проблеманы реттеу үшін тиісті қатысушы мемлекетпен консультация жасайды.

19. Инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің объектілері немесе учаскелері қабылдаушы қатысушы мемлекеттің аумағында болса немесе кіру пунктінен инспекциялауға жататын объектілерге немесе учаскелерге жету үшін басқа қатысушы мемлекеттің аумағы арқылы транзит талап етілетін болса, инспекцияланатын қатысушы мемлекет осы Қосымшаға сәйкес мұндай инспекцияға қатысты құқықтарды жүзеге асырады және міндеттерді орындайды. Қабылдаушы қатысушы мемлекет осы объектілердің немесе учаскелердің инспекциясына жәрдемдеседі және инспекциялық топтың өзінің міндеттерін уақтылы және тиімді орындауына мүмкіндік беретіндей қажетті қолдау жасайды. Инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің объектілерін немесе учаскелерін инспекциялау үшін аумағынан транзитті жүзеге асыру талап етілетін қатысушы мемлекет мұндай транзитке жәрдем көрсетеді.

20. Инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің объектілері немесе учаскелері осы Конвенцияның қатысушысы болып табылмайтын мемлекеттің аумағында орналасқан жағдайларда инспекцияланатын қатысушы мемлекет осы Қосымшаның ережелеріне сәйкес осы объектілерге немесе учаскелерге инспекция жүргізудің мүмкіншілігін қамтамасыз ететіндей барлық қажетті шараларды қабылдайды. Осы Конвенцияның қатысушысы болып табылмайтын мемлекеттің аумағында бір немесе бірнеше объектісі немесе учаскесі бар қатысушы мемлекет осы қатысушы мемлекет тағайындаған инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілерін қабылдаушы мемлекеттің қабылдауын қамтамасыз ететін барлық қажетті шараларды қолданады. Егер инспекцияланатын қатысушы мемлекет кіруді қамтамасыз ету жағдайында болмаса, онда ол қол кіруді қамтамасыз ету үшін барлық қажетті шараларды қабылдағанын

көрсетеді.

21. Инспекциялауға сұралынған объектілер немесе учаскелер қатысушы мемлекеттің аумағында орналасқан жағдайларда, бірақ осы Конвенцияның қатысушы болып табылмайтын мемлекеттің заңдық құқығындағы немесе бақылауындағы жерде болса, қатысушы мемлекет осы Қосымшаның ережелеріне сәйкес мұндай объектілерге немесе учаскелерге инспекция жүргізудің мүмкіншілігін қамтамасыз ететіндей инспекцияланатын қатысушы мемлекеттен немесе қабылдаушы қатысушы мемлекеттен талап етілетін барлық қажетті шараларды қабылдайды. Егер инспекцияланатын қатысушы мемлекет осы объектілерге немесе учаскелерге кіруді қамтамасыз ету жағдайында болмаса, онда ол кіруді қамтамасыз ету үшін барлық қажетті шараларды қабылдағанын көрсетеді. Бұл тармақ инспекциялау үшін сұралынған объектілер немесе учаскелер қатысушы мемлекетке тиесілі жағдайларда қолданылмайды.

Рейстік емес ұшақтарды пайдаланудың рәсімдері

22. IX бапқа сәйкес инспекция үшін және басқа инспекциялар үшін рейстік коммерциялық көлікте уақтылы жүруді қамтамасыз ету мүмкін болмаған кезде, инспекциялық топқа Техникалық хатшылыққа жататын немесе ол жалға алған ұшақты пайдалануына тура келеді. Өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң 30 күннен кешіктірмей әрбір қатысушы мемлекет Техникалық хатшылыққа инспекциялық топты алып ұшатын және инспекциялау орны бар аумақтан және аумаққа инспекциялау үшін қажет жабдықты алып жүретін рейстік емес ұшаққа арналған дипломатиялық рұқсаттың тұрақты нөмірін хабарлайды. Тағайындалған кіру пунктіне және одан әуе маршруттары дипломатиялық рұқсат беру үшін негіз ретінде қатысушы мемлекеттермен және Техникалық хатшылықпен келісілген белгіленген халықаралық әуе трассалары бойынша өтуі тиіс.

23. Рейстік емес ұшақты пайдалану кезінде Техникалық хатшылық Ұлттық орган арқылы инспекцияланатын қатысушы мемлекетке ұшақтың ұшуы үшін инспекциялау орны өзіндегі мемлекеттің әуе кеңістігіне шығудың алдында соңғы әуежайдан бастап кіру пунктіне дейінгі осы әуежайдан жоспарланған ұшып шығу уақытына дейін кемінде алты сағат бұрын ұшу жоспарын береді. Мұндай ұшу жоспары азаматтық ұшақтарға қолданылатын Халықаралық азаматтық авиация ұйымының рәсімдеріне сәйкес беріледі. Техникалық хатшылық өзінің немесе чартерлік рейстер үшін ескертулер бөліміне әрбір ұшу жоспарының дипломатиялық рұқсаттың тұрақты нөмірін және осы ұшақ инспекциялық ұшақ болып табылатындығы туралы куәландырушы белгі енгізеді.

24. Инспекциялық топтың инспекция жүргізілетін мемлекеттің әуе кеңістігіне шығудың алдында соңғы әуежайдан жоспарланған ұшуға дейін кемінде үш сағат бұрын инспекцияланатын қатысушы мемлекет немесе қабылдаушы қатысушы мемлекет 23-

тармаққа сәйкес инспекциялық топтың кіру пунктінде болудың есептелген уақытында келетіндей етіп берілген ұшу жоспарының бекітілуін қамтамасыз етеді.

25. Инспекцияланатын қатысушы мемлекет Техникалық хатшылық талап ететін инспекциялық топтың кіру пунктінде ұшақтың тұрағын қорғаныштық күзетілуін, қызмет көрсетілуін және май құйылуын мұндай ұшақ Техникалық хатшылыққа жататын немесе ол жалға алған жағдайда қамтамасыз етеді. Мұндай ұшақ қону, ұшу және басқа да осы секілді алымдардан босатылады. Мұндай май құю, қорғаныштық күзету және қызмет көрсету төмендегі шығыстарды Техникалық хатшылық өтейді.

Әкімшілік рәсімдер

26. Инспекцияланатын қатысушы мемлекет инспекциялық топқа байланыс құралы, аудармашылардың қызметі секілді қажетті қолайлы жағдайларды ұсынады немесе олармен қамтамасыз етіледі. Сұрау салулар жүргізу және басқа да міндеттерді орындау үшін қажетті дәрежелерде, сондай-ақ көлік, жұмыс үй-жайлары, тұрғын үй, тамақтандыру және медициналық көмек көрсету ұсынады. Осыған байланысты Ұйым инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің инспекциялық топтың болуына байланысты шеккен шығыстарын өтейді.

Бекітілген жабдық

27. 29-тармаққа сәйкес инспекцияланатын қатысушы мемлекет инспекциялық топқа инспекцияның мұқтаждықтарын қанағаттандыру үшін Техникалық хатшылық қажет деп санаған 28-бапқа сәйкес бекітілген мұндай жабдықты оның инспекциялау орнына жеткізуіне қатысты ешқандай шектеулер қоймайды. Техникалық хатшылық жоғарыда айтылған мақсаттар үшін қажет болуы мүмкін бекітілген жабдықтың тізбесін, сондай-ақ осы Қосымшаға сәйкес келуі тиіс осы жабдыққа қатысты қағидаларды жасайды және тиісінше жаңалап отырады. Бекітілген жабдықтың тізбесі мен осындай қағидаларды әзірлеу кезінде Техникалық хатшылық мұндай жабдық пайдаланылуы мүмкін объектілердің барлық санаттары бойынша қауіпсіздік факторларының толық есепке алынуын қамтамасыз етеді. Бекітілген жабдықтың тізбесін YIII баптың 21) і) тармағына сәйкес Конференция қарайды және бекітеді.

28. Бұл жабдық Техникалық хатшылықтың қарауында болады және Техникалық хатшылық алады, қалыптайды және бекітеді. Техникалық хатшылық мүмкіндігіне қарай талап өтілетін инспекцияның нақты түріне арналған жабдықты таңдап алады. Алынған және бекітілген жабдық рұқсатсыз өзгертуден арнаулы қорғанышпен қамтамасыз етіледі.

29. Инспекцияланатын қатысушы мемлекет белгіленген мерзімдерге нұқсан келтірмей инспекциялық топ мүшелерінің қатысуында пунктінде жабдықты қарап

шығуға, яғни инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің немесе қабылдаушы мемлекеттің аумағына әкелінетін жабдықтың сипатын немесе одан әкетілетін жабдықтың сипатын тексеруге құқығы бар. Мұндай бірдейлендіруді жеңілдету үшін Техникалық хатшылық мұндай жабдықты өзінің таңдап алғанын және бекіткенін куәландыратын құжаттар мен құрылғыларды қоса береді.

Жабдықты тексеру, сондай-ақ инспекцияланатын қатысушы мемлекетті осы жабдықтың инспекцияның нақты түрі үшін бекітілген жабдықтың сипатына сәйкес келетіндей түрде қанағаттанатындығын да растайды. Инспекцияланатын қатысушы мемлекет осы сипаттауға сәйкес келмейтін жабдықты, немесе жоғарыда аталған куәландырушы құжаттары мен құрылғылары жоқ жабдықты ұстап қала алады.

Жабдықты тексерудің рәсімін YIII баптың 21 і) тармағына сәйкес Конференция қарайды және бекітеді.

30. Инспекциялық топ Техникалық хатшылыққа тиесілі емес жабдықты

тұрған жерінде пайдалануды қажет деп санайтын, және инспекцияланатын қатысушы мемлекет топқа мұндай жабдықты пайдалану мүмкіндігін беруді сұраған жағдайларда, инспекцияланатын қатысушы мемлекет мүмкіндігіне қарай мұндай өтінішті орындайды.

D. Инспекциялау алдындағы қызмет

Құлақтандыру

31. Бас директор қатысушы мемлекетке инспекциялық топтың кіру пунктінде жоспарланған болуына дейін және егер белгіленген мерзімде көзделсе, солардың шегінде өзінің инспекция жүргізу ниеті туралы мәлімдейді.

32. Бас директор жолдайтын құлақтандыруда мынадай ақпарат болады:

- a) инспекцияның түрі;
- b) кіру пункті;
- c) кіру пунктінде болу күні мен есептелген уақыты;
- d) кіру пунктінде болудың әдісі;
- e) инспекциялауға жататын орын;
- f) инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілерінің фамилиялары;
- q) арнаулы рейстер үшін ұшақты тиісті жағдайларда пайдалануға арналған рұқсат.

33. Инспекцияланатын қатысушы мемлекет Техникалық хатшылықтың инспекция жүргізу ниеті туралы құлақтандыруды алуды осындай

құлақтандыруды алуға дейін бір сағаттан кешіктірмей растайды.

34. Басқа қатысушы мемлекеттің аумағында орналасқан қатысушы мемлекеттің объектісі инспекциялануы жағдайында екі қатысушы мемлекет те 31 және 32-тармақтарға сәйкес бір мезгілде құлақтандырылады.

Инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің немесе қабылдаушы мемлекеттің аумағына кіру және инспекциялау орнына қарай жүру

35. Инспекцияланатын қатысушы мемлекет немесе қабылдаушы мемлекет инспекциялық топтың болуы туралы құлақтандырылғанда, оның аумаққа кіруін және елдің ішінде еріп жүру арқылы дереу қамтамасыз етеді және басқа да әдістермен инспекциялық топтың және оның жабдықтары мен материалдарын оның кіру пунктінен инспекциялау орындарына дейін және шығу пунктіне қауіпсіз жеткізуді қамтамасыз ету үшін өзіне қатысты барлық нәрсені жасайды.

36. Инспекцияланатын қатысушы мемлекет немесе қабылдаушы қатысушы мемлекет қажеттілігіне қарай инспекциялық топтың инспекциялау орнында кіру пунктінде болудан соң 12 сағаттан кешіктірмей болуына көмектеседі.

Инспекциялау алдындағы нұсқамалық

37. Инспекциялау орнына келуі бойынша және инспекциялаудың басталуына дейін инспекциялық топ объектінің өкілдерінен карталарды және басқа тиісті құжаттаманы пайдалана отырып объект туралы, ондағы жүргізілетін қызмет туралы, қауіпсіздік шаралары туралы, әкімшілік шаралар мен инспекциялау үшін қажетті материалдық-техникалық қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы нұсқамалық алады. Нұсқамалық алуға жіберілетін уақыт қажетті ең аз уақытпен шектеледі және кез келген жағдайда үш сағаттан аспайды.

Е. Инспекцияларды жүргізу

Жалпы ережелер

38. Инспекциялық топтың мүшелері өздерінің функцияларын осы Конвенцияның ережелеріне, сондай-ақ Бас директор белгілеген қағидаларға және объект бойынша қатысушы мемлекеттер мен Ұйымның арасында жасалған келісімдерге сәйкес орындайды.

39. Инспекциялық топ Бас директор берген инспекциялық мандатты қатаң сақтайды . Ол осы мандаттың шеңберінен шығатын қызметтен өзін ұстайды.

40. Инспекциялық топтың қызметі оның өз функцияларын уақтылы және тиімді жүзеге асыруын қамтамасыз ететіндей және инспекцияланатын қатысушы мемлекетке немесе қабылдаушы мемлекетке мүмкіндігінше аз қолайсыздықтар мен инспекцияланушы объектілер немесе учаскеге аз кедергі келтіретіндей түрде ұйымдастырылады. Инспекциялық топ объектінің жұмыс істеуінде қажетсіз кедергілер мен кідіртулер тудырудан қашады және оның қауіпсіздігін қозғайтын іс-әрекеттерден қашады, атап айтқанда, инспекциялық топ ешқандай объектіні пайдаланбайды. Егер инспекторлар өздерінің мандатын орындау үшін объектіде нақты операциялар жүргізу қажет деп санайтын болса, олар инспекцияланатын объектінің тағайындалған өкілінен мұндай операцияларды жүргізу туралы сұрайды. Өкіл мүмкіндігіне қарай бұл өтінішті орындайды.

41. Инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің немесе қабылдаушы мемлекеттің аумағында өздерінің міндеттерін орындай отырып инспекциялық топтың мүшелері бұл туралы инспекцияланатын қатысушы мемлекет сұрайтын болса, инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің өкілдері қоса еріп жүреді, алайда бұл инспекциялық топқа оның өзінің функцияларын орындау кезінде кідіртулер немесе өзге де кедергілер тудырмауы тиіс.

42. Инспекциялар жүргізудің егжей-тегжейлі рәсімдерін YIII баптың 21 і) тармағына сәйкес Конференцияның қарауына және бекітуіне жататын негізгі принциптерді ескере отырып "Инспекция жүргізу жөніндегі басшылыққа" енгізу үшін Техникалық хатшылық әзірлейді.

Қауіпсіздік

43. Инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілері өздерінің қызметін жүргізу кезінде инспекциялау орнында белгіленген қауіпсіздік ережелерін, және оның ішінде объектінің ішіндегі бақыланатын аймақтарға және жеке бастың қауіпсіздігіне қатысты ережелерді сақтайды.

Осы талаптарды орындау үшін Конференция YIII баптың 21 і) тармағына сәйкес тиісті егжей-тегжейлі рәсімдерді қарайды және бекітеді.

Байланыс

44. Инспекторлар елде болудың бүкіл кезеңі бойында Техникалық хатшылықтың штаб-пәтерімен байланыс ұстап тұруға құқығы бар. Осы мақсатта олар өзінің жеке, тиісті түрде аттестатталған, бекітілген жабдығын пайдалана алады және инспекцияланатын қатысушы мемлекеттен немесе қабылдаушы қатысушы мемлекеттен

алыс байланыстың басқа құралдарына қол жеткізуді сұрай алады. Инспекциялық топ өзінің жеке екіжақты радиобайланыс жүйесін периметрді патрульдейтін қызметкерлердің және инспекциялық топтың басқа мүшелерінің арасында пайдалануға құқығы бар.

Инспекциялық топтың және инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің құқықтары

45. Инспекциялық топ тиісті баптар мен осы Конвенцияның қосымшаларына, сондай-ақ Инспекция жүргізу жөніндегі басшылықта жазылған объекті мен рәсімдер бойынша келісімдерге сәйкес инспекциялау орнына кедергісіз кіру құқығына ие. Инспекциялауға жататын нысаналарды инспекторлар таңдап алады.

46. Инспекторлар объектінің кез келген қызметкерінен инспекцияланатын қатысушы мемлекеттер өкілдерінің қатысуында тиісті фактілерді анықтау мақсатында сұрау салуға құқығы бар. Инспекторлар инспекция жүргізу үшін қажетті мәліметтер мен деректерді ғана сұрайды, және инспекцияланатын қатысушы мемлекет мұндай ақпаратты тиісті өтініш бойынша береді. Инспекцияланатын қатысушы мемлекет объектінің қызметкерлеріне берілетін сұрақтарды, егер бұл сұрақтар инспекциялауға қатысы жоқ ретінде бағаланатын болса, қабылдамауға құқығы бар. Егер инспекциялық топтың басшысы қарсылық білдірсе және олардың орындылығы туралы мәлімдесе, онда бұл сұрақтар жазбаша түрде инспекцияланатын қатысушы мемлекетке жауап қайтару үшін жазбаша түрде беріледі. Инспекциялық топ сұрау салу жүргізуге рұқсат беруден немесе сұрақтарға жауап қайтаруға қол жеткізуден және кез келген түсіндірмелер беруден кез келген бас тартуды инспекция туралы баяндаманы инспекцияланатын қатысушы мемлекетпен ынтымақтастыққа қатысты бөлігінде кез келген бас тартуды көрсете алады.

47. Инспекторлардың міндеттерін орындауға қатысты деп есептейтін құжаттама мен жазбаларды зерттеуге құқығы бар.

48. Инспекторлардың фотосуреттер түсіру жүргізуге құқығы бар, мұны олардың өтініші бойынша инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің немесе инспекцияланатын объектінің өкілдері орындайды. Инспекциялық топ өзінің өтініші бойынша түсірілген фотосуреттердің сәйкестілігін айқындайды және егер олай болмаса, онда қайта фототүсірулер жасалады. Инспекциялық топ пен инспекцияланатын қатысушы мемлекет әрбір фототүсірімді бір-бір көшірмеден сақтайды.

49. Инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің өкілдері инспекциялық топ жүзеге асыратын тексеру жөніндегі жеке қызметке байқау жүргізуге құқығы бар.

50. Инспекцияланатын қатысушы мемлекет өзінің өтініші бойынша Техникалық хатшылық жинаған өзінің объектісі туралы ақпарат пен деректердің көшірмесін өтініші бойынша алады (ах.)

51. Инспекторлардың инспекциялау барысында туындаған түсініксіздіктерге байланысты түсіндірмелер сұрауға құқығы бар. Мұндай сұрау салу инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің өкілі арқылы дереу жүргізіледі. Инспекция барысында инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің өкілі инспекциялық топқа түсініксіздіктерді жою үшін қажетті түсіндірулер береді. Егер инспекциялау орнының шегіндегі нысанаға немесе ғимаратқа қатысты шешусіз қалған жағдайда, осы нысана немесе ғимарат тиісті өтініш бойынша оның сипаты мен мақсатын анықтау тұрғысында суретке түсіріледі. Егер инспекция барысында түсініксіздікті жоюдың сәті түспесе, онда инспекторлар дереу Техникалық хатшылыққа хабарлайды. Инспекция туралы баяндамада инспекторлар кез келген мұндай шешілмеген мәселені көрсетеді, тиісті түсіндірмелер береді, кез келген фототүсірімнің көшірмесін ұсынады.

Сынамаларды іріктеу, өңдеу және талдау

52. Инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің немесе инспекцияланатын объектінің өкілдері инспекциялық топтың өтініші бойынша инспекторлардың қатысуында сынамаларды іріктеуді жүзеге асырады. Егер бұл инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің немесе инспекцияланатын объектінің өкілдерімен алды бұрын келісілген жағдайда, инспекциялық топ сынамаларды өзі іріктеп ала алады.

53. Сынамаларға талдау жасау мүмкіндігіне қарай тұрған орнында жүргізіледі. Инспекциялық топтың сынамаларға өзі жеткізген бекітілген жабдықты пайдалана отырып тұрған жерінде талдау жасауға құқығы бар. Инспекциялық топтың өтініші бойынша инспекцияланатын қатысушы мемлекет келісілген рәсімдерге сәйкес сынамаларға тұрған жерінде талдау жасауға көмек көрсетеді. Балама ретінде инспекциялық топ тұрған жерінде оның қатысуымен тиісті талдау жүргізу туралы өтіне алады.

54. Инспекцияланатын қатысушы мемлекет барлық іріктеп алынған сынамалардың бөліктерін сақтауға немесе сынамалардың дубликаттарын алуға және тұрған жерінде сынамаларға талдау жасау кезінде қатысуға құқығы бар.

55. Инспекциялық топ, егер мұны қажет деп санаса, сынамаларды Ұйым тағайындаған объектіден тысқары жерлердегі лабораторияларға талдау жасауға береді.

56. Бас директор сынамалардың қауіпсіздігі, бүтіндігі және сақталуы үшін, сондай-ақ объектіден тысқары жерге талдау жасауға берілетін сынамалардың құпиялылығын қорғауды қамтамасыз ету үшін негізгі жауапкершілікте болады. Бас директор мұны Инспекция жүргізу жөніндегі басшылыққа енгізу үшін VIII баптың 21 і) тармағына сәйкес Конференцияның қарауы мен бекітуіне жататын рәсімдерге сәйкес жүзеге асырады.

а) сынамаларды іріктеп алуды, өңдеуді, тасымалдауды және талдауды реттейтін қатаң режим белгілейді;

- b) талдаудың әр түрін жүргізуге тағайындалған лабораторияларды аттестациялайды ;
- c) осы тағайындалған лабораториялардағы жабдық пен рәсімдердің, сондай-ақ жылжымалы талдамалық жабдық пен рәсімдердің стандарттылығына қадағалау жасауды жүзеге асырады және сапаны бақылау стандарттарын және осы лабораторияларды, жылжымалы жабдық пен рәсімдерді аттестациялауға байланысты жалпы стандарттарды бақылайды; және
- d) тағайындалған лабораториялардың ішінен нақты тексерулер жүргізуге байланысты талдамалық немесе өзге функцияларды орындайтын лабораторияларды тандап алады.

57. Сынамаларға объектіден тысқары жерде талдау жүргізу кезінде сынамалар ең болмағанда екі тағайындалған лабораторияда талданылады. Техникалық хатшылық талдаудың жедел өңделуін қамтамасыз етеді. Техникалық хатшылық сынамалардың есебін жүргізеді және кез келген пайдаланылмаған сынамалар немесе олардың бөліктері Техникалық хатшылыққа

қайтарылады.

58. Техникалық хатшылық осы Конвенцияны сақтауға қатысы бар сынамалардың лабораториялық талданымының нәтижелерін қорытады, және оларды инспекция туралы түпкілікті баяндамаға енгізеді. Техникалық хатшылық баяндамаға тағайындалған лабораториялар пайдаланатын жабдық пен әдістемеге қатысты егжей-тегжейлі ақпаратты баяндамаға енгізеді.

Инспекцияның ұзақтылығын өсіру

59. Инспекцияның мерзімдері инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің өкілдерімен уағдаластық бойынша өсірілуі мүмкін.

Қорытынды кеңес

60. Инспекцияның аяқталуы бойынша инспекциялық топ инспекциялық топтың пайымдарын алдын ала қарау және кез келген түсініксіздіктерді жою мақсатында инспекцияланатын қатысушы мемлекеттердің өкілдерімен және инспекциялау орнының жауапты қызметкерлерімен кездеседі. Инспекциялық топ инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің өкілдеріне стандартты нысан бойынша жазбаша түрде

жазылған өзінің алдын ала түйіндерін, сондай-ақ кез келген сынамалардың тізбесін және объектіден тысқары әкетуге жататын жиналған жазбаша мәліметтер мен деректердің көшірмелерін және басқа да материалдарды береді. Бұл құжатқа инспекциялық топтың жетекшісі қол қояды. Құжаттың мазмұнымен танысқаны ретінде, сондай-ақ инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің өкілі де бұл құжатқа қол қояды. Бұл кеңес инспекция аяқталған соң 24 сағаттан кешіктірілмей аяқталады.

Ғ. Жүріп кету

61. Инспекциялық рәсімдерден кейін оның аяқталуы бойынша инспекциялық топ мүмкіндігінше инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің немесе қабылдаушы мемлекеттің аумағынан тезірек жүріп кетеді.

Г. Баяндамалар

62. Инспекциядан соң 10 күннен кешіктірілмей инспекторлар өздері жүргізген қызмет туралы және өздерінің ой-түйіндері туралы түпкілікті фактологиялық баяндама әзірлейді. Онда инспекциялауға берілген мандатта көзделгеніндей осы Конвенцияны сақтауға қатысы бар фактілер ғана болады. Баяндамада сондай-ақ инспекцияланатын қатысушы мемлекеттің инспекциялық топпен қалай ынтымақтастық жасағаны туралы ақпарат та келтіріледі. Баяндамаға инспекторлардың ерекше пікірлері қоса берілуі мүмкін. Баяндама құпия болып саналады.

63. Түпкілікті баяндама инспекцияланатын қатысушы мемлекетке дереу беріледі. Баяндамаға инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің ондағы түйіндерге байланысты бірден жасауы мүмкін кез келген жазбаша ескертпелері қоса беріледі. Оған инспекцияланушы қатысушы мемлекет жасаған ескертпелер қоса берілген түпкілікті баяндама Бас директорға инспекциядан кейін 30 күннен кешіктірілмей беріледі.

64. Баяндамада түсініксіздіктер болған кезде немесе Ұлттық орган мен инспекторлардың арасындағы ынтымақтастық талап етілетін деңгейге сәйкес келмеген жағдайда Бас директор қатысушы мемлекетке түсіндірме беруге өтініш жасайды.

65. Егер түсініксіздіктерді жоюдың сәті түспесе немесе егер анықталған фактілер өзінің сипаты бойынша осы Конвенция бойынша міндеттемелердің орындалмауына ұйғарым жасауға мүмкіндік беретін болса, Бас директор Атқарушы кеңеске дереу хабарлайды.

Н. Жалпы ережелерді қолдану

66. Осы бөлімнің ережелері осы Қосымшаның III-XI бөлімдеріндегі

инспекциялардың ерекше түрлері үшін жазылған ережелерден бөлекше болған, және де бұл жағдайда соңғы ережелердің басым күші болған жағдайларды қоспағанда, осы Конвенцияға сәйкес жүргізілетін барлық инспекцияларға қолданылады.

III Бөлім

IV, V Баптарға және VI Баптың 3-тармағына сәйкес тексеру шараларына қатысты жалпы ережелер

A. Объект бойынша алғашқы инспекциялар мен келісімдер

1. IV және V баптарға және VI баптың 3-тармағына сәйкес тұрған жерінде инспекциялауға жататын әрбір жарияланған объект алғашқы инспекцияны объект жарияланған соң бірден қабылдайды. Бұл инспекцияның мақсаты ұсынылған ақпаратты тексеруде, тұрған жерінде инспекциялауды және тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен үздіксіз байқау жүргізуді қоса алғанда объектіде тексеру жөнінде алдағы қызметті жоспарлау үшін қажетті кез келген қосымша ақпаратты алуда, және объект бойынша келісімдермен жұмыс жүргізуде.

2. Қатысушы мемлекет өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң Техникалық хатшылық хабарландырулардың барлық объектілерінде белгіленген мерзімдерде тексеру жүргізуді және жүйелі тексеру шараларын жүзеге асыруды бастауды қамтамасыз етеді.

3. Әрбір қатысушы мемлекет Ұйыммен әрбір хабарланған және VI және V баптарға және VI баптың 3-тармағына сәйкес объектінің тұрған жерінде инспекциялауға жататын объектісі бойынша келісім жасайды.

4. Объект бойынша келісім қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енген соң 180 күннен кешіктірілмей немесе 5-7-тармақта қолданылатын химиялық қаруды жою жөніндегі объектілерді қоспағанда, объектіні алғашқы хабарландырудан соң жасалынады.

5. Қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енген соң бір жылдан астам жұмыс істей бастаған химиялық қаруды жою жөніндегі объект жағдайында объект бойынша келісім осы объектінің жұмыс істеуді бастауына дейін кемінде 180 күн бұрын жасалынады.

6. Қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енген уақытында жұмыс істеп тұрған немесе бұдан соң бір жылдан кейін кешіктірілмей жұмыс істеуді бастаған

химиялық қаруды жою жөніндегі объект жағдайында объект бойынша келісім Атқарушы кеңес осы Келісімнің ІҮ (А) бөлімінің 51-тармағына сәйкес бекітілетін және объект бойынша өтпелі келісімді қамтитын тексеру жөніндегі өтпелі шаралар жеткілікті деп шешкен жағдайларды қоспағанда, қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енгеннен кейін 210 күннен кешіктірілмей жасалады, тұрған жерінде инспекция жүргізу туралы ереже және тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен байқау жүргізудің, сондай-ақ осы шаралардың жүзеге асырудың мерзімдері жасалады.

7. 6-тармақта көрсетілген объект өзінің қызметін қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енген соң екі жылдан кешіктірмей қызметін тоқтатуы жағдайында, Атқарушы кеңес осы Қосымшаның I А 51) тармағына сәйкес бекітілетін және объект бойынша өтпелі келісім, тұрған жерінде инспекциялау арқылы тексеру туралы ережені және тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен байқау жүргізуді, сондай-ақ осы шаралардың жүзеге асырылу мерзімдерін қамтитын тексеру жөніндегі өтпелі шаралар жеткілікті деп шеше алады.

8. Объект бойынша келісім осындай келісімдер үлгілерінің негізінде жасалады және әрбір объектіде инспекцияның жүргізілуін реттейтін егжей-тегжейлі ережелерден тұрады. Үлгі келісімдер болашақтағы техникалық жетістіктерді ескеруге мүмкіндік беретін ережелерден тұрады, және ҮІІІ баптың 21 і) тармағына сәйкес Конференция қарайды және бекітеді.

9. Техникалық хатшылық әрбір орында суреттер, жоспарлар мен басқа ақпарат үшін сүргі соғылған контейнер сақтай алады, оған ол келесі инспекциялардың барысында назар аудара алады.

В. Тұрақты рәсімдер

10. Бұл қолданылатын жағдайларда Техникалық хатшылық осы Конвенцияның тиісті ережелеріне және қатысушы мемлекеттер мен Ұйымның арасындағы объект бойынша келісімдерге сәйкес приборлар мен үздіксіз байқау жүргізу жүйелерін және пломбыларды орнатуға және пайдалануға құқығы бар.

11. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет келісілген рәсімдерге сәйкес инспекциялық топ пайдаланатын немесе орнататын кез келген приборды тексеруге, және инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің өкілдерінің қатысуында оның сынақтан өтуін қамтамасыз етуге құқығы бар. Инспекциялық топ инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің химиялық қаруды жоюдың технологиялық процесіне өз байқауы үшін орнатылған приборларды пайдалануға құқығы бар. Осы мақсатта инспекциялық топты химиялық қаруды жоюды тексеру мақсаты үшін пайдалану көзделген приборларды тексеруге, және өзінің қатысуында олардың сынақтан өтуін қамтамасыз етуге құқығы бар.

12. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет приборлар мен үздіксіз байқау жүргізу жүйелерін орнату үшін қажетті дайындық пен қолдауды жүзеге асырады.

13. 11 және 12-тармақтарды жүзеге асыру мақсатында Конференция YIII баптың 21 і) тармағына сәйкес тиісті егжей-тегжейлі рәсімдерді қарайды және бекітеді.

14. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет, егер бақылау приборлары орнатылған объектіде қандайда бір болмасын уақиға болса және ол байқау жүргізу жүйесінде болуы мүмкін жағдайда Техникалық хатшылыққа дереу хабарлайды.

Инспекцияланушы қатысушы мемлекет бұдан кейінгі іс-әрекеттерді Техникалық хатшылықпен бірге байқау жүргізу жүйесінің жұмыс істеуін қалпына келтіретіндей етіп және, қажет болғанда, мүмкіндігінше тезірек аралық шаралар қолданатындай етіп үйлестіреді.

15. Әрбір инспекцияның барысында инспекциялық топ байқау жүргізу жүйелерінің жұмыс істеуінің дұрыстығын және орнатылған пломбылардың бүтін сақталынуын тексереді, одан басқа кез келген қажетті қызмет көрсетуді жүзеге асыру немесе жабдықты ауыстыруды немесе байқау жүргізу жүйесін ауқымына талап етілетін түзету мақсатында байқау жүргізу жүйесіне қызмет көрсету үшін онда болу талап етілуі мүмкін.

16. Егер байқау жүргізу жүйесі кез келген ауытқу туралы куәландырса, Техникалық хатшылық мұның техникалық ақаудың немесе объектідегі қызметтің нәтижесі болып табылатын-табылмайтындығын анықтау үшін дереу шаралар қолданады. Егер осындай зерделеуден соң проблема шешімін таппай қалатын болса, Техникалық хатшылық дереу іс жүзіндегі жағдайды, оның ішінде инспекциялау немесе объектіге тұрған жерінде болу қажеттілігі жағдайында дереу онда болу жолымен іс жүзіндегі жағдайды анықтайды. Техникалық хатшылық кез келген мұндай проблема туралы ол

анықталған соң дереу инспекцияланушы қатысушы мемлекетке хабарлайды, ол оны шешуге көмек көрсетеді.

С. Инспекциялау алдындағы қызмет

17. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет 18-тармақта көрсетілген жағдайларды қоспағанда, инспекциялау туралы инспекциялық топтың кіру пунктіне жоспарланған болуына дейін кем дегенде 24 сағат бұрын хабарландырылады.

18. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет бастапқы инспекциялар туралы инспекциялық топтың кіру пунктінде болуының есепті уақытына дейін кем дегенде 72 сағат бұрын құлақтандырылады.

IV Бөлім (А)

VI Бапқа сәйкес химиялық қаруды жою және оны тексеру

А. Хабарландырулар

Химиялық қару

1. Қатысушы мемлекеттің III баптың i а) ii)-тармағына сәйкес хабарландыруына мыналар кіреді:

a) әрбір хабарланатын химикаттың жиынтық саны;

b) мыналар көрсетіле отырып:

i) атауы;

ii) географиялық координаттары; және

iii) сақтау бункерлері/алаңшалары объектісінің ішіндегі шекаралар мен орналасқан жері көрсетіле отырып картаны қоса алғанда, орынның егжей-тегжейлі схемасы көрсетіле отырып химиялық қаруды сақтау бойынша әрбір объектінің дәл орналасқан жері;

c) мыналар:

i) 11 бапқа сәйкес химиялық қару ретінде айқындалатын химикаттар;

ii) химиялық қару ретінде айқындалатын жарактандырылмаған оқ-дәрілер, зарядтарға жататындар, қондырғылар мен жабдықтар;

iii) ii) тармақшада көрсетілген оқ- дәрілерді, зарядтарға жататындарды, қондырғыларды немесе жабдықтарды қолдануға байланысты пайдалануға арналған жабдықтар;

iv) ii) тармақшада көрсетілген оқ-дәрілерді, зарядтарға жататындарды, қондырғыларды немесе жабдықтарды тікелей қолдануға байланысты пайдалануға арнайы арналған химикаттарды көрсете отырып химиялық қаруды сақтау бойынша әрбір объектінің егжей-тегжейлі мүкәммалдық тізбесі.

2. 1 c) i) тармақта аталған химикаттарды хабарландыруға мыналар қолданылады:

a) химикаттар химикаттар жөніндегі қосымшада келтірілген тізімдерге сәйкес хабарландырылады;

b) Химикаттар жөніндегі қосымшадағы тізімдерге енгізілмеген химикаттар үшін таза қосылыстың токсинділігін қоса алғанда, химикаттың тиісті тізімге мүмкін жатқызылуы үшін талап етілетін ақпарат ұсынылады. Прекурсорлар үшін негізгі түпкі өнімнің (өнімдердің) реакциясының токсинділігі мен сипаты көрсетіледі;

c) Химикаттар қолданылып жүрген Халықаралық таза және қолданбалы химия

одағының (ИКПАК) номенклатурасына, құрылымдық формуласына және, егер мұндай берілген болса, "Кемикл абстрактс сервис" бойынша тіркеу нөміріне сәйкес химиялық атауы бойынша бірдейлендіріледі. Прекурсорлар үшін негізгі түпкі өнімнің (өнімдердің) реакциясының токсинділігі мен сипаты көрсетіледі;

d) екі немесе одан да көп химикаттардан тұратын қоспалар жағдайында әрбір химикат бірдейлендіріледі және әрбір химикаттың проценттік үлесі көрсетіледі және де мұндай қоспалар мейлінше токсинді химикат санаты бойынша хабарландырылады. Егер бинарлық химиялық қарудың компоненті екі немесе одан да көп химикаттан тұратын жағдайда, онда әрбір химикат бірдейлендіріледі және әрбір химикаттың проценттік үлесі келтіріледі.

e) бинарлық химиялық қару 16-тармақта көрсетілген химиялық қару санаттарының шеңберінде тиісті түпкі өнімге сүйене отырып хабарландырылады. Бинарлық химиялық оқ-дәрінің/қондырғының әрбір түрі үшін мынадай қосымша ақпарат беріледі :

i) токсинді түпкі өнімнің химиялық атауы;
ii) әрбір компоненттің химиялық құрамы мен саны;
iii) компоненттердің арасындағы іс жүзіндегі салмақтық арақатынас;
iv) қандай компонент негізгі компонент ретінде қарастырылатындығы;
v) 100 проценттік шығу шартында негізгі компонентке сүйене отырып стехиометрикалық негізде есептелген токсинді түпкі өнімнің жоспарланған саны. Нақты токсинді түпкі өнім үшін арналған негізгі компоненттің хабарланған саны (тоннада) 100 проценттік шығу шартында стехиометрикалық негізде есептелетін осы токсинді түпкі өнімнің санының (тоннада) баламы ретінде қаралады;

f) көп компонентті химиялық қару үшін хабарландыру бинарлық химиялық қару үшін көзделген хабарландыруға ұқсас;

g) әрбір химикат бойынша сақтау нысаны, яғни оқ-дәрілер, зарядтауға жататындар, қондырғылар, жабдық немесе сыйымдылық пен басқа да контейнерлер хабарландырылады. Сақтаудың әрбір нысаны бойынша мыналар көрсетіледі:

i) түр;
ii) мөлшері немесе калибрлі;

iii) бірліктердің саны; және

iv) химиялық жарактың бірлікке бастапқы саны;

h) әрбір химикат бойынша объектіде сақтау бойынша ондағы бар жалпы салмақ хабарланады;

i) бұдан басқа сыйымдылықтарда сақталатын химикаттар үшін, егер мұндай белгілі болса, проценттегі тазалығы хабарланады.

3. Жарактал маған оқ-дәрілердің, зарядтарға жататындардың,

қондырғылардың немесе 1 с) ii) тармақта көрсетілген жабдықтың әрбір түрі бойынша ақпаратқа мыналар кіреді:

- а) бірліктердің саны;
- б) жарактың бірлікке бастапқы көлемі;
- с) көзделген химиялық жарак.

III баптың 1 а) iii) тармағына сәйкес химиялық қаруды хабарландыру

4. III баптың 1 а) iii) тармағына сәйкес химиялық қаруды хабарландыруға жоғарыда 1-3-тармақтарда көрсетілген барлық ақпаратты қамтиды. Аумағында химиялық қару бар қатысушы мемлекет хабарландырулардың тапсырылуын қамтамасыз етуі үшін басқа мемлекетпен тиісті уағдаластықтарға қол жеткізуге жауапкершілікте болады. Аумағында химиялық қаруы бар қатысушы мемлекет осы тармақ бойынша өзінің міндеттемелерін орындау жағдайында болмаса, онда ол тиісті себептерін көрсетеді.

Бұрынғы берулер мен алуларды хабарландыру

5. Химиялық қаруды 1946 жылдың 1 қаңтарынан бастап берген немесе алған қатысушы мемлекет бұл берулерді немесе алуларды, егер берілген немесе алынған сан сыйымдылықтарды және/немесе оқ-дәрілер түрінде жылына химикаттар 1 тоннадан астамды құратын болса, III баптың i а) iv) тармағына сәйкес хабарландырылады. Мұндай хабарландыру 1 және 2-тармақтарда көрсетілген мүкәммалдық схемаға сәйкес жасалады. Осы хабарландыруда, сондай-ақ беруші елдер мен алушы елдер, берулердің немесе алулардың күні және мүмкін болса берілген нысаналардың қазіргі дәлірек тұрған жері көрсетіледі. Егер өзінде 1946 жылдың 1 қаңтарынан бастап 1970 жылдың 1 қаңтарына дейінгі кезеңдегі химиялық қаруды берулер немесе алулар туралы барлық көзделген ақпарат болмаса, қатысушы мемлекет өзіндегі бар кез келген ақпаратты хабарлайды және толық хабарландыру бере алмауына қатысты түсініктеме береді.

Химиялық қаруды жоюдың жалпы жоспарын ұсыну

6. III баптың 1 а) v) тармағына сәйкес ұсынылатын химиялық қаруды жоюдың жалпы жоспарында химиялық қаруды жою жөніндегі қатысушы мемлекеттің бүкіл ұлттық бағдарламасына шолу жасалады және қатысушы мемлекеттің осы

Конвенциядағы жою жөніндегі талаптарды орындауы бойынша күш-жігері туралы ақпарат келтіріледі. Осы тұрғыда мыналар көрсетіледі:

а) химиялық қаруды жою жөніндегі әрбір жұмыс істеп тұрған объект бойынша және , мүмкіндігінше, химиялық қаруды жою жөніндегі әрбір жоспарланған объект бойынша әрбір жыл сайынғы жою кезеңіндегі жою үшін жоспарланатын химиялық қарудың түрлері мен үлгілік санын көрсете отырып жоюдың жалпы кестесі;

б) бар немесе жою кезеңінде жұмыс істейтін болатын химиялық қаруды жою жөніндегі жоспарланған объектілердің саны;

с) химиялық қаруды жою жөніндегі әрбір бар немесе жоспарланған объект бойынша:

і) атауы және тұрған жері; және

іі) химиялық қарудың түрі және үлгілік саны, сондай-ақ жоюға жататын химиялық жарактың түрі (мысалы, ОВ жүйке-паралитикалық іс-әрекет немесе ОВ тері бұзу іс-әрекеті, мен үлгілік саны);

д) жою жөніндегі объектілерді пайдалануға қызметкерлерді

даярлаудың жоспарлары мен бағдарламалары;

е) қауіпсіздік пен қалдықтары тастауларға қатысты жою жөніндегі объектілер жауап беруі тиіс ұлттық стандарттар;

ғ) химиялық қаруды жоюдың жаңа әдістерін әзірлеу туралы және қазіргі бар әдістерді жетілдіру туралы ақпарат;

қ) химиялық қаруды жою жөніндегі шығыстардың сметасы; және

һ) жоюдың ұлттық бағдарламасына қолайсыз әсер етуі мүмкін кез келген проблемалар.

В. Сақтау бойынша объектіні тоқтату жөніндегі шаралар және сақтау бойынша объектіні дайындау

7. Қатысушы мемлекет химиялық қаруды өзінің хабарландыруын табыс етуінен кешіктірмей сақтау бойынша өзінің объектілерін тоқтату үшін өзі орынды деп санайтын шараларды қолданады және оны жою үшін әкетуді қоспағанда, объектілерден өзінің химиялық қаруын кез келген орнын ауыстыруын болдырмайды.

8. Қатысушы мемлекет 37-49-тармақтарға сәйкес тексеру мақсаты үшін кедергісіз

кіруді қамтамасыз ететін сақтау бойынша өзінің объектілерінде химиялық қаруды орналастырудың конфигурациясын қамтамасыз етеді.

9. Объектіден химиялық қарудың кез келген орнын ауыстырылуы үшін

сақтау жөніндегі объект әзірге жабық болып қалғанда, жою үшін оны әкетуді қоспағанда, қатысушы мемлекет объектіде химиялық қаруға стандартты қызмет көрсетуді; физикалық қорғауға байланысты қауіпсіздік пен қызметке байқау жүргізуді; сондай-ақ химиялық қаруға жоюды дайындауды қоса алғанда, қызмет көрсету жөніндегі стандартты қызметті жалғастыра алады.

10. Химиялық қаруға қызмет көрсету жөніндегі шаралардың қатарына мыналар жатады:

а) уландырушы затты немесе оқ-дәрілердің корпустарын ауыстыру;

б) оқ-дәрілердің бастапқы сипаттамаларын немесе олардың бөліктерін немесе компоненттерін өзгерту.

11. Қызмет көрсету жөніндегі барлық шаралар Техникалық хатшылықтың тарапынан байқау жүргізуге жатады.

С. Жою

Химиялық қаруды жоюдың принциптері мен әдістері

12. "Химиялық қаруды жою" мәні бойынша химикаттарды химиялық қарудың өндірісі үшін жарамсыз күйге келтірудегі қайта қалпына келмес өзгерту процесін білдіреді, ол оқ-дәрілер мен осы секілді басқа да құрылғыларды пайдалануға мүлдем жарамсыз етеді.

13. Әрбір қатысушы мемлекет химиялық қаруды қандай әдіспен жоятындығын айқындайды, алайда бұл үшін мынадай әдістер қолданылуы мүмкін емес: қандайда бір болмасын су айдындарында суға батыру, жерге көму немесе ашық ауада жару. Ол химиялық қаруды тек арнайы бөлінген және тиісті түрде құрастырылған және жарақталған объектілерде ғана жояды.

14. Әрбір қатысушы мемлекет химиялық қаруды жою жөніндегі өзінің объектісін химиялық қаруды жоюды, сондай-ақ осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес жою процесін тексерудің мүмкіншілігін қамтамасыз ететіндей түрде жарақталуы мен пайдаланылуын қамтамасыз етеді.

Жоюдың тәртібі

15. Химиялық қаруды жоюдың тәртібі тұрған жерінде ұдайы тексеруге қатысты міндеттемелерді қоса алғанда, 1-бапта және басқа да баптарда көрсетілген міндеттемелерге негізделеді. Ол қатысушы мемлекеттердің жою кезеңінде қауіпсіздікті төмендетпеу, жою сатысының бастапқы кезеңінде сенімді нығайтуға, химиялық қаруды жою барысында бірте-бірте тәжірибе жинауға және запастардың іс жүзіндегі құрамына және химиялық қаруды жоюдың тандап алынған әдістеріне қарамастан қолданымдылығына деген мүдделілігін ескереді. Жою тәртібі теңестіру принципіне негізделеді.

16. Химиялық қаруды жоюдың мақсаты үшін әрбір қатысушы мемлекеттің хабарландыратыны мынадай үш санатқа бөлінеді:

1-санат: 1-тізімнің химикаттарының негізіндегі химиялық қару мен оның бөліктері мен компоненттері;

2-санат: барлық басқа химикаттардың негізіндегі химиялық қару және оның бөліктері мен компоненттері;

3-санат: жарақталмаған оқ-дәрілер мен қондырғылар, сондай-ақ химиялық қару қолдануға тікелей байланысты пайдалануға арнайы арналған жабдық.

17. Қатысушы мемлекет:

а) 1-санаттағы химиялық қаруды жоюды осы Конвенция өз күшіне енген соң екі жылдан кешіктірмей бастайды және осы Конвенция күшіне енген соң 10 жылдан кешіктірмей жоюды аяқтайды. Қатысушы мемлекет жоюдың мынадай мерзімдеріне сәйкес химиялық қаруды жояды:

i) 1-кезең: осы Конвенция күшіне енген соң екі жылдан кешіктірілмей оның жою жөніндегі бірінші объектісін сынақтан өткізу аяқталады. Осы Конвенция күшіне енген соң үш жылдан кешіктірілмей 1-санаттағы химиялық қарудың кемінде бір проценті жойылады;

ii) 2-кезең: осы Конвенция күшіне енген соң бес жылдан кешіктірілмей 1-санаттағы химиялық қарудың кемінде 20 проценті жойылады;

iii) 3-кезең: осы Конвенция күшіне енген соң жеті жылдан кешіктірілмей 1-санаттағы химиялық қарудың кемінде 45 проценті жойылады;

iv) 4-кезең: осы Конвенция күшіне енген соң он жылдан кешіктірілмей 1-санаттағы барлық химиялық қару жойылады;

б) 2-санаттағы химиялық қаруды жоюды осы Конвенция өз күшіне енген соң бір жылдан кешіктірмей бастайды және осы Конвенция күшіне енген соң бес жылдан кешіктірілмей жоюды аяқтайды. 2-санаттағы химиялық қаруды жоюдың бүкіл кезеңі бойындағы тең жыл сайынғы өсіп отыратын санда жойылады. Мұндай қару үшін негізгі салыстыру 2-санаттың шеңберіндегі бүкіл химикат болып табылады; және

с) 3-санаттағы химиялық қаруды жоюды осы Конвенция өз күшіне енген соң бір жылдан кешіктірмей бастайды және осы Конвенция күшіне енген соң бес жылдан

кешіктірілмей жоюды аяқтайды. 3-санаттағы химиялық қаруды жоюдың бүкіл кезеңі бойындағы тең жыл сайынғы өсіп отыратын санда жойылады. Жарақталмаған оқ-дәрілер мен қондырғылар үшін

3 салыстырудың негізі жарақтаудың бастапқы көлемімен (м), ал жабдық үшін - бірліктердің санымен білдіріледі.

18. Бинарлық химиялық қаруды жоюға қатысты мыналар қолданылады:

а) жоюдың тәртібінің мақсаты үшін нақты токсинді түпкі өнімге арналған негізгі компоненттің хабарландырылған саны (тоннада) осы токсинді түпкі өнімнің 100 проценттік шығуына сүйене отырып стехиометрикалық негізде есептелетін санның (тоннада) баламы ретінде қаралады;

б) негізгі компоненттің осы санын жою туралы талап тиісті үлгідегі бинарлық химиялық оқ-дәрінің/қондырғының компоненттерінің іс жүзіндегі салмақтық арақатынасының негізінде есептелетін басқа компонентпен тиісті санын жою туралы талапқа әкеп соғады;

с) егер компоненттердің арасындағы іс жүзіндегі салмақтық арақатынастың негізінде басқа компоненттің саны қажеттен артық хабарланса, онда басы артықты жою жөніндегі операциялар басталғаннан кейін алғашқы екі жыл ішінде жүргізіледі;

д) жұмыстың әрбір келесі жылының аяғында қатысушы мемлекет басқа жарияланған компонентті тиісті үлгідегі бинарлық химиялық оқ-дәрілердің/қондырғылардың компоненттерінің іс жүзіндегі салмақтық ара-қатынасының негізінде айқындалатын санды сақтай алады.

19. Көп компонентті химиялық қару үшін жоюдың тәртібі бинарлық химиялық қаруды жоюға көзделген жоюдың тәртібіне ұқсас.

Жоюдың аралық мерзімдерін өзгерту

20. Атқарушы кеңес III баптың 1 а) v) тармағына сәйкес және 6-тармаққа орай ұсынылатын химиялық қаруды жоюдың жалпы жоспарларын, өзгелермен бірге, 15-19-тармақтарда жазылған оларды жоюдың тәртібіне сәйкестілігін бағалау үшін қарайды. Атқарушы кеңес жоспары кез келген қатысушы мемлекетпен осындай тәртіпке сәйкес келмейтін осы жоспарды осындай сәйкестікке келтіру мақсатында консультациялар жүргізеді.

21. Егер қатысушы мемлекет өзіне қатысы жоқ жағдайларға байланысты 1-санаттағы химиялық қаруды жою тәртібінің 1-кезеңі, 2-кезеңі және 3-кезеңі үшін көзделген жоюдың деңгейіне шыға алмаймын деп санаса, онда ол осы деңгейлерге өзгерістер ұсына алады. Мұндай ұсыныс осы Конвенция күшіне енген соң 120 күннен кешіктірілмей табыс етілуі тиіс, және онда осындай ұсыныс үшін негіздерге егжей-тегжейлі түсінік беріледі.

22. Әрбір қатысушы мемлекет 21-тармаққа сәйкес өзгертілген жоюдың

мерзімдерінде 17 а) тармақта көзделген сәйкес 1-санаттағы химиялық қаруды жоюды қамтамасыз етуге барлық қажетті шараларды қабылдайды. Алайда қатысушы мемлекет жоюдың аралық мерзімінде талап етілетін 1-санаттағы химиялық қарудың проценттік үлесін жоюды қамтамасыз ету жағдайында емеспін деп санаса, ол Атқарушы кеңестен Конференцияға осы мерзімді сақтауға қатысты өзінің міндеттемелеріне байланысты мерзім ұзарту сұрай алады. Мұндай өтініш жоюдың аралық мерзіміне дейін кемінде 180 күн бұрын берілуі тиіс және онда осындай өтініш үшін негіздерге егжей-тегжейлі түсінік және қатысушы мемлекеттің өзінің жоюдың келесі аралық мерзімін сақтау жөніндегі міндеттемелерін орындау күйінде болатындығына кепілдік беретін жоспары болуы тиіс.

23. Мерзімін ұзарту берілген жағдайда қатысушы мемлекет бәрібір жоюдың келесі мерзіміне көзделген жою жөніндегі жиынтық талаптарды сақтау міндеттемесінде болады. Осы тарауға сәйкес берілетін мерзімін ұзартулар қатысушы мемлекеттің осы Конвенция күшіне енген соң 1-санаттағы барлық химиялық қаруды 10 жылдан кешіктірмей жою міндеттемесін ешқандай да өзгертпейді.

Жоюды аяқтау үшін мерзімді ұзарту

24. Егер қатысушы мемлекет 1-санаттағы барлық химиялық қаруды осы Конвенция күшіне енген соң 10 жылдан кешіктірмей жоюды қамтамасыз ету жағдайында емеспін деп санаса, ол Атқарушы кеңеске осындай химиялық қаруды жоюды аяқтау үшін мерзімді ұзарту туралы өтініш бере алады. Мұндай өтініш осы Конвенция күшіне енген соң тоғыз жылдан кешіктірілмей берілуі тиіс.

25. Бұл өтініште мыналар жазылады:

а) берілетін мерзімін ұзартудың ұзақтығы;

б) ұсынылатын мерзімді ұзарту үшін себептердің егжей-тегжейлі түсіндірмесі; және

с) ұсынылатын мерзім кезеңінде және жоюдың бастапқы он жылдық кезеңінің қалған бөлігінде жоюдың егжей-тегжейлі жоспары.

26. Өтініш бойынша шешімді Конференция Атқарушы кеңестің ұсынымы бойынша өзінің келесі сессиясында қабылдайды. Кез келген мерзімді ұзарту қажетті ең аз уақытқа беріледі, алайда қатысушы мемлекеттің барлық химиялық қаруды өзінің жоюын аяқтау мерзімі осы Конвенция күшіне енген соң ешқандай жағдайда 15 жылдан аспайды. Атқарушы кеңес өзі қажет деп санайтын тексеру шараларын, өзінің жою бағдарламасына байланысты проблемаларды жеңу үшін қатысушы мемлекеттің қолдануы тиіс нақты іс-әрекеттерді қоса алғанда, мерзім ұзарту берудің шарттарын айқындайды. Мерзімді ұзарту кезеңіндегі тексеру жөніндегі шығыстар IV баптың 16-тармағына сәйкес беріледі.

27. Мерзімді ұзарту берілуі кезінде қатысушы мемлекет барлық келесі мерзімдерді

сақтау жөнінде тиісті шараларды қолданады.

28. Қатысушы мемлекет 29-тармаққа сәйкес жоюдың егжей-тегжейлі жыл сайынғы жоспарларын және 1-санаттағы барлық химиялық қаруды жоюға дейін 36-тармаққа сәйкес 1-санаттағы химиялық қаруды жою туралы жыл сайынғы баяндамаларды беріп отыруды жалғастырады. Бұдан басқа мерзімді ұзарту кезеңінің әрбір 90 күннің аяғынан кешіктірілмей қатысушы мемлекет Атқарушы кеңеске жою жөніндегі өзінің қызметі туралы есепті табыс етеді. Атқарушы кеңес жоюды аяқтау процесін қарайды және осы процесті құжаттау жөнінде қажетті шаралар қолданады. Мерзімді ұзарту кезеңіндегі жою жөніндегі қызметке қатысты барлық ақпаратты тиісті өтініш бойынша Атқарушы кеңес қатысушы мемлекеттерге береді.

Жоюдың егжей-тегжейлі жыл сайынғы жоспарлары

29. Жоюдың егжей-тегжейлі жыл сайынғы жоспарлары Техникалық хатшылыққа IV Баптың 7 а) тармағына сәйкес жоюдың әрбір жыл сайынғы кезеңінің басталуына дейін кемінде 60 күн бұрын беріледі, және оларда:

а) жою жөніндегі әрбір объектіде жойылуға жататын химиялық қарудың әрбір нақты түрінің саны мен химиялық қарудың әрбір нақты түрін жоюды аяқтаудың қорытынды датасы;

б) жою жөніндегі әрбір объект бойынша химиялық қару орнының егжей-тегжейлі схемасы және бұрын ұсынылған схемаларға кез келген өзгерістер; және

с) химиялық қаруды жою жөніндегі әрбір объект бойынша объектіні жобалауға, салуға немесе жаңартуға, жабдықты құрастыруға, жабдықты тексеруге және операторларды дайындауға талап етілетін уақытты көрсете отырып алдағы жылға, химиялық қаруды әрбір нақты түрін жою жөніндегі операцияларға, тоқтап тұрудың жоспарланған кезеңдеріне арналған қызметінің егжей-тегжейлі кестесі көрсетіледі.

30. Қатысушы мемлекет химиялық қаруды жою жөніндегі өзінің объектілерінің әрбірі бойынша Техникалық хатшылыққа объектіде пайдалану үшін инспекцияның алдын ала рәсімдерін әзірлеуге жәрдемдесу мақсатында объект туралы егжей-тегжейлі ақпаратты табыс етеді.

31. Жою жөніндегі әрбір объект бойынша объект туралы егжей-тегжейлі ақпарат мыналарды қамтиды:

а) атауы, мекен-жайы және орналасқан жері;

б) объектінің түсіндірмелермен егжей-тегжейлі схемасы;

с) объектінің жұмыс схемасы, труба құбыры байланысы мен приборлық жарақтаудың технологиялық схемалары мен жұмыс схемалары;

д) оқ-дәрілерден, қондырғылар мен контейнерлерден химиялық жарақты алу үшін талап етілетін жабдық бойынша жұмыс схемалары мен приборлардың ерекшеліктерін қоса алғанда көшірілген химиялық жарақты уақытша сақтаудың; уландырушы

заттарды жоюдың; және оқ-дәрілерді, қондырғылар мен контейнерлерді жоюдың егжей-тегжейлі техникалық сипаттамалары;

е) материалдардың қозғалу жылдамдығын, температурасы мен қысымын, сондай-ақ жоюдың есептік тиімділігін қоса алғанда, жою процесінің егжей-тегжейлі техникалық сипаттамалары;

f) химиялық қарудың әрбір нақты түрі бойынша есептік қуат;

q) жою өнімдерінің және оларды түпкілікті құртудың егжей-тегжейлі сипаттамасы;

h) осы Конвенцияға сәйкес инспекцияны жеңілдету жөніндегі шаралардың егжей-тегжейлі техникалық сипаттамасы;

i) жою жөніндегі объектідегі орны мен объектінің схемасын, сондай-ақ объектіде жоюға жататын химиялық қарудың әрбір нақты түрі бойынша қоймалық сыйымдылық туралы ақпаратты қоса алғанда, жою жөніндегі объектіде тікелей химиялық қаруды жеткізу үшін пайдаланылатын жою жөніндегі объектідегі кез келген уақытша сақтау алаңдарының егжей-тегжейлі сипаттамасы;

j) қауіпсіздік шараларының және медициналық-санитарлық шаралардың объектідегі қолданылып жүрген егжей-тегжейлі сипаттамасы;

k) инспекторларға арналған тұрғын үй және жұмыс үй-жайларының егжей-тегжейлі сипаттамасы;

l) халықаралық тексеру жөніндегі ұсынылатын шаралар.

32. Қатысушы мемлекет химиялық қаруды жою жөніндегі өзінің әрбір объектісі бойынша кәсіпорынды пайдалану жөніндегі нұсқаулықты, техникалық қауіпсіздік ережелерін және медициналық-санитарлық қызмет көрсету жоспарларын, лабораторияларды пайдалану және сапаны қамтамасыз ету мен бақылау жөніндегі нұсқаулықты, сондай-ақ олар бұрын ұсынылған материалдардың құрамына кірмеуі шартымен алынған экологиялық лицензияларды табыс етеді.

33. Қатысушы мемлекет Техникалық хатшылыққа өзінің жою жөніндегі объектілеріндегі инспекциялық қызметке әсер етуі мүмкін кез келген оқиғалар туралы дереу мәлімдейді.

34. 30-32-тармақтарда көрсетілген ақпаратты берудің мерзімдерін YIII баптың 21 i) тармағына сәйкес Конференция қарайды және бекітеді.

35. Жою жөніндегі әрбір объектіге қатысты объект бойынша егжей-тегжейлі ақпаратты қараған соң Техникалық хатшылық қажет болған жағдайда, тиісті қатысушы мемлекеттен оның химиялық қаруды жою жөніндегі объектілерінің конструкциясы химиялық қаруды жоюға кепілдік беретіндігі, тексерудің мүмкін шараларын қолданудың тәсілдерін алды бұрын жоспарлауға болатындай және объектіні тиісті түрде пайдаланумен тексеру шараларын қолданудың сыйысымдылығын қамтамасыз ететіндей және объектіні пайдалану тиісті тексеруді жіберетіндей тұрғыда консультациялар жасайды.

Жою туралы жыл сайынғы баяндамалар

36. Химиялық қаруды жою жоспарларын жүзеге асыруға қатысты ақпарат Техникалық хатшылыққа IV баптың 7 b) тармағына сәйкес жоюдың әрбір жыл сайынғы кезеңі аяқталған соң 60 күннен кешіктірілмей беріледі, және онда жою жөніндегі әрбір объектіде өткен жылдың ішінде жойылған химиялық қарудың іс жүзіндегі саны көрсетіледі. Тиісті жағдайларда жою мақсатына қол жеткізуге мүмкіндік бермеген себептерді көрсету керек.

D. Тексеру

Химиялық қаруды және оларды тұрған жерінде инспекциялау арқылы тексеру

37. Химиялық қарудың хабарландыруларын тексерудің мақсаты тұрған жерінде инспекциялау арқылы III бапқа сәйкес ұсынылған тиісті хабарландырулардың дұрыстығын растау болып табылады.

38. Инспекторлар мұндай тексеруді хабарландыру берілген соң дереу жүргізеді. Олар, өзгелермен бірге, химикаттардың саны мен сипатын, оқ-дәрілердің түрі мен санын, құрылғылардың және басқа жабдықтың түрі мен санын тексереді.

39. Химиялық қару мүккәмалының дәлдігін жеңілдету үшін сақтау жөніндегі әрбір объектіде инспекторлар келісілген тиісінше пломбыларды, таңбаларды немесе мүккәмалдық бақылаудың басқа да рәсімдерін пайдаланады.

40. Мүккәмалдау процесінде инспекторлар қандай да бір болмасын запасты әкету фактісін айқын белгілеу, сондай-ақ мүккәмалдау барысында сақтау жөніндегі объектілерді тоқтатып қоюды қамтамасыз ету үшін қажет болуы мүмкін келісілген пломбыларды белгілейді. Мүккәмалдау аяқталған соң, егер өзгеше көзделмесе, пломбылар алынып тасталынады.

Сақтау жөніндегі объектілерді ұдайы тексеру

41. Сақтау жөніндегі объектілерді ұдайы тексерудің мақсаты мұндай объектілерден химиялық қаруды анықталмаған қандай да болмасын кетірудің мүмкін еместігін қамтамасыз ету болып табылады.

42. Ұдайы тексеру химиялық қаруды хабарландыру ұсынылған соң мүмкіндігінше тезірек басталады және бүкіл химиялық қаруды сақтау жөніндегі объектіден толық келтіруге дейін жалғасады. Ол объект бойынша келісімге сәйкес тұрған жерінде инспекция мен тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен байқаумен үйлесімде жүргізіледі.

43. Сақтау жөніндегі объектіден барлық химиялық қаруды кетірген соң Техникалық хатшылық қатысушы мемлекеттің тиісті хабарландыруын растайды. Осындай растаудан соң Техникалық хатшылық сақтау жөніндегі объектіні ұдайы тексеруді тоқтатады және инспекторлар орнатқан кез келген бақылау приборларын дереу алып тастайды.

Инспекциялар және болулар

44. Инспекциялауға жататын сақтау жөніндегі нақты объектіні Техникалық хатшылық объектіні инспекциялаудың дәл уақытын айқындауды болдырмайтындай түрде таңдап алады. Тұрған жерінде ұдайы инспекция жасаудың жиілігін айқындаудың негізгі принциптерін Техникалық хатшылық ҮШ баптың 21 і) тармағына сәйкес Конференцияның қарауына және бекітуіне жататын ұсынымдарды ескере отырып әзірлейді.

45. Техникалық хатшылық инспекцияланушы қатысушы мемлекетке инспекция жүргізу немесе сақтау жөніндегі объектілерге ұдайы инспекция немесе болу үшін объектіде инспекциялық топтың жоспарланған келуіне дейін 48 сағат бұрын мәлімдейді. Шұғыл проблемаларды реттеу үшін инспекция жүргізу немесе болу жағдайында бұл кезең қысқартылуы мүмкін. Техникалық хатшылық инспекцияның немесе болудың мақсатын көрсетеді.

46. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет инспекторлардың келуіне көзделген қажетті даярлықты жүзеге асырады және олардың кіру пунктiнен сақтау жөніндегі объектіге кiдiрусiз жүруiн қамтамасыз етедi. Объект бойынша келiсiмде инспекторларға арналған әкiмшiлiк рәсiмдер көрсетiледi.

47. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет инспекциялық топқа химиялық қаруды сақтау жөніндегі объектіге келуі бойынша инспекция жүргізу мақсатында объект туралы мынадай деректерді береді:

- а) қойма үйлері мен сақтау алаңдарының саны;
- б) әрбір қойма үйі мен сақтау алаңы бойынша - орнының схемада орнын көрсете отырып түрі мен бірдейлендіру нөмірі немесе белгілемесі; және
- с) объектідегі әрбір қойма үйі мен сақтау алаңы бойынша - химиялық қарудың әрбір нақты түрінің бірлігі саны, ал бинарлық оқ-дәрілердің компоненттері болып табылмайтын контейнерлерге қатысты, - әрбір контейнердегі химиялық жарактың іс жүзіндегі саны.

48. Бөлінген уақыт шегінде түгендеу жүргізу кезінде инспекторлардың:

а) инспекцияның мынадай әдістердің кез келгенін пайдалануға:

i) химиялық қарудың объектісіндегі барлық сақталғандарды түгендемелік тексеруге

;

ii) инспекторлардың таңдауы бойынша объектідегі нақты үйлерде немесе нақты алаңдарда сақталған бүкіл химиялық қаруды түгендемелік тексеруге; немесе

iii) инспекторлардың таңдауы бойынша объектіде сақталған химиялық қарудың бір немесе бірнеше нақты түрін түгендемелік тексеруге; және

b) барлық түгенделетін нысаналарды келісілген есептік құжаттармен салыстыруға құқығы бар.

49. Инспекторлар объект бойынша келісімдерге сәйкес:

а) олардағы кез келген оқ-дәрілерді, қондырғыларды, сыйымдылықтарды немесе басқа да контейнерлерді қоса алғанда сақтау, жөніндегі объектілердің барлық бөлігін кедергісіз көре алады.

Инспекторлар өз қызметін жүзеге асыру кезінде объектіде қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Инспекциялауға жататын нысаналарды инспекторлар таңдап алады; және

b) химиялық қаруды сақтау жөніндегі әрбір объекті алғашқы және кез келген келесі инспекциялау барысында сынамалар алынуы, және мұндай оқ-дәрілерді қондырғылар мен контейнерге кез келген жою әрекетін анықтауға немесе осы этикетканы өзгертуге мүмкіндік беретін ерекше этикеткамен таңбалануға тиіс оқ-дәрілерді, қондырғылар мен контейнерлерді көрсетуге құқығы бар. Таңбаланған нысанадан сынамалар алу химиялық қаруды сақтау жөніндегі объектіде немесе химиялық қаруды жою жөніндегі объектіде жоюдың тиісті бағдарламаларына сәйкес іс жүзінде мүмкін ең қысқа мерзімдерде, және қалай болған жағдайда да жою жөніндегі операциялардың аяқталуына дейін кешіктірілмей жүзеге асырылады.

Химиялық қарудың жойылуын ұдайы тексеру

50. Химиялық қарудың жойылуын тексерудің мақсаты мынадан тұрады:

а) жоюға жататын химиялық қарудың сипаты мен санын растау; және

b) осы запастардың жойылғандығын растау.

51. Химиялық қаруды жою жөніндегі операциялар осы Конвенция күшіне енген соң алғашқы 390 күннің ішінде тексеру жөніндегі өтпелі шаралармен реттеледі. Мұндай шаралар объект бойынша өтпелі келісімді, тұрған жерінде инспекциялау арқылы тексеру туралы ережені, және тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен байқау жүргізуді қоса алғанда, сондай-ақ бұл шараларды жүзеге асырудың мерзімдері Ұйым мен инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің арасында келісіледі. Бұл шараларды Атқарушы кеңес 31-тармаққа сәйкес, сондай-ақ объектіде болудың негізінде берілетін объект туралы егжей-тегжейлі ақпаратты бағалаудың негізінде

дайындалған Техникалық хатшылықтың ұсынымдарын ескере отырып осы Конвенция қатысушы мемлекет үшін күшіне енген соң 60 күннен кешіктірмей бекітеді. Атқарушы кеңес өзінің бірінші сессиясында YIII баптың 21 i) тармағына сәйкес Конференцияның қарауы мен бекітуіне жататын ұсынымдардың негізінде тексеру жөніндегі өтпелі шаралардың принциптерін айқындайды. Тексеру жөніндегі өтпелі шаралар 50-тармақта жазылған мақсаттарға сәйкес химиялық қаруды жоюды тексерудің, және жою жөніндегі ағымдағы операциялар үшін кедергілер жасауға жол бермеудің бүкіл өтпелі кезеңінің бойында жүзеге асыруға есептелген.

52. 53-61-тармақтардың ережелері осы Конвенция күшіне енген соң 390 күннен ерте емес басталуға тиіс химиялық қаруды жою жөніндегі операцияларға қолданылады.

53. Осы Конвенцияның және жою жөніндегі объект туралы егжей-тегжейлі ақпараттың негізінде, сондай-ақ бұрынғы инспекциялардың тәжірибесіне сүйене отырып нақты жағдайға байланысты Техникалық хатшылық жою жөніндегі әрбір объектіге химиялық қарудың жоюдың инспекциясы жоспарын әзірлейді. Бұл жоспар осы Конвенцияға сәйкес жою жөніндегі операцияларға объектінің кірісуі ретінде дейін кемінде 270 күн бұрын жасалып, инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің пікір айтуына беріледі. Техникалық хатшылық пен инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің арасындағы кез келген келіспеушіліктер консультациялар арқылы реттелуі тиіс. Кез келген шешімі табылмаған мәселе осы конвенцияның толық жүзеге асырылуына жәрдемдесу мақсатында тиісті шаралар қабылдау үшін Атқарушы кеңеске беріледі.

54. Техникалық хатшылық инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің химиялық қаруды жою жөніндегі әрбір объектісінде бастапқы болуды осы Конвенцияға сәйкес әрбір объектіге жою жөніндегі операцияларға кіріскенге дейін объектімен танысуға мүмкіндік алу мен инспекция жоспарының бірдейлігін бағалау үшін кемінде 240 күн бұрын жүргізеді.

55. Химиялық қаруды жою жөніндегі операциялар басталып кеткен жұмыс істеп тұрған объект жағдайында инспекцияланушы қатысушы мемлекеттен Техникалық хатшылық бастапқы болуды жүргізуге дейін объектіге газдандырмау жүргізу талап етілмейді. Болуының ұзақтығы 5 күннен, ал болушылардың саны 15 адамнан аспайды.

56. Келісілген егжей-тегжейлі тексеру жоспарлары Техникалық хатшылықтың тиісті ұсынымымен Атқарушы кеңестің қарауына жіберіледі. Атқарушы кеңес жоспарларды оларды мақұлдау тұрғысында осы Конвенция бойынша тексеру рұқсаттарымен және міндеттемелерімен сәйкестікте қарайды. Мұндай тексеру, сондай-ақ жоюды тексеру жоспарларының тексеру мақсаттарына, сондай-ақ олардың тиімділігі мен практикалық жүзеге асырылымдылығына сәйкес келетіндігін растауы тиіс, қарау жою кезеңі басталғанға дейін кемінде 180 күн бұрын аяқталуы тиіс.

57. Атқарушы кеңестің әрбір мүшесі Техникалық хатшылықпен тексеру жоспарының бірдейлігіне қатысты кез келген мәселе бойынша ақылдасып-кеңесе алады

. Егер Атқарушы кеңестің мүшелерінің ешқайсысының қарсылықтары болмаса, онда бұл жоспар қолданысқа енгізіледі.

58. Кез келген қиыншылықтар туындаған кезде Атқарушы кеңес қатысушы мемлекетпен оларды жою тұрғысында консультациялар жасайды. Егер әлдебір қиыншылық шешімі табылмай қалса, ол Конференцияға беріледі.

59. Жою және оны пайдаланудың режимі бойынша объектінің нақты ерекшеліктері ескеріле отырып химиялық қаруды жою жөніндегі объектілер үшін объект бойынша егжей-тегжейлі келісімдерде мыналар көрсетіледі:

а) тұрған жерінде инспекцияның егжей-тегжейлі рәсімдері; және

б) тұрған жерінде орнатылатын приборлардың, және инспекторлардың қатысуының көмегімен үздіксіз байқау арқылы тексеру туралы ереже.

60. Инспекторларға химиялық қаруды жою жөніндегі әрбір объектіге осы Конвенцияға сәйкес объектіде жою басталғанға дейін кемінде 60 күн бұрын рұқсат беріледі. Мұндай рұқсат инспекциялық жабдықты орнатуға, осы жабдықты тексеру, оның жұмыс істеуін сынақтан өткізу мақсатында, сондай-ақ объектіге түпкілікті инженерлік зерделеу жүргізу мақсатында беріледі. Химиялық қаруды жою жөніндегі операциялар басталып кеткен объект жағдайында жою жөніндегі операциялар инспекциялық жабдықты орнату және сынақтан өткізу мақсатында 60 күннен аспайтын талап етілетін ең аз уақыт аралығында тоқтатылады. Сынаулар мен зерделеудің нәтижелеріне байланысты қатысушы мемлекет пен техникалық хатшылық осы объектіге қатысты объект бойынша егжей-тегжейлі келісімге толықтыруларды немесе өзгертулерді келісе алады.

61. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет химиялық қаруды жою жөніндегі объектіде инспекциялық топтың жетекшісіне химиялық қарудың әрбір партиясының объектіден жою жөніндегі осындай объектіге химиялық қаруды жою бойынша объектіден кетуіне дейін кем дегенде төрт сағат бұрын мәлімдейді. Бұл мәлімдеуде сақтау жөніндегі объектінің атауы, кету мен болудың есепті уақыты, тасымалданатын химиялық қарудың нақты түрлері мен сандары, қандайда бір болмасын таңбаланған заттарды әкету фактісі, сондай-ақ тасымалдау тәсілі көрсетіледі. Бұл мәлімдеуге бір жөнелтуден артығы туралы мәлімдеме де кіруі мүмкін. Инспекциялық топтың жетекшісі осы ақпараттағы кез келген өзгерістер туралы жазбаша түрде дереу құлақтандырылады.

Химиялық қаруды жою жөніндегі объектілерде химиялық қаруды сақтау жөніндегі объектілер

62. Инспекторлар химиялық қаруды жою жөніндегі объектіге келуін және осы химиялық қарудың сақталуын тексереді. Инспекторлар химиялық қаруды жойғанға дейін объектіде қолданылып жүрген техникалық қауіпсіздік ережелеріне сәйкес

келісілген рәсімдерді пайдалана отырып әрбір партияның мүккәмалдық құрамын тексереді. Олар оны жоюға дейін химиялық қаруды дәл түгендеуді жеңілдету үшін тиісінше келісілген пломбыларды, таңбаны немесе мүккәмалдық бақылаудың басқа да рәсімдерін пайдаланады.

63. Химиялық қару келіп түскен соң және ол химиялық қаруды жою жөніндегі объектілердің орналасқан химиялық қаруды сақтау жөніндегі объектілерде әзірше болуы кезінде сақтау жөніндегі бұл объектілер объект бойынша тиісті келісімдерге орай ұдайы тексерілуге жатады.

64. Жоюдың белсенді фазасының аяғында инспекторлар жою үшін сақтау жөніндегі объектіден әкетілген химиялық қарудың мүккәмалдық тізбесін жасайды, олар 62-тармақта аталған мүккәмалдық бақылау рәсімдерін пайдалана отырып қалған химиялық қарудың мүккәмалдық құрамының дәлдігін тексереді.

Химиялық қаруды жою жөніндегі объектілерде тұрған жерінде
ұдайы тексеру шаралары

65. Инспекторларға химиялық қаруды жою жөніндегі объектілерде және осындай объектілерде орналасқан химиялық қаруды сақтау жөніндегі объектілерге өздерінің қызметін жүзеге асыру үшін жоюдың бүкіл белсенді кезеңіне рұқсат беріледі.

66. Химиялық қаруды жою жөніндегі әрбір объектіде химиялық қаруды қайта жіберілмегендігіне және жою процесін аяқталуына сенімді болуы үшін инспекторлардың өздері қатысу арқылы тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен байқау арқылы:

- a) объектіде химиялық қарудың қабылдануын;
- b) осы алаңда сақталған химиялық қаруды сақтаудың уақытша алаңы және химиялық қарудың нақты түрі мен санын;
- c) жойылатын химиялық қарудың нақты түрі мен санын;
- d) жою процесін;
- e) жоюдың түпкі өнімін;
- f) металл бөліктердің түрінің бұзылуын; және
- g) тұтастай алғанда жою процесінің және объектінің тұтастығын тексеруге құқығы бар.

67. Инспекторлардың сынамаларды іріктеп алу мақсатында химиялық қаруды жою жөніндегі объектілерде уақытша сақтау алаңдарындағы оқ-дәрілерді, қондырғыларды немесе контейнерлерді таңбалауға құқығы бар.

68. Деректердің түпнұсқалығын тиісінше анықтай отырып объектіні қалыпты пайдалану кезінде алынған ақпаратты инспекцияның мұқтаждықтарына сәйкес келетін дәрежедегі мақсаттар үшін пайдаланады.

69. Жоюдың әрбір кезеңі аяқталған соң Техникалық хатшылық қатысушы

мемлекеттің химиялық қаруының белгіленген санын жоюды аяқтағаны туралы растайды.

70. Объект бойынша келісімдерге сәйкес инспекторлар:

а) химиялық қаруды жою жөніндегі объектілердің және осындай объектілерде орналасқан химиялық қаруды сақтау жөніндегі объектілердің барлық бөліктеріне, кез келген оқ-дәрілерді, қондырғыларды, сыйымдылықтар мен ондағы басқа да контейнерлердің барлық бөліктеріне кедергісіз кіруге құқығы бар. Инспекциялауға жататын нысаналарды инспекторлар қатысушы мемлекетпен келісілген және Атқарушы кеңес мақұлдаған тексеру жоспарына сәйкес таңдап алады;

б) жою процесінің барысында тұрған жерінде сынамаларға ұдайы талдау жасалынуын байқайды; және

с) қажет кезінде өздерінің өтініші бойынша жою жөніндегі объектілердегі немесе ондағы сақтау жөніндегі объектілердегі кез келген қондырғыдан, сыйымдылықтар мен басқа да контейнерлерден алынған сынамаларды алады.

IV (B) Бөлім

Ескі химиялық қару және қалдырылған химиялық қару

A. Жалпы ережелер

1. Ескі химиялық қару B тарауында көзделгеніндей жойылады.

2. Қалдырылған химиялық қару, және оның ішінде II баптың 5

б) тармағындағы анықтамаға жауап беретін қару C тарауында көзделген секілді жойылады.

B. Ескі химиялық қаруға арналған режим

3. Өзінің аумағында II баптың 5 а) тармағында айқындалғанындай ескі химиялық қаруы бар қатысушы мемлекет өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң 30 күннен кешіктірілмей Техникалық хатшылыққа осы ескі химиялық қарудың мүмкіндігінше тұрған жерін, түрін, санын және қазіргі жай-күйін қоса алғанда, барлық қолда бар тиісті ақпаратты береді.

II баптың 5 б) тармағында айқындалғанындай ескі химиялық қару жағдайында

қатысушы мемлекет Техникалық хатшылыққа мүмкіндігінше осы Қосымшаның IV (А) бөлімінің 1-3-тармақтарында көрсетілген ақпаратты қоса алғанда III баптың 1 b) тармағына сәйкес хабарландыруды ұсынады.

4. Өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң ескі химиялық қаруды тапқан қатысушы мемлекет Техникалық хатшылыққа 3-тармақта көрсетілген ақпаратты ескі химиялық қару табылған соң 180 күннен кешіктірмей ұсынады.

5. Техникалық хатшылық 3 және 4-тармақтарға сәйкес берілетін ақпаратты тексеру үшін, және, атап айтқанда, II баптың 5-тармағында көрсетілгеніндей ескі химиялық қарудың химиялық қару анықтамасына сәйкестігін анықтау үшін қажет болуы мүмкін бастапқы инспекцияны және кез келген келесі инспекцияларды жүргізеді. 1925 және 1946 жылдардың аралығы кезеңінде жасалған химиялық қарудың жарамдылық деңгейін айқындаудың негізгі принциптерін YIII баптың 21 i) тармағына сәйкес Конференция қарайды және бекітеді.

6. Қатысушы мемлекет II баптың 5 a) тармағындағы анықтамаға сәйкес келетін, мұны Техникалық хатшылық растаған ескі химиялық қаруды токсинді қалдықтар ретінде қарайды, ол Техникалық хатшылыққа мұндай ескі химиялық қаруды өзінің ұлттық заңдарына сәйкес токсинді қалдықтар ретінде жою немесе өзгедей түрде қорыту жөнінде қабылдайтын қадамдары туралы хабарлайды.

7. 3-5-тармақтарды ескере отырып II баптың 5 b) тармағындағы анықтамаға сәйкес келетін, мұны Техникалық хатшылық растаған ескі химиялық қаруды осы Қосымшаның IV (А) бөліміне және IV бапқа сәйкес жояды. Алайда қатысушы мемлекеттің өтініші бойынша Атқарушы кеңес, егер ол осы Конвенцияның нысанасы мен мақсаттары үшін тәуекел етумен байланысты болмағандығын анықтайтын болса, осы ескі химиялық қаруды жоюдың шекті мерзімдері мен тәртібіне қатысты ережеге өзгерістер енгізе алады. Өтініште ережелерге өзгертулерге қатысты нақты ұсыныстар мен ұсынылып отырған өзгерістерге негіздердің егжей-тегжейлі түсіндірмесі болады.

C. Қалдырылған химиялық қаруға арналған режим

8. Аумағында қалдырылған химиялық қаруы бар қатысушы мемлекет (бұдан әрі "аумақтық қатысушы мемлекет" деп аталады) өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң 30 күннен кешіктірмей Техникалық хатшылыққа қалдырылған химиялық қаруға қатысты өзінде бар тиісті ақпаратты табыс етеді. Бұл ақпарат, мүмкіндігіне қарай, қалдырылған химиялық қарудың тұрған жерін, түрін, саны мен қазіргі жай-күйін, сондай-ақ қалдырылуына қатысты мәліметтерді қамтиды.

9. Аумағында қалдырылған химиялық қаруы бар қатысушы мемлекет өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң 180 күннен кешіктірмей Техникалық хатшылыққа қалдырылған химиялық қаруға қатысты өзінде бар тиісті ақпаратты табыс етеді. Бұл ақпарат, мүмкіндігіне қарай, қалдырылған химиялық қарудың тұрған жерін, түрін, саны

мен қазіргі жай-күйін, сондай-ақ қалдырылуына қатысты мәліметтерді қамтиды.

10. Басқа қатысушы мемлекеттің аумағында химиялық қаруды қалдырған қатысушы мемлекет өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң 30 күннен кешіктірмей Техникалық хатшылыққа қалдырылған химиялық қаруға қатысты өзінде бар тиісті ақпаратты табыс етеді. Бұл ақпарат, мүмкіндігіне қарай, қалдырылған химиялық қарудың тұрған жерін, түрін, санын, сондай-ақ қалдырылуына қатысты жай-күйі туралы және қалдырылған химиялық қаруға қатысты мәліметтерді қамтиды.

11. Техникалық хатшылық 8-10-тармақтарға сәйкес ұсынылған тиісті ақпаратты тексеру үшін, және осы Қосымшаның ІҮ (А) бөлімінің 41-43-тармақтарына сәйкес ұдайы тексеруге деген сұранысты айқындау үшін қажет болуы мүмкін бастапқы инспекцияны және кез келген келесі инспекцияларды жүргізеді. Қажет болғанда ол қалдырылған химиялық қарудың шығу тегін тексереді және қалдыруға және қалдырған мемлекетті бірдейлендіруге мүмкіндік беруге қатысты куәлікті анықтайды.

12. Техникалық хатшылықтың баяндамасы Атқарушы кеңеске, аумақтық қатысушы мемлекетке және қалдырған қатысушы мемлекетке немесе аумақтық қатысушы мемлекет хабарландырған немесе химиялық қаруды қалдырушы ретінде Техникалық хатшылық бірдейлендірілген қатысушы мемлекетке беріледі. Егер тікелей мүдделі қатысушы мемлекеттердің бірі бұл баяндамаға қанағаттанбаса, ол бұл мәселені осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес реттеуге немесе бұл мәселені кешеуілдетпей реттеу мақсатында Атқарушы кеңеске беруге құқығы бар.

13. 1 баптың 3-тармағына сәйкес аумақтық қатысушы мемлекет 8-12-тармақ сәйкес қатысушы мемлекет ретінде анықталған қатысушы мемлекетке аумақтық қатысушы мемлекетпен ынтымақтастықта қалдырылған химиялық қаруды жою мақсатында консультациялар жасауды ұсынуға құқығы бар.

14. Аумақтық қатысушы мемлекет пен қалдырушы қатысушы мемлекеттің арасында жоюдың өзара келісілген жоспарын әзірлеу мақсатында консультациялар Техникалық хатшылық 13-тармақта көрсетілген өтініш туралы хабарлаған соң, 30 күннен кешіктірілмей басталады. Өзара келісілген жою жоспары Техникалық хатшылыққа Техникалық хатшылық 13-тармақта көрсетілген өтініш туралы хабарлаған соң 180 күннен кешіктірілмей ұсынылады. Қалдырушы қатысушы мемлекет пен аумақтық қатысушы мемлекеттің өтініші бойынша Атқарушы кеңес өзара келісілген жою жоспарын ұсынудың шекті мерзімін ұзарта алады.

15. Қалдырылған химиялық қаруды жоюдың мақсаты үшін қалдырған қатысушы мемлекет барлық қажетті қаражатты, техникалық, сараптамалық, өндірістік, сондай-ақ өзге де ресурстарды қамтамасыз етеді. Аумақтық қатысушы мемлекет тиісті ынтымақтастықты қамтамасыз етеді.

16. Егер қалдырушы мемлекет бірдейлендіріле алмаса немесе қатысушы мемлекет болып табылмайтын болса, онда аумақтық қатысушы мемлекет осы қалдырылған химиялық қаруды жоюды қамтамасыз ету мақсатында Ұйымнан және басқа да

қатысушы мемлекеттерден осы қалдырылған химиялық қаруды жоюға көмек сұрай алады.

17. IV баптың 8-16-тармақтары мен осы Қосымшаның IV (А) бөлімі ескеріле отырып, сондай-ақ қалдырылған химиялық қаруды жоюға қолданылады. Қалдырылған химиялық қару сондай-ақ II баптың 5

b) тармағындағы ескі химиялық қарудың анықтамасына сәйкес келген жағдайда, Атқарушы кеңес аумақтық қатысушы мемлекеттің өтініші бойынша дербес немесе қалдырылған қатысушы мемлекетпен бірлесе отырып, егер ол осы Конвенцияның нысанасы мен мақсаттары үшін тәуекелмен байланысты болмағандығын анықтайтын болса, жою туралы ережелерді өзгерте немесе, ерекше жағдайларда тоқтата тұра алады. Қалдырылған химиялық қару II баптың 5 b) тармағындағы ескі химиялық қарудың анықтамасына сәйкес келмеген жағдайда Атқарушы кеңес аумақтық қатысушы мемлекеттің өтініші бойынша дербес немесе қалдырушы қатысушы мемлекетпен бірлесіп, егер ол мұның осы Конвенцияның нысанасы мен мақсаттары үшін тәуекелмен байланысты болмағандығын анықтайтын болса, ерекше жағдайларда жоюдың шекті мерзімдері мен тәртібіне қатысты ережелерге өзгерістер енгізе алады. Осы тармақта көрсетілген кез келген өтініш ұсынылып отырған өзгерістер үшін негіздерді егжей-тегжейлі түсіндіруге ережелерді өзгертуге қатысты нақты ұсыныстарды қамтиды

18. Қатысушы мемлекеттер бір-бірінің арасында қалдырылған химиялық қаруды жоюға қатысты келісімдер немесе уағдаластықтар жасай алады. Атқарушы кеңес аумақтық қатысушы мемлекеттің өтініші бойынша дербес немесе қалдырған қатысушы мемлекетпен бірлесіп мұндай

келісімдердің немесе уағдаластықтардың белгілі бір ережелерінің, егер ол мұндай келісім немесе уағдаластық 17-тармаққа сәйкес қалдырылған химиялық қаруды жоюды қамтамасыз ететіндігін анықтаса, осы тараудың ережелерінен үстем күші туралы шешім қабылдай алады.

V Бөлім

V Бапқа сәйкес химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді жою және оны тексеру

A. Хабарландырулар

Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді хабарландыру

1. III баптың 1 с) ii) тармағына сәйкес қатысушы мемлекет ұсынатын химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді хабарландыруда әрбір объект бойынша мыналар келтіріледі:

a) 1946 жылдың 1 қаңтарынан бастап объектінің атауы оны пайдаланатын иелерінің аттары және компаниялардың немесе кәсіпорындардың атаулары;

b) егер мұндайлары болса үйдің және ғимараттың нақты нөмірін қоса алғанда, мекен-жайын, тұратын жерін, кешеннің шегіндегі объектінің тұрған жерін қоса алғанда, объектінің дәл тұрған жері;

c) химиялық қару ретінде айқындалған ол химикаттарды өндіру жөніндегі объекті болып табыла ма немесе химиялық қарудың жарағы жөніндегі объект немесе екеуінің бірі болып табыла ма дегенге қатысты мәлімдеме;

d) объектінің құрылысының аяқталу күні және объектінің өндірістік процесінің сипатын елеулі түрде өзгерткен жаңа немесе модификацияланған жабдықты қондыруды қоса алғанда, объектіге кез келген модификациялау жүргізілген кезеңдер;

e) химиялық қару ретінде айқындалған объектіде өндірілген химикаттар туралы; объектіде жарақталған оқ-дәрілер, құрылғылар мен контейнерлер туралы ақпарат; сондай-ақ мұндай өндірістің немесе жарақтаудың басталған және тоқтатылған күндері:

i) химиялық қару ретінде айқындалған объектіге өндірілген химикаттар үшін мұндай ақпарат Халықаралық таза және қолданбалы химия одағының номенклатурасына (ИКПАК), егер мұндайы бар болса, "Кемикл абстрактс сервис" бойынша құрылымдық формула мен тіркеу нөміріне сәйкес химиялық атауы көрсетіле отырып, өндірілген химикаттардың нақты санаттары түрінде, және тоннада білдірілген химикаттың салмағының әрбір химикаттың саны түрінде айқындалған химикаттар үшін;

ii) объектіде жарақталған оқ-дәрілер, қондырғылар мен контейнерлер үшін мұндай ақпарат жарақталған химиялық қарудың нақты санаты және бірліктегі химиялық жарактың салмағы ретінде білдіріледі.

f) Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектінің өндірістік қуаты:

i) химиялық қару өндірілген объект үшін өндірістік қуат іс жүзінде пайдаланылатын технологиялық процеске немесе, объектіге пайдалану жоспарланған процеске сүйене отырып әзірге пайдаланылмаған процестер жағдайында нақты заттың өндірісі үшін жыл сайынғы сандық мүмкіндік түрінде білдіріледі;

ii) химиялық қару жарақталған объект үшін өндірістік қуат химиялық қарудың әрбір нақты түрін объект жылына жарактай алатын химикаттың санының түрінде білдіріледі.

- q) химиялық қаруды өндіру жөніндегі әрбір жойылмаған объект үшін:
- i) орнының жоспарын;
 - ii) объектінің технологиялық блок-схемасын; және
 - iii) объектідегі үйлердің, сондай-ақ объектідегі бейімделген жабдықтың және осы жабдыққа арналған кез келген қосалқы бөлшектердің мүккәмалдық тізбесін көрсете отырып;
- h) объектінің қазіргі жай-күйін:
- i) химиялық қарудың объектіде соңғы рет;
 - ii) оны жою күні мен әдісін қоса алғанда, объектінің жойылған- жойылмағандығын; және
 - iii) объектінің осы Конвенция күшіне енгенге дейін химиялық қаруды өндіруге байланыс жоқ қызмет үшін пайдаланылғандығын немесе модификацияланғандығын және егер оған қандай модификациялаулар жүзеге асырылғандығы туралы ақпарат ұсынылатын болса, химиялық қаруға байланысы жоқ мұндай қызметтің басталу күнін және тиісті жағдайларда өнімнің үлгісі көрсетіле отырып мұндай қызметтің сипаты көрсетіліп;
- i) қатысушы мемлекеттің объектіні жабу жөніндегі қабылдаған шараларының сипаты, сондай-ақ қатысушы мемлекет қабылдаған немесе қабылдайтын объектіні пайдаланудан шығару жөніндегі іс-шаралардың сипатамасы;
- j) еңбекті қорғау және пайдаланудан шығарылған объектіге қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі қызметтің стандартты режимінің сипаттамасы; және
- к) объект химиялық қаруды жою үшін қайта жабдықтама дегенге қатысты мәлімдеме, және егер олай болса, мұндай қайта жабдықтау күні.

III баптың 1 с) iii) тармағына сәйкес химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді хабарландыру

2. III баптың 1 с) iii) тармағына сәйкес химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді хабарландыруда жоғарыдағы 1-тармақта көрсетілген барлық ақпарат келтіріледі. Аумағында объект бар немесе болған қатысушы мемлекет басқа мемлекетпен хабарландырулардың берілуін қамтамасыз етуге тиісті уағдаластықтарға қол жеткізілуі үшін жауапкершілікте болады. Егер аумағында объект бар немесе болған қатысушы мемлекет бұл міндеттемені орындау жағдайында болмаса, онда ол тиісті себептерін көрсетеді.

Бұрынғы берулер мен алуларды хабарландыру

3. 1946 жылдың 1 қаңтарынан бастап химиялық қаруды өндіру үшін жабдықты берген немесе алған қатысушы мемлекет бұл берулер мен алуларды III баптың 1 с) iv)

тармағына сәйкес және төмендегі 5-тармаққа сәйкес хабарландырады. 1946 жылдың 1 қаңтары мен 1970 жылдың 1 қаңтарының аралығындағы кезеңде мұндай жабдықты алу мен беру туралы барлық көзделген ақпарат болмаған жағдайларда, қатысушы мемлекет өзінде бар кез келген ақпаратты хабарлайды және ол толық хабарлауды неліктен бере алмайтындығына қатысты түсініктеме ұсынады.

4. 3-тармақта көрсетілген химиялық қаруды өндіруге арналған жабдық

мыналарды білдіреді:

- a) бейімделген жабдық;
- b) химиялық қаруды тікелей қолдануға байланысты пайдалануға арнайы арналған жабдықты өндіруге арналған жабдық;
- c) химиялық оқ-дәрілер үшін химиялық емес бөліктерді өндіруге ғана арналған және пайдаланылатын жабдық.

5. Химиялық қаруды өндіруге арналған жабдықты алу мен беруді хабарландыруды:

- a) химиялық қаруды өндіруге арналған жабдықты кімнің алғаны/бергені;
- b) мұндай жабдықтың сипаты;
- c) алу немесе беру күні;
- d) егер белгілі болса, жабдықтың жойылған-жойылмағандығы; және
- e) егер белгілі болса, қазіргі тұрған жері көрсетіледі.

Жоюдың жалпы жоспарларын ұсыну

6. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі әрбір объект бойынша қатысушы мемлекет мынадай ақпаратты береді:

- a) қабылданатын шараларды жүзеге асырудың белгіленген мерзімдері; және
- b) жою әдістері.

7. Қатысушы мемлекет химиялық қаруды өндіру жөніндегі объект етіп уақытша қайта жабдықтауға ниет қылған химиялық қаруды өндіру жөніндегі әрбір объект бойынша қатысушы мемлекет мынадай ақпаратты ұсынады:

- a) жою жөніндегі объект етіп қайта жабдықтаудың жоспарланған

мерзімдері;

- b) объектіні химиялық қаруды жою жөніндегі объект ретінде пайдаланудың жоспарланған мерзімдері;
- c) жаңа объектінің сипаттамасы;
- d) арнаулы жабдықты жоюдың әдісі;
- e) қайта жабдықталған объектіні химиялық қаруды жою үшін пайдаланудан кейін жоюдың мерзімдері; және
- f) қайта жабдықталған объектіні жоюдың әдісі.

Жоюдың жыл сайынғы жоспарлары мен жою туралы жыл сайынғы баяндамаларды ұсыну

8. Қатысушы мемлекет жоюдың жыл сайынғы жоспарын жоюдың келесі жылы басталғанға дейін кемінде 90 күн бұрын ұсынады. Жыл сайынғы жоспарда мыналар көрсетіледі:

- a) жоюға жататындардың қуаты;
- b) жою жүзеге асырылатын объектілердің атауы мен тұрған жері;
- c) әрбір объектідегі жойылатын ғимараттар мен жабдықтардың тізбесі; және
- c) жоюдың жоспарланған әдісі (әдістері).

9. Қатысушы мемлекет жою туралы жыл сайынғы баяндаманы жоюдың өткен жылы аяқталған соң 90 күннен кешіктірмей ұсынады. Жыл сайынғы баяндамада мыналар көрсетіледі:

- a) жойылған қуаттар;
- b) жою жүзеге асырылған әрбір объектінің атауы мен тұрған жері;
- c) әрбір объектіде жойылған ғимараттар мен жабдықтардың тізбесі;
- d) жою әдістері.

10. III баптың 1 с) iii) тармағына сәйкес хабарланатын химиялық қаруды өндіру жөніндегі объект жағдайында аумағында осы объект бар немесе болған қатысушы мемлекет жоғарыдағы 6-9-тармақтарда көрсетілген хабарландырулардың ұсынылуын қамтамасыз ету үшін тиісті уағдаластықтарға қол жеткізілуіне жауапкершілікте болады. Егер аумағында объект бар немесе болған қатысушы мемлекет бұл міндеттемені орындау жағдайында болмаса, онда ол тиісті себептерін көрсетеді.

B. Жою

Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді жоюдың жалпы принциптері

11. Әрбір қатысушы мемлекет химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді жою үшін қолданылуы тиіс әдістерді V бапта және осы бөлімде жазылған принциптерге сәйкес айқындайды.

Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіні жабудың принциптері мен әдістері

12. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіні жабудың мақсаты оны пайдаланудан шығару болып табылады.

13. Жабу жөніндегі келісілген шараларды қатысушы мемлекет әрбір объектінің нақты ерекшеліктерін тиісті түрде ескере отырып қабылдайды. Мұндай шараларға өзгелермен бірге мыналар кіреді:

а) қызметтің келісілген түрі ретіндегіден басқа, арнайы бейімделген ғимараттар мен объектінің стандартты ғимараттарын иеленуге тыйым салынады;

б) өзгелермен бірге бақылау-технологиялық жабдық пен коммуникацияны қоса алғанда, химиялық қаруды өндіруге тікелей байланысты жабдықты ажыратып тастау;

с) химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіні қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету үшін ғана пайдаланылатын қорғаныштық қондырғылар мен жабдықтарды пайдаланудан шығару;

д) химиялық қару ретінде айқындалған химикаттарды синтездеу, бөліп шығару немесе тазалау үшін кез келген мамандандырылған технологиялық жабдыққа, сақтау үшін кез келген сыйымдылыққа немесе химиялық қаруды жарақтау үшін, не олардан осындай химикаттардың бөлінуін болдырмау үшін, сондай-ақ сақтауға арналған немесе тетіктерде осындай жабдықты, сыйымдылықтарды жылумен жабдықтауды, салқындатуды, электр және басқа да энергиямен жабдықтауды болдырмау үшін, химикаттарды қосуды болдырмау үшін бастырғыштар мен басқа да құрылғыларды

орнату; және

е) қызметтің келісілген түрлері үшін талап етілетіндерін қоспағанда, химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіге ауыр көлікті жеткізуге арналған темір жол, автомобиль және басқа да кірме жолдарды жауып тастау.

14. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объект әзірге жабық қалған кезде, қатысушы мемлекет объектіде қауіпсіздікті және физикалық қорғауды қамтамасыз ету жөніндегі қызметін жалғастыра алады.

Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерге оларды жойғанға дейін техникалық қызмет көрсету

15. Қатысушы мемлекет химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді шола зерттеуді, профилактикалық қызмет көрсетуді және ағымдағы жөндеуді қоса алғанда, тек қауіпсіздік тұрғысында қызмет көрсету жөніндегі стандартты қызметті жүзеге асыра алады.

16. Қызмет көрсету жөніндегі жоспарланған барлық қызмет жоюдың жалпы және егжей-тегжейлі жоспарларында көзделінеді. Қызмет көрсету жөніндегі қызметке мыналар кірмейді:

- a) кез келген технологиялық жабдықты ауыстыру;
- b) химиялық-технологиялық жабдықтың сипатын өзгерту;
- d) кез келген үлгідегі химикатты өндіру.

17. Қызмет көрсету жөніндегі бүкіл қызмет Техникалық хатшылықтың тарапынан байқау жүргізуге жатады.

Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді химиялық қаруды жою жөніндегі объектілер етіп уақытша қайта жабдықтаудың принциптері мен әдістері

18. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді химиялық қаруды жою жөніндегі объектілер етіп уақытша қайта жабдықтауға қатысты шаралар уақытша қайта жабдықталған объектілер үшін режимнің ең болмағанда химиялық қаруды өндіру жөніндегі қайта жабдықталмаған объектілерге арналған режим секілді қатаң болуын қамтамасыз етеді.

19. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді химиялық қаруды жою жөніндегі объектілер етіп уақытша қайта жабдықтауға қатысты шаралар уақытша қайта жабдықталған объектілер осы Конвенция күшіне енгенге дейін химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілердің санаты бойынша хабарландырылады.

Олар инспекторлардың бастапқы болуына жатады, олар осы объектілерге қатысты ақпараттың дұрыстығын растайды. Сондай-ақ осы объектілерді қайта жабдықтау оларды жұмыс істемейтін күйінде химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілер

ретінде келтіретіндей түрде тексеру талап етіледі, және де мұндай тексеру осы Конвенция күшіне енген соң 90 күннен кешіктірілмей жұмыс істемейтін күйге келтірілуі тиіс объектілер үшін көзделген шаралардың шеңберінде жүзеге асырылады.

20. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерге қайта жабдықтау жүргізу ниеті бар қатысушы мемлекет Техникалық хатшылыққа өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң 30 күннен кешіктірмей немесе уақытша қайта жабдықтау туралы шешім қабылданған соң 30 күннен кешіктірмей объектіні қайта жабдықтаудың жалпы жоспарын, ал кейін жыл сайынғы жоспарларды тапсырады.

21. Егер қатысушы мемлекет осы Конвенция өзі үшін күшіне енген соң жабылған химиялық қаруды жою жөніндегі объект етіп химиялық қаруды өндіру жөніндегі тағы бір объектіні қайта жабдықтау қажеттілігін басынан кешірсе, ол бұл туралы Техникалық хатшылыққа қайта жабдықтауға дейін кемінде 150 күн бұрын хабарлайды. Техникалық хатшылық қатысушы мемлекетпен бірлесіп объектінің қайта жабдықталған соң химиялық қаруды өндіру жөніндегі объект ретінде жұмыс істемейтін күйге келтірілгендігіне қажетті шаралардың қабылданғандығын куәландырады.

22. Химиялық қаруды жою үшін қайта жабдықталған объект жабылған және қызмет көрсетудегі химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектке қарағанда химиялық қаруды өндіруді қайта бастау үшін басым дәрежеде жарамды болмауы тиіс. Оның қызметін қайта бастау үшін химиялық қаруды өндіру жөніндегі объекті жабылған және қызмет көрсетілу жағдайындағыдан аз уақыт талап етілмеуі тиіс.

23. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі қайта жабдықталған объектілер осы Конвенция күшіне енген соң 10 жылдан кешіктірілмей жойылады.

24. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі кез келген осы объектіні қайта жабдықтау жөніндегі кез келген шаралар нақты объектімен көрсетіледі және оның жеке ерекшеліктеріне байланысты болады.

25. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіні химиялық қаруды жою жөніндегі объект етіп қайта жабдықтау мақсатында жүзеге асырылатын шаралар кешені қатысушы мемлекеттер үшін осы Конвенция күшіне енген соң 90 күннен кешіктірілмей жүзеге асырылуға жататын химиялық қаруды өндіру жөніндегі басқа объектілерді пайдаланудан шығару үшін көзделген шаралар кешенінен аз ауқымда болмайды.

Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіні жоюға қатысты принциптер мен әдістер

26. Қатысушы мемлекет химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектінің анықтамасымен қамтылатын жабдық пен ғимаратты мынадай түрде жояды:

- a) барлық бейімделген жабдық пен стандартты жабдық заттай жойылуға түседі;
- b) бейімделген ғимараттар мен стандартты ғимараттар заттай жойылуға түседі.

27. Қатысушы мемлекет химиялық қаруды қолдануға арналған

жарақтандырылмаған химиялық оқ-дәрілер мен жабдықты өндіру жөніндегі объектілерді мынадай түрде жояды:

а) химиялық оқ-дәрілер немесе жабдықтар үшін химиялық бөліктерді өндіру үшін ғана пайдаланылатын, химиялық қаруды тікелей қолдануға байланысты арнайы арналған объектілер хабарланады және жойылады. Жою және оны тексеру процесі V баптың ережелеріне және осы Қосымшаның осы бөліміне сәйкес жүзеге асырылады, олар химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді жоюды реттейді;

б) химиялық оқ-дәрілер үшін химиялық емес бөліктерді өндіру үшін ғана арналған немесе пайдаланылатын барлық жабдық заттай жойылуға түседі. Арнайы құрастырылған мұльдтар мен металл түзілімді пресс-нысандар кіретін мұндай жабдық жою үшін арнаулы орынға жеткізілуі мүмкін;

с) осы Конвенция бойынша IX бапта көзделгеніндей тыйым салынбаған осындай өндірістік қызмет үшін пайдаланылған бүкіл ғимарат пен стандартты жабдық жойылады немесе қажет болғанда консультациялар мен инспекциялар арқылы расталынып қайта жабдығталады;

д) осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттағы қызмет жою немесе қайта жабдықтау барысында жалғастырылына алады.

Жоюдың тәртібі

28. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді жоюдың тәртібінің негізіне тұрған жерінде ұдайы тексеруге қатысты міндеттемелерді қоса алғанда, осы Конвенцияның 1-бабында және басқа да баптарында жазылған міндеттемелер жатады. Ол Қатысушы мемлекеттердің жою кезеңіндегі қауіпсіздікті төмендетпеудегі; жою сатысының бастапқы кезеңінде сенімді нығайтудағы; химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді жою барысында бірте-бірте тәжірибе жинау және объектілердің іс жүзіндегі сипаттамасы мен оларды жоюдың таңдап алынған әдістеріне қатыссыз қолдануға мүдделілігін ескереді. Жою тәртібінің негізін теңестіру принципі құрайды.

29. Жоюдың әрбір кезеңі үшін қатысушы мемлекет химиялық қаруды жою жөніндегі қандай объектілердің жойылуға жататындығын айқындайды, және жоюды әрбір жою кезеңінің аяғында қалдықтың 30 және 31-тармақтарда көрсетілгеннен көп болмайтындай түрде жүзеге асырады. Қатысушы мемлекетке өзінің объектілерін неғұрлым тезірек қарқынмен жоюына тыйым салынбайды.

30. 1-тізімдегі химикаттарды өндіретін химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерге мынадай ережелер қолданылады:

а) қатысушы мемлекет мұндай объектілерді жоюды өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң бір жылдан кешіктірмей бастайды және оны осы Конвенция күшіне енген соң 10 жылдан кешіктірмей аяқтайды. Осы Конвенция күшіне енуі кезінде қатысушы болып табылатын мемлекеттер үшін бұл жалпы кезең жоюдың үш кезеңіне бөлінеді,

атап айтқанда: 2-5 жыл, 6-8 жыл және 9-10 жыл. Осы Конвенция күшіне енген соң қатысушысы болатын мемлекеттер үшін жою кезеңдері 28 және 29-тармақтар ескеріле отырып түзетіледі;

b) осындай объектілер үшін салыстыру факторы ретінде өндірістік қуат пайдаланылады, ол бинарлық химиялық қару үшін белгіленген тәртіп ескеріле отырып уландырушы заттардың тоннасында білдіріледі;

c) Осы Конвенция күшіне енген соң сегізінші жылдың аяғында өндірістік қуаттың тиісті келісілген деңгейлері белгіленеді. Тиісті деңгейден артық өндірістік қуаттар жоюдың алғашқы екі кезеңінің ішінде тең өсіп отыратын санда жойылады;

d) қуаттардың осы көлемін жоюға қатысты талап 1-тізімнің объектісіне берулерді жүргізген немесе оқ-дәрілерді немесе қондырғыларды өзінде өндірілген 1-тізімдегі химикаттармен жарақтаған кез келген басқа объектіні жоюға қатысты талапқа әкеп соғады;

e) химиялық қаруды жою үшін уақытша қайта жабдықталған химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілер бұрынғысынша осы тармақтың ережелеріне сәйкес қуаттарды жою туралы міндеттемелерді орындауда болады.

31. 30-тармақта қамтылмаған химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді жоюды қатысушы мемлекет өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң екі жылдан кешіктірмей бастайды және оны осы Конвенция күшіне енген соң бес жылдан кешіктірмей аяқтайды.

Жоюдың егжей-тегжейлі жоспары

32. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіні жоюды бастағанға

дейін кемінде 180 күн бұрын қатысушы мемлекет Техникалық хатшылыққа 33

f) тармақта айтылған, өзгелермен бірге, мыналарды қоса алғанда:

a) жоюға жататын объектіде инспекторлардың болу мерзімдерін;
және

b) хабарландырылған мүккәмалдық тізбедегі әрбір нысанаға қолданылатын тексеру шараларының ресімдерін қоса алғанда, объектіні жоюдың егжей-тегжейлі жоспарын ұсынады.

33. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі әрбір объектіні жоюдың егжей-тегжейлі жоспарлары мыналарды қамтиды:

a) жою процесінің егжей-тегжейлі кестесі;

b) объектінің жоспары;

c) технологиялық блок-схема;

d) жойылуға жататын жабдықтарды, ғимараттардың және басқа

да нысаналардың егжей-тегжейлі мүккәмалдық тізбесі;

е) осы мүккәмалдық тізбедегі әрбір нысанаға қолданылуы тиіс шаралар;

ғ) тексерудің ұсынылатын шаралары;

қ) объектіні жою кезінде сақталынуы тиіс қауіпсіздік/сақтандыру шаралары; және

һ) инспекторларға берілуге жататын жұмыс және тұрғын үй-тұрмыстық жағдайлар.

34. Егер қатысушы мемлекет химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіні химиялық қаруды жою жөніндегі объект етіп уақытша жабдықтауды жүзеге асыру ниетінде болса, ол Техникалық хатшылыққа қайта жабдықтау жөніндегі кез келген қызмет жүзеге асырылғанға дейін кемінде 150 күн бұрын құлақтандырады.

Құлақтандыруда:

а) объектінің атауы, мекен-жайы мен тұрған жері көрсетіледі;

б) химиялық қаруды жою кезінде пайдаланылатын барлық құрылыстар мен учаскелерді көрсете отырып оның жоспары ұсынылады, сондай-ақ уақытша жабдықтауға жататын химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектінің барлық құрылыстары көрсетіледі;

с) жоюға жататын химиялық қарудың түрі мен химиялық жарактың саны көрсетіледі;

д) жою әдісі көрсетіледі;

е) химиялық қаруды жою үшін қайта жабдықталынатын өндірістік процесс пен бейімделген жабдықтың элементтері көрсетіле отырып технологиялық блок-схема ұсынылады;

ғ) тиісті жағдайларда қайта жабдықтаумен мүмкін қозғалынатын пломбылар мен инспекциялық жабдық көрсетіледі;

қ) жобалауға, уақытша объектіні қайта жабдықтауға, жабдықты монтаждауға, жабдықты тексеруге, жою мен жабу жөніндегі операцияларға бөлінетін уақыты көрсетіліп, кестесі ұсынылады.

35. Химиялық қаруды жою үшін уақытша жабдықталған объектіні жоюға байланысты 32 және 33-тармақтарға сәйкес ақпарат ұсынылады.

Егжей-тегжейлі жоспарларды қарау

36. Қатысушы мемлекеттің ұсынған жоюдың егжей-тегжейлі жоспары мен ұсынылған тексеру шараларының негізінде, сондай-ақ бұдан бұрынғы

инспекциялардың тәжірибесіне сүйене отырып, Техникалық хатшылық қатысушы мемлекетпен тығыз ақылдасып-кеңесіп объектіні жоюды тексеру жоспарын әзірлейді. Тиісті шараларға қатысты Техникалық хатшылық пен қатысушы мемлекеттің арасындағы кез келген келіспеушілік консультациялар арқылы реттелінуі тиіс. Кез келген шешімі табылмаған мәселе осы Конвенцияның толық жүзеге асырылуына жәрдемдесу мақсатында тиісті шаралар қабылдау үшін Атқарушы кеңеске беріледі.

37. V баптың және осы бөлімнің ережелерінің орындалуын қамтамасыз ету үшін Атқарушы кеңес пен қатысушы мемлекет жою мен тексерудің жиынтық жоспарын келіседі, мұндай келісім жоюдың жоспарланған басталуына дейін кемінде 60 күн бұрын аяқталуы тиіс.

38. Атқарушы кеңестің әрбір мүшесі Техникалық хатшылықпен жою мен тексерудің жиынтық жоспарының бірдей болуына қатысты кез келген мәселе бойынша ақылдаса алады. Атқарушы кеңестің кез келген мүшесінің тарапынан қарсылық болмауы кезінде бұл жоспар қолданылуға енгізіледі.

39. Кез келген қиыншылықтардың болуы кезінде Атқарушы кеңес оларды шешу үшін қатысушы мемлекетпен консультациялар жасайды.

Егер кез келген қиыншылық шешімі табылмаған болса, олар Конференцияға беріледі. Жоюдың әдістеріне қатысты кез келген келіспеушілікті реттеу қабылданымды болып табылатын жою жоспарының басқа бөліктерінің жүзеге асырылуын тоқтатпайды.

40. Егер тексерудің қыр-сыры бойынша Атқарушы кеңеспен келісімге қол жеткізудің сәті түспеген жағдайда немесе мақұлданған тексеру жоспарын қолдануға енгізудің мүмкін болмауы жағдайында жоюды тексеру тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен үздіксіз байқау

жүргізу арқылы, және инспекторлардың тікелей өздерінің қатысуымен жүзеге асырылады.

41. Жою мен тексеру келісілген жоспарға сәйкес жүзеге асырылады. Тексеру жою процесі үшін қажетсіз кедергілер жасамайды және жоюды куәландыру үшін тұрған жерінде инспекторлардың қатысуы арқылы жүзеге асырылады.

42. Егер жою немесе тексеру жөніндегі талап етілетін шаралар жоспарға сәйкес жүзеге асырылмайтын болса, онда бұл туралы барлық қатысушы мемлекет хабарландырылады.

C. Тексеру

Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілердің хабарландыруларын

тұрған жерінде инспекция арқылы тексеру

43. Техникалық хатшылық бастапқы инспекцияны химиялық қаруды өндіру жөніндегі әрбір объектіге қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енген соң 90 және 120 күннің аралығындағы кезеңде жүргізеді.

44. Бастапқы инспекцияның мақсаты мынадан тұрады:

- a) химиялық қаруды өндіруді осы Конвенцияға сәйкес тоқтатылғандығын және объектінің пайдаланудан шығарылғандығын растау;
- b) Техникалық хатшылыққа объектіде химиялық қаруды өндіруді тоқтату жөнінде қабылданған шаралармен танысуға мүмкіндік беру;
- c) инспекторларға уақытша пломбылар қоюға рұқсат беру;
- d) инспекторларға ғимараттар мен арнаулы жабдықтың мүккәмалдық тізбесін растауға рұқсат беру;
- e) рұқсат етілмеген араласушылықты көрсететін пломбыларды пайдалануды, және осы объект үшін объект бойынша егжей-тегжейлі келісімге сәйкес орнатылатын басқа келісілген жабдықты қоса алғанда, объектіде инспекциялық қызметті жоспарлауға қажет ақпаратты алу; және
- f) объектідегі инспекцияның рәсімдері туралы егжей-тегжейлі келісімге қатысты алдын ала талқылау жүргізу.

45. Хабарландырылған нысаналардың түгенделуінің дәлдігін жеңілдету үшін химиялық қаруды өндіру жөніндегі әрбір объектіде инспекторлар тиісінше келісілген пломбыларды, таңбаларды немесе мүккәмалдық бақылаудың басқа да рәсімдерін пайдаланады.

46. Инспекторлар химиялық қаруды өндіруді кез келген қайта бастауды немесе жарияланған кез келген нысананы жоюды табу үшін талап етілуі мүмкін келісілген қондырғыларды орнатады. Олар инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің жүзеге асыратын жабу жөніндегі қызметіне кедергі келтірмейтіндей қажетті сақтану шараларын қолданады. Инспекторлар қызмет көрсету үшін және осындай қондырғылардың бүтіндігін тексеру үшін қайта орала алады.

47. Егер бастапқы инспекцияның негізінде Бас директор осы Конвенцияға сәйкес объектіні пайдаланудан шығару үшін қосымша шаралар қажет деп санайтын болса, онда Бас директор қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енген соң 135 күннен кешіктірмей инспекцияланушы қатысушы мемлекеттен ол үшін осы Конвенция күшіне енген соң 180 күннен кешіктірмей осындай шараларды жүзеге асыру туралы өтіне алады. Қатысушы мемлекет өзінің қалауы бойынша бұл өтінішті қанағаттандыра алады, егер ол өтінішті қанағаттандырмаса, онда инспекцияланатын қатысушы

мемлекет пен Бас директор осы мәселені реттеу мақсатында консультациялар жүргізеді

Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді ұдайы тексеру және олардың қызметін тоқтату

48. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіні ұдайы тексерудің мақсаты химиялық қаруды өндіруді кез келген қайта бастауды немесе осы объектідегі хабарландырылған нысаналардың жоғалуын табуды қамтамасыз ету болып табылады.

49. Объект бойынша егжей-тегжейлі келісімде химиялық қаруды өндіру жөніндегі кез келген объект үшін:

а) мыналар қамтылуы мүмкін тұрған жерінде инспекция жасаудың егжей-тегжейлі рәсімдері:

i) шола қарау;

ii) пломбылар мен басқа да келісілген қондырғыларды тексеру және қызмет көрсету ; және

iii) сынамаларды іріктеп алу және талдау жасау;

b) рұқсат етілмеген араласушылықты көрсететін пломбыларды, және:

i) қондырғының үлгісін, тұрған жері мен рәсімдерін; және

ii) осындай пломбылар мен жабдықтарға қызмет көрсету жөніндегі шараларды көрсете отырып объектінің пайдалануын анықталмаған қайта бастауын болдырмау үшін басқа келісілген жабдық, және

c) басқа да келісілген шаралар көрсетіледі.

50. Осы объект үшін инспекция жүргізу жөніндегі шаралар туралы егжей-тегжейлі келісімде көзделген пломбылар немесе басқа бекітілген жабдық қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енген соң 240 күннен кешіктірілмей орнатылады.

Инспекторларға осындай пломбыларды немесе жабдықтарды орнату үшін химиялық қаруды өндіру жөніндегі әрбір объектіде болуға рұқсат етіледі.

51. Әрбір күнтізбелік жылдың ішінде Техникалық хатшылыққа химиялық қаруды өндіру жөніндегі әрбір объектіге төрт ретке дейін инспекция жүргізуге рұқсат етіледі.

52. Бас директор инспекцияланушы қатысушы мемлекетке химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіге инспекция жүргізу немесе онда болудың өз шешімі туралы инспекциялық топтың ұдайы инспекция немесе болу үшін объектіге жоспарланған келуіне дейін 48 сағат бұрын құлақтандырады. Инспекцияларды немесе болуларды шұғыл проблемаларды реттеу үшін жүргізген жағдайда, бұл кезең қысқартылуы мүмкін . Бас директор инспекцияның немесе болуының мақсатын көрсетеді.

53. Инспекторлар объект бойынша келісімге сәйкес химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілердің барлық бөліктерін кедергісіз көре алады. Хабарландырылған мүккәмалдық тізбенің инспекциялауға жататын нысаналарын инспекторлар өздері

таңдап алады.

54. Тұрған жерінде ұдайы инспекциялар жасаудың жиілігін айқындау үшін негізгі принциптерді VIII баптың 21 1) тармағына сәйкес Конференция қарайды және бекітеді. Инспекциялауға жататын нақты өндірістік объектіні Техникалық хатшылық объектіні инспекциялаудың дәл уақытын айқындау мүмкіндігін болдырмайтындай түрде таңдайды.

Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілердің жойылуын тексеру

55. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілердің жойылуын ұдайы тексерудің мақсаты осы Конвенция бойынша міндеттемелерге сәйкес объектінің жойылғандығын және хабарландырылған мүкәмалдық тізбедегі әрбір нысананың келісілген егжей-тегжейлі жою жоспарына сәйкес жойылғандығын растау болып табылады.

56. Хабарландырылған мүкәмалдық тізбедегі барлық нысананың жойылуы бойынша Техникалық хатшылық қатысушы мемлекеттің тиісті хабарлауын растайды. Осындай растаудан соң Техникалық хатшылық химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіге ұдайы тексеру жүргізуді тоқтатады және инспекторлар орнатқан барлық құрылғылар мен бақылау приборларын дереу алып тастайды.

57. Осы растаудан соң қатысушы мемлекет объектінің жойылғандығы туралы хабарландыру жасайды.

Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіні химиялық қаруды жою жөніндегі объект етіп уақытша қайта жабдықтауды тексеру

58. Өндірістік объектіге уақытша жабдықтауды жүзеге асыру ниеті туралы алғашқы құлақтандыруды алған соң 90 күннен кешіктірмей инспекторлардың көзделген уақытша жабдықтаумен танысу және қайта жабдықтау барысында талап етілетін мүмкін инспекциялық шараларды зерделеу үшін объектіде болуға құқығы бар.

59. Осындай болудан соң 60 күннен кешіктірмей Техникалық хатшылық пен инспекцияланушы қатысушы мемлекет уақытша қайта жабдықтау кезеңіне арналған қосымша инспекциялық шараларды көздейтін өтпелі келісім жасайды. Өтпелі келісімде қайта жабдықтау процесінде химиялық қаруды өндіру жүзеге асырылмайтындығына сенімділікті қамтамасыз ететін пломбыларды, бақылау жабдығын және инспекцияларды пайдалануды қоса алғанда, инспекциялық рәсімдерді келіседі. Бұл келісім химиялық қаруды өндіру жөніндегі объект ретіндегі объектіні уақытша қайта жабдықтау бойынша қызметі басталғаннан бастап жұмыс істеу басталғанға дейін күшінде қалады.

60. Өтпелі келісім жасалғанға дейін инспекцияланушы қатысушы мемлекет объектінің кез келген бөлігін құртуды немесе қайта жабдықтауды жүзеге асырмайды,

сондай-ақ осы Конвенцияға орай орнатылуы мүмкін кез келген пломбыларды немесе басқа да келісілген инспекциялық жабдықты алып тастамайды және өзгертпейді.

61. Объектінің химиялық қаруды жою жөніндегі объект ретінде жұмыс істей бастауынан ол химиялық қаруды жою жөніндегі объектілерге қолданылатын осы Қосымшаның IV А) бөлімінің ережелерімен қамтылады. Пайдалану алдындағы кезеңге арналған шаралар өтпелі келісіммен реттеледі.

62. Жою жөніндегі операциялардың барысында инспекторлар химиялық қаруды жоюға тікелей қатысы жоқтарын да қоса алғанда, химиялық қаруды өндіру жөніндегі уақытша қайта жабдықталған объектілердің барлық бөліктерінде бола алады.

63. Оның қайта жабдықтау жөніндегі объектідегі жұмысы басталғанға дейін химиялық қаруды жою мақсатында және объектінің химиялық қаруды жою жөніндегі объект ретіндегі жұмыс істеуі тоқтатылғаннан кейін объект химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерге қолданылатын осы бөлімнің ережелерімен қамтылады.

D. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектілерді осы конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарға конверсиялау

Конверсиялауға арналған өтінімді берудің рәсімдері

64. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіні осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарға пайдалануға арналған өтінім қатысушы мемлекет өзі үшін осы Конвенция күшіне енгенге дейін осы мақсатта пайдаланып отырған немесе оны ол осы мақсаттарда пайдалануды жоспарлаған кез келген объектіге қатысты беріліне алады.

65. Осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда пайдаланылып отырған химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектіге қатысты қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енуі уақытында өтінім Бас директорға қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енген соң 30 күннен кешіктірілмей беріледі. 1 h) iii)-тармаққа сәйкес берілетін деректерге қосымша өтінімде мынадай ақпарат болады:

- a) өтінімнің егжей-тегжейлі негіздемесі;
- b) объектіні конверсиялаудың жалпы жоспары, онда мыналар көрсетіледі:
 - i) объектіде жүзеге асырылатын қызметтің сипаты;
 - ii) егер жоспарланатын қызмет химикаттарды қайта өңдеу немесе тұтыну өндірісіне байланысты болса: әрбір химикаттың атауы, объектінің блок-схемасы және жыл сайын өндіруге, қайта өңдеуге немесе тұтынуға жоспарланған саны;
 - iii) егер мұндайлар орын алатын болса, қандай ғимараттар немесе құрылыстарды пайдалану көзделінеді және қандай жаңартулар көзделінеді;
 - iv) қандай ғимараттар немесе құрылыстар жойылады немесе жою көзделінеді және жою жоспарлары;

v) объектіде қандай жабдық пайдаланылатын болады;
vi) қандай жабдық алынып тасталынды және жойылды және қандай жабдықты алып тастау мен жою көзделінеді және оны жоюдың жоспары;
vii) егер бұл қолданымды болса, конверсиялаудың көзделген кестесі; және
viii) тұрған жерінде жұмыс істейтін әрбір басқа объектінің қызметінің сипаты; және
c) объектіде химиялық қаруды өндіру жөніндегі резервтік мүмкіндіктің болуына жол бермеуді қамтамасыз етудің d) тармақшада жазылған шараларды, сондай-ақ қатысушы мемлекет көздеген кез келген басқа шараларды қандай түрде қамтамасыз етудің егжей-тегжейлі түсіндірмесі.

66. Осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда пайдаланылмайтын химиялық қаруды өндіру жөніндегі объект үшін қатысушы мемлекетке осы Конвенция күшіне енуі уақытында өтінім Бас директорға конверсия туралы шешім қабылданған соң 30 күннен, бірақ қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енген соң қандай жағдайда да төрт жылдан кешіктірілмей беріледі. Өтінімде мынадай ақпарат болады:

a) оның экономикалық қажеттілігін қоса алғанда, өтінімнің егжей-тегжейлі негіздемесі;
b) объектіні конверсиялаудың жалпы жоспары, онда мыналар көрсетіледі:
i) объектіде жүзеге асырылатын жоспарланған қызметтің сипаты;
ii) егер жоспарланатын қызмет химикаттарды өндіруге, қайта өңдеуге немесе тұтынуға байланысты болса: әрбір химикаттың атауы, объектінің блок-схемасы және жыл сайын өндіруге, қайта өңдеуге немесе тұтынуға жоспарланған саны;
iii) егер мұндайлар орын алатын болса, қандай ғимараттар немесе құрылыстарды пайдалану көзделінеді және қандай жаңартулар көзделінеді;
iv) қандай ғимараттар немесе құрылыстар жойылады немесе жою көзделінеді және жою жоспарлары;
v) объектіде қандай жабдықты пайдалану көзделінеді;
vi) қандай жабдықты алып тастау мен жою көзделінеді және оны жоюдың жоспары;
vii) конверсиялаудың көзделген кестесі; және
viii) тұрған жерінде жұмыс істейтін әрбір басқа объекті қызметінің сипаты; және
c) объектіде химиялық қаруды өндіру жөніндегі резервтік мүмкіндіктің болуына жол бермеуді қамтамасыз етудің b) тармақшада жазылған шараларды, сондай-ақ қатысушы мемлекет көздеген кез келген басқа да шараларды қандай түрде қамтамасыз етудің егжей-тегжейлі түсіндірмесі.

67. Қатысушы мемлекет өзінің өтінімінде сенімді нығайту үшін орынды деп санайтын кез келген басқа да шараларды ұсына алады.

Шешім қабылдағанға дейінгі іс-әрекет

68. Қатысушы мемлекет Конференцияның шешіміне дейін осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда пайдаланып отырған объектіні өзі үшін осы Конвенция күшіне енгенге дейін осындай мақсатта пайдалануды жалғастыра алады, бірақ мынадай жағдайда, егер қатысушы мемлекет өзінің өтінімінде ешқандай бейімделген жабдықты немесе ешқандай арнайы бейімделген ғимараттарды пайдаланбайтындығын және бейімделген жабдық пен арнайы бейімделген ғимараттар 13-тармақта көрсетілген әдістерді пайдалана отырып жұмыс істемейтін күйге келтірілгендігін куәландыруы тиіс.

69. Егер объект өтінім берілуге байланысты осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсатта пайдаланылмаса, қатысушы мемлекет үшін Конвенция күшіне енгенге дейін немесе 68-тармақта талап етілетін куәландыру жүргізілмейтін болса, онда қатысушы мемлекет V баптың 4-тармағына сәйкес дереу бүкіл қызметін тоқтатады. Қатысушы мемлекет 13-тармаққа сәйкес өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң 90 күннен кешіктірмей объектіні жабады.

Конверсияның шарттары

70. Осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектінің конверсиясының шарты ретінде объектідегі барлық бейімделген жабдық жойылуы тиіс және осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда әдеттегідей пайдаланылатын, және 1-тізімдегі химикаттарға байланысы жоқ ғимараттар мен құрылыстардан өздерін ерекше деп көрсететін ғимараттар мен құрылыстардың барлық арнаулы элементтері құртылуы тиіс.

71. Конверсияланған объект:

a) 1-тізімдегі химикатты немесе 2-тізімдегі химикатты қайта өндіруге, өңдеуге немесе тұтынуға байланысты кез келген қызмет үшін; немесе

b) кез келген жоғары токсинді органды-фосфорлы химикатты қоса алғанда кез келген жоғары токсинді химикатты өндіру үшін, немесе токсинділік, коррозиялық өлшемдерін ескере отырып және, тиісті жағдайларда, VIII баптың 21 і) тармағына сәйкес Конференция қарауға және бекітуге жататын басқа техникалық факторлардың тиісті жағдайларында, егер Атқарушы кеңес мұндай өндіру немесе қызмет осы Конвенцияның нысанасына немесе мақсаты үшін тәуекелмен байланысты болмайды деп шешпесе, жоғары токсинді немесе жоғары коррозиялы химикаттармен жұмыс үшін арнаулы жабдықты талап ететін кез келген өзге қызмет үшін пайдаланылмайды.

72. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектінің конверсиясы осы Конвенция күшіне енген соң алты жылдан кешіктірілмей аяқталады.

Атқарушы кеңес пен Конференцияның шешімдері

73. Бас директор өтінімді алған соң 90 күннен кешіктірмей объектіге Техникалық хатшылық алғашқы инспекцияны жүргізеді. Бұл инспекцияның мақсаты өтінімде берілген ақпараттың дәлдігін анықтаудан, конверсиялауға көзделген объектінің техникалық сипаттамалары туралы ақпарат алудан және оны пайдалану осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда рұқсат етілуі мүмкін жағдайларды бағалаудан тұрады. Бас директор Атқарушы кеңеске, Конференцияға және барлық қатысушы мемлекеттерге объектіні конверсиялауды осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда жүргізу үшін қажетті шараларға қатысты, және конверсияланған объектінің осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда ғана пайдаланылатындығына деген сенімділікті қамтамасыз етуге қатысты ұсынымынан тұратын баяндаманы табыс етеді.

74. Егер объект қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енгенге дейін осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда пайдаланылса, және пайдаланылуы жалғастырылып отырса, ал 68-тармаққа сәйкес куәландыруға жататын шаралар қабылданған болмаса, онда Бас директор дереу Атқарушы кеңеске хабарлайды, ол өзгелердің қатарында объектіні тоқтатуды және мамандандырылған жабдықты және ғимараттарды немесе құрылыстарды жаңартуды болдырмауды қоса алғанда, өзі орынды деп санайтын шараларды жүзеге асыруды талап ете алады. Атқарушы кеңес осы шараларды жүзеге асырудың мерзімін белгілейді және олардың қанағаттанарлық жүзеге асырылуына дейін өтінімді қарауды тоқтата тұрады. Осы мерзім өтуі бойынша объект бұл шаралардың жүзеге асырылған-асырылмағандығын анықтау үшін дереу инспекциялауға түседі. Егер бұл шаралар жүзеге асырылмаған болса, онда қатысушы мемлекетке объектіде бүкіл қызметін толық тоқтатуға ұйғарым жасалынады.

75. Бас директордың баяндамасын алған соң Конференция Атқарушы кеңестің ұсынуы бойынша, баяндаманы және қатысушы мемлекеттер айтқан кез келген пікірді ескере отырып өтінімді мақұлдау туралы мәселені мүмкіндігінше тезірек шешеді және осындай мақұлдау берілетін шарттарды белгілейді. Егер кез келген қатысушы мемлекет өтінімді мақұлдауға және тиісті шарттарды мақұлдауға қарсылық білдірсе, онда мүдделі қатысушы мемлекеттердің арасында өзара қабылданымды шешім табу мақсатында тоқсан күннен аспайтын уақыт ішінде консультациялар жүргізіледі. Өтінімге және тиісті шарттарға байланысты, сондай-ақ оларға ұсынылатын кез келген түзетулерге байланысты шешім мәселенің мәні бойынша мүмкіндігінше консультациялар кезеңі өтуі бойынша тезірек қабылданады.

76. Егер өтінім мақұлданса, онда осындай шешім қабылданған соң, 90 күннен кешіктірілмей объект бойынша келісім жасалады. Объект бойынша келісімге тексеру шараларын қоса алғанда объектіні конверсиялауға және пайдалануға рұқсат етілетін шарттар болады. Объект бойынша келісім жасалғанға дейін конверсия басталмайды.

Конверсияның егжей-тегжейлі жоспарлары

77. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі объектінің жоспарланған конверсиясы басталғанға дейін кемінде 180 күн бұрын қатысушы мемлекет Техникалық хатшылыққа , өзгелермен бірге, конверсияны тексеру үшін ұсынылатын мынадай шараларды қоса алғанда, объектінің егжей-тегжейлі конверсиясы жоспарын ұсынады:

- a) конверсияға жататын объектіге инспекторлардың болу мерзімі; және
- b) хабарланған мүккәмалдық тізбедегі әрбір нысанаға қатысты жүзеге асырылуға жататын шараларды тексерудің рәсімдері.

78. Химиялық қаруды өндіру жөніндегі әрбір объектінің конверсиясының егжей-тегжейлі жоспарында мыналар болады:

- a) конверсия процесінің егжей-тегжейлі кестесі;
- b) объектінің конверсияға дейінгі және одан кейінгі жоспары;
- c) объектінің конверсияға дейінгі және, егер бұл қолданымды болса, одан кейінгі технологиялық блок-схемасы;
- d) жоюға жататын жабдықтардың, ғимараттар мен құрылыстардың және

басқа да нысаналардың, және жаңартылуға жататын ғимараттар мен құрылыстардың егжей-тегжейлі мүккәмалдық тізбесі;

- e) егер мұндай жәйттер орын алатын болса, мүккәмалдық тізбедегі әрбір нысанаға қатысты жүзеге асырылуға жататын шаралар;
- f) ұсынылған тексеру шаралары;
- g) объектіні конверсиялау барысында сақталуға жататын қорғау/қауіпсіздік шаралары; және
- h) инспекторларға берілуге жататын жұмыс және тұрғын үй-тұрмыстық жағдайлар.

Егжей-тегжейлі жоспарларды қарау

79. Қатысушы мемлекеттің ұсынған жоюдың егжей-тегжейлі жоспары мен ұсынылған тексеру шараларының негізінде, сондай-ақ бұдан бұрынғы инспекциялардың, тәжірибесіне сүйене отырып Техникалық хатшылық қатысушы мемлекетпен тығыз ақылдасып-кеңесіп объектінің жойылуын тексеру жоспарын әзірлейді. Тиісті шараларға қатысты Техникалық хатшылық пен қатысушы мемлекеттің арасындағы кез келген келіспеушілік консультациялар арқылы реттелінеді. Кез келген реттелінбеген мәселелер осы Конвенцияның толық жүзеге асырылуын жеңілдету

мақсатында тиісті шаралар қабылдау үшін Атқарушы кеңеске беріледі.

80. V баптың және осы бөлімнің ережелерінің орындалуын қамтамасыз ету үшін Атқарушы кеңес пен қатысушы мемлекеттің арасында жою мен тексерудің жиынтық жоспары келісіледі. Мұндай келісу конверсияның жоспарланған басталуына дейін кемінде 60 күн бұрын аяқталуы тиіс.

81. Атқарушы кеңестің әрбір мүшесі Техникалық хатшылықпен жою мен тексерудің жиынтық жоспары бірдей болуына қатысты кез келген мәселе бойынша ақылдаса алады. Атқарушы кеңестің кез келген мүшесінің тарапынан қарсылық болмауы кезінде бұл жоспар қолданылуға енгізіледі.

82. Кез келген қиыншылықтардың болуы кезінде Атқарушы кеңес оларды жою мақсатында қатысушы мемлекетпен консультациялар жасауы тиіс. Егер кез келген қиыншылық айқындықсыз қалатын болса, олар Конференцияға берілуі тиіс. Конверсияның әдістеріне қатысты кез келген келіспеушілікті реттеу қабылданымды болып табылатын жою жоспарының басқа бөліктерінің жүзеге асырылуын тоқтатпайды.

83. Тексерудің қыр-сыры бойынша Атқарушы кеңеспен келісімге қол жеткізудің сәті түспесе немесе мақұлданған тексеру жоспарын қолдануға енгізудің сәті түспесе конверсиялауды тексеру тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен үздіксіз байқау жүргізу арқылы, және инспекторлардың өздерінің қатысуымен жүзеге асырылады.

84. Конверсия мен тексеру келісілген жоспарға сәйкес жүзеге асырылады. Тексеру конверсия процесі үшін негізсіз кедергілер жасамайды және конверсияны жоюды куәландыру үшін тұрған жерінде инспекторлардың қатысуы арқылы жүргізіледі.

85. Бас директор конверсияның аяқталғандығын куәландырған соң 10 жылдың ішінде қатысушы мемлекет кез келген уақытта инспекторларға объектіге кедергісіз кіргізетін болады. Инспекторлардың барлық учаскелерге, барлық қызмет түрлеріне және объектідегі барлық жабдық нысанасына байқау жүргізуге құқығы бар. Инспекторлардың осы тарауға сәйкес Атқарушы кеңес пен Конференция белгілеген кез келген шарттарға объектідегі қызметтің сәйкестілігін тексеруге құқығы бар. Инспекторлардың сондай-ақ осы Қосымшаның II бөлімінің E тарауының ережелеріне сәйкес объектінің кез келген учаскесінен сынамалар алуға және оларға 1-тізімдегі химикаттардың жоқтығын тексеру үшін, олардың тұрақты қосалқы өнімдерін және ыдырау өнімдерін, сондай-ақ 2-тізімдегі химикаттардың жоқтығын тексеру үшін және объектідегі қызметтің осы тарауға сәйкес Атқарушы кеңес пен Конференция белгілеген химиялық қызметке қатысты кез келген басқа шарттарға сәйкестілігін тексеру үшін оларға талдау жасауға құқығы бар. Инспекторлардың сондай-ақ осы Қосымшаның X бөлімінің C тарауына сәйкес объектіде орналасқан өндірістік аймаққа

жүйелі түрде кіруге құқығы бар. 10 жыл кезең ішінде қатысушы мемлекет жыл сайын конверсияланған объектідегі қызмет туралы баяндаманы табыс етіп отырады. 10 жылдық кезең аяқталған соң Атқарушы кеңес Техникалық хатшылықтың ұсыныстарын ескере отырып тексерудің бұдан арғы шараларының сипаты туралы шешім қабылдайды.

86. Конверсияланған объектіні тексеру жөніндегі шығыстар V баптың 19-тармағына сәйкес бөлінеді.

VI Бөлім

VI Бапқа сәйкес осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын қызмет

1-Тізімнің химикаттарына және осындай химикаттарға байланысты объектілерге арналған режим

A. Жалпы ережелер

1. Қатысушы мемлекет қатысушы мемлекеттің аумағынан тысқары жерлерде 1-тізімдегі химикаттарды өндірмейді, сатып алмайды, сақтамайды және пайдаланбайды және мұндай химикаттарды басқа қатысушы мемлекет ретіндегіні қоспағанда, өз аумағынан тысқары жерлерге бермейді.

2. Қатысушы мемлекет:

- a) бұл химикаттар зерттеулерде, медицинада, фармацевтикалық немесе қорғаныштық мақсаттарда қолданылатын; және
- b) химикаттардың түрлері мен саны осындай мақсаттарда өзін ақтауы мүмкін осындай түрлері мен сандарында қатаң шектелінетін; және
- c) осындай мақсаттарға арналған мұндай химикаттардың жиынтық саны кез келген белгілі бір уақытта бір тоннаны немесе одан азды құрайтын; және
- d) осындай мақсаттар үшін қатысушы мемлекеттің кез келген жылы химиялық қаруды өндіру, оның запасынан алу және беру жолымен алған жиынтық саны 1 тоннаны және одан азды құрайтын жағдайларды қоспағанда, 1-тізімдегі химикаттарды өндірмейді, сатып алмайды, сақтамайды, бермейді және пайдаланбайды.

B. Берулер

3. Қатысушы мемлекет 1-тізімдегі химикаттарды өз аумағынан тысқары тек басқа мемлекетте және тек 2-тармаққа сәйкес зерттеу, медициналық, фармацевтикалық және қорғаныш мақсаттарында бере алады.

4. Берілген химикаттар үшінші бір мемлекетке одан әрі беруге жатпайды.

5. Басқа қатысушы мемлекетке кез келген беруге дейін кемінде 30 күн бұрын екі қатысушы мемлекет мұндай беру туралы Техникалық хатшылықты құлақтандырады.

6. Әрбір қатысушы мемлекет өткен жылдағы берулер туралы егжей-тегжейлі жыл сайынғы хабарландыру жасайды. Мұндай хабарландыру осы жыл аяқталғаннан кейін 90 күннен кешіктірілмей ұсынылады және 1-тізімдегі әрбір берілген химикат үшін мынадай ақпаратты құрады:

а) химиялық атауы, құрылымдық формуласы және егер берілген болса, "Кемикл абстрактс сервис" бойынша тіркеу нөмірі;

б) басқа мемлекеттерден алынған немесе басқа қатысушы мемлекеттер берген саны. Әрбір беру бойынша саны, алушы және мақсаты көрсетіледі.

С. Өндіру

Өндірудің жалпы принциптері

7. Әрбір қатысушы мемлекет 8-12-тармақтарға сәйкес өндіру барысында адамдардың қауіпсіздігі мен қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз етуге бірінші кезекте назар аударады. Әрбір қатысушы мемлекет мұндай өндіруді қауіпсіздік пен қалдықтарды тастауларға қатысты өзінің ұлттық стандарттарына сәйкес жүзеге асырады.

Жеке шағын ауқымды объект

8. 1-тізімдегі химикаттарды зерттеу, медицина, фармацевтика немесе қорғаныштық мақсаттарда өндіретін әрбір қатысушы мемлекет өндіруді 10, 11 және 12-тармақтарда көзделгеннен басқа, қатысушы мемлекет бекіткен жеке шағын ауқымды объектіде жүзеге асырады.

9. Жеке шағын ауқымды объектіде өндіру конфигурациясы жұмыстың үздіксіз режиміне есептелмеген өндірістік желілердегі реакциялық ыдыстарда жүзеге асырылады. Мұндай реакциялық ыдыстың көлемі 100 литрден аспайды, ал 5 литрден аспайтын барлық реакциялық ыдыстардың жалпы көлемі 500 литрден аспайды.

Басқа объектілер

10. 1-тізімдегі химикаттарды 10 кг аспайтын жиынтық санда өндіру жылына жеке

шағын ауқымды объектіден тысқары жердегі бір объектіде қорғаныштық мақсатта жүзеге асырылына алады. Бұл объектіні қатысушы мемлекет бекітеді.

11. Жылына 100 г асатын сандағы 1-тізімдегі химикаттарды өндіру зерттеу, медицина немесе фармацевтика мақсаттарында жеке шағын ауқымды объектіден тысқары жердегі объектіде жылына 10 кг аспайтын жиынтық санда жүзеге асырылына алады. Бұл объектілерді қатысушы мемлекет бекітеді.

12. 1-тізімдегі химикаттардың синтезі зерттеу, медицина немесе фармацевтика мақсаттарында, бірақ қорғаныштық мақсатта емес, лабораторияларда, объектіде жылына 100 г аз жиынтық санында жүзеге асырылына алады. Бұл объектілерге Д және Е тарауларында көзделгеніндей хабарландырулар мен тексерулерге қатысты ешқандай міндеттеме қолданылмайды.

D. Хабарландырулар

Жеке шағын ауқымды объект

13. Жеке шағын ауқымды объектіні пайдалануды жоспарлаған әрбір қатысушы мемлекет Техникалық хатшылыққа жабдықтың мүккәмалдық тізбесі мен егжей-тегжейлі схемасын қоса алғанда осы объектінің дәл орналасқан жерін және егжей-тегжейлі техникалық сипаттамасын ұсынады. Жұмыс істеп тұрған объектілер бойынша бұл хабарландыру қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енген соң 30 күннен кешіктірілмей ұсынылады. Жаңа объектілер туралы бастапқы хабарландырулар пайдалану басталғанға дейін кемінде 180 күн бұрын беріледі.

14. Әрбір қатысушы мемлекет Техникалық хатшылықты бастапқы хабарландыру мен салыстыру бойынша жоспарланған өзгерістер туралы алды бұрын құлақтандырады. Мұндай құлақтандыру осы өзгерістер болғанға дейін кемінде 180 күн бұрын ұсынылады.

15. 1-тізімдегі химикаттарды жеке шағын ауқымды объектіде өндіретін қатысушы мемлекет өткен жылдағы объектінің қызметі туралы егжей-тегжейлі жыл сайынғы хабарландыру жасайды. Хабарландыру осы жыл аяқталған соң 90 күннен кешіктірілмей ұсынылады, және онда мыналар болады:

- a) объектінің бірдейлендірілмесі;
- b) объектідегі 1-тізімдегі әрбір өндірілген, сатып алынған, тұтынылған немесе сақталынған химикат бойынша мынадай ақпарат:
 - i) химиялық атауы, құрылымдық формуласы және егер берілген болса, "Кемикл абстрактс сервис" бойынша тіркеу нөмірі;
 - ii) пайдаланылатын әдістер мен өндірілген саны;
 - iii) 1, 2 немесе 3-тізімдерде көрсетілген, 1-тізімдегі химикаттарды өндіру үшін пайдаланылатын прекурсорлардың атауы мен саны;

- iv) объектідегі тұтынылатын саны және тұтынудың мақсаты (мақсаттары);
 - v) басқа объектілерден алынған немесе қатысушы мемлекетке басқа объектілерге жөнелтілген саны. Әрбір жөнелту бойынша саны, алушы мен мақсаты көрсетілуі тиіс;
 - vi) жылдың кез келген уақытында сақтаудағы ең көп мөлшері; және
 - vii) жылдың аяғындағы сақтаудағы саны; және
- с) жабдықтың мүккәмалдық тізбесі мен егжей-тегжейлі схемасын қоса алғанда, объектідегі жыл ішіндегі объектінің бұрын ұсынылған егжей-тегжейлі техникалық сипаттамалары мен салыстыру бойынша кез келген өзгерістер туралы ақпарат.

16. 1-тізімдегі химикаттарды жеке шағын ауқымды объектіде өндіретін қатысушы мемлекет алдағы жылдағы объектінің көзделген қызметі мен көзделген өндірісі туралы егжей-тегжейлі жыл сайынғы хабарландыру жасайды. Хабарландыру осы жыл басталғанға дейін 90 күн бұрын ұсынылады, және онда мыналар болады:

- а) объектінің бірдейлендірілмесі;
- б) объектідегі 1-тізімдегі әрбір өндіру, сатып алу, тұтыну немесе сақталу химикат бойынша мынадай ақпарат:
 - i) химиялық атауы, құрылымдық формуласы және егер берілген болса "Кемикл абстрактс сервис" бойынша тіркеу нөмірі;
 - ii) өндірудің көзделген көлемі мен өндірудің мақсаты;
 - с) жабдықтың мүккәмалдық тізбесі мен егжей-тегжейлі схемасын қоса алғанда объектідегі жыл ішіндегі объектінің бұрын ұсынылған егжей-тегжейлі техникалық сипаттамалары мен салыстыру бойынша кез келген өзгерістер туралы ақпарат.

10 және 11-тармақтарда көрсетілген басқа да объектілер

17. Қатысушы мемлекет әрбір объект бойынша Техникалық хатшылыққа Техникалық хатшылықтың талаптарына сәйкес объектінің немесе оның тиісті бөлігінің (бөліктерінің) атауын, орналасқан жерін және егжей-тегжейлі техникалық сипаттамасын ұсынады. Қорғаныштық мақсаттарда 1-тізімдегі химикаттар өндірілетін объект нақты көрсетіледі. Жұмыс істеп тұрған объект бойынша бұл бастапқы хабарландыру қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енген соң кемінде 30 күннен кешіктірілмей беріледі. Жаңа объектілер бойынша бастапқы хабарландырулар пайдалану басталғанға дейін кемінде 180 күн бұрын ұсынылады.

18. Әрбір қатысушы мемлекет Техникалық хатшылыққа бастапқы хабарландыру мен салыстыру бойынша жоспарланған өзгерістер туралы алды бұрын мәлімдейді. Мұндай мәлімдеу осы өзгерістер болғанға дейін кемінде 180 күн бұрын ұсынылады.

19. Әрбір қатысушы мемлекет өткен жылдағы объектінің қызметі туралы егжей-тегжейлі жыл сайынғы хабарландыру жасайды. Бұл хабарландыру осы жыл аяқталған соң 90 күннен кешіктірілмей ұсынылады, және онда мыналар болады:

- а) объектінің бірдейлендірілмесі;

b) объектідегі 1-тізімдегі әрбір химикат бойынша мынадай ақпарат:

i) химиялық атауы, құрылымдық формуласы және егер берілген болса, "Кемикл абстрактс сервис" бойынша тіркеу нөмірі;

ii) өндірілген саны және, қорғаныштық мақсаттар үшін өндірілген жағдайда пайдаланылатын әдістер;

iii) 1, 2 немесе 3-тізімдерде көрсетілген, 1-тізімдегі химикаттарды өндіру үшін пайдаланылатын прекурсорлардың атауы мен саны;

iv) объектідегі тұтынылатын саны және тұтынудың мақсаты;

v) қатысушы мемлекеттің шегінде басқа объектілерге берілген саны. Әрбір беру бойынша саны, алушы мен мақсаты көрсетілуі тиіс;

vi) жылдың кез келген уақытында сақтаудағы ең көп мөлшері; және

vii) жылдың аяғындағы сақтаудағы саны; және

c) объектінің бұрын ұсынылған егжей-тегжейлі техникалық сипаттамаларымен салыстыру бойынша объектідегі және оның тиісті бөліктеріндегі жыл ішіндегі кез келген өзгерістер туралы ақпарат.

20. Әрбір қатысушы мемлекет алдағы жылдағы объектінің жоспарланған қызметі мен көзделген өндіріс туралы егжей-тегжейлі жыл сайынғы хабарландыру жасайды. Хабарландыру осы жыл басталғанға дейін 90 күн бұрын ұсынылады, және онда мыналар болады:

a) объектінің бірдейлендірілмесі;

b) 1-тізімдегі әрбір химикат бойынша мынадай ақпарат:

i) химиялық атауы, құрылымдық формуласы және егер берілген болса "Кемикл абстрактс сервис" бойынша тіркеу нөмірі;

ii) өндірудің көзделген көлемі, өндіруді жүзеге асыру көзделген уақыт кезеңдері, және өндіру мақсаты; және

c) объектінің бұрын ұсынылған егжей-тегжейлі техникалық сипаттамаларымен салыстыру бойынша объектідегі немесе тиісті оның бөліктеріндегі жыл ішіндегі кез келген өзгерістер туралы ақпарат.

Е. Тексеру

Жеке шағын ауқымды объект

21. Жеке шағын ауқымды объектідегі тексеру бойынша қызметтің мақсаты 1-тізімдегі өндірілетін химикаттардың санының дұрыс хабарланғанын және, атап айтқанда, олардың жиынтық саны 1 тоннадан аспайтындығын тексерулер болып табылады.

22. Объект тұрған жерінде инспекция арқылы ұдайы тексеруге және тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен байқау жүргізуге жатады.

23. Нақты объектідегі инспекциялардың саны, қауырттылығы, ұзақтылығы, мерзімдері мен режимі осы Конвенцияның нысанасы мен мақсаттары үшін тиісті химикаттардың қандай қауіп тудыратындығына, объектінің ерекшеліктеріне және ондағы жүзеге асырылатын қызметтің сипатына байланысты айқындалады. Тиісті негізгі принциптерді VIII баптың 21 і) тармағына сәйкес Конференция қарайды және бекітеді.

24. Бастапқы инспекцияның мақсаты реакциялық ыдыстарға қатысты шектеулердің 9-тармақта көрсетілген тексеруді қоса алғанда, объект туралы ұсынылған ақпаратты тексеру болып табылады.

25. Қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енген соң 180 күннен кешіктірмей ол үлгілік келісімнің негізінде Ұйыммен объект үшін инспекцияның егжей-тегжейлі рәсімдерін қамтитын объект бойынша келісім жасайды.

26. Жеке шағын ауқымды объект құруды жоспарлаған әрбір қатысушы мемлекет өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң үлгілік келісімнің негізінде Ұйыммен оның пайдаланылуы немесе іске қосылуына дейін объект үшін егжей-тегжейлі рәсімдерді қамтитын объект бойынша келісім жасайды.

27. Келісімдердің үлгісін VIII баптың 21 і) тармағына сәйкес Конференция қарайды және бекітеді.

10 және 11-тармақтарда көрсетілген басқа да объектілер

28. 10 және 11-тармақтарда көрсетілген кез келген объектідегі тексеру жөніндегі қызметтің мақсаты:

а) объектінің хабарланған химикаттарды қоспағанда, 1-тізімдегі кез келген химикатты өндіру үшін пайдаланылмайтындығын;

б) өндірілетін, қайта өңделетін немесе тұтынылатын 1-тізімдегі химикаттардың санының дұрыс хабарланғанын және хабарланған мақсат үшін тұтынуларға сәйкес келетіндігін; және

с) 1-тізімдегі химикат басқа мақсаттар үшін қайта жіберілетіндігін немесе пайдаланылмайтындығын тексеруде болып табылады.

29. Объект тұрған жерінде инспекциялау арқылы ұдайы тексеруге және тұрған жерінде орнатылатын приборлардың көмегімен байқау жүргізуге жатады.

30. Нақты объектідегі инспекциялардың саны, қауырттылығы, ұзақтылығы, мерзімдері мен режимі осы Конвенцияның нысанасы мен мақсаттары үшін өндірілетін химикаттардың саны қандай қауіп тудыратындығына, объектінің ерекшеліктеріне және ондағы жүзеге асырылатын қызметтің сипатына байланысты. Тиісті негізгі принциптерді

VIII баптың 21 і) тармағына сәйкес Конференция қарайды және бекітеді.

31. Қатысушы мемлекет үшін осы Конвенция күшіне енген соң 180 күннен кешіктірмей ол үлгілік келісімнің негізінде Ұйыммен объект үшін инспекцияның егжей-тегжейлі рәсімдерін қамтитын объект бойынша келісім жасайды.

32. Осындай объект құруды жоспарлаған әрбір қатысушы мемлекет осы Конвенция күшіне енген соң Ұйыммен оның пайдаланылуы немесе іске қосылуына дейін объект бойынша келісім жасайды.

VII Бөлім

VI Бапқа сәйкес осы конвенция бойынша тыйым салынбайтын қызмет

2-Тізімдегі химикаттарға және осындай химикаттарға байланысты объектілерге арналған режим

A. Хабарландырулар

Жиынтық ұлттық деректерді хабарландыру

1. Әрбір қатысушы мемлекеттің VI баптың 7 және 8-тармақтарына сәйкес ұсынатын бастапқы және жыл сайынғы хабарланғанына өткен күнтізбелік жылдағы 2-тізімдегі әрбір химикаттың өндірілген, қайта өңделген, тұтынылған, импортталған және экспортталған саны туралы жиынтық ұлттық деректер, сондай-ақ әрбір тиісті ел бойынша импорт пен экспорттың сандық параметрлері кіреді.

2. Әрбір қатысушы мемлекет:

a) бастапқы хабарландыруларды осы Конвенция өзі үшін күшіне

енген соң 1-тармаққа сәйкес 30 күннен кешіктірмей; және келесі күнтізбелік жылдан бастап;

b) жыл сайынғы хабарландыруларды өткен күнтізбелік жыл аяқталған соң 90 күннен кешіктірмей ұсынады.

2-тізімдегі химикаттарды өндіретін, қайта өңдейтін немесе тұтынатын

өндірістік аймақта хабарландыру

3. Бастапқы және жыл сайынғы хабарландырулар өткен үш күнтізбелік жылдың кез келген жылының ішінде:

- a) 2-тізімнің А бөлімінде *** белгісімен таңбаланған химикатты 1 кг;
- b) 2-тізімнің А бөліміне енгізілген кез келген басқа химикатты 100 кг; немесе

c) 2-тізімнің В бөліміне енгізілген химикатты 1 тоннадан астам өндірген, өңдеген немесе тұтынған немесе келесі күнтізбелік жылда өндіру, қайта өңдеу немесе тұтыну көзделген бір немесе одан да көп кәсіпорынды қамтитын барлық өндірістік аймақтар бойынша талап етіледі.

4. Әрбір қатысушы мемлекет:

a) бастапқы хабарландыруларды осы Конвенция өзі үшін күшіне енген соң 1-тармаққа сәйкес 30 күннен кешіктірмей; және келесі күнтізбелік жылдан бастап;

b) өткен қызметі туралы жыл сайынғы хабарландыруларды өткен күнтізбелік жыл аяқталған соң 90 күннен кешіктірмей;

c) көзделген қызмет туралы жыл сайынғы хабарландыруларды келесі күнтізбелік жыл басталғанға дейін 60 күннен кешіктірмей ұсынады. Кез келген мұндай қызмет жыл сайынғы хабарлауды ұсынған соң қосымша жоспарланған осы қызмет басталғанға дейін бес күннен кешіктірілмей жарияланады.

5. 3-тармаққа сәйкес объектіде 2-тізімнің химикатының төмен қоспасынан тұратын қоспалар үшін хабарлау талап етілмейді. Негізгі принциптерге сәйкес олар осындай қоспадан алынатын 2-тізімнің химикатын алудың жеңілдігі мен оның жалпы салмақтық саны осы Конвенцияның нысанасы мен мақсаттары үшін тәуекел тудыратын жағдайларда ғана талап етіледі. Бұл негізгі принциптерді YIII баптың 21 i) тармағына сәйкес Конференция қарайды және бекітеді.

6. 3-тармаққа сәйкес өндірістік аймақтарды хабарландыруға, мыналар кіреді:

a) өндірістік аймақтың атауы және оны пайдалану иесі, компанияның немесе кәсіпорынның атауы;

b) мекен-жайын қоса алғанда, оның дәл орналасқан жері; және

c) осы Қосымшаның YIII бөліміне сәйкес хабарланатын өндірісті аймақтың шегіндегі кәсіпорындардың саны.

7. 3-тармаққа сәйкес өндірістік аймақты хабарландыруға, сондай-ақ өндірістік аймақтың шегінде орналасқан және 3-тармақта көрсетілген ерекшеліктерге жауап беретін әрбір кәсіпорын бойынша мынадай ақпарат та кіреді:

a) өндірістік аймақтың атауы және оны пайдалану иесі, компанияның немесе

кәсіпорынның атауы;

b) егер бар болса, ғимараттың немесе құрылыстың нақты нөмірін қоса алғанда, өндірістік аймақтың шегіндегі оның дәл орналасқан жері;

c) оның негізгі қызметі;

d) кәсіпорынға қатысты:

i) 2-тізімде хабарландырылған химикатты (химикаттарды) өндіре ме, өңдей ме немесе тұтынуды жүзеге асыра ма - жоқ па;

ii) ол қызметтің осындай түрлеріне маманданған ба немесе көп мақсатты ма; және

iii) осы басқа қызметтің (мысалы, сақтау) ерекшелігін қоса алғанда, 2-тізімдегі хабарландырылған химикатқа (химикаттарға) қатысты ол басқа да қызмет түрлерін жүзеге асыра ма, асырмай ма; және

e) 2-тізімдегі әрбір хабарландырылған химикат бойынша кәсіпорынның өндірістік қуаты.

8. 3-тармаққа сәйкес өндірістік аймақты хабарландыру, сондай-ақ 2-тізімдегі әрбір химикат бойынша хабарландырылғаннан басқа мынадай ақпаратты қамтиды:

a) объектінің пайдаланатын химиялық атауы, кәдімгі немесе сауда атауы, құрылымдық формуласы және егер бар болса "Кемикл абстрактс сервис" бойынша тіркеу нөмірі;

b) бастапқы хабарландыру жағдайында: өндірістік аймақтың өткен үш күнтізбелік жылдың әрбір жылындағы өндірісінің, қайта өңдеуінің, тұтынуының, импорты мен экспортының жалпы көлемі;

c) өткен қызметі туралы жыл сайынғы хабарландыру жағдайында: өндірістік аймақтың өткен үш күнтізбелік жылдың әрбір жылындағы өндірісінің, қайта өңдеуінің, тұтынуының, импорты мен экспортының жалпы көлемі;

d) көзделген қызмет туралы жыл сайынғы хабарландыру жағдайында: көзделген өндірістің, қайта өңдеудің немесе тұтынудың кезеңдерін қоса алғанда, келесі күнтізбелік жылдағы өндірістік аймақта көзделген өндірісінің, қайта өңдеуінің, немесе тұтынуының жалпы көлемі; және

e) химикатты өндіру, қайта өңдеу немесе тұтыну жүзеге асырылған немесе жүзеге асырылатын мақсаттары:

i) өнімнің түрін көрсете отырып тұрған жерінде қайта өңдеу және тұтыну;

ii) қатысушы мемлекеттің аумағының шегінде немесе басқа саланы, сауда фирмасын немесе өзге арналған орнын және, мүмкіндігінше, түпкі өнімнің түрлерін көрсете отырып қатысушы мемлекеттің заңды құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген басқа орында сату немесе беру;

iii) тиісті мемлекеттерді көрсете отырып тікелей импорты; және

iv) осы өзге мақсаттарды көрсете отырып басқалары.

Химиялық қарудың мақсаты үшін 2-тізімдегі химикаттарды бұрынғы

өндірілуі туралы хабарландыру

9. Әрбір қатысушы мемлекет өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң 30 күннен кешіктірмей 1946 жылдың 1 қаңтарынан бастап химиялық қарудың мақсаты үшін 2-тізімдегі химикатты кез келген уақытта өндірген кәсіпорындарды қамтитын барлық өндірістік аймақтарды хабарландырады.

10. Өндірістік аймақты хабарландыру 9-тармаққа сәйкес мыналарды қамтиды:

- a) өндірістік аймақтың атауы және оны пайдалану үшін пайдалану иесінің, компанияның немесе кәсіпорынның атауы;
- b) мекен-жайын қоса алғанда оның дәл орналасқан жері; және
- c) 9-тармақта жазылған ерекшеліктерге жауап беретін және өндірістік аймақтың шегінде орналасқан әрбір кәсіпорын бойынша, 7-тармақтың а)-е) тармақшаларына сәйкес дәл сол ақпарат; және
- d) химиялық қарудың мақсаты үшін өндірілетін 2-тізімнің әрбір химикаты бойынша :
 - i) объектінің пайдаланатын химиялық атауы, кәдімгі немесе

сауда атауы, құрылымдық формуласы және егер бар болса, "Кемикл абстрактс сервис" бойынша тіркеу нөмірі;

- ii) химикатты өндіру күні және өндірілген саны; және
- iii) егер белгілі болса, химикат және онда өндірілген түпкі өнімнің жеткізілген орны.

Қатысушы мемлекеттерге ұсынылатын ақпарат

11. Осы тараудағы хабарландырылған өндірістік аймақтардың тізбесін 6, 7 а) 7 с) 7 d) 1, 7 1 d) iii), 8 а) және 10-тармақтарға сәйкес ұсынылатын ақпаратпен бірге тиісті өтініш бойынша Техникалық хатшылық қатысушы мемлекеттерге жолдайды.

В. Тексеру

Жалпы ережелер

12. VI баптың 4-тармағында көзделген тексеру өткен үш күнтізбелік жылдың кез

келген жылының ішінде өндірілген, қайта өңделген немесе тұтынылған немесе келесі күнтізбелік жылда:

- а) 2-тізімнің А бөлімінде *** белгісімен таңбаланған химикатты 10 кг;
- б) 2-тізімнің А бөліміне енгізілген кез келген басқа химикатты 1 тоннадан; немесе
- с) 2-тізімнің В бөліміне енгізілген химикатты 10 тоннадан астам өндіру, қайта өңдеу немесе тұтыну көзделген бір немесе одан да көп кәсіпорындары бар хабарландырылған өндірістік аймақтарда тұрған жерінде инспекция арқылы жүзеге асырылады.

13. VIII баптың 21 а) тармағына сәйкес Конференция қабылдайтын Ұйымның бағдарламасы мен бюджеті осы тарау бойынша жеке айдармен бағдарламадан және тексеру бюджетінен тұрады. VI бапқа сәйкес тексеруге бөлінетін ресурстарды бөлу кезінде Техникалық хатшылық осы Конвенция күшіне енген соң алғашқы үш жыл бойы А тарауына сәйкес хабарландырылатын бастапқы өндірістік аймақтардың инспекцияларына бірінші кезекте көңіл бөледі. Кейін мұндай бөлу жинақталған тәжірибенің негізінде қайта қаралынады.

14. Техникалық хатшылық бастапқы инспекциялар мен одан кейінгі инспекцияларды 15-22-тармақтарға сәйкес жүргізеді.

Инспекцияның мақсаты

15. Инспекциялардың жалпы мақсаты жүргізілетін қызметтің осы Конвенция бойынша міндеттемелерге сәйкес келетіндігін және хабарландырулардағы ұсынылған ақпаратқа үйлесетіндігін тексеру болып табылады. А тарауы бойынша хабарландырылатын өндірістік аймақтардағы инспекциялардың нақты мақсаттарына мыналарды тексеру кіреді:

- а) осы Қосымшаның VI бөліміне сәйкес өндіруді қоспағанда, 1-тізімдегі кез келген химикаттың, және әсіресе оны өндірудің болмауы;
- б) 2-тізімдегі химикаттарды өндіру, қайта өңдеу және тұтыну көлемдерінің хабарландыруларға сәйкестігі; және
- с) 2-тізімдегі химикаттардың осы Конвенция бойынша тыйым салынатын қызметке қайта бағытталмауы.

Бастапқы инспекциялар

16. Әрбір өндірістік аймақ 12-тармаққа сәйкес инспекциялауға жататын бастапқы инспекцияны мүмкіндігінше тезірек, мүмкіндігінше осы Конвенция күшіне енген соң үш жылдан кешіктірмей қабылдайды. Осы кезеңнен кейін хабарландырылған өндірістік аймақтар бастапқы инспекцияны өндіруді, қайта өңдеуді немесе тұтынуды бастапқы хабарландырудан соң бір жылдан кешіктірмей қабылдайды. Бастапқы инспекциялау үшін өндірістік аймақтарды таңдауды Техникалық хатшылық өндірістік аймақ

инспекциясын дәл мерзімдерін белгілейтін мүмкіншіліктерін болдырмайтын түрде жүзеге асырады.

17. Егер инспекцияланушы қатысушы мемлекет пен Техникалық хатшылық оған қажеттілік жоққа қатысты келісімге қол жеткізе алмаса, бастапқы инспекцияның барысында осы өндірістік аймақ үшін объект бойынша келісімнің жобасы әзірленеді.

18. Келесі инспекциялардың жиілігі мен қауырттылығына қатысты айтар болсақ, онда инспекторлар бастапқы инспекциялау барысында осы Конвенцияның нысанасы мен мақсаттары үшін тиісті химикаттардың тәуекелін, инспекциялау орнының ерекшелігін және онда жүзеге асырылатын қызметтің сипатын, олармен бірге мынадай өлшемдерді:

- a) тізімдік химикаттардың және егер бар болса, олардың түпкі өнімдерінен өндірілгендердің токсинділігін;
- b) әдетте өндірістік аймақта сақталатын тізімдік химикаттардың санын;
- c) әдетте өндірістік аймақта сақталатын тізімдік химикаттарды өндіруге арналған одан шығатын химикаттардың санын;
- d) 2-тізімдегі кәсіпорындардың өндірістік қуатын; және
- e) өндірістік аймақта токсинді химикаттарды өндіруді, сақтауды және жарактауды бастауға арналған қайта жабдықтаудың әлеуеті мен мүмкіншілігін ескере отырып бағалайды.

Инспекциялар

19. Бастапқы инспекцияны қабылдаған соң 12-тармаққа сәйкес инспекциялауға жататын әрбір өндірістік аймақ келесі инспекцияларға жатады.

20. Инспекциялау үшін нақты өндірістік аймақтарды таңдау кезінде және инспекциялардың жиілігі мен қауырттылығын айқындау кезінде Техникалық хатшылық осы Конвенцияның нысанасы мен мақсаты үшін тиісті химикаттың объект бойынша тиісті келісімді назарға ала отырып, онда жүзеге асырылатын қызметтің өндірістік аймақтың ерекшелігі мен сипатына тәуекелін, сондай-ақ бастапқы инспекциялар мен келесі инспекциялардың нәтижелерін тиісті түрде ескеретіндей етіп таңдайды.

21. Техникалық хатшылық нақты өндірістік аймақты оны инспекциялаудың дәл мерзімдерін белгілеу мүмкіндігін болдырмайтындай түрде таңдайды.

22. Ешқандай өндірістік аймақ осы тараудың ережелеріне сәйкес күнтізбелік жылда екі инспекциядан артықты қабылдамайды. Алайда бұл IX бапқа сәйкес инспекцияны шектемейді.

Инспекцияның рәсімдері

23. Келісілген негізгі принциптерден, осы Қосымшаның және Құпиялылық жөніндегі қосымшаның өзге тиісті ережелерінен басқа, төмендегі 24-30-тармақтар қолданылады.

24. Егер инспекцияланушы қатысушы мемлекет пен Техникалық хатшылық бұған қажеттілік жоққа қатысты келісімге қол жеткізбесе, бастапқы инспекция аяқталған соң инспекцияланушы қатысушы мемлекет пен Ұйымның арасында 90 күннен кешіктірілмей хабарландырылған өндірістік аймақ үшін объект бойынша келісім жасалады. Объект бойынша келісім үлгілік келісімнің негізінде жасалады және хабарландырылған өндірістік аймақта инспекциялардың жүргізілуін реттейді. Бұл келісімге инспекциялардың жиілігі мен қауырттылығы, сондай-ақ 25-29-тармақтарға сыйысымды инспекцияның егжей-тегжейлі рәсімдері көрсетіледі.

25. 2-тізімде жарияланған кәсіпорын (кәсіпорындар) өндірістік аймақтың шегінде инспекцияның нысанасы болып табылады. Егер инспекциялық топ өндірістік аймақтың басқа бөліктерінде болуды сұрайтын болса, онда осы учаскелерге кіру осы Қосымшаның II бөлімінің 51-тармағына сәйкес түсіндірме беру туралы міндеттемеге сәйкес және объект бойынша келісімге сәйкес немесе объект бойынша келісім болмағанда, осы Қосымшаның X бөлімінің C тарауында жазылған реттелетін кірудің тәртібіне сәйкес беріледі.

26. Хабарландырылған химикаттың қайта бағытталуының болмауына сенімділікті қамтамасыз ету үшін және өндірістің хабарландыруларға сәйкестігін қамтамасыз ету үшін есептік құжаттаманы көруге тиісінше рұқсат беріледі.

27. Хабарландырылмаған тізімдік химикаттардың жоқ екендігін тексеру үшін сынамаларды алу мен оларға талдау жүргізіледі.

28. Инспекциялауға жататын учаскелерге мыналар ене алады:

- a) негізгі химикаттарды (реагенттерді) жеткізу немесе сақтау учаскелері;
- b) реагенттермен оларды реакциялық ыдыстарға жүктеуге дейін жұмыстар жүргізілетін учаскелер;
- c) шикізатты кез келген тиісті клапандармен, шығысты өлшеулермен және т.б. бірге реакциялық ыдыстарға a) тармақшасында немесе b) тармақшасында көрсетілген тиісінше учаскелерінен беру желілері;
- d) реакциялық ыдыстардың сыртқы бөлігі мен қосалқы жабдық;
- e) 2-тізімдегі хабарландырылған химикаттарды одан әрі өңдеу үшін

реакциялық ыдыстардан ұзақ мерзімді немесе қысқа мерзімді сақтау қоймаларына немесе жабдыққа апаратын желі;

f) a)-e) тармақтарына сәйкес нысаналардың кез келгенімен байланысты бақылау жабдығы;

g) қалдықтар мен ағындыларды өңдеуге арналған жабдық пен учаскелер;

h) ерекшеліктерге сәйкес келмейтін химикаттарды кетіруге арналған жабдық пен учаскелер.

29. Инспекцияның кезеңі 96 сағаттан аспайды; алайда инспекциялық топ пен инспекцияланушы қатысушы мемлекет оны ұзарту туралы келісе алады.

Инспекция туралы құлақтандыру

30. Қатысушы мемлекетті Техникалық хатшылық инспекция туралы инспекциялық топтың инспекциялауға жататын өндірістік аймаққа келуіне дейін кемінде 48 сағат бұрын құлақтандырады.

С. Осы Конвенцияның қатысушылары болып табылмайтын мемлекеттерге берулер

31. 2-тізімдегі химикаттарды беру немесе алу тек қатысушы мемлекеттердің арасында ғана жүзеге асырылады. Бұл міндеттеме Конвенция күшіне енген соң үш жылдан кейін қолданысқа енеді.

32. Осы аралық үш жылдық кезеңнің ішінде әрбір қатысушы мемлекет түпкі тұтынушыдан мұның төменде көрсетілгендей 2-тізімдегі химикаттарды беруге қатысты осы Конвенцияның қатысушылары болып табылмайтын мемлекеттерден куәландыруды талап етеді. Осындай берулерге байланысты әрбір қатысушы мемлекет берілетін химикаттардың осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда ғана пайдаланылуын қамтамасыз етуге тиісті шаралар қабылдайды. Өзгелермен бірге, қатысушы мемлекет алушы мемлекеттен берілген химикаттарға байланысты мыналар

көрсетілетін куәландыруды талап етеді:

a) олар осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда ғана пайдаланылатын болады;

b) олар одан әрі беруге түспейді;

c) олардың түрлері мен саны;

d) оларды түпкі пайдалану; және

e) түпкі тұтынушының (тұтынушылардың) атауы (атаулары) мен мекен-жайы (мекен-жайлары).

VI Бапқа сәйкес осы конвенция бойынша тыйым
салынбайтын қызмет

3-Тізімдегі химикаттарға және осындай химикаттарға
байланысты объектілерге арналған режим

A. Хабарландырулар

Жиынтық ұлттық деректерді хабарландырулар

1. Әрбір қатысушы мемлекеттің VI баптың 7 және 8-тармақтарына сәйкес ұсынатын бастапқы және жыл сайынғы хабарландыруларына өткен күнтізбелік жылдағы 3-тізімдегі әрбір химикаттың өндірілген, қайта өңделген, тұтынылған, импортталған және экспортталған саны туралы жиынтық ұлттық деректер, сондай-ақ әрбір тиісті ел бойынша импорт пен экспорттың сандық параметрлері кіреді.

2. Әрбір қатысушы мемлекет:

- a) бастапқы хабарландыруларды осы Конвенция өзі үшін күшіне енген соң 1-тармаққа сәйкес 30 күннен кешіктірмей; және келесі күнтізбелік жылдан бастап;
- b) жыл сайынғы хабарландыруларды өткен күнтізбелік жыл аяқталған соң 90 күннен кешіктірмей ұсынады.

3-тізімдегі химикаттарды өндіретін өндірістік аумақтарды
хабарландыру

3. Бастапқы және жыл сайынғы хабарландырулар өткен күнтізбелік жылда өндірілген немесе келесі күнтізбелік жылда 3-тізімдегі химикатты 30 тоннадан астам өндіру көзделген бір немесе одан да көп кәсіпорынды қамтитын барлық өндірістік аймақтар бойынша талап етіледі.

4. Әрбір қатысушы мемлекет:

- a) бастапқы хабарландыруларды осы Конвенция өзі үшін күшіне енген соң 3-тармаққа сәйкес 30 күннен кешіктірмей; және келесі күнтізбелік жылдан бастап;
- b) өткен қызметі туралы жыл сайынғы хабарландыруларды өткен күнтізбелік жыл аяқталған соң 90 күннен кешіктірмей;
- c) көзделген қызмет туралы жыл сайынғы хабарландыруларды келесі күнтізбелік жыл басталғанға дейін 60 күннен кешіктірмей ұсынады. Кез келген мұндай қызмет жыл сайынғы хабарландыруларды ұсынған соң қосымша жоспарланған осы қызмет

басталғанға дейін бес күннен кешіктірмей хабарланады.

5. 3-тармаққа сәйкес, объектіде 3-тізімнің химикатының төмен қоспасынан тұратын қоспалар үшін хабарландыру талап етілмейді.

Негізгі принциптерге сәйкес олар осындай қоспадан алынатын 3-тізімнің химикатын алудың жеңілдігі мен оның жалпы салмақтық саны осы Конвенцияның нысанасы мен мақсаттары үшін тәуекел тудыратын жағдайларда ғана талап етіледі. Бұл негізгі принциптерді VIII баптың 21 і) тармағына сәйкес Конференция қарайды және бекітеді.

6. 3-тармаққа сәйкес өндірістік аймақтарды хабарландыруға мыналар кіреді:

a) өндірістік аймақтың атауы және оны пайдаланушы иесі, компанияның немесе кәсіпорынның атауы;

b) мекен-жайын қоса алғанда, оның дәл орналасқан жері; және

c) осы Қосымшаның YII бөліміне сәйкес хабарланатын өндірістік аймақтың шегіндегі кәсіпорындардың саны.

7. 3-тармаққа сәйкес өндірістік аймақты хабарландыруға сондай-ақ өндірістік аймақтың шегінде орналасқан және 3-тармақта көрсетілген ерекшеліктерге жауап беретін әрбір кәсіпорын бойынша мынадай ақпарат та кіреді:

a) өндірістік аймақтың атауы және оны пайдаланушы иесінің, компанияның немесе кәсіпорынның атауы;

b) егер бар болса, ғимараттың немесе құрылыстың нақты нөмірін қоса алғанда өндірістік аймақтың шегіндегі оның дәл орналасқан жері;

c) оның негізгі қызметі.

8. 3-тармаққа сәйкес өндірістік аймақты хабарландыруда сондай-ақ хабарланатынынан тысқары 3-тізімдегі әрбір химикат бойынша мынадай ақпарат болады:

a) объектінің пайдаланатын химиялық атауы, кәдімгі немесе сауда атауы, құрылымдық формуласы және егер бар болса "Кемикл абстрактс сервис" бойынша тіркеу нөмірі;

b) химикатты өндірудің өткен күнтізбелік жылдағы үлгілік көлемі, көзделген қызмет туралы хабарландыру жағдайында мынадай диапазондарда білдірілген: 30-200 тонна, 200-1000 тонна, 1000-10000 тонна, 10000-100000 тонна және 100000 тоннадан жоғары келесі күнтізбелік жылда өндірудің көзделген көлемі; және

c) химикат өндірілген немесе өндірілетін мақсаты.

Химиялық қарудың мақсаты үшін 3-тізімдегі химикаттарды бұрынғы өндіру туралы хабарландыру

9. Әрбір қатысушы мемлекет өзі үшін осы Конвенция күшіне енген соң 30 күннен кешіктірмей 1946 жылдың 1 қаңтарынан бастап химиялық қарудың мақсаты үшін 3-

тізімдегі химикатты кез келген уақытта өндірген кәсіпорындарды қамтитын барлық өндірістік аймақтарды хабарландырады.

10. Өндірістік аймақты хабарландыру 9-тармаққа сәйкес мыналарды қамтиды:

а) өндірістік аймақтың атауы және оны пайдалану үшін пайдаланушы иесінің, компанияның немесе кәсіпорынның атауы;

б) мекен-жайын қоса алғанда оның дәл орналасқан жері;

с) 9-тармақта жазылған ерекшеліктерге жауап беретін және өндірістік аймақтың шегінде орналасқан әрбір кәсіпорын бойынша, 7-тармақтың а)-с) тармақшаларына сәйкес дәл сол ақпарат; және

д) химиялық қарудың мақсаты үшін өндірілетін 3-тізімнің әрбір химикаты бойынша

:

i) объектінің пайдаланатын химиялық атауы, кәдімгі немесе

сауда атауы, құрылымдық формуласы және егер бар болса "Кемикл абстрактс сервис" бойынша тіркеу нөмірі;

ii) химикатты өндіру күні және өндірілген саны; және

iii) егер белгілі болса, химикат және онда өндірілген түпкі өнімнің жеткізілген орны.

Қатысушы мемлекеттерге ұсынылатын ақпарат

11. Осы тараудағы хабарландырылған өндірістік аймақтардың тізбесі 6, 7 а), 7 с), 8 а) және 10-тармақтарға сәйкес ұсынылатын ақпаратты тиісті өтініш бойынша Техникалық хатшылық қатысушы мемлекеттерге жолдайды.

В. Тексеру

Жалпы ережелер

12. VI баптың 5-тармағында көзделген тексеру өткен күнтізбелік жылдың ішінде өндірілген немесе келесі күнтізбелік жылда хабарландырылғаннан тысқары 30 тоннада жалпы саны 3-тізімдегі кез келген химикатты 200 тоннадан астам өндіру көзделген хабарландырылған өндірістік аймақтарда тұрған жерінде инспекциялар арқылы жүзеге асырылады.

13. VIII баптың 21 а) тармағына сәйкес Конференция қабылдайтын Ұйымның бағдарламасы мен бюджетінде осы Қосымшаның VII бөлімінің 13-тармағы ескеріле отырып осы тарау бойынша тексерудің жеке айдарымен бағдарламасы мен бюджеті болады.

14. Осы тарауға сәйкес Техникалық хатшылық тиісті тетіктер арқылы мынадай факторлардың мәндерін ескере отырып:

а) инспекциялардың әділ географиялық бөлінуін; және

б) Техникалық хатшылықтағы тиісті химикатқа қатысты хабарландырылған өндірістік аймақтар, өндірістік аймақтың ерекшеліктері және онда жүзеге асырылатын қызмет туралы ақпаратты ескере отырып арнайы әзірленген компьютерлік бағдарламалар арқылы инспекциялау үшін өндірістік аймақтарды өз еркінше таңдап алуды жүзеге асырады.

15. Ешқандай өндірістік аймақ осы тараудың ережелеріне сәйкес жылына екі реттен артық инспекцияны қабылдамайды, алайда бұл IX бапқа сәйкес инспекцияны шектемейді.

16. Осы тарауға сәйкес инспекциялау үшін өндірістік аймақтарды таңдау кезінде Техникалық хатшылық осы бөлімге және осы Қосымшаның IX бөліміне сәйкес күнтізбелік жылда қатысушы мемлекет қабылдайтын инспекциялардың жиынтық санына қатысты мынадай шектеуді сақтайды:

инспекциялардың жиынтық саны осы бөлім бойынша да, сондай-ақ осы Қосымшаның IX бөлімі бойынша да қатысушы мемлекет хабарландыратын өндірістік аймақтардың жалпы санынан үш қосылған 5 проценттен аспайды, немесе осы сандардың қайсысы аз болуына байланысты 20 инспекциядан аспайды.

Инспекцияның мақсаты

17. А тарауы бойынша хабарландыратын өндірістік аймақтардағы инспекциялардың жалпы мақсаты жүргізілетін қызметтің хабарландырулардағы ұсынылған ақпаратпен сәйкестігін тексеру болып табылады. Инспекциялардың нақты мақсаты 1-тізімдегі кез келген химикаттың, және әсіресе осы Қосымшаның VI бөліміне сәйкес өндіруді қоспағанда оны өндірудің болмауын тексеруде.

Инспекцияның рәсімдері

18. Келісілген негізгі принциптерден, осы Қосымшаның және Құпиялылық жөніндегі қосымшаның басқа тиісті ережелерінен басқа төмендегі 19-25-тармақтар қолданылады.

19. Объект бойынша келісім, егер бұл туралы инспекцияланушы қатысушы мемлекет сұрамаса, жасалмайды.

20. 3-тізімде хабарландырылған кәсіпорын (кәсіпорындар) хабарландырылған өндірістік аймақтың шегінде инспекцияның нысанасы болып табылады. Егер инспекциялық топ осы Қосымшаның II бөлімінің 51-тармағына сәйкес түсініксіздіктерді жою мақсатында өндірістік аймақтың басқа бөлімдерінде болуды сұрайтын болса, онда мұндай болудың дәрежесі инспекциялық топ пен инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің арасында келісіледі.

21. Инспекциялық топ есептік құжаттарға инспекциялық топ пен инспекцияланушы қатысушы мемлекет мұндай болу инспекцияның мақсатына жетуге жағдай тудырады деп санайтын жағдайларда ғана рұқсат ала алады.

22. Хабарландырылған тізімдік химикаттардың жоқтығын тексеру үшін тұрған жерінде іріктеп алу және сынамаларға талдау жүргізіледі. Егер түсініксіздікті жоюдың сәті түспесе, онда сынамалар инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің келісімімен объектіден тысқары жерден тағайындалған лабораторияда талдау жасауға беріледі.

23. Инспекциялауға жататын учаскелерге мыналар кіре алады:

- a) негізгі химикаттарды жеткізу немесе сақтау учаскелері;
- b) реагенттермен оларды реакциялық ыдыстарға жүктеуге дейін жұмыстар жүргізілетін учаскелер;
- c) шикізатты кез келген тиісті клапандармен, шығысты өлшеулермен және т.б. бірге реакциялық ыдыстарға тиісінше a) тармақшасында немесе b) тармақшасында көрсетілген учаскелерінен беру желілері;
- d) реакциялық ыдыстардың сыртқы бөлігі мен қосалқы жабдық;
- e) 3-тізімдегі хабарландырған химикаттарды одан әрі өңдеу үшін

реакциялық ыдыстардан ұзақ мерзімді немесе қысқа мерзімді сақтау қоймаларына немесе жабдыққа апаратын желі;

f) a)-e) тармақшаларына сәйкес нысаналардың кез келгенімен байланысты бақылау жабдығы;

q) қалдықтар мен ағындыларды өңдеуге арналған жабдық пен учаскелер;

h) ерекшеліктерге сәйкес келмейтін химикаттарды кетіруге арналған жабдық пен учаскелер.

24. Инспекцияның кезеңі 24 сағаттан аспайды; алайда инспекциялық топ пен инспекцияланушы қатысушы мемлекет оны ұзарту туралы келісе алады.

Инспекция туралы құлақтандыру

25. Қатысушы мемлекетті Техникалық хатшылық инспекция туралы инспекциялық топтың инспекциялауға жататын өндірістік аймаққа келуіне дейін кемінде 120 сағат бұрын құлақтандырады.

С. Осы Конвенцияның қатысушысы болып табылмайтын мемлекеттерге берулер

26. 3-тізімдегі химикаттарды осы Конвенцияның қатысушы болып табылмайтын мемлекеттерге беру кезінде әрбір қатысушы мемлекет мұндай берілетін химикаттардың тек осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда ғана пайдаланылуын қамтамасыз етуге қажетті шаралар қабылдайды. Олардың арасында, қатысушы мемлекет алушы мемлекеттен куәландыруды талап етеді, онда берілетін химикаттарға байланысты мыналар көрсетіледі:

а) олар осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын мақсаттарда

ғана пайдаланылатын болады;

б) олар одан әрі беруге түспейді;

с) олардың түрлері мен саны;

д) оларды түпкі пайдалану; және

е) түпкі тұтынушының (тұтынушылардың) атауы (атаулары) мен мекен-жайы (мекен-жайлары).

27. Осы Конвенция күшіне енген соң бес жылдан кейін Конференция 3-тізімдегі химикаттарды осы Конвенцияның қатысушысы болып табылмайтын мемлекеттерге беруге қатысты өзге шараларды енгізудің қажеттілігін қарайды.

IX Бөлім

VI Бапқа сәйкес осы Конвенция бойынша тыйым салынбайтын қызмет

Басқа химиялық өндірістік объектілерге арналған режим

А. Хабарландырулар

Басқа химиялық өндірістік объектілердің тізбесі

1. VI баптың 7-тармағына сәйкес әрбір қатысушы мемлекеттің ұсынатын

бастапқы хабарландыруында:

а) өткен күнтізбелік жылдың ішінде 200 тоннадан астам тізімдік емес нақты органикалық химикаттарды синтездеу жолымен жүргізген; немесе

б) фосфор, күкірт немесе фтор (бұдан әрі "ФКФ-кәсіпорын" және "ФКФ-химикат" дәл аталады) бар 30 тоннадан астам тізімдік емес нақты органикалық химикатты синтездеу жолымен өткен күнтізбелік жылда өндірген 1 немесе одан да көп кәсіпорынды қамтитын барлық өндірістік аймақтардың тізбесі болады.

2. 1-тармаққа сәйкес ұсынылуға жататын басқа химиялық өндірістік объектілердің тізбесіне тек жарылғыш заттарды немесе көмірсутегісін ғана өндіретін өндірістік аймақтар кірмейді.

3. Әрбір қатысушы мемлекет 1-тармаққа сәйкес өзінің бастапқы хабарландыруының бір бөлігі ретінде басқа химиялық өндірістік объектілердің тізбесін осы Конвенция өзі үшін күшіне енген соң 30 күннен кешіктірмей ұсынады. Әрбір қатысушы мемлекет әрбір келесі күнтізбелік жыл басталған соң 90 күннен кешіктірмей жыл сайын тізбені жаңартуға қажетті ақпаратты ұсынады.

4. 1-тармаққа сәйкес ұсынылуға жататын басқа химиялық өндірістік объектілердің тізбесі әрбір өндірістік аймақ бойынша мынадай ақпаратты қамтиды:

а) өндірістік аймақтың атауы және оны пайдаланушы иесінің, компанияның немесе кәсіпорынның атауы;

б) мекен-жайын қоса алғанда, өндірістік аймақтың атауы;

с) оның негізгі қызметі; және

д) 1-тармақта көрсетілген химикаттарды өндіретін өндірістік аймақтың шеңберіндегі кәсіпорындардың үлгілік саны.

5. 1 а)-тармаққа сәйкес тізбеге енгізілген өндірістік аймақтарға қатысты мұндай тізбеде де өткен күнтізбелік жылдағы мынадай диапазондарда білдірілген: 1000, 1000-10000 тоннаға дейін және 10000 тоннадан жоғары тізімдік емес нақты органикалық химикаттарды өндірудің үлгілік жиынтық көлемі туралы ақпарат.

6. 1 б) тармаққа сәйкес тізбеге енгізілген өндірістік аймаққа қатысты сондай-ақ тізбеде өндірістік аймақ шеңберіндегі ФКФ-кәсіпорынның саны көрсетіледі және әрбір ФКФ-кәсіпорынның өткен күнтізбелік жылда өндірген, мынадай диапазондарда: 200 тоннаға, 200-1000 тоннаға, 1000-10000 тоннаға дейін және 10000 тоннадан жоғары білдірілген ФКФ-химикаттарды өндірудің үлгілік жиынтық көлемі туралы ақпарат келтіріледі.

Техникалық хатшылықтың тарапынан көмек

7. Егер қатысушы мемлекет әкімшілік сипаттағы себептер бойынша 1-тармаққа сәйкес химиялық өндірістік объектілердің өзінің тізбесін жасауға көмек сұрау қажет деп сұраса, онда ол Техникалық хатшылықтан осындай көмектің берілуі туралы сұрай алады. Бұл жағдайда тізбенің толық болуына қатысты мәселелер қатысушы мемлекет пен Техникалық

хатшылықтың арасында консультациялар арқылы реттеледі.

Қатысушы мемлекеттерге берілетін ақпарат

8. 4-тармақ бойынша берілетін ақпаратты қоса алғанда, 1-тармаққа сәйкес ұсынылатын басқа химиялық өндірістік объектілердің тізбесін тиісті өтініш бойынша Техникалық хатшылық қатысушы мемлекеттерге жолдайды.

В. Тексеру

Жалпы ережелер

9. С тараудың ережелері ескеріле отырып YI баптың 6-тармағында көзделген тексеру тұрған жерінде инспекциялау арқылы:

- a) 1 a) тармаққа сәйкес тізбеге енгізілген өндірістік аймақтарда; және
- b) 1 d) тармаққа сәйкес тізбеге енгізілген өткен күнтізбелік жылдың ішінде 200 тоннадан астам ФКФ-химикат өндірудің бір немесе одан да көп ФКФ-кәсіпорынды қамтитын өндірістік аймақтарда жүзеге асырылады.

10. YIII баптың 21 a) тармағына сәйкес Конференция қабылдайтын Ұйымның бағдарламасы мен бюджетінде осы тарау бойынша тексерудің жеке айдарымен бағдарламасы және бюджеті болады.

11. Осы тарауға сәйкес Техникалық хатшылық тиісті тетіктер арқылы мынадай мәндерді ескере отырып:

- a) инспекциялардың әділ географиялық бөлінуін;
- b) Техникалық хатшылықтағы тиісті химикатқа қатысты хабарландырылған өндірістік аймақтар, өндірістік аймақтың ерекшеліктері және онда жүзеге асырылатын қызмет туралы ақпаратты ескере отырып арнайы әзірленген компьютерлік бағдарламалар арқылы инспекциялау үшін өндірістік аймақтарды өз еркінше таңдап

алуды жүзеге асырады.

с) 25-тармаққа сәйкес келісуге жататын негіздегі қатысушы мемлекеттердің ұсыныстары.

12. Ешқандай өндірістік аймақ осы тараудың ережелеріне сәйкес жылына екеуден артық инспекцияны қабылдамайды. Алайда бұл IX бапқа сәйкес инспекцияны шектемейді.

13. Осы тарауға сәйкес инспекциялау үшін өндірістік аймақтарды таңдау кезінде Техникалық хатшылық осы бөлімге және осы Қосымшаның IX бөліміне сәйкес күнтізбелік жылда қатысушы мемлекет қабылдайтын инспекциялардың жиынтық санына қатысты мынадай шектеуді сақтайды: Инспекциялардың жиынтық саны осы бөлім бойынша да, сондай-ақ осы Қосымшаның IX бөлімі бойынша да қатысушы мемлекет жариялайтын өндірістік аймақтардың жалпы санынан үш қосылған 5 проценттен аспайды, немесе осы сандардың қайсысы аз болуына байланысты 20 инспекциядан аспайды.

Инспекцияның мақсаты

14. А тарауы бойынша жарияланатын өндірістік аймақтардағы инспекциялардың жалпы мақсаты жүргізілетін қызметтің хабарландырудағы ұсынылған ақпаратпен сәйкестігін тексеру болып табылады. Инспекциялардың нақты мақсаты 1-тізімдегі кез келген химикаттың, және әсіресе осы Қосымшаның VI бөліміне сәйкес өндіруді қоспағанда оны өндірудің болмауын тексеруде.

Инспекцияның рәсімдері

15. Келісілген негізгі принциптерден, осы Қосымшаның және Құпиялылық жөніндегі қосымшаның басқа тиісті ережелерінен басқа төмендегі 16-20-тармақтар қолданылады.

16. Объект бойынша келісім, егер бұл туралы инспекцияланушы қатысушы мемлекет сұрамаса, жасалмайды.

17. 1-тармақта көрсетілген химикаттарды өндіретін кәсіпорын (кәсіпорындар), және , атап айтқанда, 1 d) тармаққа сәйкес тізімге енгізілген ФСК-кәсіпорындар инспекциялау үшін таңдап алынған өндірістік аймақтағы инспекцияның нысанасы болып табылады. Инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің осы Қосымшаның X бөлімнің С тарауында жазылған реттелінетін қол жеткізудің тәртібіне сәйкес осы кәсіпорындарға қол жеткізуді реттеу құқығы бар. Егер инспекциялық топ осы Қосымшаның II бөлімнің 51-тармағына сәйкес түсініксіздіктерді жою мақсатында өндірістік аймақтың басқа бөліктеріне қол жеткізуді сұрайтын болса, онда мұндай қол жеткізудің дәрежесі инспекциялық топ пен инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің

арасында келісіледі.

18. Инспекциялық топ есептік құжаттарға инспекциялық топ пен инспекцияланушы қатысушы мемлекет мұндай қол жеткізу инспекцияның мақсатына жетуге жағдай тудырады деп санайтын жағдайларда ғана рұқсат ала алады.

19. Хабарландырылмаған тізімдік химикаттардың жоқтығын тексеру үшін тұрған жерінде іріктеп алу және талдау жүргізіледі. Егер түсініксіздікті жоюдың сәті түспесе онда, сынамалар инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің келісімімен объектіден тысқары жерде тағайындалған лабораторияда талдауға беріледі.

20. Инспекцияның кезеңі 24 сағаттан аспайды: алайда инспекциялық

топ пен инспекцияланушы қатысушы мемлекет оны ұзарту туралы келісімге қол жеткізуі мүмкін.

Инспекция туралы құлақтандыру

21. Қатысушы мемлекетті Техникалық хатшылық инспекция туралы инспекциялық топ инспекциялауға жататын өндірістік аймаққа келуіне дейін кемінде 120 сағат бұрын құлақтандырады.

С. В Тарауын жүзеге асыру және қарау

Жүзеге асыру

22. В тарауын жүзеге асыру егер Конференция осы Конвенция күшіне енген соң үшінші жылы өзінің кезекті сессиясында өзге шешім қабылдамайтын болса, осы Конвенция күшіне енген соң төртінші жылдың басында басталады.

23. Бас директор осы Конвенция күшіне енген соң үшінші жылы Конференцияның кезекті сессиясына осы Қосымшаның VII және VIII ережелерін, сондай-ақ осы бөлімнің А тарауын жүзеге асыруда Техникалық хатшылық жинаған тәжірибені көрсететін баяндама әзірлейді.

24. Конференция осы Конвенция күшіне енген соң үшінші жылы өзінің кезекті сессиясында Бас директордың баяндамасының негізінде, сондай-ақ "ФКФ-кәсіпорындар" мен басқа да химиялық өндірістік объектілердің арасында, В

тарауына сәйкес тексеруге бөлінетін ресурстарды бөлуге қатысты шешім қабылдай алады. Басқа жағдайда мұндай бөлу Техникалық хатшылықтың сараптық қарауына қалдырылады және 11-тармақта көрініс

табатын факторлардың мәнін салмақтауға енгізіледі.

25. Конференция осы Конвенция күшіне енген соң үшінші жылы өзінің кезекті сессиясында Атқарушы кеңестің ұсынылуы бойынша қатысушы мемлекеттердің 11-тармақта көрсетілген іріктеу процесіндегі факторлардың бір мәні ретінде есепке алынатын инспекцияларға қатысты ұсыныстарды қандай негізде (мысалы, аймақтық) беруіне қатысты шешім қабылдайды.

Қарау

26. Конференцияның VIII баптың 22-тармағына сәйкес шақырылатын бірінші арнаулы сессиясында жинақталған тәжірибенің негізінде химиялық өнеркәсіпке арналған тексерудің жалпы режимін бәрін қамтуын қарауы тұрғысында (VI бап, осы Қосымшаның VII-IX бөлімдері) тұрғысында Тексеру жөніндегі қосымшаның осы бөлімінің ережелеріне қайта қарау жүргізеді.

X Бөлім

IX Бапқа сәйкес сұрау салу бойынша инспекция

A. Инспекторларды және олардың көмекшілерін тағайындау мен іріктеу

1. IX бапқа сәйкес сұрау салу бойынша инспекцияны осы мақсат үшін арнайы тағайындалған инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілері ғана жүргізеді. IX бапқа сәйкес сұрау салу бойынша инспекциялар үшін инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілерін тағайындау мақсатында Бас директор әдеттегі инспекциялық қызметке арналған инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілерінің арасынан инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілерін таңдап ала отырып олардың көзделген тізімін жасайды. Мұндай тізімге олардың бар болуын және ауыстыру қажеттілігін ескере отырып инспекторларды іріктеп алуға икемді келуге болатындай қажетті білікке, тәжірибеге, кәсібилік пен даярлыққа ие инспекторлар мен

инспекторлардың көмекшілерін жеткілікті түрдегі ауқымы кіреді. Тиісті назар сондай-ақ мейлінше кең географиялық негізде инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілерін іріктеуге аударылады. Инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілерін тағайындау осы Қосымшаның II бөлімінің А тарауында көзделген рәсімдерге сәйкес жүргізіледі.

2. Бас директор инспекциялық топтың санын айқындайды және оның мүшелерін нақты сұрау салудың жағдайларын ескере отырып іріктеп алады. Инспекциялық топтың саны инспекциялық мандатты тиісті түрде орындау үшін қажетті ең аз санда болады. Сұрау салушы қатысушы мемлекеттің немесе инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің азаматы инспекциялық топтың мүшесі бола алмайды.

В. Инспекциялау алдындағы қызмет

3. Инспекцияға сұрау салу берудің алдында сұрау салу бойынша инспекцияға қатысты қатысушы мемлекет Бас директордан Техникалық хатшылықтың сұрау салуға байланысты дереу іс-әрекет жасау жағдайында екендігіне растама сұрай алады. Егер Бас директор мұндай растауды дереу бере алмайтын болса, онда ол мұны растауға арналған сұрау салулардың кезектілігін ескере отырып ең алғашқы мүмкіндік кезінде жасайды. Ол сондай-ақ қатысушы мемлекетке дереу іс-әрекеттерді қабылдаудың мүмкіншілігі қашан болатындығы туралы хабарлайды. Егер Бас директор сұрау салуға байланысты уақтылы іс-әрекет қолданыла алмайды деген шешімге келсе, онда ол Атқарушы кеңестен болашақта жағдайды жақсартуға тиісті шаралар қабылдауды өтіне алады.

Құлақтандыру

4. Атқарушы кеңеске және Бас директорге ұсынылатын сұрау салу бойынша инспекцияға қатысты инспекцияға сұрау салуда, ең болмағанда мынадай ақпарат болады:

а) инспекциялауға жататын қатысушы мемлекет және егер бұл қолданымды болса, қабылдаушы мемлекет;

б) кірудің пайдаланылатын пункті;

с) инспекция орнының мөлшері мен үлгісі;

д) алаңдаушылық туындауға байланысты осы Конвенцияның тиісті ережелерін көрсетуді қоса алғанда, осы Конвенцияны мүмкін сақтамауға қатысты алаңдаушылық және мүмкін сақтамаудың сипатының жағдайлары, сондай-ақ алаңдаушылық туындайтын барлық тиісті ақпарат; және

е) сұрау салушы қатысушы мемлекеттің байқаушысының фамилиясы.

Сұрау салушы қатысушы мемлекет өзі қажет деп есептейтін кез келген қосымша

ақпаратты ұсына алады.

5. Бас директор бір сағаттың ішінде сұрау салушы қатысушы мемлекетке оның сұрау салуын алғандығын растайды.

6. Сұрау салушы қатысушы мемлекет Бас директорға инспекциялау орнының орналасқан жері туралы Бас директор бұл ақпаратты инспекцияланушы қатысушы мемлекетке инспекциялық топтың жүру пунктiне жоспарланған келуiне дейiн кемiнде 12 сағат бұрын бере алатындай етiп құлақтандырады.

7. Сұрау салушы қатысушы мемлекет инспекция орнын есептеу нүктесiне байланыстырылған, егер бұл мүмкiн болса, ең жуық секундқа дейiнгi дәлдікпен географиялық координаттарын көрсете отырып, орынның схемасын ұсыну арқылы мүмкiндiгiнше дәл көрсетедi. Сұрау салушы қатысушы мемлекет мүмкiндiгiне қарай, сондай-ақ инспекция оның жалпы көрсете және инспекцияға жататын орнының сұрау салынған периметрiн мүмкiндiгiнше мейлiнше дәл көрсете отырып картасын ұсынады.

8. Сұрау салынған периметр:

а) кез келген ғимараттың немесе басқа құрылыстардың сырт жағынан ең болмағанда 10 метр қашықтықта өтедi;

б) бар күзеттік аймақтарды кесiп өтпейдi; және

с) сұрау салушы қатысушы мемлекет сұрау салынатын периметрдің шегiне енгізудi көздеген кез келген бар күзеттік аймақтардың сырт жағынан ең болмағанда 10 метр қашықтықта өтедi.

9. Егер сұрау салынған периметр 8-тармақта жазылған сипаттамаларға сәйкес келмейтiн болса, онда оны инспекциялық топ осы ережелерге сәйкес келетiндей етiп қайта қарайды.

10. Бас директор инспекциялық топтың кiру пунктiне жоспарланған келуiне дейiн кемiнде 12 сағат бұрын Атқарушы кеңеске 7-тармақта көрсетiлгенiндей инспекцияланатын орынның орналасқан жері туралы хабарлайды.

11. Атқарушы кеңестi хабарландыра отырып бiр мезгiлде Бас директор 10-тармаққа сәйкес мұның 7-тармақта көрсетiлгенiндей инспекциялау орнының орналасқан жерiн қоса алғанда, инспекцияланушы қатысушы мемлекетке инспекцияға арналған сұрау салуды жолдайды. Бұл құлақтандыруға сондай-ақ осы Қосымшаның II бөлiмiнiң 32-тармағында көрсетiлген ақпарат та кiредi.

12. Инспекциялық топ кiру пунктiне келуi бойынша инспекцияланушы қатысушы мемлекетке инспекциялық топ инспекцияға арналған мандаты туралы хабарлайды.

Инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің немесе қабылдаушы мемлекеттің аумағына кiру

13. IX баптың 13-18-тармақтарына сәйкес инспекциялауға арналған сұрау салуды алған соң, Бас директор мүмкiндiгiнше инспекциялық топты тезiрек жiбередi.

Инспекциялық топ сұрау салуда көрсетілген келу пунктіне 10 және 11-тармақтардың ережелеріне сәйкес мүмкін қысқа мерзімде келеді.

14. Егер сұрау салынған периметр инспекцияланушы қатысушы мемлекет үшін қабылданымды болса, онда ол мүмкіндігінше тезірек, бірақ ешқандай жағдайда инспекциялық топтың кіру пунктіне келуінен соң 24 сағаттан кешіктірілмей түпкілікті периметр ретінде айқындалады. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет инспекциялық топты инспекциялау орнының түпкілікті периметріне жеткізеді, егер инспекцияланушы қатысушы мемлекет мұны қажет деп санайтын болса, мұндай жеткізу түпкілікті периметрді айқындау үшін осы тармақта белгіленген мерзім өткенге дейін 12 сағаттан аспайтын уақытта басталына алады. Жеткізу кез келген жағдайда инспекциялық топ кіру пунктіне келген соң 36 сағаттан кешіктірілмей аяқталады.

15. Барлық хабарландырылған объектілерде а) және б) тармақтарда жазылған рәсімдер қолданылады. (Осы бөлімнің мақсаты үшін "хабарландырылатын объект" III, IV және V баптарға сәйкес хабарландырылатын барлық объектілерді білдіреді. VI бапқа қатысты айтар болсақ, онда "пайдаланылған объект" осы Қосымшаның VI бөліміне сәйкес хабарландырылатын объектілерді, сондай-ақ осы Қосымшаның VI бөлімінің, VIII Бөлімнің 7 және 10 с) тармақтарына сәйкес хабарландыруларда көрсетілетін хабарландырылатын кәсіпорындарды білдіреді.

а) Егер сұрау салынған периметр хабарландырылған периметрде болса немесе оған сәйкес келсе, онда хабарландырылған периметр түпкілікті периметр болып саналады. Алайда инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің келісімі болуы кезінде түпкілікті периметр сұрау салушы қатысушы мемлекеттің сұрау салған периметрімен сәйкестікке келтіру үшін кішірейтілуі мүмкін.

б) Инспекцияланушы қатысушы мемлекет инспекциялық топты түпкілікті периметрге іс жүзінде мүмкін ең қысқа мерзімдерде жеткізеді, бірақ кез келген жағдайда оның периметрге келуін инспекциялық топтың кіру пунктіне келуінен соң 24 сағаттан кешіктірмей қамтамасыз етеді.

Түпкілікті периметрді баламалық анықтау

16. Егер инспекцияланушы қатысушы мемлекет кіру пунктінде сұралған периметрді қабылдай алмайтын болса, ол мүмкіндігінше тезірек, бірақ кез келген жағдайда инспекциялық топтың кіру пунктіне келуінен соң 24 сағаттан кешіктірмей балама периметрді ұсынады. Келіспеушіліктер жағдайында инспекцияланушы қатысушы мемлекет пен инспекциялық топ түпкілікті периметр туралы келісімге қол жеткізу мақсатында келіссөздер жасайды.

17. Балама периметр 8-тармаққа сәйкес мүмкіндігінше мейлінше нақты белгіленуі тиіс. Оған бүкіл сұралынатын периметр кіреді және, әдетте, соңғысымен тығыз байланыста болуы тиіс, жергілікті жердің табиғи бедерін және жасанды шекараларын

ескере отырып, әдетте ол осындай қоршау бар болса, ол соның жанынан өту тиіс. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет ең болмағанда мына әдістердің екеуінің біреуін :

а) сұралынған периметрдің аумағынан елеулі түрде асатын аумақты қамтымайтын балама периметр;

б) сұралынатын периметрден кішігірім бірдей қашықтықтағы балама периметр;

с) ең болмағанда сұралынатын периметрдің бір бөлігі балама периметрдің аумағынан көрінетін екі тәсілдің екеуін үйлестіру жолымен периметрлердің арасында өзара байланысты белгілеуге ұмтылуы тиіс.

18. Егер балама периметр инспекциялық топ үшін қабылданымды болса, онда ол түпкілікті периметр болады және инспекциялық топ кіру пунктiнен осы периметрге жеткізіледі. Егер инспекцияланушы қатысушы мемлекет қажет деп санайтын болса, онда мұндай жеткізу балама периметр ұсынысы үшін 16-тармақта белгіленген мерзімі өтуі бойынша 12 сағаттан аспайтын уақытта басталына алады. Жеткізу кез келген жағдайда инспекциялық топтың кіру пунктiне келуінен соң 36 сағаттан кешіктірілмей аяқталады.

19. Егер түпкілікті периметр келісілмеген болса, онда периметр жөнiндегі келіссөздер мүмкіндігінше тезірек аяқталады, бірақ олар ешқандай жағдайда инспекциялық топ кіру пунктiне келген соң 24 сағаттан артық жалғастырылмайды. Егер келісімге қол жеткізілмеген болса, онда инспекцияланушы қатысушы мемлекет инспекциялық топты балама периметрдің жанындағы орынға жеткізеді. Егер инспекцияланушы қатысушы мемлекет қажет деп санайтын болса, онда мұндай жеткізу балама периметр ұсынысы үшін 16-тармақта белгіленген мерзімі өтуі бойынша 12 сағаттан аспайтын уақытта басталына алады. Жеткізу кез келген жағдайда инспекциялық топтың кіру пунктiне келуінен соң 36 сағаттан кешіктірілмей аяқталады.

20. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет инспекциялық топқа орынға келуі бойынша келіссөздерді жүргізуді жеңілдету және түпкілікті периметр бойынша келісімге қол жеткізу және түпкілікті периметрдің шегінде рұқсат беретіндей етіп балама периметрге дереу рұқсат береді.

21. Егер инспекциялық топ орынға келген соң 72 сағаттың ішінде келісімге қол жеткізілмесе, онда балама периметр түпкілікті периметр ретінде белгіленеді.

Орындарды тексеру

22. Инспекциялық топ жеткізілген инспекциялық орынның сұрау салушы қатысушы мемлекет көрсеткен инспекция орнына сәйкестігін белгілеуді жеңілдету үшін инспекциялық топ орналасқан жерді айқындауға бекітілген жабдықты пайдалану құқығы бар, сондай-ақ мұндай жабдықты олардың нұсқауларына сәйкес орнатуға

құқығы бар. Инспекциялық топ өзінің орналасқан жерін карта бойынша айқындалған жергілікті бағдарлармен салыстыру арқылы тексере алады. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет топтың мүшелеріне бұл міндетті жүзеге асыруға көмектеседі.

Орындарды жауып тастау, жүруді бақылау

23. Инспекциялық топ кіру пунктіне келген соң 12 сағаттан кешіктірмей инспекцияланушы қатысушы мемлекет сұралынатын периметрден барлық жер бетіндегі, әуе және көлік құралдарының барлық шығу пунктерінен көліктің жүруі бойынша барлық қызмет туралы фактологиялық ақпаратты жинауға кіріседі. Ол бұл ақпаратты инспекциялық топқа оның балама немесе түпкілікті периметрге келуі бойынша бірінші кезекте қайсысының болатындығына байланысты ұсынады.

24. Бұл міндет жол жазбалары, фототүсірімдер, бейнежазбалар немесе жүру бойынша осындай қызметті байқау үшін инспекциялық топқа берілетін химиялық-индикациялық жабдықтың көмегімен алынған деректер түрінде фактологиялық ақпаратты жинау арқылы орындала алады. Балама ретінде инспекцияланушы қатысушы мемлекет, сондай-ақ осындай міндетті орындау тәртібінде инспекциялық топтың бір немесе бірнеше мүшесіне дербес жол жазбаларын жүргізуге, фототүсірімдер жасауға, жүретін көлік құралдарын бейне жазбаларын жасауға немесе химиялық-индикацияларды көп пайдалануға және инспекцияланушы қатысушы мемлекет пен инспекциялық топтың арасында келісілуі мүмкін басқа да қызметті жүзеге асыруға рұқсат ете алады.

25. Инспекциялық топтың бірінші кезекте қайсысының болуына байланысты балама периметрлер немесе түпкілікті периметрге келуі бойынша жүруді байқау бойынша инспекциялық топтың рәсімдерді жүзеге асыруын білдіретін орындарды жабуы басталады.

26. Мұндай рәсімдерге мыналар кіреді: көліктің жүрулерін айқындау, жол парақтарын толтыру, инспекциялық топтың көліктің жүрулерін және жүріп бара жатқан көлік Құралдарын суретке түсіру және бейне жазбаларды жүзеге асыру. Инспекциялық топтың қоса еріп жүруімен жүру бойынша кез келген қызметтің болмауын тексеру үшін периметрдің кез келген басқа бөлігінде болуына құқығы бар.

27. Инспекциялық топ пен инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің келісілген жүруге байқау жөніндегі қызмет үшін қосымша рәсімдеріне өзгелермен бірге мыналар кіреді:

- a) хабарлағыштарды пайдалану;
- b) еркін-іріктемелі қол жеткізу;
- c) сынамаларды талдау.

28. Орынды жабу және жүруді байқау жөніндегі бүкіл қызмет сырт жағынан өлшелінетін периметрдің 50 метрге дейінгі бойының алабының шегіндегі енімен

жүзеге асырылады.

29. Инспекциялық топтың реттелінетін кіруінің негізінде орынның аумағынан жүретін көлік құралдарын инспекциялауға құқығы бар. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет инспекциялық топқа инспекциялық топқа толық қол жеткізу берілмейтін инспекциялануға жататын кез келген көлік құралының инспекцияға сұрау салуда көрсетілген мүмкін сақтамаушылыққа қатысты алаңдаушылыққа байланысты мақсаттар үшін пайдаланылмайтындығын көрсету үшін барлық ақылға сыйымды күш-жігерін жұмсайды.

30. Орынның аумағына кіруге шыққан қызметкерлер мен көлік құралдары, сондай-ақ орынның аумағынан шыққан қызметкерлер мен жеке жолаушылар, көлік құралдары инспекцияға жатпайды.

31. Жоғарыда жазылған рәсімдері қолдану инспекция бойында жалғаса алады, алайда ол объектінің қалыпты жұмыс істеуін негізсіз қиындатпауы және кідіртпеуі тиіс.

Инспекция алдындағы нұсқамалық және инспекцияның жоспары

32. Инспекцияның жоспарын әзірлеуді жеңілдету үшін инспекцияланушы қатысушы мемлекет рұқсат беруден бұрын, инспекциялық топқа техникалық қауіпсіздік және материалдық-техникалық қамтамасыз ету жөнінде нұсқамалық беруді жүзеге асырады.

33. Инспекциялау алдындағы нұсқамалық осы Қосымшаның II бөлімінің 37-тармағына сәйкес жүргізіледі. Инспекциялау алдындағы нұсқамалықтың барысында инспекцияланушы қатысушы мемлекет инспекциялық топқа өзі сезімтал және сұрау салу бойынша инспекцияның мақсатына қатысуы жоқ деп есептейтін жабдықты, құжаттаманы немесе учаскелерді көрсете алады. Бұдан басқа орын үшін жауапты қызметкер инспекциялық топқа кеңістіктің жоспарламасы және орынның басқа да тиісті сипаттары туралы нұсқамалық жасайды. Инспекциялық топқа орынның бүкіл құрылысын және маңызды географиялық ерекшеліктерін көрсететін масштабты карта немесе схема беріледі. Инспекциялық топ, сондай-ақ объектінің қызметкерлерінің саны мен есептік құжаттама туралы хабарландырылады.

34. Инспекциялау алдындағы нұсқамалықтан соң инспекциялық топ өзінде бар тиісті ақпараттың негізінде мүмкіндігінше рұқсат алынатын нақты учаске орындарын қоса алғанда, инспекциялық топтың жүзеге асыруына жататын қызметті көрсете отырып инспекцияның бастапқы жоспарын дайындайды. Инспекцияның жоспарында, сондай-ақ инспекциялық топтың бөлімшелерге бөлінетін-бөлінбейтіндігі де көрсетіледі. Инспекцияның жоспары инспекцияланушы қатысушы мемлекет пен инспекциялау орнының өкілдеріне беріледі. Оны іске асыру қол жеткізумен қызметке қатысты ережелерді қоса алғанда С тараудың ережелеріне сәйкес келеді.

Периметр бойынша қызмет

35. Инспекциялық топтың бірінші кезекте қайсысының болатындығына байланысты түпкілікті немесе балама периметрге келуі бойынша инспекциялық топты осы тарауда жазылған рәсімдерге сәйкес периметр бойынша қызметті дереу бастауға, және бұл қызметті сұрау салу бойынша инспекция аяқталғанға дейін жалғастыруға құқығы бар.

36. Периметр бойынша қызметті жүргізу кезінде инспекциялық топтың:

а) осы Қосымшаның II бөлімінің 27-30-тармақтарына сәйкес бақылау приборларын пайдалануға;

б) шайындыларды, ауаның сынамаларын, топырақты немесе ағындыларды алуға; және

с) инспекциялық топ пен инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің арасында келісілуі мүмкін кез келген қосымша қызметті жүзеге асыруға құқығы бар.

37. Инспекциялық топтың периметр бойынша қызметі периметрдің

сырт жағынан өлшелінетін периметрдің сырт жағының бойымен 50 метрге дейін жолақтың шегінде жүзеге асырылына алады.

Инспекцияланушы қатысушы мемлекетпен келісім болуы кезінде инспекциялық топ, сондай-ақ периметр жолағының шегіндегі кез келген ғимаратқа немесе құрылысқа рұқсат ала алады. Барлық арақашықтықтық бақылау құралдары ішке бағдарланады. Хабарландырылатын объектілерге қолданымды мұндай жолақ инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің қалауы бойынша хабарландырылған периметрдің ішімен, сыртымен немесе екі жағымен өтуі мүмкін.

С. Инспекцияларды жүргізу

Жалпы ережелер

38. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет сұралынған периметрдің, сондай-ақ егер олардың айырмашылықтары болса, түпкілікті периметрдің шектерінде рұқсат береді. Нақты орынға немесе осы периметрлердің шегіндегі жерлерге рұқсат етудің дәрежесі мен сипаты реттелінетін рұқсат етудің негізінде инспекциялық топ пен инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің арасында келісіледі.

39. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет сұралынған периметрдің шегіндегі рұқсат етуді мүмкіндігінше тезірек, алайда кез келген жағдайда Конвенцияны мүмкін сақтамауға қатысты алаңдаушылыққа инспекцияға сұрау салуда көрсетілген айқындау мақсатында инспекциялық топтың кіру пунктіне келуінен соң 108 сағаттан кешіктірілмей беріледі.

40. Инспекциялық топтың өтініші бойынша инспекцияланушы қатысушы мемлекет инспекциялау орнына әуемен ұшып баруына рұқсат ете алады.

41. 38-тармақтың ережелеріне сәйкес рұқсат беру туралы талапты қанағаттандыру кезінде инспекцияланушы қатысушы мемлекет ол меншік, немесе тінтулер мен секвестрлер құқығына қатысты кез келген конституциялық міндеттерде болуын ескере отырып рұқсат етудің мейлінше жоғары дәрежесіне жол беруге міндетті. Инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің реттелінетін рұқсат етудің шеңберінде ұлттық қауіпсіздікті қорғау үшін қажетті шаралар қолдануға құқығы бар. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет осы Конвенция бойынша тыйым салынатын қызметпен айналыспауға өзінің міндеттемелерінен жалтаруды жасыру үшін осы тармақтың ережелеріне сілтеме жасай алмайды.

42. Егер инспекцияланатын қатысушы мемлекет қызмет орындарына немесе ақпаратқа толық емес рұқсат беретін болса, онда ол сұрау салу бойынша инспекция қозғау үшін негіз жасаған мүмкін сақтамауға қатысты алаңдаушылықты анықтаудың балама тәсілдерін қамтамасыз ететіндей барлық ақылға сыйымды күш-жігерін қолдануға міндетті.

43. IV, V және VI баптарға сәйкес хабарландырылған объектілердің түпкілікті периметрлеріне келу бойынша рұқсат беру қажетті аз уақытпен шектелетін және кез келген жағдайда үш сағаттан аспайтын инспекциялау алдында нұсқаулық пен инспекция жоспарын талқылаған соң жүргізеді. III баптың b) тармағына сәйкес объектілерге қолданымды келіссөздер жүргізіледі және реттелінетін рұқсат ету түпкілікті периметрді берген соң 12 сағаттан кешіктірілмей басталады.

44. Инспекцияға сұрау салуға сәйкес сұрау салу бойынша инспекцияны жүргізу кезінде инспекциялық топ тек осы Конвенцияның ережелерінің мүмкін сақталмауына қатысты алаңдаушылықты айқындау мақсатымен іске қатысы бар папкілерді жеткілікті түрде анықтау үшін қажетті әдістерді ғана пайдаланады, және осыған қатысы жоқ қызметтен бой тартады. Ол инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің осы Конвенцияны мүмкін сақтамауына қатысты папкілерді жинайды және құжаттайды, бірақ инспекцияланушы қатысушы мемлекет бұл туралы одан тікелей сұрамайтын болса, осыған анық байланысы жоқ ақпаратты іздестірмейді және құжаттамайды. Кейін іске қатысы жоқ деп есептелінетін кез келген жиналған материал сақталынбайды.

45. Инспекциялық топ сұрау салу бойынша инспекцияны жүргізу принципімен мүмкіндігінше өзінің міндеттерін тиімді және уақтылы орындаудың тиісті мақсатында мейлінше интрузивті түрде басшылыққа алады. Кез келген ретте бұл қай уақытта

мүмкін болса, ол өзі қайсысы қабылданымды деп санайтын мейлінше аз интрузивті рәсімдерден бастайды және мейлінше көп интрузивті рәсімдерге ол мұны, егер қажет деп санаған жағдайда ғана көшеді.

Реттелінетін кіру

46. Инспекциялық топ инспекцияның жоспарына ұсынылған өзгерістер мен инспекцияланушы қатысушы мемлекет инспекциялау алдында нұсқамалықты қоса алғанда, сезімтал жабдықты ақпаратты немесе химиялық қаруға байланысы жоқ аудандарды қорғауды қамтамасыз ету үшін инспекцияның кез келген кезеңінде инспекцияланушы қатысушы мемлекет енгізуі мүмкін ұсыныстарды ескереді.

47. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет кіру/шығу пунктерін көрсетеді. Қол жеткізу үшін пайдалануға жататын периметрдегі инспекциялық топ пен инспекциялық қатысушы мемлекет мыналарға: кез келген нақты орынға немесе 48-тармақта көзделгеніндей түпкілікті және сұралынатын периметрлердің шегіндегі орындарға; инспекциялық топ жүргізуге жататын сынамаларды алуды қоса алғанда, нақты инспекциялық қызметтің, инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің нақты қызметті жүргізуінің; және инспекцияланушы қатысушы мемлекетке нақты ақпарат берудің дәрежесіне қатысты келіссөз жүргізеді.

48. Құпиялық жөніндегі қосымшаның тиісті ережелеріне сәйкес инспекциялаушы қатысушы мемлекеттің сезімтал қондырғыларды қорғау және химиялық қаруға қатысы жоқ құпия мәліметтер мен деректерді жария етуді болдырмау үшін шаралар қолдануға құқығы бар. Мұндай шараларға, өзгелермен бірге, мыналар кіруі мүмкін:

- a) қызметтік үй жайлардан сезімтал құжаттарды әкету;
- b) сезімтал дисплейлерді, бұйрықтар мен жабдықтарды қаптау;
- c) жабдықтардың, компьютерлік немесе электрондық секілді жүйелердің сезімтал элементтерін қаптау;
- d) компьютерлік жүйелерді жауып тастау және индикаторлық құрылғыларды ажыратып тастау;
- e) 1, 2 және 3-тізімдерде көрсетілген химикаттардың бар екендігін немесе жоқ екендігін немесе тиісті ыдырау өнімдерін анықтаудың сынамаларына талдау жасауды шектеу;
- f) өз еркінше - іріктемелі қол жеткізудің әдістерін пайдалану, бұл ретте инспекторларға инспекцияның нысанасына белгілі бір проценттік үлесті немесе ғимараттың санын өз қалауы бойынша таңдап алу ұсынылады. Дәл осы принцип ғимараттардың ішкі бөліктері мен ондағы сезімталдарға қатысты пайдаланыла алады;
- g) ерекше жағдайларда инспекцияның белгілі бір учаскелеріне кіруге рұқсатты тек жекелеген инспекторларға ғана беру.

49. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет инспекциялық топ толық бола алмаған

немесе олар 48-тармаққа сәйкес тыйым салынған кез келген нысана, ғимарат, құрылыс, контейнер немесе көлік құралы мүмкін сақтамауға қатысты алаңдаушылықтарға инспекцияны сұрауға жазылғандарға байланысты мақсаттар үшін пайдаланылмайтындығын көрсететіндей түрде барлық ақылға сыйымды күш-жігерін қолданады.

50. Бұл, өзгелермен бірге инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің қалауы бойынша атмосфералық құрылыстардың әсерінен қорғау үшін қабын ішінара алу немесе жабу жолымен, тұйық кеңістіктің оған кірер жолының ішкі бөлігін шола қарау жолымен және басқа да тәсілдермен жасалынады.

51. IV, V және VI баптарға сәйкес хабарландырылатын объектілер жағдайында мыналар қолданылады:

а) объект бойынша келісімдер объектілерге қолданымды түпкілікті периметрдің шегіндегі кіру мен қызмет келісімдермен айқындалған шекаралардың шеңберінде кедергісіз жүзеге асырылады;

б) объект бойынша келісімдер жоқ объектілерге қолданымды кіру мен қызметке қатысты келіссөздер осы Конвенция бойынша белгіленген инспекцияларға қатысты қолданымды жалпы негізгі принциптермен реттеледі;

с) IV, V және VI баптарға сәйкес инспекцияларға қатысты берілетін рұқсат етудің шеңберінен тысқары кіру осы тарауда жазылған рәсімдерге сәйкес реттеледі.

52. III баптың 1 d)-тармағына сәйкес хабарландырылатын объектілер жағдайында мынау қолданылады: егер инспекцияланушы қатысушы мемлекет 47 және 48-тармақтарда жазылған рәсімдерді пайдалана отырып химиялық қаруға байланысы жоқ учаскелерге немесе құрылыстарға толық кіруге рұқсат бермейтін болса, онда ол инспекциялық топқа мүмкін сақтамаушылыққа қатысты алаңдаушылықтарға инспекцияға сұрау салуға жазылғандармен байланысты мақсаттар үшін пайдаланылмайтын учаскелерге немесе құрылыстарға көрсететіндей түрде барлық күш-жігерін қолданады.

Байқаушы

53. Байқаушының сұрау салушы қатысушы мемлекет сұрау салу бойынша инспекцияға қатысуға қатысты IX баптың 12-тармағының ережелеріне сәйкес Техникалық хатшылық байқаушының инспекциялық топтың дәл сол кіру пунктіне инспекциялық топтың келуінің орынды мерзімнің шектерінде келуін үйлестіру үшін байланыс жасайды.

54. Байқаушының инспекцияның бүкіл кезеңі ішінде сұрау салушы қатысушы мемлекеттің инспекцияланушы қатысушы мемлекеттегі немесе қабылдаушы мемлекеттегі елшілігімен, немесе елшілігі болмаған жағдайда сұрау салушы қатысушы мемлекеттің өзімен байланыста болады. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет

байқаушыға байланыс құралдарын береді.

55. Байқаушының инспекциялық топтың бірінші кезекте қайда болатындығына байланысты инспекция орнының балама немесе түпкілікті периметріне келу, және инспекцияланушы қатысушы мемлекет беретін инспекциялау орнына кіруге рұқсат алуына құқығы бар. Байқаушының инспекциялық топқа ұсынымдар беруге құқығы бар, топ оларды мұны орынды деп есептеген шамада ескереді. Бүкіл инспекция бойынша инспекциялық топ байқаушыға инспекцияның жүргізілуі және оның қорытындылары туралы хабарлайды.

56. Елде болудың бүкіл кезеңі бойында инспекцияланушы қатысушы мемлекет байқаушыға байланыс құралы ретіндегі ауызша аударма, көлік, жұмыс және тұрғын үй-жайы, тамақ және медициналық қызмет көрсету секілді қажетті қызметтерді көрсетеді немесе олармен

қамтамасыз етеді. Байқаушының инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің аумағында болуы бойынша барлық шығысты сұрау салушы қатысушы мемлекет көтереді.

Инспекцияның ұзақтығы

57. Егер ол инспекцияланушы қатысушы мемлекетпен уағдаластық бойынша ұзартылмайтын болса, инспекция кезеңі 84 сағаттан аспайды.

D. Инспекциядан кейінгі қызмет

Жүріп кету

58. Инспекциялау орнындағы инспекциялаудан кейінгі рәсімдердің аяқталуы бойынша инспекциялық топ пен сұрау салушы қатысушы мемлекеттің байқаушысы дереу шығу пунктіне бет түзейді, сосын инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің аумағынан мүмкін қысқа мерзімде шығып кетеді.

Баяндамалар

59. Инспекция туралы баяндамада инспекциялық топтың жүргізген қызметі, және инспекциялық топтың сұрау салу бойынша инспекцияға сұрау салуда көрсетілген,

әсіресе осы Конвенцияны мүмкін сақтамауға қатысты алаңдаушылықтарға қатысты инспекциялық топтың фактологиялық қорытындылары жазылады, және осы Конвенцияға тікелей қатысы бар ақпаратпен шектелінеді. Оған сондай-ақ инспекциялық топтың инспекторларға берілген қол жеткізудің дәрежесі мен сипаты және көмегі, сондай-ақ мұның оған өзінің мандатын қандай дәрежеде орындауға мүмкіндік бергендігін бағалауы кіреді. Сұрау салу бойынша инспекцияға сұрау салуда көрсетілген осы Конвенцияны мүмкін сақтамауға қатысты алаңдаушылыққа байланысты егжей-тегжейлі ақпарат түпкілікті баяндамаға қосымша ретінде ұсынылады және сезімтал ақпаратты қорғау жөніндегі тиісті шаралар сақталына отырып Техникалық хатшылықта сақталынады.

60. Өзінің негізгі жұмыс орнына оралған соң инспекциялық топ 72 сағаттан кешіктірмей Бас директорге өзгелермен бірге, Құпиялылық жөніндегі қосымшаның 17-тармағын назарға ала отырып инспекция туралы алдын ала баяндаманы табыс етеді. Бас директор инспекция туралы алдын ала баяндаманы дереу сұрау салушы қатысушы мемлекетке, инспекцияланушы қатысушы мемлекетке және Атқарушы кеңеске жібереді.

61. Түпкілікті баяндаманың жобасы инспекцияланушы қатысушы мемлекетке сұрау салу бойынша инспекция аяқталған соң 20 күннен кешіктірілмей беріледі. Инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің кез келген ақпаратты және оның пікірі бойынша Техникалық хатшылықтың шеңберінен тысқары көрінбеуі тиіс олардың құпиялылығы бойынша химиялық қаруға қатысы жоқ деректерді анықтауға құқығы бар. Техникалық хатшылық инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің инспекция туралы түпкілікті баяндаманың жобасына өзгерістер енгізу туралы ұсыныстарын қарайды және өзінің қарауы бойынша кез келген ретте, мүмкін болғанда оларды қабылдайды, сосын түпкілікті баяндама сұрау салу бойынша инспекция аяқталған соң 30 күннен кешіктірілмей IX баптың 21-25-тармақтарына сәйкес одан әрі тарату және қарау үшін Бас директорге ұсынылады.

ХІ БӨлім

Химиялық қаруды қолдану көзделген жағдайлардағы тексерулер

А. Жалпы ережелер

1. Химиялық қаруды көзделген қолдануды немесе химиялық құралдарды IX немесе X баптарға сәйкес қозғалынатын соғысты жүргізудің әдісі ретінде тәртіпсіздіктерге қарсы күресте көзделінген қолдануды тексерулер осы Қосымшаға сәйкес және Бас директор белгілейтін егжей-тегжейлі рәсімдерге сәйкес жүзеге асырылады.

2. Химиялық қаруды көзделінген қолдануы жағдайында қажетті нақты

рәсімдер мынадай қосымша ережелермен реттеледі.

В. Инспекциялау алдындағы қызмет

Тексеруге сұрау салу

3. Бас директорге ұсынылатын химиялық қарудың көзделінген қолданылуын тексеруге арналған тексеру мүмкіндігіне қарай мынадай ақпаратты қамтуы тиіс:

- a) химиялық қаруды қолдану жорамалданған орын алған қатысушы мемлекет;
- b) кіру пункті немесе кіруге рұқсаттың басқа да көзделінген қауіпсіз жолдары;
- c) химиялық қаруды жорамалданған қолдану орнына алған аудандардың орналасқан жері мен сипаттары;
- d) химиялық қаруды жорамалданған қолданудың уақыты;
- e) химиялық қаруды жорамалданған қолданудың үлгісі;
- f) көзделінген қолданудың масштабы;
- g) мүмкін токсинді химикаттардың сипаттары;
- h) адамдар, жануарлар мен өсімдік үшін салдары;
- i) егер бұл қолданымды болса, нақты көмекке сұрау салу.

4. Тексеру туралы өтініш жасаушы қатысушы мемлекет өзі қажет деп санайтын кез келген қосымша ақпаратты кез келген уақытта бере алады.

Құлақтандыру

5. Бас директор сұрау салушы қатысушы мемлекетке оның сұрау салуын растайды және Атқарушы кеңес пен барлық қатысушы мемлекетке хабарлайды.

6. Бас директор тиісті жағдайларда тексеру жүргізуге сұрау салу ұсынылған аумағына қатысты қатысушы мемлекетті құлақтандырады. Бас директор сондай-ақ олардың аумағына тексеру жүргізу барысында кіруге рұқсат талап етілінетін басқа да қатысушы мемлекеттері құлақтандырады.

Инспекциялық топты тағайындау

7. Бас директор арнаулы біліктілігі химиялық қаруды көзделінген қолдануға тексеру жүргізу кезінде нақты салада талап етілінетін білікті сарапшылардың тізімін әзірлейді және бұл тізімді ұдайы жаңартып отырады. Бұл тізім жазбаша түрде әрбір қатысушы мемлекетке осы Конвенция күшіне енген соң және осы тізімге әрбір өзгерістен соң 30 күннен кешіктірілмей ұсынылады. Осы тізімге енгізілген кез келген білікті сарапшы қатысушы мемлекет осы тізімді алған соң өзінің келіспейтіндігі туралы 30 күннен кешіктірмей мәлімдемейтін болса, тағайындалған болып саналады.

8. Бас директор инспекциялық топтың жетекшісі мен оның мүшелерін сұрау салу бойынша инспекция жүргізу үшін тағайындалып қойылған инспекторлар мен инспекторлардың көмекшілерінің арасынан нақты сұрау салудың жағдаяттары мен ерекшеліктерін ескере отырып таңдап алады. Бұдан басқа инспекциялық топтың мүшелері Бас директордың пікірі бойынша нақты тексеруді тиісті түрде жүргізу үшін тағайындалып қойылған инспекторлардың бойында жоқ біліктілік талап етілетін болса, білікті сарапшылардың тізімінен таңдалынып алынуы мүмкін.

9. Инспекциялық топқа нұсқамалық жүргізу кезінде Бас директор

сұрау салушы қатысушы мемлекет немесе кез келген басқа көздерден ұсынылған кез келген қосымша ақпаратты инспекцияның мейлінше тиімді және тез жүргізуді қамтамасыз ету үшін пайдаланады.

Инспекциялық топты жөнелту

10. Химиялық қаруды көзделінген қолдануды тексеруге арналған сұрау салуды алуы бойынша Бас директор бірден тиісті қатысушы мемлекеттермен байланыс жасау арқылы топты қауіпсіз қабылдау жөніндегі шараларды сұрайды және бекітеді.

11. Бас директор топты қауіпсіздігін назарға ала отырып мүмкіндігінше тезірек жөнелтеді.

12. Егер инспекциялық топ сұрау салу алынған сәтінен бастап 24 сағаттың ішінде жөнелтілмеген болса, Бас директор кідірудің себептері туралы Атқарушы кеңеске және мүдделі қатысушы мемлекеттерге хабарлайды.

Нұсқамалық

13. Инспекциялық топтың инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің

өкілдерінің тарапынан келуі бойынша және инспекция барысында кез келген уақытта нұсқамалық алуға құқығы бар.

14. Инспекция басталғанға дейін инспекциялық топ инспекция жоспарын әзірлейді, ол, өзгелермен бірге, материалдық-техникалық қамтамасыз етуді және техникалық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді ұйымдастыру үшін негіз ретінде қызмет етуі тиіс. Инспекция жоспары қажеттілігіне қарай жаңартылып отырады.

С. Инспекцияларды жүргізу

Болуға рұқсат беру

15. Инспекциялық топтың химиялық қаруды көзделінген қолдану қозғалынуы мүмкін кез келген және барлық аудандарда болуға құқығы бар. Оның, сондай-ақ өзінің пікірі бойынша, химиялық қаруды көзделінген қолдануға тиімді тексеруге қатысы бар ауруханаларға, босқындардың лагеріне және басқа да орындарға кіруге құқығы бар. Мұндай кіруге қатысты инспекциялық топ инспекцияланушы қатысушы мемлекетпен ақылдасып-кеңеседі.

Сынамаларды іріктеп алу

16. Инспекциялық топтың сынамалардың өзі қажет деп санайтын түрлерін және санын таңдап алуға құқығы бар. Егер инспекциялық топ мұны қажет деп санайтын болса, тиісті сұрау салу ұсынады, онда инспекцияланушы қатысушы мемлекет инспекторлардың немесе инспекторлардың көмекшілерінің бақылауымен сынамаларды іріктеп алуға көмек көрсетеді. Инспекцияланушы қатысушы мемлекет, сондай-ақ көзделінген қолдану орындарына іргелес аудандардан және инспекциялық топтың өтініші бойынша өзге де аудандардан тиісті бақылау сынамаларын алуға рұқсат береді, және мұнда оған өзінің жәрдемін көрсетеді.

17. Көзделінген қолдануды тексеру кезінде маңызды мәні бар сынамалардың қатарына токсинді химикаттардың, оқ-дәрілер мен құрылғылардың, оқ-дәрілер мен құрылғылардың қалдықтарының сынамалары, экологиялық сынамалар (ауаның, топырақтың, өсімдіктің, судың және қардың, т.б. сынамалары) және көздері адамдар немесе жануарлар болып табылатын биомедицина сынамалары, (қанның, несептің, нәжістің, ткандердің және т.б сынамалары) жатады.

18. Егер сынамалардың дубликаттарын алу мүмкін болмаса, талдау объектіден тысқары жерлердегі лабораторияларда жүргізілетін болса, онда кез келген қалған сынамалар, тиісті өтініш бойынша талдау аяқталған соң, инспекцияланушы қатысушы мемлекетке қайтарылады.

Инспекция орнын кеңейту

19. Егер инспекция барысында инспекциялық топ тексеруді көрші қатысушы мемлекетке қолдануды қажет деп санайтын болса, онда Бас директор осы қатысушы мемлекетке оның аумағына кірудің қажеттілігі туралы хабарлайды және топты қауіпсіз қабылдау жөніндегі шараларды сұрайды және оны бекітеді.

Инспекцияның ұзақтығын ұлғайту

20. Егер инспекциялық топ тексеру үшін мәні бар нақты ауданға қауіпсіз кіру мүмкін емес деп санайтын болса, онда сұрау салушы қатысушы мемлекет бұл туралы дереу хабарландырылады. Қажет кезінде инспекция кезеңі қауіпсіз кіру қамтамасыз етілгенге дейін және инспекциялық топ өзінің міндетін аяқтағанға дейін ұзартылады.

Сұрау салу

21. Инспекциялық топтың химиялық қаруды көзделінген қолдануының нәтижесінде зардап шегуі мүмкін адамдарға сұрау салу және тексеруді жүргізуге құқығы бар. Оның сондай-ақ химиялық қаруды көзделінген қолданудың куәгерлерінен сұрау салу жүргізуге, химиялық қаруды көзделінген қолдану нәтижесінде зардап шегуі мүмкін адамдарға емдеу жүргізген медициналық қызметкерлер мен өзге адамдарға, немесе осындай адамдармен қарым-қатынаста болғандарға мұндай болуы жағдайында сұрау салу жүргізуге құқығы бар және тиісті жағдайларда химиялық қаруды көзделінген қолданудың нәтижесінде зардап шегуі мүмкін адамдардың мәйіттерін ашуға қатысуға рұқсат алады.

D. Баяндамалар

Рәсімдер

22. Инспекцияланушы қатысушы мемлекеттің аумағына келген соң 24 сағаттан кешіктірмей инспекциялық топ Бас директорге істің жағдайы туралы баяндаманы жолдайды. Ол бүкіл тексеру бойында кейін қажеттілігіне қарай жұмыстың барысы туралы баяндамаларды жолдап отырады.

23. Өзінің негізгі жұмыс орнына келген соң инспекциялық топ 72 сағаттан кешіктірмей Бас директорге алдын ала баяндаманы ұсынады. Түпкілікті баяндама Бас директорге ол өзінің негізгі жұмыс орнына келген соң 30 күннен кешіктірілмей ұсынылады. Бас директор алдын ала және түпкілікті баяндамаларды Атқарушы кеңеске және барлық қатысушы мемлекеттерге жібереді.

Мазмұны

24. Істің жағдайы туралы баяндамада көмекке кез келген шұғыл қажеттілік көрсетіледі және кез келген басқа тиісті ақпарат келтіріледі. Жұмыстың барысы туралы баяндамаларды тексеру барысында анықталуы мүмкін көмекке кез келген одан арғы қажеттілік көрсетіледі.

25. Түпкілікті баяндамада инспекцияның, әсіресе сұрау салуда аталған көзделінген қолдануға қатысты фактологиялық қорытындылары жазылады. Бұдан басқа көзделінген қолдануды тексеру туралы баяндама мыналарды айрықша көрсете отырып тексеру процесінің сипаттамасын, оның түрлі кезеңдерін қамтиды:

а) сынамаларды алудың және тұрған жерінде талдау жүргізудің орындары мен уақыты; және

б) медициналық тексерулер мен ғылыми талдаудың нәтижелері, сондай-ақ инспекциялық зерделенген құжаттар секілді куәларды растайтын сұрау салулардың жазбалары.

26. Егер тексеру барысында инспекциялық топ, өзге нәрселермен бірге, алынған сынамаларға лабораториялық талдау жасау барысында кез келген қоспаларды немесе басқа да заттарды бірдейлендіру жолымен химиялық қаруды қолданудың көзін анықтауға мүмкіндік беретін кез келген ақпаратты жинайтын болса, онда бұл ақпарат баяндамаға енгізіледі.

Е. Осы Конвенцияның қатысушылары болып табылмайтын мемлекеттер

27. Осы Конвенцияның қатысушысы болып табылмайтын мемлекеттің қатысы бар, немесе бақыланбайтын қатысушы мемлекеттің аумағында орны бар мемлекетке қатысты химиялық қаруды көзделінген қолдану жағдайында Ұйым Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас хатшысымен тығыз ынтымақтастық жасайды. Тиісті өтініш бойынша Ұйым Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас хатшысының иелігіне өзінің ресурстарын береді.

А. Құпия ақпаратпен жұмыс істеудің жалпы принциптері

1. Құпия ақпаратты қорғау міндеттемесі азаматтық та, сондай-ақ қызметтің және

объектілердің әскери түрлерінде де тексеруге жатады. ҮІІ бапта жазылған жалпы міндеттемелерге сәйкес, Ұйым:

а) осы Конвенция бойынша өзінің міндеттемелерін уақтылы және тиімді орындау үшін қажет мәліметтер мен деректердің ең аз көлемін сұрайды;

б) инспекторлар мен Техникалық хатшылықтың басқа да қызметкерлері жұмысқа қабілеттіліктің, құзыреттілік пен адалдықтың ең жоғары өлшемдеріне жауап беруін қамтамасыз ету үшін қажетті шаралар қабылдайды;

с) осы Конвенцияның ережелерін жүзеге асыру үшін келісімдер мен қағидаларды әзірлейді және мүмкіндігінше қатысушы мемлекет Ұйымға қол жеткізу беретін ақпаратты дәлірек айқындайды.

2. Бас директор құпия ақпараттың қорғалуын қамтамасыз етуге бірінші дәрежеде жауапкершілікте болады. Бас директор Техникалық хатшылықта құпия ақпаратпен жұмыс істеудің қатаң режимін белгілейді және бұл ретте мынадай негізгі принциптерді сақтайды:

а) ақпарат, егер:

i) алынған қатысушы мемлекет осылай деп айқындаса және ақпарат оған қатысты болса; және

ii) Бас директордың пікірі бойынша оны рұқсат етілмеген жария ету ол қатысушы мемлекетке қатысты зиян келтіруі мүмкін, немесе осы Конвенцияны жүзеге асырудың тетіктеріне зиян келтіруі мүмкін деген орынды негіздер бар болса, құпия деп саналады;

б) Техникалық хатшылықтың алатын барлық деректері мен құжаттарын Техникалық хатшылықтың тиісті бөлімшелері оларда құпия ақпарат бар ма дегенді анықтау үшін бағалайды. Қатысушы мемлекеттердің осы Конвенцияны басқа қатысушы мемлекеттердің бұлжытпай сақтайтындығына сенімділігі болуы үшін талап етілетін деректер оларға әдеттегідей тәртіппен беріледі. Мұндай деректерге мыналар кіреді:

i) тексеру жөніндегі қосымшада жазылған ережелерге сәйкес III, IV, V және VI баптарға сәйкес қатысушы мемлекеттердің ұсынатын бастапқы және жыл сайынғы баяндамалары мен хабарландырулары;

ii) тексеру жөніндегі қызметтің нәтижелері мен тиімділігі туралы жалпы баяндамалар; және

iii) барлық қатысушы мемлекеттерге осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес берілетін ақпарат.

с) Ұйымның осы Конвенцияны жүзеге асыруға байланысты алған ешқандай ақпараты, мыналарды қоспағанда:

i) Конференцияның немесе Атқарушы кеңестің шешімдеріне сәйкес осы Конвенцияны жүзеге асыру туралы жалпы ақпарат компилирлене алады және кең түрде етіле алады;

ii) осы ақпарат өзіне қатысты қатысушы мемлекеттің тікелей келісімімен кез келген ақпарат жария етілуі мүмкін;

iii) құпия ретінде жіктелінетін ақпаратты Ұйым тек осы Конвенцияның мұқтаждықтарына қатаң сәйкес ақпаратты мұндай жариялау орын алғандығын қамтамасыз ететін рәсімдердің негізінде ғана жариялайды. Мұндай рәсімдерді VIII баптың 21 i) тармағына сәйкес Конференция қарайды және мақұлдайды, өзге тәсілмен жарияланбайды және жария етілмейді;

d) құпия деректердің немесе құжаттардың сезімталдық деңгейі олардың тиісті режимі мен қорғалуын қамтамасыз ететіндей түрде қолданылатын бір тектес өлшемдердің негізінде белгіленеді. Осы мақсатта жіктеу жүйесі енгізіледі, ол осы Конвенцияны әзірлеу жөніндегі тиісті жұмыстарды ескере отырып ақпараттың құпиялылықтың тиісті санатына жатқызылуын және ақпараттың құпиялылығының негізделген мерзімдерін белгілеуді қамтамасыз ететін айқын өлшемдерді көздейді. Оны қолдану тұрғысындағы қажетті икемділікті қамтамасыз ете отырып жіктеу жүйесі құпия ақпаратты беретін қатысушы мемлекеттердің құқықтарын қорғайды. Жіктеу жүйесін VIII баптың 21 i) тармағына сәйкес Конференция қарайды және мақұлдайды;

e) құпия ақпарат Ұйымның үй-жайларында сенімді сақталады. Кейбір деректер немесе құжаттар қатысушы мемлекеттің ұлттық органында сақталынуы мүмкін. Өзгелермен бірге суреттерді, жоспарлар мен басқа да құжаттарды қоса алғанда, нақты объектінің инспекциясы үшін ғана қажет сезімтал ақпарат осы объектіде құлыпта сақталынады;

f) тексеру туралы осы Конвенцияның ережелерін тиісті тиімді жүзеге асыру үшін барынша жоғарғы шамада Техникалық хатшылық ақпаратты өзі қатысты объектіні тікелей бірдейлендіру мүмкіншілігін болдырмайтындай түрде жұмыс істейді және сақтайды;

g) объектінің шегінен тысқары шығатын құпия ақпараттың көлемі осы Конвенцияның тексеру туралы ереженің уақтылы және тиімді жүзеге асыру үшін қажет ең аз деңгейімен шектеледі; және

h) құпия ақпаратқа қол жеткізу оның жіктемесіне сәйкес реттелінеді. Құпия ақпаратты Ұйымның ішінде тарату "қажет ақпарат" принципі бойынша қатаң жүзеге асырылады.

3. Бас директор Техникалық хатшылықтағы құпия ақпаратпен жұмыс істеуді реттейтін режимді жүзеге асыру туралы баяндаманы Конференцияға жыл сайын ұсынады.

4. Әрбір қатысушы мемлекет өзі Ұйымнан алатын ақпаратпен осы ақпарат үшін белгіленген құпиялылық деңгеймен сәйкес жұмыс істейді. Тиісті өтініш бойынша қатысушы мемлекет өзіне Ұйым берген ақпаратпен жұмыс істеу туралы егжей-тегжейлі мәліметтерді береді.

В. Техникалық хатшылық қызметкерлерін жинақтау және олардың өзін ұстауы

5. Қызметшілердің еңбек жағдайы А тарауға сәйкес Бас директор белгілейтін құпия ақпаратқа қол жеткізуге және белгілеген рәсімдерге сәйкестілікті қамтамасыз етуі тиіс.

6. Техникалық хатшылықтағы әрбір пост посттың ресми сипаттамасымен реттелінеді, онда осы пост үшін, егер мұндай қол жеткізу көзделінген болса, құпия ақпаратқа қол жеткізудің қажетті шеңбері көрсетіледі.

7. Бас директор, инспекторлар мен басқа да қызметкерлер тіпті өздерінің функцияларын орындауды тоқтатқаннан кейін де оған ешқандай уәкілеттік берілмеген ешқандай құпия ақпаратты өздерінің қызметтік міндеттерін атқару кезінде өздеріне белгілі болған ешқандай ақпаратты жария етпейді. Олар ешқандай мемлекетке, Ұйымға немесе Техникалық хатшылық үшін бөтен адамға кез келген қатысушы мемлекетке қатысты өздерінің қызметін жүргізуіне байланысты өздерінің рұқсаты бар ешқандай ақпаратты хабарламайды.

8. Өздерінің функцияларын орындау кезінде инспекторлар өздерінің мандаттарын орындау үшін қажет мәліметтер мен деректерді ғана сұрайды, олар осы Конвенцияның сақталуын тексеруге қатысы жоқ кездейсоқ жиналған ақпаратты ешқашан тіркемейді.

9. Қызметкерлер Техникалық хатшылықпен құпияны сақтау туралы өздерінің қызметінің кезеңіне және оны аяқтаған соң бес жыл мерзімге жеке келісімдер жасасады

10. Негізсіз жария етуден қашу үшін инспекторлар мен қызметкерлер қауіпсіздік мәселелері туралы нұсқамалар мен ескертулер және негізсіз жариялау жағдайында өздері алуы мүмкін жазалар туралы тиісті нұсқамалар алады.

11. Қызметкерге қатысушы мемлекеттің аумағындағы немесе оның заңдық құқығындағы немесе бақылауындағы кез келген басқа жердегі қызметке қатысты құпия ақпаратқа қол жеткізуге рұқсат берілгенге дейін 30 күннен кешіктірілмей тиісті қатысушы мемлекет көзделген рұқсат ету туралы хабарландырылады. Инспекторларға қатысты дәл сол талап көзделген тағайындау туралы құлақтандыруға да қолданылады.

12. Инспекторлардың және Техникалық хатшылықтың кез келген басқа қызметкерлерінің жұмысын бағалау кезінде құпия ақпаратты қорғау тұрғысында қызметкердің мінездемесіне ерекше назар аударылады.

С. Тұрған жерінде тексеру жөнінде қызметтің барысында сезімтал қондырғыларды қорғау және құпия деректерді жария етуді болдырмау

жөніндегі шаралар

13. Қатысушы мемлекеттер өздерінің Тексеру жөніндегі қосымшаға және тиісті

баптарға сәйкес міндеттемелерін сақтауын көрсету жөніндегі міндеттемелерін сақтау жағдайында құпиялылықты қорғау үшін қажет деп санайтын шараларды қолдануы мүмкін. Қатысушы мемлекет инспекцияны қабылдай отырып инспекциялық топқа өзі сезімтал деп санайтын және инспекцияның мақсаттарына қатысы жоқ жабдықты, құжаттаманы немесе учаскелерді көрсете алады.

14. Инспекциялық топтар тұрған жерінде инспекциялар жүргізудің принципін өздерінің міндеттерін тиісті түрде тиімді және уақтылы орындаудың аз интрузивті тәсілімен басшылыққа алады. Олар инспекцияның кез келген кезеңінде инспекцияны қабылдаушы қатысушы мемлекет беруі мүмкін ұсыныстарды химиялық қаруға байланысы жоқ сезімтал жабдықты немесе ақпаратты қорғауды қамтамасыз ететіндей түрде ескереді.

15. Инспекциялық топтар инспекцияларды жүргізуді реттейтін тиісті баптар мен қосымшаларда жазылған ережелерді қатаң сақтайды, олар сезімтал қондырғыларды қорғауға және құпия деректерді жария етуді болдырмауға арналған рәсімдерді толық сақтайды.

16. Объект бойынша шаралар мен келісімдерді әзірлеу кезінде тиісті назар құпия ақпаратты қорғау туралы талапқа аударылады. Жекелеген объектілер үшін инспекциялық рәсімдерге келісімдер, сондай-ақ инспекторларға рұқсат берілетін объектілердің учаскелерін айқындауға, тұрған жерінде құпия ақпаратты қорғауға, келісілген учаскелердегі инспекциялық жұмыстардың көлеміне, сынамаларды алу мен талдауға, есептік құжаттамаға қол жеткізуге және приборлар мен жабдықтарға үздіксіз байқау жүргізу үшін пайдалануға қатысты нақты және егжей-тегжейлі шаралар да кіреді.

17. Әрбір инспекциядан кейін жасалынатын баяндамада осы Конвенцияны сақтауға ғана қатысты фактілер болады. Баяндама құпия ақпаратпен жұмыс істеуді реттейтін ұйымның белгілеген қағидаларына сәйкес пайдаланылады. Қажет болған жағдайда ол Техникалық хатшылықтан және инспекцияланушы қатысушы мемлекеттен тысқары жерлерге берілуден бұрын баяндамадағы ақпарат мейлінше аз сезімтал нысанға көшіріледі.

D. Құпиялылықтың бұзылуы немесе көзделген бұзылулары жағдайындағы рәсімдер

18. Бас директор құпиялылықтың бұзылуы немесе көзделген бұзылулары жағдайында қолданылуы тиіс қажет рәсімдерді VIII баптың 21 і) тармағына сәйкес Конференцияның қарауына және бекітуіне жататын ұсынымдарды ескере отырып белгілейді.

19. Бас директор құпияларды сақтау туралы жеке келісімдердің атқарылуларына қадағалау жасауды жүзеге асырады. Бас директор, оның пікірі бойынша, құпия

ақпаратты қорғау жөніндегі міндеттемелерді бұзудың жеткілікті түрде белгілері бар деп санаса дереу тексеру жүргізеді. Бас директор сондай-ақ, егер қатысушы мемлекет құпиялылықтың бұзылуы туралы мәлімдесе, дереу тексеру жүргізеді.

20. Бас директор құпия ақпаратты қорғау жөніндегі өзінің міндеттемелерін бұзған қызметкерлерге қатысты тиісті санкциялар мен тәртіптік шараларды қолданады. Елеулі жолсыздықтар орын алуы жағдайында Бас директор заңдық құқыққа қатысты иммунитеттен айыра алады.

21. Қатысушы мемлекеттер Бас директорге кез келген жолсыздықты немесе құпиялылықты көзделген бұзуды тексеруде және жолсыздықтарды анықтау кезінде тиісті шаралар қолдануда мүмкіндігіне қарай көмек және қолдау көрсетеді.

22. Ұйым техникалық хатшылықтың қызметкерлері жасаған

құпиялылықты кез келген бұзуға жауапты болмайды.

23. Қатысушы мемлекетті де, сондай-ақ Ұйымды да қозғайтын жолсыздықтар жағдайында бұл мәселені Конференцияның қосалқы органы ретінде құрылатын "Құпиялылыққа байланысты дауларды реттеу жөніндегі комиссия" қарайды. Бұл комиссияны Конференция тағайындайды, оның құрамы мен жұмысының рәсімдерін реттейтін ережелерді өзінің бірінші сессиясында Конференция қабылдайды.

Оқығандар:

Қасымбеков Б.

Нарбаев Е.